

CATALOGUS

CODICUM

ASTROLOGORUM GRAECORUM

TOMI V PARS III

CODICUM ROMANORUM

PARTEM TERTIAM

DESCRIPSIT

IOSEPHUS HEEG

TOMI V PARS III

BRUXELLIS
TYPIS POLLEUNIS ET CEUTERICK
DREESEN ET DE SMET, Successeurs
37, RUE DES URSULINES, 37

BRUXELLIS
IN AEDIBUS HENRICI LAMERTIN
20, RUE DU MARCHÉ AU BOIS, 20

—
1910

PRAEFATIO

Tertio huic codicum Romanorum fasciculo, qui opinione tardius in lucem prodit, non habeo quod multa praemoneam. Easdem quas totius operis auctores et fautores in describendis codicibus rationes secutus sum; nec mireris solum codicem 20 plus quam quattuor quaterniones amplecti. In appendice praeter laterculos paucos in primis complura fragmenta Dorothei, quae Krollii editionem metricorum fragmentorum suppleant, atque Ps.-Vettiana edere visum est. Pauca, quae edenda significaveram, praetermisi, quia haec codicis folia madore adeo pessumdata sunt, ut legi posse desperarim. Indicem verborum minus usitatorum adicere non supervacaneum duxi. Hoc loco non possum non omnibus, qui mihi in conscribendo hoc libello adfuerunt, sinceras gratias referre. Egregio me sibi devinxit beneficio Franciscus Boll, praeceptor optimus, qui auctor mihi fuit hunc fasciculum conficiendi quique semper me in plagulis corrigendis et in textu constituendo adiuvit. Candidissimas vero grates ago Francisco Cumont, qui huic fasciculo suas cod. 19 et 21 descriptiones liberalissime tribuit, nonnullos textus cum codicibus Romanis et Parisinis conferendos curavit, omnes plagulas mecum correxit, multa doctrina sua correxit et

emendavit. Utinam possim quondam proferre aliquid his viris dignum! Nec oblitus sim, Iohanni Mewaldt Gryphiensi et Hermanno Schultz Gottingensi amicis ex animi sententia gratias referre, qui nonnullos codices inspexerunt, laterculos aliquot contulerunt, nunquam mihi defuerunt.

Monaci, prid. kal. Mart. MCMX.

I. HEEG.

CODICES VATICANI

CODICES VATICANI

18. Codex Vaticanus graecus 175. — Membranaceus, cm. 23,4 × 16, fol. I (= A) + 159, diversis manibus, saec. XIV (anno 1322) scriptus. — Cf. *Hermippus de astrologia*, edd. Kroll et Viereck, Lipsiae 1895, p. V seq.
- F. A continet indicem latinum a recentiore manu confectum.
- F. 1. Breves notae chronologicae, in quibus anni ,σωμé' (1337 p. Chr. n.) mentio fit.
- F. 1^v. Σύνοψις τῶν κόλπων τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης. In margine ἐκλεγείσα ἐκ τῆς γεωγραφίας Στράβωνος.
- F. 8^v. Πῶς δεῖ γνῶναι εἰ ἀκριβῶς κατατέγραπται ὁ ἀστρολάβος ἢ οὐ (Μετρήσαντες ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος — ἕως τοῦ μεσημβρινοῦ).
- F. 9-38^v. Ἑρμιππος ἢ περὶ ἀστρολογίας. Ediderunt Kroll et Viereck, Lipsiae, 1895. Cf. etiam Elter, *Byz. Zeitschr.*, VI, 1897, p. 164 seq.
- F. 39. Sine titulo. (Ἰστέον ὅτι ὁ ἥλιος ἀποκαθίσταται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ — δι' ἡμερῶν λε' ὡρῶν ις'). Medio in folio est tabula picta zodiaci et ventorum.
In margine. Περὶ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις βισέκτου (Ἰστέον ὅτι τὸ τοῦ βισέκτου ὄνομα — μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς εἶδοι [sic]).
- F. 40. Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας. In margine viles notae historicae.
- F. 77. Συνόδων κανόνιον.
- F. 77^v. Πανσεληγίου κανόνιον.
- F. 78. Ἐνιαύσιαι ἐπουσίαι. Tabula.
- F. 78^v. Περὶ μηνιαίων ἀποτελεσμάτων (Ὅσακις οὖν ἐὰν προαιρόμεθα [sic] — τὸ ὕδωρ μεταβάλλειν πέφυκεν).
In margine brevissima capitula περὶ εὐρέσεως τοῦ κύκλου τῆς Σελήνης et περὶ εὐρέσεως τοῦ κύκλου τοῦ Ἥλιου.
- F. 79^v. Πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὰ τῆς ἀστρονομίας πέντε κεφάλαια (Οὕτως εὐρίσκομεν — τοῦ εἰρημένου Αἰγυπτιακοῦ ἔτους ἢ ἀρχῆ). In margine brevissima nota historica.
- F. 80^v. Χειρουργία προσνεύσεως τῆς ἐκλείψεως τῆς κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γενομένης συνόδου. (Ἀνάγκη ταῖς τῆς ἐποχῆς — πρόσνευσιν κατὰ τοῦ ἀπηλιώτου γινομένη).

Sine titulo. (Εἰ βούλει γινῶναι, ἐν οἰψδηποτοῦν τόπῳ καθ' ἐκάστην ἡμέραν, πόσας ὑψοῦται ὁ ἥλιος, ψηφηφόροι ἐπιμελῶς καὶ ἐν ποίῳ ζῦδίῳ καὶ μοίρα εὐρίσκεται ὁ ἥλιος, καὶ τοῦθ' εὐρεῖν, γνοιῆς ἄν — ἡ ψηφηφορία σοι γίνοιτο).

Ἐκ τῶν τῆς Συντάξεως ἐρμηνειῶν ("Ἰνα δὲ κατὰ τὸν [sic] μέθοδον — τῶν ἀνωμάλων νυχθημερῶν).

F. 81. Πόλεις ἐπίσημοι. Tabulae. Edid. Halma, *Commentaire de Théon d'Alexandrie*, I. Partie (Paris, 1822), p. 109 sqq.

F. 84^v. Εἰς τὸν κανόνα τῶν ἐπισήμων πόλεων (Δέον ὄν τὰς ἐποχὰς — πρὸς ἀνατολάς).

F. 85. Index regum a Philippo usque ad Basilium. = Κανὼν βασιλέων edid. Halma, l. c., p. 140 sq.

In margine epigrammata duo Cl. Ptolemaei, *Anthol.*, IX, 577; Preger, *Inscr. metr.*, n. 195; Boll, *Stud. über Ptolem.*, p. 74 et App. *Anthol. graec.*, III, 120, ed. Cougny.

(Οἶδ' ὅτι θνητὸς ἐγὼ καὶ ἐφήμερος· ἄλλ' ὅταν ἄστρον μαστεύω πυκνὰς ἀμφιδρόμους ἔλικ<ας>, οὐκέτ' ἐπιπαύω γαίης ποσίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ Ζηνὶ θεοτρεφέος πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

Ἐτερον δίστιχον ἠρωικῶ μέτρῳ.

Οὐρανίων ἄστρον πορείην καὶ κύκλα Σελήνης

Ἐξεθέμην σελίδεσσι πολύφρονα δάκτυλα κάμπτην.)

F. 86. Menses Romanorum, Graecorum, Alexandrinorum.

F. 88. Ἀστέρες ἀπλανεῖς· ἐκ τῆς Συντάξεως (lib. VII et VIII). Tabula.

F. 88^v. Ἐνθεν Σελήνης οὐρῶν καθ' ἡμέραν θεῖος δρόμος πρόχειρον ἐξιχνεύεται (versus iambici duo). Tabula.

F. 89. Tabulae variae usque fol. 156.

F. 156. Διαμορφώσεις ἀπλανῶν. Tabulae.

F. 158^v. Subscriptio : Χεῖρες Κατραρίου [sic; De Ioanne Catrario (s. Cotrone) cf. Ellert, *Byz. Zeitschr.*, VI, 1897, p. 164 seq.] βίβλον τήνδ' ἐξέπλησαν | οὐρανίης ποθέοντος ἐπιστήμης ἀγλαὸν κράτος, | ὃς μόνος οὐδὲ παρ' ἄλλου τήνδε μαθῶν ἤσκησεν | καὶ καιροῦς ἐσκέπατο καὶ ὕστατον ἐγνώκεν τέλος· εἶτε ζῶν (1322 p. Chr. n.).

17. Codex Vaticanus graecus 216. — Chartaceus, cm. 21,5 × 14,4, fol. 232 (f. 2 et 3 mutila sunt), totus ab eadem manu anno 1342 scriptus. — Cf. H. Beckh, *De Geoponicorum codd. manuscriptis* [Acta Sem. Erlang., IV], p. 280.

F. 1. Index a recentiore manu confectus.

F. 2. Σελήνης φάσεις διὰ πέντε μηνῶν ἀπὸ Μαρτίου. Sunt tabulae cum brevibus notis.

F. 4. Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου εἰς τοὺς ἰβ' μήνας. Cf. Keil, *Wiener Stud.*, XI, 1889, p. 95-115. Sequuntur deinde quaedam ad astrologiam non spectantia.

F. 10^v. Ἀστέρων ἐπιτολαὶ καὶ δύσεις κατὰ Κυστιλλίον (vel Κυειτίλλιον. F. 1 in indice legitur Κυιντίλλιον). (Μηνὶ Ξανθικῷ πρὸ τρισκαιδεκάτης καλανῶν Ἀπριλλίων ἵππος ἐπιτέλλει — μηνὶ τῷ αὐτῷ ἄρκτουρος ἐπιτέλλει, μηνὶ τῷ αὐτῷ κς' χελιδόνες φαίνονται). = Cod. German. 23, f. 179^v. Cf. Wachsmuth, *Lydus de ostentis*, ed. 2, p. 293 (*Georon.*, I 9, sed longe plenius). Contulit F. Boll.

F. 13^v. Τῶν ἐπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλά εἰσιν οὕτως (Ὁ μὲν οὐρανὸς ὁ δρώμενος — ὁ υἱὸς μου ἀγαπητός). = Cod. Germ. 23, f. 181^v. Edetur in appendice.

F. 14. ("Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τρία διαροῦσι τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας, εἰς καλάδας [sic], εἰς νόνας — ἡ Σελήνη εἶτα φθίνει). = *Ibid.*, f. 182.

F. 14^v. Ἐξήγησις τῶν ἡμερῶν Ἡσιόδου ἀπὸ φωνῆς τοῦ πρωτοσπαθαρίου κυροῦ Ἰωάννου. Ed. Gaisford, *Poetae Graeci minores*, vol. II, Lips. 1823, p. 448-459.

F. 23. Τῶν ἰβ' ζῦδίων τὰ ὀνόματα καὶ οἱ τούτων μηνες (Κριὸς μηνὶ Μαρτίῳ κα' δέχεται τὸν ἥλιον — Φεβρουαρίῳ κς').

F. 23^v. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως χρόνοι τῶν ζῦδίων ἐν οἷς ἕκαστον αὐτῶν ὁ ἥλιος διαπορεύεται, καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ζῦδιον γινόμεναι ἐπισημασίαι, αἱ ὑπογραμμαὶ [sic] εἰσιν (Ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ θερινῆς τροπῆς — ἐν δὲ τῇ κς' Δημοκρίτῳ ἀρχεται ὠρίων ἐπιτέλλειν καὶ φιλεῖ ἐπισημαίνειν ἐπ' αὐτῷ). = *Ps.-Gemini Calendarium* ed. Wachsmuth, *Lydus de ostentis*, p. 181 sqq. Contulit Boll.

F. 27. Μῆνες Ἀλεξανδρέων. Πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν ἐπισημασιῶν (Μὴν Θῶθ ἦτοι Σεπτέβριος [sic] — τὸ μέγεθος τῶν μεγίστων ἡμερῶν). Ed. C. Wachsmuth, *Lyd. de ostentis*, ed. 2, p. 197-276.

F. 40. Ψηφοφορία Ἡλίου (Εἰ βούλει γινώσκων τὸν ἥλιον — τῶν ἰχθύων κατανατῶ ὁ ὠροσκόπος).

F. 41 usque ad finem Γεωπονικά. Edidit H. Beckh, Lipsiae 1895; cf. praef.

18. Codex Vaticanus graecus 662. — Chartaceus, f. 253, cm. 24,4 × 18,6, saec. XV; pessime conservatus.

F. 2. Ἐρμού τοῦ Τρισμεγίστου περὶ σεισμῶν (Μὴν Μάρτιος· ἰχθύς· <τοῦ Ἡλίου ὄντος ἐν ἰχθύσιν> εἰ σεισμὸς γένηται ἐν ἡμέρᾳ ἵππων καὶ βοῶν... — <Ἡλίου ὄντος ἐν Ὑδροχόῳ>... καὶ τὸ γέννημα πολὺ ἔσται). Est Orphei vel Mercurii Trismegisti περὶ σεισμῶν carminis paraphrasis uberior prosa oratione scripta. Edidit F. Boll, *Catal.*, VII, p. 167 ss. Praeter hoc in eo codice nihil astrologicum extat.

19. Codex Vaticanus graecus 1048. — Chartaceus, cm. 30 × 22, saec. XIV exeuntis et saec. XV (ff. 134-143). In parte priore quaterniones numerantur ab α usque ad ις' (f. 123^v). — Cf. cod. Rom. 3 (*Catal.*, V, 1, p. 57).
- F. 1. Ἐξηγητῆς ἀνώνυμος εἰς τὴν Τετραβίβλον τοῦ Πτολεμαίου (Τὰ προοίμια ποιεῖται ὁ Πτολεμαῖος...). Incipit f. 35^v. Ἐξηγησις τοῦ δευτέρου βιβλίου. — F. 55. Ἐξηγησις τοῦ τρίτου. — F. 91^v. Ἐξηγησις τοῦ δούτου βιβλίου. — F. 110. Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῆς τοῦ Πτολεμαίου μαθηματικῆς τετραβίβλου. Edit. Basileae 1559. Cf. *Catal.*, I, p. 4, cod. Flor. 3, f. 115; 6, f. 1; cod. Rom. 3, f. 1.
- F. 110^v. Πορφυρίου φιλοσόφου εἰσαγωγή εἰς ἀποτελεσματικὴν Πτολεμαίου. Insunt f. 117. Σχόλια ἐκ τῶν τοῦ Δημοφίλου. Editum ibidem. Cf. cod. Flor. 3, f. 1; 6, f. 156-172; cod. Rom. 3, f. 94.
- Ff. 127-128 vacua.
- F. 129. Incipit sine titulo <Hephaestionis>: Τῆς οὐρανίας διαθέσεως κατὰ τὸδε τὸ ἐγχαραττόμενον σχῆμα διακειμένης — περὶ διαθέματος λέξομεν. = Cod. Vindobon. 6, f. 248^v; cod. Rom. 3, f. 104.
Deinde Θεμάτιον τοίνυν λέγεται ἡ ὅλη οὐρανοῦ διαθέσις — ἐπὶ τὸ μεσουράνημα. = Ibidem.
- F. 129^v. Deinde Ὀρίζοντα λέγουσι τὸν δι' ὀρίζοντα τοῦ ὑπὸ γῆν etc.
- F. 130. Sine titulo. (Τοὺς δὲ πρὸς ἀλλήλους συσχηματισμοὺς καλοῦσιν ἐπιμαρτυρίας — ἐν Καρκίνῳ ἐξάγωνον). = Cod. Venet. 7, f. 382, cap. ζ'.
- F. 130^v. Sine titulo. (Ἀκτινοβολεῖν λέγεται ἀστήρ — εἰ κακοποιὸς εἴη, ὁ διαμετρῶν). = Cod. Vindob. 6, f. 250^v, cap. ια'; cod. Venet. 6, f. 383, cap. ια'.
- F. 131. Sine titulo. (Τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου λαμβάνεται οὕτως — τῆς Σελήνης Παρθένου οἴκος). = Ibid., cap. ιε'.
Sine titulo. (Συναφή δὲ καὶ ἀπόρροια λέγεται συνέλευσις — συνάπτηται αὐτῷ ἢ ε' ἢ ε'). = Ibid., cap. ις'.
Sine titulo. (Στηριγμός δὲ λέγεται, ὅταν ἐπὶ ἰκανὰς ἡμέρας — τῷ αὐτῷ λεπτῷ ἰστάμενος). = Ibid., cap. ιη'.
Sine titulo. (Ἀφαιρέτης δὲ λέγεται ὁ ἀστήρ, ὅταν ἀπὸ ἀνατολῆς — ἐπὶ τὰ ἐπόμενα). = Ibid., cap. ιθ' et cap. κ'.
- F. 131^v. Sine titulo. (Ἀρρενικοὶ τόποι εἰσὶ — ἀκτῖνας καὶ αὐγὰς). Sequuntur breves tractatus <περὶ φάσεως>, <περὶ οἰκοδεσπότου>, <περὶ ἐκπτώσεως>, <περὶ ἀφαιτικῶν τόπων>. = Ibid., capp. κα', κβ', κγ', κδ'. Desinit f. 132^v ... τὴν ἐκάστου αὐτῶν μοῖραν κατὰ τὴν τοῦ ὠροσκόπου ἀπόστασιν· διὸ καὶ ὠριμαία κέκληται.

- F. 133^v. Παύλου Ἀλεξανδρέως. (Ὁ τῆς οἰκοδεσποτείας τόπος καταλαμβάνεται οὕτως — ἡμέρα κε' ὦρα κε').
- F. 134 ss. Alia manu scripta in alia charta. Insunt Claudii Ptolemaei Harmonicorum undecim capitula priora libri primi cum notis marginalibus.
- F. 143-147 vacua sunt.
20. Codex Vaticanus graecus 1056. — Chartaceus, cm. 30 × 22, f. 244 (per multa sunt vacua), diversis manibus saec. XIV scriptus. Nonnulla folia errore bibliopegae transposita sunt (vide infra), haud pauca excidisse videntur, velut post f. 44 et in fine huius codicis; ultimi duo libri τῆς πενταβίβλου desunt. Fortasse ipse archetypus, ex quo librarius hunc codicem descripsit, mutilus erat. Plurimae in margine insunt adnotationes brevesque tractatus astrologici. Humiditate nonnulla folia valde laesa sunt et scriptura magnam partem evanuit. Margo a bibliopega nimis resectus est, ut permulti tractatus in margine scripti mutili sint. — Cf. F. Boll, *Sphaera*, p. 34.
- F. 1 mutilum est. Post nonnullos tractatus plerumque deletos, in quibus laudantur Apomasar, ὁ σοφώτατος Ῥάπτης, ὁ Ἀπουχάφ ὁ τοῦ Οὔμαρ ὁ τοῦ Φαρουχάν sequuntur duodecim versus sine titulo (v. 7-12 mutili sunt) (ὡ δεῦρο δεῦρο νῦν θεῶ τε καὶ βλέπε — ὡσπερ τι κέντρου...).
- F. 1^v. . . . . ἐς ἔνεστι τῆδε τῆ βίβλω (. . . εἰς πρόγνωσιν ἡμῖν πραγμάτων — τοῖς ἐν τῷ βίῳ). Est brevis index, versibus ut videtur perscriptus.
- F. 2. Πίναξ ἀκριβῆς τῆςδε τῆς πενταβίβλου. Κατ' ἀρχὰς τῆς παρούσης βίβλου ἐγράφησαν λόγοι σοφωτάτου τινὸς περὶ τῆς μαθηματικῆς τέχνης ἧγουν τῶν χρησαμένων ἔθνῶν ταῦτη — τιμιωτέρα τῶν τεχνῶν. — Cf. f. 8.
Πίναξ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ περιέχοντος κεφάλαια διάφορα ἔξ ὧν μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα διάθεμα ἀποκαταστήσαι καὶ ἐπιγνώσιν τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἔξ αὐτοῦ.
- F. 3. Πίναξ τοῦ ἀποτελεσματικοῦ βιβλίου τοῦ περιέχοντος τοὺς δώδεκα τόπους τοῦ θέματος ἔξ ὧν μέλλειν δυνάσθαι τὸν ἐπιστήμονα πάσας τὰς πρὸς αὐτὸν γινομένας ἐρωτήσεις ἀποτελεῖν.
- F. 5^v. Περὶ μέτρων Ἡρωνος. — Cf. Fr. Hultsch, *Metrol. scriptor. reliquiae*, vol. I.
- F. 6^v. Notae historicae.
- F. 8. Λόγοι σοφωτάτου τινὸς περὶ τῆς μαθηματικῆς τέχνης ἧγουν (f. 8^v) περὶ τῶν χρησαμένων ἔθνῶν ταῦτη· πρὸς τοὺς λέγοντας ἐφάρματον εἶναι αὐτήν· (f. 9) περὶ τοῦ ὅτι ἀμαρτάνει ὁ ταύτην μὴ προσδεχόμενος· περὶ τοῦ χρησίμου αὐτῆς· (f. 9^v) καὶ περὶ τοῦ ὅτι πασῶν ἐστὶ τιμιωτέρα τῶν τεχνῶν. Addidit manus

- recentior Στεφάνου φιλοσόφου. — Edita in *Catal.*, II, p. 181 sqq.
- F. 10. Sine titulo. "Απλωσον ἄνερ εἰς κτίσιν τὴν σὴν διάνοιαν — κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ πανσόφου δημιουργοῦ. = *Ibid.*, p. 185.
- F. 10^v. Sine titulo. Ἡ διὰ ἰατρικῆς τε καὶ ἀστρολογίας πρόγνωσις — ὑπὸ τῶν οὐρανίων τὰ τῆδε διοικεῖται. = *Ibid.*, p. 186.
- F. 11^v. Περὶ ὧν οἱ ἀστέρες ἐν τῷ βάθει ποιοῦνται ἀπογείων καὶ περιγείων σχηματισμῶν (Χρεὶ [*sic*] γινώσκειν τὸν γησιῶς — πορεύονται πρὸς τὸν Ἥλιον). — Cf. *ibid.*, p. 39 (cod. 7, f. 25).
- F. 12. Sine titulo. (Καὶ παραυτίκα νιφετῶν γινομένων — ἐκ μέρους γινώσκουσι καὶ ἐκ μέρους προλέγουσιν). Edetur in appendice.
- F. 14. Ἀρχὴ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ περιέχοντος κεφάλαια διάφορα, ἐξ ὧν μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα διάθημα ἀποκαταστήσαι καὶ ἐπιγνώσαι τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἐξ αὐτοῦ.
α'. Περὶ τοῦ εὐρεῖν σε ὠροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους ἀπὸ τοῦ κανόνος (Πρῶτα μὲν λάβε ὕψωμα — ποιοῦμεν ὡς προείρηται).
In margine. Περὶ τοῦ εὐρεῖν σε ὠριαίους χρόνους οἷας βούλει μοίρας, μεθ' ὑποδείγματος ('Ο Ἥλιός ἐστιν εἰς Καρκίνον — εἰσὶν ὠραι καιρικαί).
Ibidem sine titulo. (Εἰ δὲ βούλει ἐκβαλεῖν τὰς μοίρας τῶν ἰβ' τόπων τοῦ θεματίου, λάβε τὸ ἡμισυ — καὶ καθεξῆς ὁμοίως).
- F. 14^v. In margine sine titulo. Καὶ εὐρήσεις τὸ μεσουράνημα (<Εἰ> ὀφείλομεν εὐρεῖν — τῇ μοίρα τοῦ ὠροσκόπου).
Ibidem sine titulo. (Εἰ δὲ καὶ θέλομεν λαβεῖν ἀναφορὰν ἀστέρος, ὀφείλομεν οὕτως ποιεῖν — τὴν Ἀφροδίτην εἰς τὸν Κριόν).
- F. 15. Πῶς ὀφείλομεν τὰς ἀναδιδομένας ὠρας ἰσημερινὰς μεταβάλλειν εἰς καιρικὰς (Τὰς ἀναδιδομένας ὠρας — καιρικὰς τῆς νυκτός). Πῶς ὀφείλομεν τὰς ἀναδιδομένας ὠρας καιρικὰς μεταβάλλειν εἰς ἰσημερινὰς (Τὰς ἀναδιδομένας ὠρας — εἰσὶν ὠραι ἰσημεριναί). Cum brevibus adnotationibus marginalibus.
- F. 15^v. β'. Παρεξεβλήθησαν μέθοδοι διάφοροι ἀπὸ βιβλίου Σαρακηνικῆς περὶ τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ τοῦ ἀστρολάβου ὠροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους· ἐπιγνώσαι δὲ καὶ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ ἀστρολάβῳ ἅπαντα ('Ο μέλλων μετελθεῖν ἀστρολάβον — διαιρῶν τὰ ὑπὲρ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν).
- F. 16. Περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ ὠροσκόπου καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ θέματος τόπων ('Οτε μέλλεις λαβεῖν — τοσαύτας καὶ ὁ β').
- F. 17. Περὶ τοῦ εὐρεῖν τὰς ἀπὸ τῆς ἡμέρας διελθούσας ὀρθὰς ὠρας (Λάβε τὴν μοίραν — ἐστὶν ἀντὶ λεπτῶν δ').

- Περὶ τοῦ εὐρεῖν τὰς ἀπὸ τῆς ἡμέρας διελθούσας καιρικὰς ὠρας (Θὲς τὴν μοίραν — ἀπὸ τῆς ἡμέρας).
- F. 17^v. Περὶ τοῦ γνῶσαι τὸ ἡμισφαίριον τῆς ἡμέρας ἧς βούλει (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ Ἥλιου — ποιοῦσιν ὠραν μίαν).
Περὶ τοῦ ἡμισφαιρίου τῆς νυκτός (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ Ἥλιου — ἐστὶ τῆς νυκτός).
Περὶ τῶν ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ὠριαίων χρόνων (Διαιρῆ [*sic*] τὸ ἡμισφαίριον τῆς ἡμέρας — αἱ μοίραι τῶν ἡμερινῶν ὠρῶν).
* Ἄλλως (Θὲς τὴν διάμετρον μοίραν — αἱ μοίραι τῆς νυκτός).
- F. 18. Περὶ τοῦ λαβεῖν ὕψωμα κατὰ τὴν νύκτα ἀπὸ τινος τῶν ἀστέρων (Πρόσχευ πρὸς ὃν ἂν βούλει ἀστέρα — λαμβάνεται τὸ τοῦτου ὕψωμα).
Περὶ τοῦ γνῶσαι τὰς διελθούσας ἀπὸ τῆς νυκτός ὠρας (Μετὰ τὸ λαβεῖν σε — τῆς νυκτός τόσαι ὠραι).
Περὶ τοῦ εὐρεῖν ὠροσκόπον τὴν νύκτα (Ποίησον οὕτως· μετὰ τὸ ἐπιγνώσαι σε — ὡς προάνωθεν εἴρηται).
Περὶ τῶν ἀναφορῶν τῶν πόλεων ἐν ἐκάστῳ ζῳδίῳ καὶ μοίρα (Θὲς τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῳδίου — ἢ αἱ τοσαῦται μοίραι).
- F. 18^v. Καὶ ἄλλως (Θὲς τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῳδίου — ὡς σοὶ ἐδηλώθη).
Περὶ τοῦ ὕψωματος ἐκάστου ἀπλανοῦς ἀστέρος καθ' οἷον ἂν βούλεσαι κλίμα (Θὲς τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος — κατὰ τὸ δυτικὸν νότιον).
Περὶ τοῦ εὐρεῖν τὴν μοίραν τοῦ ὄντος ἀστέρος κατὰ τὴν ἀνατολὴν εἴτε κατὰ τὴν δύσιν (Θὲς τὴν κολφὴν [*sic*] τοῦ ἀστέρος — καὶ ποίησον ὁμοίως).
Περὶ τοῦ γνῶσαι τὰς ὀρθὰς μοίρας τῶν ζῳδίων ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῶν ἀναφορῶν (Θὲς τὴν ἀρχὴν οἴου βούλει ζῳδίου — ἔχει τὸ ζῳδίου ἐκεῖνο).
Περὶ τοῦ γνῶσαι τὴν ἀναφορὰν τοῦ ζῳδίου ἀπὸ τῶν ὀρθῶν μοιρῶν (Θὲς τὴν κεφαλὴν τοῦ Αἰγοκέρωτος — ἀπὸ τῶν ὀρθῶν μοιρῶν).
- F. 19. Περὶ τοῦ γνῶσαι ἐπὶ ὠροσκοποῦντος ζῳδίου τὸ ὕψωμα τοῦ Ἥλιου καθὼ ἐλήφθη ὁ ὠροσκόπος ἐκεῖνος (Θὲς τὴν μοίραν ἐκείνην — τοῦ ὠροσκόπου ἐκεῖνου).
Περὶ τοῦ γνῶσαι ἐπὶ ὠροσκοποῦντος ζῳδίου κατὰ τὴν νύκτα τὸ ὕψωμα οἴου βούλεσαι ἀστέρος (Θὲς τὴν μοίραν τοῦ ὠροσκόπου — τοῦ ἀστέρος ἐκεῖνου).
Περὶ τοῦ γνῶσαι τὸ μεσημβρινὸν ὕψωμα τοῦ Ἥλιου καθ' οἷον ἂν βούλει κλίμα (Θὲς τὴν μοίραν — τῆς ἡμέρας ἐκείνης).
Περὶ τοῦ γνῶσαι τὴν μοίραν, ἐν ἧ ἐστὶν ὁ Ἥλιος (Μετὰ τὸ μαθεῖν σε — ἐν τοῖς λοιπαῖς καιροῖς).

- F. 19^v. Περὶ τοῦ πλάτους ἐκάστης πόλεως (Ἴδε εἰς οἶον βούλει ἀστέρα — τῆς πόλεως ἐκείνης).
Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἐκάστου κλίματος (Ἴδε τὸ ὕψωμα — τοῦ αὐτοῦ κλίματος).
Περὶ τῆς [spatium septem fere litterarum] λοξώσεως τοῦ Ἥλιου καθ' ἣν βούλει ἡμέραν (Μετὰ τὸ ἐπιγνῶναι σε — εὐρήσεις τὴν λόξωσιν).
Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ὄλην λόξωσιν τοῦ Ἥλιου (Ἴδε πόσον ἐστὶ τὸ ὕψωμα — λόξωσις τοῦ Ἥλιου).
Περὶ τῶν μοιρῶν ἦτοι τῶν λεπτῶν τῶν καιρικῶν ὠρῶν (Μετὰ τὸ ἐπιγνῶναι σε — τὴν μοίραν, λεπτὰ τέσσαρα).
- F. 20. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἐκάστου ἀπλανοῦς ἀστέρος (Θές τὴν ἐξέχουσαν — τὸ βόρειον).
Περὶ δὲ τοῦ γνῶναι τὸ πλάτος ἐκάστου πλανήτου (Λάβε τὸ μεσημβρινὸν αὐτοῦ — ὁ ἀστὴρ νότιος).
- F. 21. Περὶ εὐρέσεως ὠροσκόπου νυκτερινοῦ ἀπὸ ὕψωματος κρατηθέντος ἀπὸ τινος ἀπλανοῦς ἀστέρος· μεθ' ὑποδείγματος (Ἐλάβομεν ὕψωμα — παρακείμενα ζ', κ', κγ').
- F. 23. Περὶ τῶν ἰβ' τόπων τοῦ θέματος, διὰ στίχων (Μάνθανε τὰ νῦν δώδεκα τόπων λόγους — τόπος τε πικρᾶς, οὐ καλῆς ἐκδημίας). — Excerptum ex Iohannis Camateri carmine de zodiaco, ed. Miller vers. 375-451 (*Notices et Extraits*, XXIII, 1872, 2, p. 72-75).
- F. 24. Περὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Γίνωσκε ὡς οἱ παλαιοὶ ἐπιστήμονες — ἐνέρως αὐτῶν).
Περὶ τῶν παρανατελόντων [sic] ἐνὶ ἐκάστῳ δεκανῶ τῶν ζωδίων (Τῷ α' δεκανῶ τοῦ Κριοῦ — μέρη τοῦ κήτους). — Cf. cod. Rom. 2, f. 73 (*Catal.*, V, 1, p. 26). Edidit F. Boll, *ibid.*, p. 157-169. Idem capitulum exstat in cod. Vatic. gr. 1058, f. 454.
- F. 28. Sine titulo. (Τὴν διάμετρον μοίραν — ἦτοι τὴν μοίραν λεπτὸν δ'). Hoc capitulum lituris deletum est.
γ'. Περὶ τῶν παρανατελόντων [sic] ἀπλανῶν ἐν τοῖς δώδεκα ζωδίοις καθὼς περ καὶ ἐν τισὶ τῶν ἀστρολάβων εἰσὶν ἱστορισμένοι (Ἐν Κριῷ Μέδουσα — κυνὸς οὐρά). Edidit F. Boll, *Sphaera*, p. 41-51.
- F. 28^v. Πρόσωπα ὠρῶν κλίματος ἐκάστου (Περσῆς [sic] αἰλουρος — Ἰνδία κροκόδειλος). — Edidit F. Boll, *ibid.*, p. 296. Cf. Reitzenstein, *Poimandres*, p. 275.
Καὶ ἄλλως περὶ τῶν παρανατελλόντων τοῖς ἰβ' ζωδίοις (Ἐν Κριῷ Κηφεύς — στέφανος καὶ λύρα). — Edidit F. Boll, *ibid.*, p. 57.
- F. 29. δ'. Ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνατέλλοντες καὶ δύνοντες οὗτοι [addidit manus altera ζῆτει πλατύτερον

- ἐφ' ἡμερηνὸν ἐν τῷ τέλει τοῦ γ' βιβλίου, περὶ τῆς τοῦ ἀέρος ἐναλλαγῆς· ἐν τῷ λδ' κεφαλαίῳ] (Μὴν Μάρτιος· α'· ὁ κοινὸς ἵππου καὶ Ἀνδρομέδας — ὁ Ἀρκτοῦρος ἀρχεται ἀνατέλων [sic] ἐπισημασίᾳ). — Descripsit F. Boll.
- F. 30. In margine. Περὶ τοῦ εὐρεῖν τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος (Ἴδε τὸ τέλος — εἰσὶ τῆς Ζητουμένης ἡμέρας).
- F. 30^v. Περὶ τῶν ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τῶν οὐσῶν κατὰ τὴν θ' ἰνδικτιῶνα τοῦ ,σχξδ' ἔτους (= p. Chr. n. 1156) κ. τ. λ. Cum exigua tabella. Hoc capitulum lituris deletum est. Sequitur in altero folio.
- F. 31. Περὶ τῶν ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τῶν οὐσῶν κατὰ τὴν θ' ἰνδικτιῶνα τοῦ ,σχξθ' ἔτους (= 1161 p. Chr. n.)· παρεξεβλήθησαν ἀκριβῶς ἀπὸ τριῶν κανονίων, ἀπὸ τε τοῦ κα<νο>νίου> τοῦ Χέκεμ καὶ ἀπὸ τοῦ κανονίου τοῦ Κουσιάρ καὶ ἀπὸ τῆς Ζητηθείσης παρ' ἡμῶν καὶ ἀποκομισθείσης ἡμῖν εἰδήσεως ἀπὸ Αἰγύπτου.... Sequitur postea tabella. Citatur ἡ τῶν ἐναλλαγῶν βίβλος τοῦ Ἀπομάσαρ.
- F. 31^v. Παρεξεβλήθη ἀπὸ τῆς τῶν ἐναλλαγῶν τῶν γενεθλίων βίβλου τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ τῶν κλιμακτηρικῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ταῦτα.... Cum tabella. Laudatur Μούγνης eiusque βίβλος τῶν γενεθλίων.
(Εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης ὡς οἱ ἀστέρες οἱ ἀπλανεῖς — τῷ οἴκῳ τοῦ Ἥλιου. Laudantur Ἀλήμ ὁ Περσεύς, ὁ Μουχοῦμετ ὁ υἱὸς τοῦ Μοῦσε, Ἀλήμ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰέχε. — Cf. *Catal.*, II, p. 131 et 136.
Sine titulo. Περὶ δὲ τῆς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων κινήσεως καὶ τῆς τούτων μερικῆς ἐποχῆς, ὡς ἔοικεν οὐκ ἐπέστησεν.... Πτολεμαῖος.... Sequitur postea tabella. Citantur συγγράμματα Αἰγύπτια.
- F. 33. <Περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων>. Tabella lituris deleta.
Περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων καὶ ἄλλως (Ἄρκτος μεγάλη — δεσμά). Est tabella.
Λέγει ὁ σοφώτατος Μούγνης ὅτι οἱ κλιμακτηρικοὶ ἀπλανεῖς, καθὼς φησὶν ὁ Ἀπομάσαρ, εἰσὶν οὗτοι... Enumerantur. Hoc capitulum lituris deletum est. In margine insunt brevissimae adnotationes.
- F. 33^v. ε'. Κλίματος δ' τοῦ διὰ Ῥόδου. Tabella.
Περὶ <τῆς> τῶν ἀστέρων αἰρέσεως (Ὁ ἡμερινὸς ἀστὴρ — ἄρρνες).
<Π>ότε συλλαβεται [sic] ἡ μήτρα τὴν γονὴν (Τὸν α' μῆνα — τελεσιουργεῖται τὸ σχῆμα τοῦ βρέφους).
Sine titulo. (Ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ Μεγάλῃ Συντάξει εἶπε μείζονα εἶναι τὸν Ἥλιον — μέρος τῆς γῆς ἔννατον).

- Sine titulo. Οί ἀστέρες ἀπέχουσιν ἀπὸ τε ἀλλήλων καὶ τῆς γῆς κ. τ. λ. Tabella.
- F. 34^v. Κανόνιον τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου ἐφ' ἐκάστη μοίρα κατὰ τὰς ὥρας. Tabella.
<Πα>ρεξεβλήθη περὶ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως παχυμερῶς ταῦτα. Tabella.
- F. 35^v. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι τὸν ἀστέρα, ἐν ποίῳ ἀνέμῳ ἐστὶν ("Ορα [sic] τοῦ Κρόνου ἐστὶ — νοτία ἀνάβασις).
(Εἶπεν ὁ Πτολεμαῖος περὶ τοῦ γνῶναι καὶ τὸ μέγεθος τῆς γῆς ὡς ἀναλαμβάνόμενος τοῦτο — καὶ λέγεται τοῦτο μῆκος).
In margine sine titulo. Ὁ Κρόνος ἀπέχει . . . . . ἰός καὶ μέχρι τοῦ Μαρτίου.... Finis deest.
- F. 35^v. Sine titulo. (Τὸ δὲ πλάτος ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νοτίου μέρους — ἐπὶ τοῖς ἑπτὰ κλίμασιν).
Περὶ τοῦ πλάτους τῶν Ζ' κλιμάτων (Πρωτοτύπως γίνωσκε — ἡ Ζητούμενη πόλις). Cum brevibus adnotationibus marginalibus.
Περὶ τοῦ γνῶναι, πότε εἰσὶν οἱ ἀστέρες αὐξίψηφοι καὶ πότε λειψίψηφοι. Maximam partem deperijt.
- F. 36. Κλίματος δ' τοῦ διὰ Ῥόδου. Tabulae usque ad f. 38^v.
- F. 39. ζ'. Ὁρθὴ σφαῖρα ἀρχομένη ἀπὸ Διός. Tabulae.
- F. 41. Ζ'. Κανόνιον τῶν ὑψωμάτων τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ὠρῶν. Tabulae. Exciderunt deinde haec tria capitula. η'. Κανόνιον τοῦ διαθέματος κλίματος πέμπτου δι' Ἑλλησπόντου.
θ'. Κανόνιον ὀρθῆς σφαίρας ἀρχομένης ἀπὸ Κριοῦ.
ι'. Κανόνιον παρασύντομον τοῦ διαθέματος κλίματος δ'.
- F. 42. ια'. Κανόνιον παρασύντομον κλιμάτων ε'. Tabulae.
- F. 44^v. ιβ'. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι ἀπὸ τῆς σκιᾶς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστὶ. Διονύσιος Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ χαίρειν (Εἶδόν σε φιλοτιμούμενον ἐκμαθεῖν — καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'). Infra edetur. Simillimum capitulum edid.
F. Boll, *Catal.*, VII, p. 187 seqq., ubi Sextus ὁ ὠροκράτωρ ad regem Philippum scribit. Desiderantur capita ιγ', ιδ', ιε', quorum titulus etiam in indice f. 2 deest. — Unum duove folia transposita sunt f. 64^v.
- F. 45. Sine titulo. [Est finis cap. ιζ'. Περὶ τίνος ἡ ἐρώτησις ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης κατὰ Οὐάλεντα f. 64^v.] (Καὶ εὐρωσιν καὶ ἰλαρότητα καὶ πράγματων ἑξαιρέτως ὅταν οἰκοδεσποτῆται ὁ τοιοῦτος τόπος — ἡ περὶ ἀποκρύφων τινῶν).
ιη'. Περὶ ἐνθυμήσεως καὶ κεκρυμμένου τινὸς πράγματος ("Ορα, τὸν διέποντα ἐν ποίῳ Ζῳδίῳ ἐστὶ — ἐκάστου τόπου τὰ σημεῖα).

- * Ἄλλως (Ζῆτει τὸν διέποντα καὶ τὴν ἀκριβῆ — λέγε τοῦ σκοπούμενου).
In margine. (Εἶπεν ὁ Ἀποσαῖτ ὅτι ἠρώτησέ τις τὸν Ἀπομάσαρ ἐμοῦ παρόντος τί ἐνεθυμήθη [sic] καὶ εὐρέθη — καὶ ἐθαύμασ<ε>). = Cod. Rom. 2, f. 49^v.
Ibid. (Λεπτομερέστερα δὲ ἀπὸ τῶν ιβ' τόπων ταῦτα· οὕτως ἐπιγίνωσκε — καὶ ἀπὸ τοῦ γ' ὡσαύτως).
- F. 45^v. * Ἄλλως (Λάμβανε ἀπὸ τῆς μοίρας — τὸ μέλλον σημαινόμενον).
* Ἄλλως (Τῶν φώτων ἀποκεκλειότων — τοῦ παρανατέλλοντος ἀπλανῶν ἰδιοτρόπου).
ιβ'. Τίς ἡ ἐρώτησις (Τῶν φώτων ἀποκεκλειότων — τῶν παρανατελλόντων ἀπλανῶν ἰδιοτροπίαν). Cf. caput praecedens. = Cod. Venet. 7, f. 306^v.
* Ἄλλως (Σκοπεῖν δεῖ τὴν προγενομένην συζυγίαν — περὶ κτήνους ἢ ἐρώτησις).
* Ἄλλως (Ἐν τετραπόδοις Ζῳδίοις — συγκεκακωμένου κωφὸν δηλοῖ).
* Ἄλλως ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων συγκράσεως (Ἐάν τις προσέλθοι τῶν βασιλικῶν τριγόνων — ἀπρακτοὶ οὗτοι καὶ ἡρεμοὶ). Titulo adscripsit manus altera περὶ πράξεως καὶ ἀποβάσεως τῆς ἐρωτουμένου [sic] ὑπόθεσις.
In margine. Περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς ἐρωτήσεως καὶ ἄλλως (Λάβε τὰς μοίρας τοῦ ὠροσκόπου — τὴν φύσιν τῆς ἐνθυμήσεως).
Ibidem. Περὶ τίνος πράγματος ἐρώτησις (Λάβε τὸν ὠροσκόπον καὶ ποιήσον — ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ).
Ibidem sine titulo. ("Οτε γένηται ἡ ἐρώτησις καὶ τύχη ὁ κληρὸς τῆς Τύχης ἐν τῷ ιβ' τόπῳ — τῆς νόσου).
- F. 46. In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι παρὴν ἐγὼ τε καὶ Σελέμης καὶ ὁ Ζιέτης καὶ ὁ Ἐσέμης ἐνώπιον τοῦ ἀμοιρ<α> τοῦ Μουόφακ μαίστωρος ὄντος τῶν μαθηματικῶν, τοῦ Ζιέτη — ἀλλ' ἀπὸ γραφ<ῶν> σοφῶν τινῶν).
Ibidem. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ παρά τινος, τί ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ — καὶ τοῦ κυρίου τοῦ η'). Laudatur ὁ μαθηματικὸς Βεσεβέ.
- F. 46^v. Καὶ ἄλλως ἀπὸ τῶν ὠροσκοπούντων ἀστέρων (Ἐάν ὠροσκοπῆ Κρόνος — δοῦλον ὑποκείμενον).
κ'. Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἐρωτῶντος (Οἱ κύριοι τοῦ ὠροσκοπούντος Ζῳδίου — τὰ ἀποτελούμενα).
In margine. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ καὶ εὐρέθη ὠροσκόπος — γυνὴ κινδυνεύσει).
Ibidem. Κρίσις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἠρωτήθη ὁ Ἀπομάσαρ παρά τινος καὶ εὐρέθη ὠροσκόπος — τοῦ πλάτους).

- Ibidem. (Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο διδασκαλικῶς ὅτι τὴν ἐρώτησιν αἰεὶ — λάμβανε αἰεὶ τὴν ἐρώτησιν).
- F. 47. Ἄλλως, τίς ὁ τρόπος (Ἑρμῆς ὠροσκοπῶν καὶ συσχηματιζόμενος — ἰατρὸν ἢ φιλόσοφον).
- F. 48. κα'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν ὡς ὁ σοφώτατος Μασάλα φησὶν, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἴνδοι ἀπὸ τῆς μεθόδου τοῦ ἐννάτου τοῦ περισσῆ καλουμένου Νουπάχρατ (Περὶ τοῦ τίς ἢ ἐρώτησις ὁ Μασάλα φησὶν — ἐνθύμησις τῆς ἐρωτήσεως).
- F. 48v. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ Ἴνδοι ὅτι ἴδε τοὺς ἀστέρας τοὺς ὀρώντας — ἢ ἐρώτησις.
(Τὸ δὲ ἐννατον ὁ καὶ οἱ Ἴνδοι Νουπάχρατ καλοῦσι γινώσκειται οὕτως — τὸν κύριον τοῦ ἐννάτου). — Cf. cod. Flor. 11, f. 57 (*Catal.*, I, p. 45) et cod. Rom. 2, f. 34v (*Catal.*, V, 1, p. 11) et cod. Rom. 11, f. 103v (*Catal.*, V, 1, p. 77) et cod. Vatic. 15, f. 282v (*Catal.*, V, 2, p. 22).
- κβ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν καθὼς καὶ αὐθις ὁ Μασάλα φησὶ ποιήσας καὶ ὑπόδειγμα. Sequitur figura.
- F. 49. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν κατὰ τὸ προκείμενον ὑπόδειγμα (Ὁ Μασάλα φησὶν ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὠροσκοποῦν ζῴδιον — σοὶ ἐπιλήσεται).
- F. 49v. (Λέγει δὲ καὶ ὁ Ῥασήκ ὁ σοφώτατος ὅτι ἐπειδὴ εὖρον — τὰ γεραιότερα πρόσωπα).
- κγ'. (Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν σημειωτικὸν ἀστέρα τῆς ὑποθέσεως φησὶν ὁ Μασάλα οὕτως — λεπτότητα καὶ ἀκριβείαν ἔχουσι).
- F. 50. κδ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὴν ἐρώτησιν καθὼς φησὶν ὁ Ἄνεμπόδιστος (Ἐάν ἐρώτησις παρά τινος — προβεβηκότα θηλυκά). Edetur in appendice.
- F. 50v. κέ'. Περὶ τοῦ διὰ πόσου χρόνου γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα (Σκεπτόν ἐν πάσῃ καταρχῇ — τοῦ ἀστέρος φυσικὴν περίοδον).
- F. 51. Ἄλλως (Λάβε τὴν διάστασιν τῶν μοιρῶν — πληροῦται τὸ ἀποτέλεσμα).
Ἄλλως (Σκόπει τὸν Ἥλιον — τῷ μεσουρανοῦντι ζῴδιῳ).
Καὶ ἄλλως (Θεώρει τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ ὠροσκόπου — στερεὸν χρόνου).
- κε'. Περὶ τοῦ γνῶναι πότε γίνεται τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν· μεθ' ὑποδείγματος (Ἀριθμεῖ ἀπὸ τῆς μοίρας — τὰ ζῴδια τροπικά).
In margine. Περὶ χρόνων τοῦ ἀποτελέσματος (Τοὺς τὸ αἶτιον ποιοῦντας ἀστέρας — ἐπαναφερόμενοι ἔτη).
- F. 51v. Ἄλλως (Μεσουρανεῖ Κριὸς μοίρας ιε' — τοσαῦτα λέγε ὅτι γέγονε).
- κζ'. Περὶ καταρχῶν καὶ περὶ χρόνου τῶν ἀποτελεσμάτων (Ἐν ταῖς καταρχαῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι — δυτικοὶ δὲ καὶ ἐπαναφερόμενοι, ἔτη).

- Capita κη'-λ', quorum tituli etiam in indice f. 2v desunt, excidisse videntur.
- F. 52. <Πτολεμαίου>. Ἀπὸ τοῦ Καρποῦ κεφάλαιον πα' (Οἱ καιροὶ δι' ἑπτὰ τρόπων — ἐπὶ οἰκείον τόπον). — Edit. a. 1553, p. 225.
- F. 52v. Tabella cui subscriptum est parvum capitulum inc. Τὸ διάθεμα τῆς Κωνσταντίνου πόλεως, des. ὀρθὴ σφαῖρα. Cf. *Catal.*, V, 1, p. 118, 2.
- F. 53. λα'. Περὶ τοῦ γνῶναι τοῦ κρυπτομένου τὸ εἶδος, τὸ χρῶμα, τὴν γεῦσιν καὶ τὴν ποιότητα καὶ εἴτε παλαιὸν ἐστὶν εἴτε νέον τὸ κρυπτόμενον (Λάβε τὸ εἶδος τοῦ κρυπτομένου — εἰ δὲ δυτικός, παλαιόν).
In margine. Περὶ τῶν χροίων τῶν ζῴδιων (Κριὸς ἀληθινός — Ἰχθύς λευκός). Edetur in appendice.
- F. 53v. λβ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸ κρυπτόμενον καὶ ἄλλως πλατύτερον (Τὰ ἀερῶδη ζῴδια οὐχ ὁμοίως — τῆς χροιάς αὐτοῦ καὶ σῆψιν).
- F. 55. λγ'. Περὶ ἧς δεσπόζουσιν οἱ Ζ' ἀστέρες μονομοιρίας κατὰ ζῴδια. Est tabula, cui subscriptum est parvum capitulum inc. Τῆν τῶν ἀστέρων μονομοιρίαν, des. κανόνιον τούτων τοῦτο.
- F. 55v. Περὶ τῆς τριγωνικῆς μονομοιρίας (Ἡ κατὰ τρίγωνον μονομοιρία — τοῦ μονομοίρου). Cum tabula.
- F. 56. <λδ'> Περὶ προγνώσεως ἐκ τῶν δωδεκατημορίων τοῦ ὠροσκόπου (Ἐπετήρησαν δὲ ἀκριβῆ εἰς πρόγνωσιν οἱ παλαιοὶ — ἢ τῶν ὁμοίων).
- F. 57v. Sine titulo. (Ἐπεὶ δὲ εἶπον τοὺς πλείστα — σημασίαν τοῦ τόπου ἐκείνου).
- F. 58v. λε'. Περὶ διαγνώσεως ζυγῶν ἢ μονῶν (Ἡ Σελήνη μονά — ὁ γὰρ τρίτος ἀριθμὸς μονά ἐστίν).
- F. 59. Περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς ἐρωτήσεως ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῶν ζῴδιων. — Sequitur index capitulorum usque ad f. 61v.
- F. 64v. Ἀρχόμεθα τῶν κεφαλαίων τῶν δηλούντων ἐπιγνῶναι τὸν ἐπιστήμονα τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐρωτῶντος πρὸ τοῦ μαθεῖν αὐτὸν ταύτην ἔξ αὐτοῦ.
- ις'. Περὶ τίνος ἢ ἐρώτησις (Λαμβάνομεν ἀπὸ τῆς μοίρας — ἐνοικεῖν τὸ σημαινόμενον).
- ιζ'. Περὶ τίνος ἢ ἐρώτησις ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης κατὰ Οὐάλεντα (Δέον ὄραν τὸν κληρον τῆς Τύχης — ἐν δὲ τῷ ε' περὶ τέκνων). In fine mutilum. Cf. supra, f. 45.
In margine. (Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι τὸ ἀποτέλεσμα ἐν ταῖς κρίσεσι — λόγου τοῦ Μασάλα ἐπὶ τὸν ὠροσκόπον τοῦ ζῴδιου).
Ibidem alter tractatus inc. Ἐρωτηθεὶς ὁ Ἀπομάσαρ περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς ἐρωτήσεως. In fine mutilum.

- F. 65. Sine titulo. (Μὴν Μάιος ἔχει ἡμέρας λα' — ὥρας ια', πόδ<α> κβ'). Videtur finis capituli ιβ' (f. 44^v) esse.
- F. 66. Περί πολυχρονιότητος καὶ ὀλιγοχρονιότητος ('Ἐὰν ἐρωτήσῃ — κεκάκωνται ἀποκεκλικότες).
Περί τοῦ ἐν ποίᾳ τῶν τριῶν ἡλικιῶν μέλλει τις τι παθεῖν (Λάβε τὴν πρώτην ἡλικίαν — τῶν εἰρημένων ὑπονοητέον).
- F. 66^v. Περί θησαυρῶν καθὸ οὐκ ἦν πλατύτερον γραφῆναι· τοῦτο εἰς τὸν τόπον τοῦ θησαυροῦ ἐγράφη ἐνταῦθα (Τὴν ἀκριβῆ ἐποχὴν τοῦ διέποντος — εἰ δὲ δυτικόν, εἰς τὸ δυτικόν καὶ .....).
Finis obscurus.
*Ἄλλως ('Ἐπὶ τῇ Ζητήσει καὶ εὐρέσει — βλάβην ἢ ὠφέλειαν).
*Ἄλλως (Πολλαπλασίασον τὴν μοίραν — εἶναι θησαυρόν).
*Υπόδειγμα ('Ωροσκόπος Κρόνος — ἐστὶ τοῦ τμηθέντος τόπου).
In margine. Περί θησαυρῶν Ζῆτει καὶ ἄλλως (Εἴ τις ἔχει κεκρυμμένον θησαυρόν — μέρεσι τοῦ πυλῶνος).
- F. 67. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ δευτέρου βιβλίου. Βιβλίον δευτέρον ἀποτελεσματικὸν περιέχον τοὺς δώδεκα τόπους τοῦ θέματος, ἐξ ὧν μέλλειν δύνασθαι τὸν ἐπιστήμονα πάσας τὰς ἐρωτήσεις τὰς πρὸς αὐτὸν γινομένας ἀποτελεῖν.
α'. Καὶ πρώτα μὲν ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ πρώτου τόπου ἦτοι τοῦ ὠροσκόπου τοῦ περὶ χρόνων ζωῆς δηλοῦντος ('Ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ χρόνων ζωῆς — ἐστὶν ἀκάκωτος).
Sine titulo. (Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ διαφόρων ὑποθέσεων — ἢ γ' ἀπὸ τοῦ ὑπος [sic]).
*Ἄλλως ('Ἡ μὲν α' ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου — καὶ ἐξῆς ἕως τῶν ζ' ἀστέρων).
Sine titulo. (Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς παρὰ τινος ἔχοντος — ἐπιγινώσκεις τὸ συμφερότερον).
β'. Περί τοῦ δευτέρου τόπου.
Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου — ἐν δυστυχίᾳ ἄχρι θανάτου).
In margine. *Ἄλλως ('Ἡ μὲν πρώτη ἀπὸ ... — καὶ ἐξῆς ἕως τῶν ζ' ἀστέρων). Cf. supra.
Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τινος περὶ τινος πράγματος κατεχομένου παρ' αὐτοῦ — λάβε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου).
Ibidem. *Ἄλλως περὶ θησαυρῶν (Μετὰ τὸ διαγνωσθῆναι — τόπου ἐστὶ καὶ ἐξῆς).
- F. 67^v. Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς πόθεν γίνεται ἡ εὐρεσις τοῦ πλοῦτου (Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς — ἀπὸ πατέρων καὶ συγγενῶν).
Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου ἐπιζητουμένου ἀπὸ ὑπερέ-

- χοντος προσώπου (Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου — καθὼς ὑπέδειξά σοι).
Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου ἐπιζητουμένου παρὰ τινος (Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου τινός — ἐρωτήματος ὁ ἐρωτῶν).
- In margine sine titulo. (Πυνθάνεται τις εἰ ἐπιτυγχάνει χρήματος τινος — ἢ παραιρέτης συσχηματίζει). — Hic tractatus maximam partem deletus est.
- F. 68. Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πλοῦτου ἀπὸ βασιλέως ἢ ἔξουσιαστῶν (Εἶπον δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι — οὐ μὴν τοσοῦτον).
(*Ἐτεροὶ δὲ εἶπον· ἴδε τὸν ὠροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην — ἀλλὰ πάνυ ἐλαττόνως).
Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ποσότητος πλοῦτου (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ποσότητος πλοῦτου — διπλασίαζε τὸν ἀριθμόν).
In margine. Περί θησαυρῶν καὶ ἄλλως ('Ὁ μάλιστα συμφέρων καὶ ἀρμόζων τόπος — εἰ παροδεύει ὁ ἀστήρ λέγε εἶναι).
Ibidem. Περί τοῦ γινῶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν ... μέλλη ὠφελῆθῆναι παρὰ τινος ἀρχοντος ('Ἰδε τὸν κύριον τοῦ η' τόπου — περὶ τῆς τοῦ πλοῦτου ποσότητος). Mutillum.
Ibidem. Περί τοῦ εὐρεῖν τινος ... πόσα εἰσὶν ('Ἰδε πόσαι μοῖραι — εἰς μόρια μορίων).
- F. 68^v. γ'. Περί χρέους καθὼς φησιν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ χρέους — καὶ φιλονεικίας μεγάλας).
δ'. Περί θησαυρῶν (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ θησαυρῶν ἦγουν περὶ τόπου — τὴν τοῦ Μασάλλα βίβλον· γράψω μὲν κάκεινον ἐνταῦθα).
In margine. Περί θησαυρῶν καὶ ἄλλως ('Ὁ μάλιστα συμφέρων καὶ ἀρμόζων τόπος — παροδεύει ὁ ἀστήρ, λέγε εἶναι). — Cf. supra.
- F. 69. *Ἄλλως περὶ θησαυρῶν· <τοῦ Μασάλλα> (Δέον πρῶτόν τι μαθεῖν εἰ ἐρωτᾷ — λέγε μὴ εἶναι).
In margine. *Ἄλλως περὶ θησαυρῶν ('Ἐὰν ὁ ὧν ἀστήρ — ἐν τροπικοῖς εἰς στέγος).
- F. 69^v. Περί τοῦ τρίτου τόπου.
ε'. Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀδελφοῦ τινος (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀδελφοῦ τινος — οὕτω γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἐξέθεντο).
Περί τοῦ τετάρτου τόπου.
ς'. Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γῆς ἢ κτήματος (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γῆς ἢ κτήματος εἰ ἐπιτεύξεται — κάθυγρος ἔσται καὶ πλησίον ὕδατος).
In margine. (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ τριῶν ἀδελφῶν ἐν ἐνὶ ἐρωτήματι καὶ βούλει γινῶναι ἐκάστου τὴν διάθεσιν (Λάβε τὸν γ' τόπον σημαντόρα — γενέσθαι τὸν ἀδελφὸν ἐκείνον).

Ibidem. (Λέγει ὁ Θεὸς ὅτι ὅστις ἀγοράσει ἀκίνητον — οὐ θανόντος).

F. 70. Περὶ τοῦ πέμπτου τόπου.

Ζ'. Περὶ παιδός, γίνεται ἢ οὐ, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ παιδός — οὐ γενήσεται σύλληψις).

In margine sine titulo. (Ἐὰν ὁ κλῆρος τῶν τέκνων — ἢ τὸν κύριον αὐτοῦ).

Ibidem. (Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ τοῦ βιβλίου αἱ σημασίαι αἱ δηλοῦσαι ἕαν ἔχη ἐν γαστρὶ καὶ μὴ ἔχη — καὶ μᾶλλον, εἰ καὶ ἢ Σελήνη συγκακωθῆ).

Ibidem. Περὶ τοῦ γυνῶναι τὸ παιδίον, εἰ ἐκεῖνόν [i. οἰκείου] ἐστὶν ἢ ἀλλότριον (Ποίησον ἐρώτησιν — ὑπὸ κακοποιῶν ἀλλότριον). = Cod. Flor. 11, f. 66 et cod. Rom. 2, f. 38^v.

Ibidem. Περὶ τεκνογονίας (Ἐὰν τὰ ἐνταῦθα δηλούμενα — οὕτως τεκνογονῆ πλὴν βραδέως). — Cf. cod. Flor. 11, f. 27 = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ε'.

Ibidem. Περὶ ἀνδρογυνῶν ἀτεκνούτων (Τὸν μὲν ἄνδρα λάβε ἐκ τοῦ ὠροσκόπου — λέγε στειρεύειν). = Cod. Flor. 12, f. 81^v; cod. Venet. 6, f. 35^v, cap. κδ'.

F. 70^v. η'. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς, ἄρα ἀληθῆς ἐστὶν ἢ σύλληψις ἢ ψευδῆς (Εἰ ἐρωτηθῆς ἄρα ἀληθῆς — ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἐν τόπῳ καλῶ). — Cf. cod. Flor. 11, f. 26 = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ξα'.

(Εἶπον δέ τινες τῶν παλαιῶν ὅτι, ὅτε πλησίφωτος — φθαρῆσεται τὸ βρέφος).

(Εἶπον δὲ καὶ τοῦτο ὡς εἰ ὑπάρχουσιν οἱ δύο φωστήρες — οἱ ἀγαθοποιοί, σύλληψις ὑπάρχει).

θ'. Περὶ διδυμογόνων (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός — ἐν τέξειται). — Cf. cod. Flor. 11, f. 26^v = cod. Rom. 2, f. 20, cap. ξβ'.

ι'. Περὶ ἀρρενογόνων καὶ θηλυγόνων (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός — εἰ δὲ ἐν θηλυκῶ, θῆλυ). — Cf. ibid., cap. ξβ'.

(Εἶπε δὲ τις τῶν ἀρχαίων ὅτι ἴδε τὸν ὠροσκόπον — ἐσπέριος δὲ θηλύνεται).

In margine. Πολύσπορα καὶ πολύγονα ζῦδια λέγονται ... Enumerantur.

Ibidem sine titulo. (Ὁ ζ' τόπος καὶ η' καὶ ὁ ιβ' ἀποτρόπαιοι εἰσι πρὸς τεκνογονίαν — ἔχειν ἐν γαστρὶ).

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἔχει ἐν γαστρὶ (Τὰ δύο φῶτα — ἔχειν ἐν γαστρὶ λέγε).

*Ἄλλο (Ἡ τοιαύτη σκέψις ἐκ δύο τόπων λαμβάνεται — οὐκ ἔχει ἐν γαστρὶ).

F. 71. ια'. Περὶ γυναικός· ἄρα νυκτὸς τέξειται ἢ ἡμέρας (Εἰ ἐρωτηθῆς

περὶ γυναικός — καὶ κατ' ἐκεῖνο ἀποφαίνου). = Cod. Flor. 11, f. 27; cod. Rom. 2, f. 21, cap. εδ'.

ιβ'. Περὶ ἐγκύου γυναικός, εἰ σωθήσεται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ βρέφος καὶ εἰ εὐκόλως ἐκτέξειται (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἐγκύου γυναικός — τότε ἀνάγκη ἢ γυνὴ ὑποστήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς εἰ ἐκσωθήσεται ἢ γυνὴ ἢ ἀποθανεῖται (*Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — καὶ οἰκοδεσποτῆ τοῦ ε' τόπου).

In margine. Πότε τέζονται αἱ γυναῖκες ἢ συλλήπονται (Ζεὺς τὸν τοῦ *Ἄρεος τόπον — εἰς τὸν εἰρημένον τόπον, τίκτους).

F. 71^v. Περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας καθὼς Δωρόθεος (*Ἐπὶ μὲν ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα — ἀπὸ Αἰγοκέρου ἕως Διδύμων). Edetur in appendice.

In margine. Εἰ ἄρρεν ἢ θῆλυ τὸ ἐν γαστρὶ (Μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν προειρημένων — καὶ ἐσπέριοι πρὸς θηλυγονίαν). — Cf. supra, cap. ι'.

Ibidem. Εἰ σώζεται τὸ συλληφθέν (Οἱ οἰκοδεσπότες τοῦ ε' τόπου — ἢ ὑψώματι σώζεται).

Ibidem. Πότε τίκεται (Ἡνίκα ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ ε' τόπου — τοῦ ὠροσκόπου τίκεται).

Ibidem enumerantur ζῦδια ἡμερινά, νυκτερινά, ἐπίκοινα.

Ibidem. (Εἶπον οἱ Ἴνδοι περὶ δυστοκίας ὡς ὅτε τύχη Κρόνος ἐν ἄρρενι ζῦδιῳ — εὐτοκῆσουσι). = Cod. Rom. 2, f. 58, cap. ρλη'.

F. 72. Περὶ τοῦ ζ' τόπου.

ιδ'. Περὶ ἀρρώστου, εἰ ὑγιαίνει ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀρρώστου — ὁ θεὸς αὐτὸν [sic] βοηθῆ).

In margine. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὡς ἕαν εὔρεθῆ — τοῦτον ἐπισκίψαι [sic]).

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Σαδὰν τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἠρωτήθη παρὰ ἀρρώστου — ὅτι τελευτήσῃ).

Ibidem. (Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτι ἐστὶν ὁ Ἥλιος κύριος τοῦ ὠροσκόπου — οἱ β' συνοδεύοντες).

Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι περὶ τίνος εἰ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ (*Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — οὐ νοσεῖ).

Ibidem. Περὶ ἀρρώστων εἰ ἐρωτηθῆς (*Ἴδε τὸν διέποντα ποιὸς ἐστὶ — νοσήσῃ).

Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐν τῷ Γενεθλίῳ καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι ταῖς περὶ ἀρρώστων γενομέναις (*Ἴδε τὸν κλῆρον — περὶ τοὺς πόδας).

F. 72^v. *Ἄλλοι δὲ λέγουσι περὶ ἀρρώστου οὕτως (*Υπόθετε τὸν ὠροσκόπον τὸν νοσοῦντα — ἕαν προσχῆς, οὐχ ἀμάρτης).

In margine sine titulo. (Γέγονεν ἐρώτησις περὶ ἀρρώστων — ἀπαλλαγῆσεται τῆς νόσου).

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀπὸ πείρας ἀπὸ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης βιβλίων ἔγνωμεν τοῦτο· ἴδε τὸν κύριον τοῦ Ζ' τόπου — τὸν κύριον τοῦ η').

Ibidem. (Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι μὴ ἀποτελέσεις περὶ θανάτου — θανέεται ὁ νοσῶν).

Ibidem sine titulo. (Ἐὰν ἀπορρεῖ ἡ Σελήνη ἀπὸ ἀστέρος δυτικοῦ — εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος Ἰσάχλης ὁ τοῦ Πέσρ).

Ibidem. Περί δὲ τῆς τριταίας τῆς Σελήνης καὶ Ζ' καὶ μ' λέγει τις τῶν σοφῶν οὕτως (Εὐρεῖν τὴν τῆς Σελήνης τριταίαν — θηρῶμεν τὸ ζητούμενον).

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῆς ἐν ποίῳ μέρει τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ νόσημα καὶ ὑπάρχει ὁ ὕροσκόπος ἀρρενικὸν ζῷδιον εἰπὲ ὅτι ἐν τῷ δεξιῷ μέρει — ζῷδιον ἐκείνου κυριευόμενον).

Ibidem sine titulo. (Οἱ δὲ Ἰνδοὶ λαμβάνουσι τοῦτο ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς νόσου — τοῦ ζῷδιου ἐκείνου).

F. 73. ιε'. Περί κατακλίσεων καὶ νόσων καὶ ἄλλως (Σκεπτόμενος περὶ νοσημάτων βλέπε τὸν ὕροσκόπον — κάμνοντι γίνεται καὶ ἀναιρεῖ). — Cf. cod. Rom. 11, f. 100^v.

In margine sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πόνων ὀφθαλμοῦ δεξιῦ, ἴδε τὸν Ἥλιον πῶς ἔχει — περὶ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ). Edetur in appendice.

Ibidem. Περί ἀσθενειῶν καὶ ἄλλως (Ὅρασθωσάν σοι ὁ τε ὕροσκόπος — ὀλίγη καὶ ἐλαφρὰ ἔσται).

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ κεφαλαλγίας λάβε ἀπὸ τοῦ ὕροσκόπου — περὶ τῶν ποδῶν ἀπὸ τοῦ ιδ').

Ibidem sine titulo. (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ φυματομένων τινῶν καὶ δαιμονιοζομένων, λάβε ἀπὸ τοῦ Ἄρεως — ἀπὸ τοῦ δεκάτου).

Ibidem. (Περί ἰατρείας λέγει ὁ Μασάλλα ὡς εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἰατρείας — τῆς τοιαύτης ἰατρείας).

Ibidem. Περί ἀρρώστου· ἐκ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης (Εἰ ἄρα ὑγιανεῖ ὁ ἀρρωστος — εἰ δὲ ἔν, ταχέως ὑγιανεῖ).

F. 73^v. In margine sine titulo. (Ὁ κύριος τοῦ ὑψώματος τοῦ ὕροσκόπου — τοῦ βίου ἐχρήσατο ὁ νοσῶν).

Ibidem sine titulo. (Ἐπὶ ἐρωτήσεως γενομένης περὶ ἀρρώστου, ἐὰν εὐρεθῆ ὁ κύριος — τῆς νόσου ἀπαλλαγῆσεται).

Ibidem. (Ἐὰν ἐν καταρχῇ ἐρωτηθῆς περὶ ἀρρώστου, λέγει ὁ Δωρόθεος — τὸν ἀρρωστον).

Ibidem sine titulo. (Ἐὰν ἀρρωστήσῃ τῆς Σελήνης οὕσης ἐν τῷ Καρκίνῳ — μέχρι ιη' ἡμερῶν σωθῆσεται).

F. 74. ις'. Περί δούλου εἰ ἐλευθεροῦται ἢ μεταβήσεται πρὸς ἑτέραν δεσποτείαν ἢ πραθήσεται ἢ οὐ· ἢ εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος ἐπιζητούντος δουλεύειν τινά (Εἶπεν ὁ Μασάλλα· εἰ ἐρωτηθῆς περὶ δούλου — οὐκ ἐλευθεροῦται).

Εἰ δὲ ἐρωτήσῃ σε δοῦλος· ἄρα πρὸς ἑτέραν δεσποτείαν μεταβήσεται ἢ οὐ (ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὕροσκόπου — πρὸ τοῦ μεταστήναι).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ δούλου· ἄρα ἀγοραστήσεται ἢ οὐ (ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὕροσκόπου — ἀγοραστήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ δούλου· ἄρα πραθήσεται ἢ οὐ (ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὕροσκόπου — ἢ τοῦ θ' πραθήσεται).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς παρά τινος ἐπιζητούντος τινα δουλεύειν αὐτῷ (Ποίησον τὸν μὲν ὕροσκόπον τῷ ἐρωτῶντι — κατ' ἐκείνας ἀποτελέσον).

In margine. Περί ἀρρωστίας λέγει καὶ τις σοφὸς ὅτι λάβε ἀπὸ τῆς μοίρας — ταχέως ὑγιανεῖ. — Cf. cod. Rom. 2, f. 58^v, cap. ρμξ'.

Ibidem. Περί δὲ ἀρρώστου λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι τὰ μὲν σώματα οἱ ἀρχαῖοι — φρενιτιᾶν τὸν ἀρρωστον.

Ibidem. Περί ἀρρώστου (Τὸ εὐρεθῆναι τὸν κύριον — σημασίαν, ἐσημειώθη ἐνταῦθα).

F. 74^v. Περί τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος (Χάριν ἐπιβεβαιώσεως λαμβάνομεν — εἰ δὲ γυνή, ἄνδρα).

Περί τοῦ ἐβδόμου τόπου.

ιζ'. Περί γαμικοῦ συναλλάγματος, γίνεται ἢ οὐ γίνεται, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γαμικοῦ συναλλάγματος — βλαβήσονται ἀμφοτέροι). Cum notis interlinearibus.

In margine. Ἄλλως (Ἀφροδίτη καὶ Ζεὺς ἀλλήλοις σχηματιζόμενοι — πεπορνευκέναι λέγε).

Ibidem. Ἄλλως (Ὁ ἀναλογῶν ἀστήρ — τὰ μέλλοντα δηλοῦσι).

Ibidem. Περί δὲ τοῦ, εἴ ἐστι γυνή χρησιμωτάτη — ἐστὶ πόρνη.

Ibidem. Περί συνελεύσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικός (Τῆς Σελήνης οὕσης — ἐπὶ τῶν αὐτῶν γυναικῶν).

Ibidem. Ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός, εἰ ἔχει φίλον (Λάβε τὸν φίλον ἀπὸ τοῦ Διὸς — ἔχει φίλον).

Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ <περὶ συνελεύσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικός> (Σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ ὕροσκόπου — καὶ τῆς Σελήνης).

F. 75. ιη'. Περί γυναικός ἐξελεύσεως ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, εἰ ὑποστρέψει (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός ἐξελεύσεως — τὴν ἐξέλευσιν αὐτῆς). — Cf. cod. Rom. 2, f. 30^v, cap. ρδ'.

ιθ'. Περί μάχης μεταξὺ δύο τινῶν (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ μάχης — ὑπαυγον ὄντα, σωθῆσεται).

In margine sine titulo. Ὅτε τύχη ἐν γ' ὕροσκόπος, οἴκος Ἀφροδίτης καὶ ὁ Ζεὺς ἐν αὐτῇ — ὑπὸ πολλοῦ οἴστρου.

Ibidem. Περί γυναικός, εἰ ἐστὶ ἤδη ἐφθαρμένη, εἰ ἐρωτηθῆς (ἴδε τὸν ὕροσκόπον — ἐστὶ παρθένος). — Cf. cod. Rom. 2, f. 57^v, cap. ρλδ'.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικῶν ἀπλῶς (Λάβε τὴν σημα-
νομένην — ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου τόπου).

Ibidem. Περί ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἰ συνεγένοντο ἢ οὐ (Εἰ
ἐρωτηθῆς περὶ τούτων — οὐ συνεγένοντο). = Ibid., f. 66^v,
cap. ρζς'.

Ibidem. Εἶπεν ὁ Μασάλλα ὡς ὄτε γένηται συνουσία —
πλειόνων.

Ibidem sine titulo. Γίνωσκε ὅτι ὁ Ζεὺς ὄτε ἐφορᾷ τὴν Ἀφρο-
δίτην — κατὰ τοὺς νομίμους γάμους.

Ibidem. Περί γυναικός, εἰς ἐστὶ ἐφθαρμένη ("Ἴδε τὴν Σελήνην
καὶ τὸν ὠροσκόπον — ὄρα αὐτήν...). Finis desideratur.

F. 75^v. κ'. Περί κριτηρίων καὶ ἐγκλήσεων καὶ νίκης καὶ ἤττης (Ἐπι-
σκεπτόν δὲ τὰ περὶ κριτηρίων — ἀγαθοποιῶν δὲ δικαίως).

In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὄτε ... ὅτι ὁ ἀντίδικος
τοῦ ἐρωτῶντος — ἀλλ' οὐν ὑψωθήσεται.

Ibidem. Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ ἐχθρῶν ἀπλῶς — ἀπὸ τοῦ
ιβ' τόπου.

Ibidem. Περί γαμικοῦ συναλλάγματος (Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ·
ἴδε τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Ἀφροδίτην — ποιεῖ τὴν συναφήν).

F. 76. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τρόπος λαμβανόμενος ἐπὶ τοῖς κριτηρίοις
χωρὶς τοῦ δ' κέντρου οὕτως (Σελήνη γὰρ αὐξανομένη λαμβά-
νεται — δικαίως ἐγκαλῶν νικήσει).

Ἐκείσθω δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπῶν [ἐπὶ cod.] τοῦ Δωροθέου
μεταφρασθέντα οὕτως (Ἔστω ὁ κατηγορῶν ὁ ὠροσκόπος —
ἰσχυρότερος νικήσει τὸν ταπεινότερον). Edetur in appendice.

In margine. Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τινος, εἰ ἀσελήσει τῆ νυκτὶ ἢ
οὐ ("Ἴδε καὶ εἰ ὄρα ἢ Ἀφροδίτη — τοῦ ὠροσκόπου τὴν Ἀφρο-
δίτην).

Ibidem sine titulo. [Initium desideratur] (... ὁ Κρόνος ἔστι
καὶ ἄμος [?] ... ῥυπαρὰ μὴ οὔσα, χρήσιμος — συσχηματισθῶσι
καὶ οἱ δύο ἀστέρες).

Ibidem sine titulo. Ἐν ταῖς περὶ συνουσίας ἐρωτήσεσι ὁ Ζεὺς
βλέπων — τὴν συνουσίαν.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός· ἄρα ἔχει ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς
ἀγάπην πρὸς τὸν δαίνα ("Ἴδε τὸν κύριον — τὴν ἀγάπην
δηλοῖ). = Cod. Venet. 7, f. 164^v, cap. σζ'.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός, ἐὰν δυνατὰ [sic] τις
ἐνωθῆναι αὐτῇ χωρὶς συζύγου ("Ἴδε τὸν ὠροσκόπον — πρὸς
τὸν ἄνδρα). = Ibid., cap. ση'. Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ δύο γυναικῶν ἢ παλλακίδων ὡς
ὁποῖα ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν κύριον αὐτῶν πλέον (Λάβε τὴν
μὲν ἐρωτήσασαν — τὸν κύριον αὐτῆς). = Ibid., cap. σς'.
Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ ἄνδρὸς εἰ ἀγαπήσει ἢ γυνὴ ἕτερον
("Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — φιλία). = Ibid., cap. σέ'.
Edetur in appendice.

Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι ἐὰν συνηνώθη ὁ ἄνθρωπος γυναικὶ ἐν
νυκτὶ ἢ οὐ ("Ἴδε τὴν Ἀφροδίτην καὶ ἐάν — ...). Finis deest.

F. 76^v. Ἐὰν δὲ χρηματικὴ ἐστὶν ἡ δίκη, οὕτως δεῖ σκοπεῖν (Σελήνη
αὐξίφωτοῦσα ἔστω — ἀλλήλων οἱ μαχόμενοι).

In margine. Περί γαμικοῦ συναλλάγματος λέγει ὁ σοφώτατος
Κίντης [= Al-Kindi] ("Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — ὅτι
οὐ γενήσεται).

F. 77. κα'. Περί πράσεως καὶ ἀγορασίας (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πρά-
σεως — λάβε τὸ τίμημα). Cum brevibus notis marginalibus.

In margine. Περί χρέους ἐὰν ἐρώτησις γένηται καὶ εὔρεθῇ —
τῷ ἐνάγοντι.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πράγματος, πράζεται ἢ οὐ, μὴ
γινωσκομένου τοῦ ἀγοραστοῦ ("Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκό-
που — ὠφελήσεται ἀποδοῦς τὸ πρᾶγμα).

Ibidem. Ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἀγορᾶς πράγματός τινος, εἰ συμ-
φέρει ("Ἴδε τὸν κύριον — τοῦ ἀγορασθέντος, εἰ ὁ δοῦς ...).
Finis desideratur.

Ibidem. Ὅτε ἀγορασθῇ τι εἶδος τῆς Σελήνης οὔσης μεταξὺ —
πραθήσεται καὶ εὐώνως.

F. 77^v. κβ'. Περί φυγάδος εἰ ἐπισχεθήσεται ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῆς ἐπισχε-
θήσεται ἄρα ὁ φυγάς — ἀποδημήσας καθέξει τοῦτον).

κγ'. Περί δραπετῶν ἕτερα διάφορα· Δωροθέου καὶ ἐτέρων
σοφῶν (Φησὶν ὁ Δωροθέος· οὕτως γινωσόμεθα τὸν μὲν
δραπέτην — ἐκ τῶν τοῦ Δωροθέου ἐπῶν μεταπέφραστα).
Edetur in appendice.

In margine. Τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ φυγάδος (Ἐὰν εὐρῆς τὴν
Σελήνην συνάπτουσαν τῷ Δίῳ — καὶ μᾶλλον ἐὰν ἀναπο-
δίξει [sic]). = Cod. Rom. 2, f. 22^v, cap. οβ'.

Ibidem sine titulo. Ὅτι ἡ Σελήνη ὑπαυγος οὔσα — τοῖς δρα-
πέταις διὰ τὸ λαθεῖν.

Ibidem sine titulo. Ὅτι ἐν συνόδῳ καὶ πανσελήνων ὀλεθριώτερα
τὰ τῶν κακοποιῶν σχήματα — οὐχ εὐρίσκονται μὲν, ἀπόλ-
λυνται δέ.

Ibidem. Περί τοῦ εἰδέναι, ὁ φυγάς ἐν ψὶ τόπῳ ἦν ἢ ἐξῆλθεν
ἐκεῖνος (Ἐὰν συσχηματίζεται [sic] ἡ Σελήνη μετὰ ἀστέρος —
εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ).

Ibidem sine titulo. ... τὸν ζ' καὶ τὸν κ' τοῦ η' καὶ εἰ συσχηματι-
ζουσι — πρὸς τὸν Ἥλιον εὔρεθήσεται πλὴν νεκρός. Initium
mutillum.

Ibidem. Περί τοῦ εἰ εὐδωθήσεται ὁ φυγάς (Ὅταν συσχηματί-

Ζεται ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — οἱ τοιοῦτοι ἀστέρες ἔχουσι). *Alius parvus tractatus, qui idem de fugitivis est, margini inscriptus, totus fere deletus est.*

- F. 78. In margine. Εἰ βούλει γινῶναι περὶ τοῦ φυγάδος, εἰ ὑποστρέψει (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ ὑποστρέψει). = *Cod. Rom. 2, f. 22^v, cap. σγ'.*
- F. 79. Ἐκκείσθω δὲ καὶ παρὰ τῶν εἰρημένων καὶ ἐκ τῶν συναγωγῶν τοῦ Νικαέως Πρωταγόρου (Φησὶ γὰρ οὕτως ἐὰν εὔρεθῆ ὁ οἰκοδεσπότης — παραποταμίους καὶ ἐλώδεις). [*Ex Herphaest., III, 37]. Editum Catal., IV, 150-151, 7.*
- F. 79^v. Τινὲς δὲ καὶ τὰ κέντρα ἐπιμέρισαν [*sic*] οὕτως (Τὸ μὲν δύνον τῷ φεύγοντι — τῷ ἀναπτῆσαντι). Τινὲς δὲ πάλιν οὕτως ἀπονέμουσι (Τὴν μὲν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον — διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης).
- F. 80^v. κδ'. Περὶ κλοπῆς εἰ εὔρισκεται (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ κλοπῆς — εὔρεθήσεται τὸ κλαπέν). — *Cf. cod. Rom. 2, f. 16^v, cap. μ'.*
In margine. Εἰ βούλει γινῶναι, εἰ ἀληθεύει ὁ λέγων, ἀπόλλυται τὸδε (Ἴδε τὸν μεσουρανοῦντα ἀστέρα — ψεύδεται).
Ibidem. Ὅτι εἰ ὁ κύριος τῆς Σελήνης ὄρᾳ τὴν Σελήνην — ἀπολήφεται τὸ ἴδιον.
Ibidem. Περὶ κλοπῆς λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — εἶναι τὸ κλαπέν μαρτυρῶν).
- F. 81^v. κε'. <Dorothei> Περὶ ἀπωλείας, εἰ εὔρισκεται, καὶ ἄλλως· καὶ τί τὸ ἀπολεσθὲν καὶ ποῦ παρετέθη· τίς ὁ κλέπτης καὶ ἕτερα διάφορα (Ἐὰν τὰ φῶτα ἀλλήλων τριγωνίζῃ — οὐκέτι εὔρισκεται). = *Cod. Venet. 6, f. 150, c. λ'.*
In margine. Περὶ τοῦ γινῶναι τὸ κλαπέν εἶδος (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — εἶναι τὸ κλαπέν). *Cf. Catal. Rom. 2, f. 18, cap. μδ'.*
Ibidem. Ἰνδός τις σοφὸς λεγόμενος Παρζζόμοχορ εἶπε· ἰβ' εἰσὶ σημασίαι τῆς εὔρέσεως τοῦ κλέμματος — ὅτε συνάπτει ἢ Σελήνη τῷ κυρίῳ τοῦ ὠροσκόπου.
- F. 82. Ἄλλη σκέψις (Ἔστω ὁ μὲν ὠροσκόπος τὸ κλαπέν — σκοπεῖν). = *Cod. Venet. 6, f. 150^v.*
In margine. Λέγουσι δὲ τινες ὅτι· ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — τὸ κλαπέν εἶδος κεῖται.
Ibidem. Ἄλλὰ καὶ περὶ τοῦ κλέπτου λέγουσιν οὕτως (Ἴδε τὸν ὠροσκόπον — πωλῶν καὶ ἀγοράζων). = *Cod. Rom. 2, f. 18, cap. με'.*
Ibidem. Ἄλλὰ καὶ περὶ τοῦ γινῶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν κλαπέντων εἰδῶν λέγουσιν οὕτως (Ἐὰν ὠροσκοπῆ Ἥλιος — ἰχθύες ἀναριθμητός). *Cf. ibid., f. 18, cap. μς'.*

- Ibidem.* Περὶ τοῦ γινῶναι τὸ ὄνομα τοῦ κλέπτου (Στήσον τὸν ὠροσκόπον — ὄνομα προφήτου). = *Ibid., cap. μζ'.*
- F. 82^v. Τι τὸ ἀπολεσθὲν (Σελήνη ὀρίοις Κρόνου οὔσα — ἐν μόνον ἀπόλλυται). = *Cf. cod. Venet. 6, f. 151, cap. λα'.*
In margine. Περὶ τοῦ ποῦ ἐστὶν ὁ κλέπτης, ἴσθι καὶ τοῦτο — πωλῶν καὶ ἀγοράζων. *Confer supra f. 82.*
Ibidem. Περὶ κλοπῆς ἱματίων (Ἐὰν ἐρωτηθῆς, ποδαπὸν ἦν τὸ κλαπέν ἱμάτιον — ἢ καμελάνας [*sic*]). = *Cod. Rom. 2, f. 19, cap. νβ'.*
Ibidem. Καὶ ἄλλως (Εἰ ὠροσκοπεῖ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐρωτήσεως — τῶν τιμῶν εἰδῶν). = *Ibid., f. 18^v, cap. μη'.*
- F. 83. In margine. Σοφὸς τις ἐρωτηθεὶς παρὰ τινος γυναικὸς περὶ ἀπωλείας ζώσματος, ἐκρατήθη ὕψωμα καὶ εὔρεθη ὠροσκόπος — ὁ Στάχυς.
- F. 83^v. Τίς ὁ κλέπτης (Ἐὰν τὸν ὠροσκόπον — λέγε τὸν κλέπτην). = *Cod. Venet. 6, f. 151^v, cap. λβ'.*
Τὴν τοῦ κλέπτου μορφήν καὶ ἰδέαν ἐκ τῶν ἀστέρων γνωσόμεθα (Καὶ πρῶτον μὲν καὶ προηγουμένως — μορφήν καὶ ἰδέαν). = *Ibidem.*
Περὶ τῆς ἰδέας τῶν κλεπτῶν (Ἐὰν ὁ τοῦ Διὸς ἀστήρ — ἐκλάπη, ἀλλὰ κρύπτεται). = *Ibid., cap. λγ'.*
In margine. Περὶ τοῦ γινῶναι τὸν κλέπτην καὶ ἄλλως (Εἰ ὁ ὠροσκόπος ἐστὶ δίσσωμον ζῴδιον — δύσκολον σημαίνει τὴν εὔρεσιν). = *Cod. Rom. 2, f. 18^v, cap. μθ'.*
Ibidem. Περὶ τῆς τῶν κλεπτῶν ἰδέας ἀπὸ Σαρακηνικοῦ μεταβληθέν (Κρόνος δηλοῖ μεγαλοκεφάλους — μείζονα ἔχοντας).
Ibidem. Ἄλλοι δὲ προηγουμένως λέγουσιν ἐκ τοῦ ὄντος ἀστέρως — τοῦ ὠροσκόπου.
- F. 84. In margine sine titulo. Τὸν σημαίνοντα ἀστέρα τὸν κλέπτην — κακοποιοὶ δὲ δούλον.
Ibidem. Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου περὶ τῆς ἰδέας τοῦ κλέπτου ταῦτα (Εἰ βούλει γινῶναι τὴν ἰδέαν — μελίχρως καὶ ἰσχνόσαρκος). = *Cod. Rom. 2, f. 17^v, cap. μβ'.*
- F. 84^v. In margine. Περὶ τοῦ γινῶναι ἐν ποίῳ τόπῳ τοῦ σώματος ἔχει ὁ κλέψας σημεῖον (Ἴδε τὸν ὠροσκόπον — ἐπὶ τῶν ποδῶν). = *Ibid., f. 19, cap. να'.*
- F. 85^v. Τίνι τρόπῳ ἀπώλετο (Ἐὰν ὁ Κρόνος μαρτυρῆ — διὰ πανουργίας). = *Cod. Venet. 6, f. 152^v, cap. λδ'.*
κς'. Περὶ κοινωνίας (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ κοινωνίας — μέχρι θανάτου οὐ χωρισθήσονται).
In margine sine titulo. Δύο προκειμένων σοι σκοπῶν, εἰ βούλει γινῶναι ποῖόν σοι συμφερότερον ἐστὶν — ἐστὶ σοι συμφερότερον.

- F. 86. κζ'. Περὶ τοῦ εἰ θελήσει τις ἀπελθεῖν εἰς τινὰ καὶ ἐρωτήσῃ σε· ἄρα εὐρήσει αὐτὸν ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος βουλομένου — οὐχ εὐρήσει αὐτόν).
 κη'. Περὶ πολέμου (Εἰ ἐρωτηθῆς παρά στρατηγού — ἀφελή εἶναι καὶ καὶ δηλόν [*sic*]).
 In margine. Τὸν Μασάλλα ἠρώτησεν ὁ Μασάλλα [*sic*] (Τὸ τοιοῦτον ἐξέθετο θεμάτιον — Ζήτη<ει> ἐκεῖθεν).
 Ibidem. Ἰουδαίου τοῦ Ἠληῶν [Eliouan?] ἐπὶ ἐρωτήσεως γενομένης περὶ πολέμου (Ἐάν ἡ Σελήνη εὐρεθῆ — αἰχμαλωτισθήσονται).
 Ibidem. Περὶ πολέμου Ζήτη καὶ ἄλλως (Εἰς τὸν περὶ πράξεως ἰ' τόπον — σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων).
 Ibidem. ... ἐν ᾧ τόπῳ ἐστὶν ὁ Ἄρης — τοῦ τοιοῦτου σοφοῦ Μασάλλα. Titulus et initium perierunt.
 Ibidem. <Περὶ πολέμου> (Σκόπει δὲ καὶ τὸν κληρὸν τῆς Τύχης — ἠττηθήσεται ὁ ἀντιστρατευόμενος).
- F. 86v. In margine. Περὶ λόχου καὶ ἐνέδρας (Ἐάν τις ... — καὶ μηχανῆς ἐνεχόμενος).
 Ibidem. Ἄλλως (Ἔστω ὁ Ἑρμῆς σὺν τῇ Σελήνῃ — ἐπὶ τοὺς κυρίους αὐτῶν).
 Ibidem. <Theophili> Πότε γενήσεται πόλεμος (Ἐάν τὰ φῶτα ἀλλήλων — οὐ γενήσεται πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126, cap. ιδ'.
- F. 87. In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι ἐπὶ καταρχῆς πολέμου — ἔχει ἐν τῷ μεσουρανήματι.
 Ibidem. Περὶ ἀντιδίκων ἢ τινῶν δύο ἐχθραينوμένων λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὡς εἰ εὐρεθῆ ὁ κύριος — εἰρηνεύσουσί ποτε.
 Ibidem. Μυστήριον τοῦ Ἀπομάσαρ (Ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — ὡς λέγει ὁ Ἀπομάσαρ). Agitur de bello.
 Ibidem. <Theophili> Πότε γενήσεται πόλεμος (Τὰ μεταξὺ τῆς Σελήνης — γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126v, cap. ιε'. Cf. infra f. 88.
 Ibidem. Πολὺς ἢ ὀλίγος ὁ στρατός (Ἀπὸ τῆς μοίρας τῆς Σελήνης — συναχθεὶς ἀριθμός). = Ibid., cap. ις'.
 Ibidem. Ἐν ποίῳ τόπῳ γενήσεται πόλεμος (Ἐν ταῖς πολεμικαῖς καταρχαῖς — καὶ συνδένδρῳ τόπῳ). — Ibid., f. 125, cap. ιγ'.
- F. 87v. κθ'. Περὶ πολέμου καὶ ἄλλως· Ἰουλιανοῦ Λαοδικέως (Πόλεμου δὲ ὄντος — προσώπου). Cf. cod. Rom. 2, f. 113v. Ed. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 183.
 In margine sine titulo. <Theophili> Ὅταν πυνθάνωνται σου περὶ δύο στρατοπέδων — καὶ σχηματογραφίαν. = Cod. Rom. 7, f. 126v, capp. ιη', ιθ'.
 Ibidem. Περὶ καταρχῶν πολεμικῶν (Ὅταν τις εἰς πόλεμον

- ἐξέλη — ἀποτελεστικαὶ κατασκευάσεις). = Cod. Venet. 6, f. 79, cap. ζγ'.
 Ibidem. Περὶ ἐπικηρύξεως (Ἐάν τις τῶν πολεμούντων — οὐκ ἐπιτεύξεται ὁ πρεσβεύων).
- F. 88. λ'. Περὶ πολέμου ἄλλη σκέψις. Τοῦ αὐτοῦ (Ἰάλιν οἱ μὲν ἐπιόντες — ἐβράβευσαν ἑκατέροις). Cf. cod. Rom. 2, f. 113. Ed. Cumont, l. c., p. 184 seq.
 In margine. Πότε γίνεται πόλεμος (Βλέπε πόσ<α> Ζψ<δια> — ἢ μηνῶν γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126v, cap. ιε'. Cf. supra f. 87.
 Ibidem. Ὁ στρατὸς πολὺς ἢ ὀλίγος (Ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῆς Σελήνης — τὸ πλῆθος ἢ πλείον). = Ibid., cap. ις'. Cf. supra ibidem.
 Ibidem. Περὶ δούλου καὶ ἐνέδρου [I. δόλου καὶ ἐνέδρας] (Ὁ Κρόνος καὶ ἡ Σελήνη — τοὺς ἐπιστρατευομένους). = Ibid., cap. ιζ'. Cf. cod. Venet. 6, f. 79, cap. ζδ'.
 Ibidem. Δεῖ δὲ γινώσκειν καὶ τοῦτο· ἐκ μὲν τοῦ ὠροσκόπου — οὐ μὴ σφαλῆς.
- F. 88v. In margine. Περὶ τοῦ τίς νικᾷ, ὁ φ [?] ἢ ὁ ἐναγόμενος (Ἐάν εὐρεθῆ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — κατὰ τὴν δύναμιν ἐκείνου λέγε).
 Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μέλλουσι ἡρῆ... ἐν τῇ μάχῃ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — ἀστὲρι τῷ ὄντι ἐν κέντρῳ).
 Ibidem. Εἰ δὲ οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπίκεντροι εὐρεθῶσιν — ἢ σὺ [*sic*] αὐτόν.
- F. 89. λα'. Περὶ ἀναλύσεως πολέμου. Τοῦ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ (Τὸν δὲ χρόνον τῆς ἀναλύσεως — ἢ ἀνεσιν μαυτεύονται). Cf. cod. Rom. 2, f. 114v. Ed. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 186.
 In margine. Ὁ Ἀπομάσαρ μετὰ τὸ εἰπεῖν οὐκ ὀλίγα περὶ πολέμου, ὅσα καὶ οἱ λοιποὶ εἶπον, εἶπε καὶ τοῦτο — περὶ τοῦ ζ' καὶ τοῦ η'.
- Ibidem. Τοῦ αὐτοῦ Ἀπομάσαρ· ἐρωτηθεὶς οὗτος, ἐάν ὁ κύριος τοῦ ζ' — ὅπερ οὐκ ἀποδέχομαι.
 Ibidem. Εἶπε καὶ τοῦτο ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι, ἐάν ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου — νικᾷ ὁ ἀντίδικος.
- F. 89v. λβ'. Περὶ τινῶν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀποστελλομένων (Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος περὶ στρατιωτῶν — γενήσεται πόλεμος). Cf. cod. Rom. 2, f. 22, cap. σ'.
 Περὶ τοῦ ὀγδόου τόπου.
 λγ'. Περὶ ἀποδήμου εἰ Ζῆ ἢ τέθνηκε (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου — πρόλεγε τὴν τελευτήν).
 In margine. Ἐάν ἐρωτηθῆς παρά τινος περὶ πόλεως μελλούσης — ἀπὸ τοῦ ζ'.

- Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος εἰ κρατηθήσεται ἢ δεῖνα πόλις — κρατηθήσεται ἢ πόλις. Cf. cod. Rom. 2, f. 27, cap. οζ'.
- Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πόλεως πολιορκουμένης — ἀπὸ τοῦ δύνοντος. Cf. Theophilum, cod. Rom. 7, cap. κζ'.
- Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ γενήσεται πόλεμος εἴτε καὶ μὴ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — τὸν πόλεμον ἀνεργηθέντα δηλ<οῖ>).
- Ibidem. Περὶ πολέμου, εἰ γέγονεν εἴτε καὶ μὴ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — μὴ πόλεμος δῆλος).
- F. 90. λδ'. Περὶ τοῦ εἰ ζῆ τις ἢ τέθηκε, καὶ ἄλλως (Κληρὸς θανάτου ἀπὸ Σελήνης — θάνατον σημαίνει).
- Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου τινός, εἰ ζῆ ἢ τέθηκε, λέγει Ἀπομάσαρ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — ἀποτελεσον ὅτι τέθηκεν). = Cod. Rom. 2, f. 67^v, cap. σκ'. Cf. cod. Venet. 6, f. 28^v, cap. ιβ'.
- *Ἄλλο (Ὁ τῆς προγενομένης συζυγίας κύριος — θάνατον σημαίνει). Cf. cod. Venet. 6, cap. ιγ'.
- In margine. *Ἄλλο (Σημαίνει δὲ θάνατον ἐν τῇ καταρχῇ — κατὰ σχῆμα συνάντησις).
- Ibidem. Περὶ τοῦ γινῶναι, ποῖα ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος τελευτήσῃ τις (Ἴδε τὸν διέποντα — τελευτήσῃ).
- Ibidem. *Ἄλλο (Ἐὰν ἔλθῃ σοι ἀκοή περὶ ἀνθρώπου ὡς ὅτι τέθηκε, σκόπει — καὶ ἀνάγκη περιέσχεν αὐτὸν αἰὼν ἐρυσθενής>). Cf. cod. Rom. 2, f. 99, cap. ιγ'.
- Ibidem. *Ἄλλο (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἦ — τοιοῦτον ἤδη τεθνάναι).
- F. 90^v. λε'. Περὶ θανάτου, ἀπὸ τῆς Σελήνης (Ἡ Σελήνη ὅτε συναφὴν ποιήσεται — δηλητηρίου θανατωθήσεται).
- Περὶ φήμης θανάτου καὶ ἄλλο (Ζήτει τὸν κληρὸν — τέθηκεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος).
- Περὶ τοῦ ἐννάτου τόπου.
- λς'. Περὶ ἀποδημίας, γίνεται ἢ οὐ, εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδημίας — ἀποδημίαν δηλοῖ).
- In margine. *Ἄλλο (Ἐφ' ὧν τὰς γενέσεις γινώσκομεν — κατὰ σχῆμα συνάντησις [sic]).
- Ibidem. *Ἄλλο (Τὰ δύο κέντρα καὶ τούτων προαναφοραὶ — λέγε αὐτὸν τεθνάναι).
- Ibidem. Εἰ συμφέρει σοι εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἰέναι ἢ μετανίστασθαι πρὸς ἕτερον τόπον — οὐ συμφέρει ἐν οὐδενί.
- F. 91. In margine sine titulo. Ἐὰν ὁ Ἑρμῆς συνάπτῃ τῷ κυρίῳ τοῦ θ' — τοῦ τόπου ἐν ψ' ἐστι.
- Ibidem. <Theophili> Περὶ ἐπιστρατείας (Ὅταν τις πυνθάνη-

- ταί σου· ἐπιστρατεύσει ἢ οὐ — μάλιστα ἐπίκεντροι ὄντες). = Cod. Flor. 12, f. 170. Cf. cod. Rom. 7, cap. κγ'.
- Ibidem. Εἰ πυνθάνεται τις εἰ ἐξωρίσθ<η> φυ<λακῆς> [?] ἢ γεμον ... [δεσμῶν ?] ὑφοριώμενος (Εἰ εὐρεθήσεται ὁ κύριος — ἔσται ἢ λύπη).
- F. 91^v. λζ'. Περὶ τοῦ εἰ <δεῖ> ἀποδημῆσαι τὸν ἐρωτῶντα ἢ οὐ (Ἐὰν ἐρωτᾷ τις — ἀναμφιβόλως ἀπαίρει τάχιον).
- λη'. Περὶ ταξειδίου γίνεται ἢ οὐ γίνεται (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ταξειδίου — σὺν ραστώνῃ καὶ εὐθυμίᾳ).
- λθ'. Περὶ αἰχμαλώτου καὶ ἀποκεκλεισμένου (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ αἰχμαλώτου — ἐν ἀποκλίματι δηλοῖ σωτηρίαν).
- In margine. ... ὡσαύτως καὶ ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου συσχηματίζεται — καὶ μᾶλλον εἰ ἀπὸ ζωδίων στερεῶν. *Inilium desideratur.*
- Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι τῆς φυλακῆς, μέλλει τις αὐθις ὑποστρέψαι εἰς αὐτήν — κέντρον τὸ αὐτὸ δηλοῖ.
- Ibidem. Περὶ τοῦ ἐὰν ἀπαίρη τις (Πρὸς τὴν σκοπομένην ὁδὸν — λόγον ἔχοντος πρὸς τὸν ὠροσκόπον).
- Ibidem. Περὶ ἐναποκλειστού λέγει ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν ἴδῃς ἄνθρωπον ἐλκόμενον — πείσεται ἐν τῇ φυλακῇ). = Cod. Rom. 2, f. 67^v, cap. σιθ'.
- F. 92. In margine. Περὶ τῶν εἰργομένων ἐν φυλακῇ ἄλλοι οὕτως σκοποῦσιν (Τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — διαμετρήσει, ἀναίρεθήσεται). Cf. Herphaest., III, 36.
- Ibidem. Περὶ τοῦ <ἐν>ἀποκλεισθέντος (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον — εἰσὶν ἐν τοῖς κέντροις).
- Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ ἐλευθερωθήσεται τῆς φυλακῆς (Ἐὰν ἦ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — ἐν μερίμνῃ καὶ λύπῃ).
- Ibidem. Εἰ δὲ βούλει γινῶναι τὸν λογισμὸν τοῦ φυλακίσαντος αὐτόν (Ἴδε τὸν κύριον — κρίνης καὶ ἀπὸ τούτου).
- F. 92^v. μ'. Περὶ τῶν εἰργομένων ἐν φυλακαῖς (Καθ' ἣν ὥραν ἐμβληθῆ τις εἰς φυλακὴν — ἐλευθεροῦται τῆς εἰρκτῆς).
- μα'. Περὶ ἀποδήμου, ἐὰν ὑποστρέψῃ (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου — ὑποστροφὴν δηλοῖ).
- In margine. Περὶ ἐξοριζομένων καὶ εἰργομένων (Ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — τὸ αὐτὸ δηλοῦσι).
- Ibidem. *Ἄλλο (Φανεροποιθήσεται καὶ εἰ κατὰ αἴρεσιν — ἔκαστος δηλωθήσεται).
- F. 93. μβ'. Περὶ ἀποδήμου, ἐὰν ὑποστρέψῃ καὶ εἴτε τάχιον εἴτε βράδιον καὶ εἴτε ζῆ εἴτε τελευτᾷ (Ἐὰν περὶ ἀποδήμου ἐρωτηθῆς — ἐν τῇ αὐτῇ ἀποδημίᾳ). = Cod. Ital. 19, f. 410^v.
- In margine. Περὶ ἀποδημίας γενομένης (Εἴπερ ἔστιν ἡ Σελήνη ἐν τῷ Κριῷ — ὄψει ἀγαθά).

Ibidem. Ἄλλως ἐκ γενέσεως δοκιμασία (Τὰ καταγόμενα ἔτη — ἐνιαυτοῦ ἢ φέρηται). Cf. cod. Venet. 7, f. 169, cap. σκγ'.

Ibidem. Ἄλλως (Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς γενεθλιακῆς ἡμέρας — πρῶτον πηξάμενος).

F. 93v. μγ'. Περὶ τοῦ πότε μέλλει ἐπανέρχεσθαι ὁ ἀπόδημος (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ τοῦ πότε μέλλει — τόπον ἔνθα ἀπεδήμει).

Καὶ ἄλλως (Βλέπε τὸν κύριον τοῦ Ζητουμένου τόπου — ἀποφαίνου τὴν εἰσέλευσιν).

μδ'. Περὶ τοῦ γινῶναι, εἰ ὁ ἀπόδημος ἀρρωστῆι ἢ ὑγιαίνει (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου — περὶ οὗ ἢ ἐρώτησις).

In margine sine titulo. Προσλάβανε δὲ καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων — οὕτω γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἐξέθεντο.

Ibidem. Περὶ τοῦ εἰ μέλλει ἀργῆσαι ὁ ἀπόδημος (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — τὰ Ζῴδια ὡσι στερεά).

Ibidem. Εἰ δὲ θέλεις νοῆσαι, πότε ὑποστρέφει ὁ ἀπόδημος (Ἴδε τὸν κύριον — ποιεὶ τὴν ἀπόφασιν).

Ibidem. Ἄλλο (Οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπὶ τὰ τετράγωνα — τοῦτο καὶ ἀληθὲς ἐγνώσθη).

Ibidem. Ἄλλο (Ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς μοίρας — λέγε τὴν ἐπάνοδον).

Ibidem. Περὶ τίνος ἀποσταμένου [sic] ἄρα ποιήσει τὴν δουλείαν, εἰς ἣν ἀπεστάλη ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ τούτου, ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον — οὐ τελειωθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 30v, cap. ρκ'.

F. 94. μέ'. Περὶ ἀποδήμου εἰ Ζῆ ἢ ἀπέθανε (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου — πλησίον κινδύνου ἐλθὼν διασέσωται).

μς'. Περὶ τοῦ πότε κινουσι τινὲς καὶ διὰ πόσου χρόνου (Ὅταν ἐρώτησις γένηται περὶ δύο στρατοπέδων — τόπου αὐτῶν κεινηκέναι). = Cod. Venet. 6, f. 77, cap. πγ'.

Ἄλλως (Ζῆτει τοὺς κυρίου τοῦ ὠροσκόπου — λέγε αὐτοὺς ποιῆσθαι).

Τὸ δὲ διὰ πόσου χρόνου (Ζῆτει τὰς ἀπὸ τόπου — καὶ σχηματογραφίαν). = Ibid., cap. πδ'.

In margine. Ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἀποδήμου, πότε ἔρχεται ἢ πότε δέξεται — ἢ ὁ τετραγωνίζων ἢ ὁ διαμετρῶν. Cf. ibid., f. 146v, cap. ιε'.

Ibidem. Περὶ ἐπανελεύσεως ἀποδήμου (Χρῆ σκοπεῖν τὸν κύριον τοῦ Ζ' τόπου — τῶν πεικνῶν [?] δέ).

Ibidem. Περὶ τοῦ γινῶναι τὴν νόσον τοῦ ἀποδήμου (Τὰς λύπας — ὑποστήσεται).

Ibidem. Περὶ ἐπανόδου ἀποδήμου (Σκοπεῖν ὀφείλομεν τὸν β' τόπον — πατρὸς γίνεται).

F. 94v. μζ'. Περὶ τῆς εἰς πόλιν εἰσελεύσεως (Ὅτε εἰσέλθοι ὁ ἀποδημῶν — τί μέλλει, πλεόν δώσει).

Περὶ ἐλεύσεως ἀποδήμου (Ὁ ἐρωτῶν περὶ ἀποδήμου — λέγε ἔρχεσθαι).

In margine. Περὶ τοῦ ἐὰν ἐρωτηθῆς ὡς εἰ ἐστὶν ὁ δεῖνα ἐν τῷ τόπῳ τῷ δεῖνι ἢ μετέβη, λέγει ὁ Ἀπομάσαρ — λέγε ὅτι ἐξῆλθε.

Ibidem. Περὶ τῆς ἐν τῇ πόλει εἰσελεύσεως (Ἴδε τὴν Σελήνην — παρὰ τῶν ἀγαθοποιῶν).

Ibidem. Περὶ προσδοκίας περὶ τίνος οὔσης (Τὰ μὲν στερεὰ ὠροσκοποῦντα — τῶν κυρίων αὐτῶν).

Ibidem. Περὶ δὲ τοῦ γινῶναι, εἰ καταλαμβάνει γράμμα ἢ οὐ (Ἴδε τὸν κύριον — σημαίνει κατάληψιν γραμμάτων). Cf. cod. Flor. 11, f. 54.

Ibidem sine titulo. Δεῖ ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς πόλεως εἶναι — τόπῳ οἰκειότατόν τινα).

F. 95. Περὶ τοῦ δεκάτου τόπου.

μη'. Περὶ τοῦ εἰ δράζεται τις ἐξουσίας ἢ οὐ (Εἰ ἐρωτηθῆς ἄρα δράζεται ὁ δεῖνα — ἢ ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ).

In margine. Περὶ δούλων εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ οὕτως ὅτι ἐν ἐρωτήσῃ εἰ εὐρῆς — ἀρρωστίας καὶ ταιλαιπωρίας.

Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ καὶ μέλλεις διαγινῶναι, τίς τῶν Ζητουμένων ἀσώπων — καὶ ὁ γ' τὸ ου.... Finis desideratur.

F. 95v. μθ'. Περὶ διαμονῆς ἐξουσιαστοῦ (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ διαμονῆς — συνάπτει τῷ Ἄρει). Cf. cod. Rom. 2, f. 52v, cap. οθ'.

In margine. Περὶ πράξεως (Ἐὰν εὐρῆς κακοποιόν — δοθήσεται δὲ σοὶ ἕτερα).

Ibidem. Περὶ πράξεως (Ἐὰν εὐρεθῆ ἢ Σελήνη — βλαθήσεται δέ).

Ibidem. Τὸ τοιοῦτον θεμάτιόν ἐστιν ἐρωτήσεως γενομένης παρὰ τίνος πρὸς τὸν Μασάλλα περὶ παραμονῆς καταρχῆς ἢ ἐξελεύσεως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ (Ἐσκεψάμην τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν — τὴν τοῦ τοιοῦτου σοφοῦ κρίσιν).

F. 96. ν'. Περὶ βασιλείως ἢ ἐξουσιαστοῦ, ὅποσον καιρὸν διαρκέσει ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ἢ βασιλείᾳ (Ἴδε τὰς μεταξὺ τοῦ Ἡλίου — ἐπαινούμενός ἐστι). Cf. infra f. 100v.

να'. Περὶ χωρισμοῦ ἐξουσίας ἢ συγγενῶν ἢ πλοῦτου ἢ χώρας (Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τίνος — συσχηματίζεται ἀγαθοποιῶ).

In margine. Ὁ σοφώτατος Δωρόθεος ... <ἀποτελεσμα>τικῆς τέχνης ὅπερ ἐνδέχεται εἶναι τοῦ παρ' ἡμῖν ὡς μυστήριον (Ἴδε τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀναγόμενοις — τοῖς λοιποῖς ἀρχηγοῖς οὐχ ἁμαρτήσεις).

F. 96v. νβ'. Περὶ ἐγκλήσεως ἐξουσιαστοῦ ἢ ἀποδημοῦντος ἐξουσιαστοῦ, εἰ ὑποστρέφει πρὸς τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν (Ἴδε τὸν κύριον

τοῦ ὠροσκόπου — ὑποστρέψει εἰς τὴν ἰδίαν ἔξουσίαν). Cf. infra f. 100^v.

F. 97. νγ'. Περὶ ἀνδρὸς ἐρωτῶντος εἰ προσληφθήσεται παρὰ βασιλέως ἢ ἔξουσιαστοῦ εἶπεν ὁ Μασάλλα (Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος· ἀρὰ γε δύναται — λέγε οὐ).

νδ'. Περὶ προβολῆς ἀρχόντων (Ἐὰν ἐρωτηθῆς ὑπὸ βασιλέως ἢ σατράπου — τὴν ἔκβασιν τῆς ἔξουσίας σημαίνει). *Editum Catal.*, IV, p. 93.

In margine. Περὶ οἰκειώσεως πρὸς βασιλέα (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — ἔχθραν, τὰ δὲ διάμετρα μεγίστην). = *Cod. Rom.* 2, f. 37, cap. ρμβ'.

F. 97^v. Περὶ τῆς ἔξουσιαστικῆς καταρχῆς λέγουσιν οἱ Ἰνδοί (Ἴδε τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ Ἡλίου — ἐν τῇ ἔξουσίᾳ αὐτοῦ).

F. 98. νε'. Περὶ τοῦ ζητούντος ὠφελῆθῆναι παρά τινος (Ὁ Ζητῶν ὠφελῆθῆναι παρά τινος — ἐν ἀφανεί καὶ ἀπροσόπτῳ). *Legi verbum* ἀντιγεννησις¹. = *Cod. Rom.* 2, f. 131, cap. ρκδ'.

*Ἄλλο (Ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ μεσουρανήματος — καὶ οὕτως, ἀλλὰ μετρίως).

F. 98^v. νς'. Περὶ τοῦ ἀπὸ βασιλέως ἢ τοῦ ἰδίου δεσπότης Ζητούντος ἀξίωμα ἢ ὠφέλειάν τινα (Τὰ φῶτα ἐγκεντρα ὄντα — οὐκ ἐπιτεύξεται οὐ Ζητεῖ).

νζ'. Περὶ δόξης καὶ τιμῆς καὶ βασιλικοῦ ἀξιώματος (Ἐν τοῖς βασιλικοῖς ἀξιώμασι — ἐπισφαλεῖς εἰσι καὶ καθαιρετικοί).

In margine. Ἰστέον ὅτι ἐὰν ὁ οἰκοδεσπότης — τῆς Ζητουμένης δουλείας.

Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ δουλείας ἐπιζητουμένης ἀπὸ τοῦ βασιλέως (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — οὐ γενήσεται).

Ibidem. Περὶ αἰτήσεως ἀπὸ βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ (Ἐὰν ἀπὸ βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ Ζητεῖς τι — διαπορθμεύῃ τὴν ἀκτίνα).

F. 99. *Ἄλλο (Πρὸ πάντων εἰς ἐπίσημον καὶ περιδοξὸν τύχην ἢ δορυφορία τῶν φώτων — καὶ περιβοησίαις). *Cilatur Ptolemaeus*.

F. 99^v. *Ἄλλο (Ἐπὶ γενέσεως ἢ καὶ ἐρωτήσεως — τὸ ἀξίωμα βασιλικόν). νη'. Περὶ παραμονῆς καταρχῆς (Τὸ παράμονον τῶν καταρχῶν — ἐν τῷ α' βιβλίῳ τοῦ τεύχους). = *Cod. Venet.* 7, f. 120, cap. ρνα'.

F. 100. νθ'. Περὶ τῶν εἰς ἀρχὴν πεμπομένων (Ἐπὶ τῶν εἰς ἡγεμονικὰς ἀρχάς — ἢ καὶ τῶν φώτων). = *Cod. Rom.* 2, f. 130, cap. ριθ'.

ξ'. Περὶ διαδοχῆς (Κακοποιῶ ἐπεμβαίνοντος τῷ μεσουρανήματι — ἐπεμβαίνει, κωλύει).

In margine. Περὶ τοῦ πόσον χρόνον διαρκέσῃ ὁ ἔξουσιαστής ἐν τῇ ἰδίᾳ ἔξουσίᾳ ἐρωτηθεὶς ὁ Ἀπομάσαρ παρὰ τοῦ Σαδὰν

¹ Cf. *Boll, Catal.*, V, 1, p. 239.

εἶπε ταῦτα ὅτι οἱ μὲν ἀρχαῖοι εἶπον — γίνωσκε ὅτι ὁ παραβλάτης διαδεχθήσεται. Cf. supra f. 96.

F. 100^v. ξα'. Περὶ τοῦ ἔξ ἐρωτήσεως μαθεῖν ἡμᾶς περὶ διαδοχῆς (Ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — φόβος ἔσται μόνος).

In margine. Λέγει ὁ Μασάλλα ὡς ἐὰν ἐρωτηθῆς παρὰ ἀρχηγοῦ ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἔξουσίας αὐτοῦ εἰ ὑποστρέψει — ἐν τοῖς δεξιοῖς τοῦ ὠροσκόπου μέρεσιν. Cf. supra f. 96^v, cap. νβ'.

Ibidem. Περὶ τοῦ γυνῶναι, πότε διαδεχθήσεται ὁ ἔξουσιαστής (Ἴδε ποῦ πέπτωκεν ὁ κλῆρος — λύει τὰ δεινά).

Ibidem. Περὶ τοῦ πόσον καιρὸν διαρκέσει ὁ ἔξουσιαστής ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ (Λέγουσιν τινες περὶ τούτου ὅτι ἴδε τὰς μεταξὺ μοίρας τοῦ Ἡλίου — καὶ ὁ ἀνέτης αὐτοῦ). Cf. supra f. 96, cap. ν'.

F. 101. ξβ'. Περὶ τοῦ ἔξ ἐρωτήσεως μαθεῖν ἡμᾶς ἐὰν ἀποκαθίσταται τις ἀφ' ἧς ἔξωσθῇ ἀρχῆς (Ἐὰν ὁ κύριος τῆς πράξεως — οὐκ ἐπιλήφεται τῆς ἀρχῆς). = *Cod. Venet.* 7, f. 125^v, cap. ρεζ'.

ξγ'. Περὶ ἐπιτυχίας πράξεως (Ὁ κλῆρος τῆς πράξεως — κακοποιῶ μὴ ὀρῶντος).

In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος ὡς εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς — ἀστέρι ὑποποδισμένῳ.

Ibidem. Περὶ ἀρχοντος πεσόντος ἀπὸ τῆς δόξης αὐτοῦ εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ (Ἐὰν εὐρῆς τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ). = *Cod. Venet.* 7, f. 125^v, cap. ρεζ'.

F. 101^v. ξδ'. Περὶ τοῦ εἰ ἀρξεί ὁ δεῖνα ἢ οὐ (Ὁ ἀστὴρ ὁ ἀναλογῶν τῷ προσώπῳ — περὶ οὗ ἡ Ζήτησις).

ξε'. Περὶ τοῦ εἰ γίνεται ἡ Ζητουμένη ὑπόθεσις (Ἐὰν ὡσιν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — ἡ διάμετρα αὐτῆς).

In margine. Περὶ ἐπιτεύξεως δούλου [l. δουλείας] τινός (Ἴδε τὸν διέποντα — φίλῳ συνομιλίσεις [sic]). = *Cod. Rom.* 2, f. 34, cap. ρκη'.

F. 102. ξς'. Περὶ τοῦ εἶ τε ἔσται ἡ Ζητουμένη ὑπόθεσις εἶ τε καὶ μὴ (Οἱ λόγον ἔχοντες — τοῦ μέρους συγκεκακωμένα). = *Cod. Rom.* 2, f. 156^v, cap. κα'.

ξζ'. Περὶ τοῦ εἰ τέλος ἔξει τὸ Ζητούμενον εἶτε καὶ μὴ καὶ εἰ ταχέως ἢ βραδέως (Κατὰ τὸν Σαραπείωνα — ἀπέκλιναν, οὐκ ἀνύσουσιν). = *Cod. Rom.* 2, f. 129, cap. ριέ'. *Edeitur in appendice*.

F. 102^v. *Ἄλλο (Ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ μεσουρανήματος συσχηματιζόμενος — ἔσται ὁ συσχηματισμός).

*Ἄλλο (Ἐκ τῆς θέσεως τοῦ οἰκοδεσπότης — ἐπεμβῶσιν αὐτοῖς).

ξη'. Περὶ τοῦ εἶ τις πράξιν βούλεται λαβεῖν καὶ ἐρωτᾷ εἰ ἐπιτυχᾶναι αὐτῆς ἢ οὐ (Βλεπέτω τοὺς τῷ μεσουρανήματι — ὡς ἡμέρας).

- F. 103. *Άλλο περί πράξεως (Σκόπει εἴ τις τῶν ἀστέρων — καὶ ἀπερικτήτους). = Cod. Rom. 2, f. 127^v, cap. ργ'; cod. Venet. 7, f. 196, cap. τη'.
- *Άλλο περί οὐ ζητεῖς εἰ γίνεται (Ὁ κύριος τοῦ μεσουρανήματος — ζῴδιον, ἔτος ἐν).
- Ξθ'. Περὶ τυράνου [sic] εἰ νικᾷ ἢ ἠττάται (Ὁ μὲν τυρανούμενος βασιλεύς — ἐν δήμῳ ὁ τύραννος).
- In margine. Περὶ ἄρχοντος εἰ νικᾷ ἢ ἠττάται καὶ ἄλλως (Βλέπε τὸν Ἥλιον — τὸ ἔτος ἐκείνον). = Cod. Rom. 2, f. 108^v, cap. μς'; cod. Venet. 7, f. 305, cap. φζε'.
- Ibidem. Περὶ ἀντάρτου (Δεῖ λαβεῖν τὸν μὲν ἐρωτῶντα — ...). Finis deest.
- F. 104. Πότε ἡ τυρανίς [sic] πληροῦται (Γνωσθήσεται τοῦτο — τῆς Σελήνης συναφειῶν).
- <Theophilus> Πότε γενήσεται ὁ πόλεμος (Ὅταν τὰ φῶτα τριγωνίσωσι — γίνεται ὁ πόλεμος). = Cod. Rom. 7, f. 126, cap. ιδ'.
- Τίς νικήσει, ὁ τυρανῶν [sic] ἢ ὁ τυρανούμενος [sic] (Ἐὰν ἐπιβλέπη ἀγαθοποιός — ὄρων λέγε).
- Περὶ τοῦ εἴ ἐστι πόλεμος (Σκόπει κατὰ τὴν ὥραν — ἐν τῷ ὠροσκόπῳ). = Cod. Venet. 6, f. 68^v, cap. μς'; 7, f. 196^v, cap. τιε'.
- Ζωροάστρου περὶ πολέμου προσδοκωμένου ἢ κακοῦ τινος πότε γίνεται (Σκόπει Ἄρεα καὶ ἐὰν εὐρῆς — κατάλυσιν τοῦ πολέμου σημαίνουσιν). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. μγ'; 7, capp. λ' εἰ λα' (Catal., p. 68); Paris. 2417, f. 24^v et 108. Edetur in appendice.
- In margine. Περὶ τυραννίας (Ἐὰν τις τυραννήσαι θέλη — διὰ τάχους ἀπολυθήσεται).
- Ibidem. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ τινος ὑπόπτου εἰ ἀποστατήσῃ ἢ οὐ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — χύσις ἔσται αἵματος). = Ibid., f. 32, cap. ρκδ'.
- F. 104^v. ο'. Περὶ πράξεως καὶ ἄλλως (Ὁ περὶ πράξεως λόγος καταλαμβάνεται — τὴν πράξιν ἀποφαίνεσθαι). Edetur in appendice.
- *Άλλως (Ἐν τῷ περὶ πράξεως λόγῳ — καὶ τὰ τοιαῦτα). Edetur in appendice.
- *Άλλως (Τεσσάρων κέντρων ὄντων — ἀμυδρωτέραν ποιεῖ).
- F. 105. οα'. Εἰ γίνεται τὸ πρᾶγμα (Εἰ ὁ κύριος τοῦ ζῴδιου — διὰ φιλίαν πείσεται). Cum breuibus notis marginalibus.
- F. 106. Περὶ τοῦ ἐνδεκάτου τόπου.
- οβ'. Περὶ πράγματος ἐπιζομένου ἢ τιμῆς παρὰ βασιλέως (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πράγματος — πλειόνως ὧν ἐλπίζει). Cf. cod. Rom. 2, f. 31, cap. ρη'.
- ογ'. Περὶ τοῦ πότε ἐστὶ τι ἀγαθὸν ἢ ἐναντίον εἶπεν ὁ

- Μασάλλα (Εἰ βούλει γινῶναι πότε γενήσεται — καὶ ἡ Ἄφροδίτη ἀνά ὀκτώ).
- In margine. Περὶ ἀνθρώπου αἰτησαμένου ἄρχοντι εἰ πληροῖ τὰς πρὸς αὐτὸν ὑποσχέσεις (Βλέπε ὅταν εἰσέρχεται [sic] πρὸς αὐτὸν — ἀλλὰ ἀπατᾷ σε). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. με'. Cf. cod. Paris. 2417, f. 108, cap. με'.
- Ibidem. Περὶ ζητουμένου πράγματος εἰ ἐπιτυγχάνει αὐτοῦ (Εἰ τις πρᾶγμα βούλεται — τροπικῶν ὡς ἡμέρας).
- F. 106^v. οδ'. Περὶ τοῦ εἰ γίνεται τὸ πρᾶγμα ἢ οὐ (Ἴδε τὴν Σελήνην — ὄντες δηλοῦσιν ἀγαθά).
- οε'. Περὶ τοῦ ἐὰν ἐπιτυγχάνῃς ὁ βούλει εἴτε ἀπ' ἄρχοντος εἴτε ἀπ' ἄλλου τινὸς παρεκβληθὲν ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — καλῶς καθὼς βούλει).
- ος'. Περὶ ἐρωτήσεως ἀγαθῶν ἐλπίδων καὶ περὶ τοῦ εἰ γίνεται ἡ ζητουμένη ὑπόθεσις καὶ περὶ τοῦ εἰ ἔσεσθαι [sic] κέρδος (Τῷ περὶ ἀγαθῶν ἐλπίδων ἐρωτῶντι — φθοροποιοὶ οὐδαμῶς).
- In margine (ad cap. οδ'). Ἴδε δὲ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον — γέγονεν ἡ δουλεία.
- F. 107. οζ'. Περὶ φίλου εἰ ἐνωθήσεται αὐτῷ (Εἰ ἐρωτήσῃ σέ τις περὶ ἰδίου φίλου — τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν). = Cod. Rom. 2, f. 32, cap. ρθ'.
- οη'. Περὶ τοῦ εἰ ἔσται φιλία μεταξὺ τοῦ δέινος καὶ τοῦ δέινος ἢ ἔχθρα (Εἰ ἐρωτηθῆς ἄρα γε ἔστι φιλία — ζῴδιων ἢ συναφῆ γένηται). = Ibidem.
- F. 107^v. Καὶ ἄλλως περὶ φιλίας καὶ ἔχθρας (Τὸν ἐρωτῶντα ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου — τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀποστροφὴν συμφέρει). = Ibid., cap. ρι'.
- Περὶ τινος ἐρωτῶντος εἰ συμφέρει αὐτῷ ἔχειν φίλον τὸν δέινα (Λάβε τὸν μὲν ἐρωτῶντα — τοῦ ε' τόπου νοεῖσθω σοι). = Ibid., f. 32^v.
- F. 108. Περὶ τοῦ δωδεκάτου τόπου.
- οθ'. Περὶ ἵππων ὁποῖος νικήσει (Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τινος περὶ ἵππων — κεκακωμένοι ὦσι).
- π'. Περὶ τοῦ μὴ ἔχοντος ἄλογον καὶ ἐρωτῶντος τίς νικήσει καὶ περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἀλόγου (Εἰ ἐρωτήσῃ σέ τις μὴ ἔχων ἄλογον — τὸ μάθημα καὶ ἀκριβές). = Ibid., f. 32^v, cap. ριβ'.
- In margine. Ἐὰν ἐρωτηθῆς παρὰ τινος ἄρα γε μέλλω γενέσθαι ἐν ὑποταγῇ ἵππων — κύριος τοῦ ιβ' καὶ ὠροσκόπου. = Cod. Venet. 7, f. 164, cap. σγ'.
- F. 108^v. πα'. Περὶ ἐπιστολῶν, τί γέγραπται (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἐπιστολῶν — ἐξ οἴκου ἐλάττονα).
- F. 109. πβ'. Περὶ τοῦ γινῶναι τί γέγραπται ἐν τῇ διδομένῃ ἐπιστολῇ

πλατύτερον (Πρώτον επισκέπτου — απεστάλη τὸ γράμμα). Cf. cod. Rom. 2, f. 99, cap. ιδ'.

<Theophili> Ἄλλως περὶ ἐπιστολῶν (Τοῦ Αἰγοκέρου [sic] ὠροσκοπούντος — βέβαιά εἰσι τὰ γράμματα). = Cod. Rom. 2, f. 346v.

Καὶ ἄλλως περὶ ἐπιστολῶν Ζωροάστρου (Ἐὰν ἐπιστολὴ ἀναδοθῆ — οἱ δὲ ἰχθύες ἐπιβουλευτικά). Editum Catal., II, p. 192.

- F. 110. πγ'. Περὶ γραμμάτων ἐλεύσεως καὶ πότε ἐλεύσονται καὶ περὶ τοῦ εἰ ἐβουλλώθη τὸ γράμμα καὶ τίνα περιέχει τὸ γράμμα (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γραμμάτων ἐλεύσεως — τοῦ κυρίου τοῦ ε' τόπου).

In margine. <De persecutione servorum?> (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον — γέγονεν ἡ δουλεία).

- F. 110v. Ἄλλως, πότε ἐλεύσονται γράμματα καὶ τί περιέχει τὸ γράμμα (Ἴδε τὸν Ἑρμῆν — ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου).

Ἄλλως περὶ τοῦ εἴτε κακὰ περιέχει τὸ γράμμα εἴτε ἀγαθὰ (Ἴδε τίνος ἀπέρρευσεν ὁ Ἑρμῆς — ἀπὸ κακοποιοῦ τούναντιον).

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς ἄρα ἐβουλλώθη τὸ γράμμα ἢ οὐ (Ἴδε τὸν Ἑρμῆν — βούλλας).

πδ'. Περὶ σωτηρίας ἀποκρισίων οὓς βούλεται τις ἀποστῆλαι (Ἡ Σελήνη δηλοῖ τοὺς πρέσβεις — ἀγαθοποιούς ὑποστρέψει σώως). Cf. cod. Rom. 2, f. 31v.

In margine. Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποκρισίων καὶ γραφῶν (Ἴδε τὸν ... — τοῦ ὄριου). Mutillum.

Ibidem. Περὶ ἀποκρισίων λέγει ὁ σοφώτατος Κίντης ὡς εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀποκρισίων, εἰ ὑποστρέψη — συνάπτει δὲ κακοποιούς.

Ibidem. Λέγει ὁ αὐτὸς καὶ τοῦτο ὡς εἰ εὔρεθῆ ἡ Σελήνη — τῷ ἰβ' σημαίνει δυσχέρειαν.

- F. 111. πε'. Περὶ ἐλεύσεως πρέσβων (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἐλεύσεως πρέσβων — καὶ ἐπὶ τὴν Σελήνην). = Cod. Rom. 2, f. 31v, cap. ριθ'.

πς'. Περὶ φήμης, εἰ ἀληθῆς ἐστὶν ἢ ψευδῆς, εἶπεν ὁ Μασάλλα ὡς εἰ ἐρωτηθῆς περὶ φήμης — ἀποτελεῖ ἐκ τῶν δυνατωτέρων.

In margine. Περὶ φήμης λέγει ὁ Ἀπομάσαρ οὕτως ὅτι πολλοὶ [sic] λόγοι κατεκενώθησαν — δεῖ μάλιστα σκοπεῖν τὸν ὠροσκόπον. = Cod. Rom. 2, f. 50v, cap. εβ'.

Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἐὰν ἡ Σελήνη ἐστί — κακοποιοί, ὄρα ἡ Σελήνη.

Ibidem. Περὶ δὲ τοῦ φημισθῆναι [sic] τεθνάναι εἰ τέθηκεν ἢ οὐ — τέθηκεν ὁ ἄνθρωπος.

- F. 111v. <Τ>ὸ περὶ φήμης εἶπεν ὁ σοφώτατος Κίντης τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα καθαρότερον — ἀληθῆς ἐστὶ καντε [?] ψευδῆς.

In margine. Περὶ φήμης <τοῦ Ἀπομάσαρ> ... — ἀφανῆς ἔσται παντελῶς. Primus versus huius tractatus desideratur.

Ibidem. Περὶ φήμης εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ καὶ τοῦτο· εἰ βούλει γνῶναι — καὶ ἐφορᾷ αὐτόν.

Ibidem sine titulo. <Palchi> Κατὰ τὴν ὥραν τῆς φήμης εἰ εὔρεθῆ ὁ Ἑρμῆς συσχηματίζων — συμφώνως ἀληθῆς ἐστὶν. = Cod. Rom. 2, f. 126v, cap. ζα'.

- F. 112. Καὶ ἄλλως περὶ φήμης (Ἴδε τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον — καὶ τοῖς σχήμασι).

In margine sine titulo. Ἰστέον ὡς ἡ τῶν κακοποιῶν συναφῆ — τῶν εἰρημένων εὐπρόσδεκτος ἐστὶ.

Ibidem sine titulo. Γνώση δὲ καὶ πότε ἀνθηρὸν γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα — ἀνθηρὸν τελεῖται ἡ δουλειά.

- F. 112v. πζ'. Περὶ ἐπιστολῶν καὶ φήμης καὶ ἀγγελίας Ἑφαιστίωνος φιλοσόφου Θηβαίου (Εἰ δὲ φήμη τις ἢ ἀκουσμα — παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκτεθεῖσθω). Cf. Herphaest., III, 27.

πη'. Περὶ τοῦ εἰ συμφέρει σοι οἰκίσαι ἐν τόπῳ οὐ ἂν ἐθέλης (Ὅταν καταλάβῃς ἐκεῖσε σκόπει — ἔχων τὸ αὐταρκές). = Cod. Rom. 2, f. 108, cap. μζ'.

- F. 113. πθ'. Περὶ προαιρέσεως τοῦ ἐρωτῶντος εἰ ὠφέλιμος ἐστὶν (Ὅταν τις πρὸς σὲ ἐρωτῶν τι ἔλθῃ — πέντε καὶ μάχας δηλοῖ). = Ibid., f. 98v, cap. ια'.

In margine. Εἰ φίλος ἐστὶ ὁ ἐντυγχάνων ἢ ἐχθρὸς ἢ πολέμιος (Τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ ὠροσκόπου — περιληπτέον).

Ibidem. Περὶ ὑποσχέσεων (Ἐὰν πορεύσῃς πρὸς ἄνθρωπον — καὶ κρίνον καθὼς ὑπεδείξαμεν).

- F. 113v. ζ'. Περὶ τοῦ γνῶναι τὸν κληθέντα τὴν τοῦ ἀρίστου κατασκευὴν (Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τίνος κεκλημένου — ἐπιμελέστερον παρακολουθῆναι [sic]). Cf. Catal., IV, p. 94 sq.

In margine. Περὶ τοῦ δειπνοῦ καὶ ἄλλως (Ὅρα τὸν ὠροσκόπον — ἀλλότρια εἰσι τὰ τῆς περὶ σκευῆς).

- F. 114. ζα'. Περὶ φήμης ἦτοι ἀκοῆς καὶ ἄλλως (Ὅσοις ζῴδιοις ἐπιβάλλει τὴν ἀκτίνα — περὶ ἀποδήμων ποιεῖ). Cf. cod. Venet. 7, f. 200v, cap. τμα'.

- F. 114v. Ἄλλο περὶ ἀγγελίας (Γράμματα ἡδέα καὶ ἀγγελίας — Σκορπίος Ζυγός).

- F. 115. Ἄλλο (Τὰ ἀκτινοβοληθέντα ζῴδια ὑπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν δύο φωστήρων — τοῦ Ἑρμοῦ μαρτυροῦντος). Cum figura.

- F. 115v. Ἄλλο. (Ὅσα ζῴδια ὀρώσι τὰ δύο φῶτα — εὔρεθῆναι τὸ ζῴδιον ἐκεῖνο).

Ἐπίδειγμα ἕτερον (Μηνὶ Ἰουνίῳ α' — σημαίνουσι).

Ἄλλο περὶ φήμης (Ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — μάλλον ἀγαθοποιὸς ὄρα).

- 'Αλλο (Διά γραμμάτων ούσης τῆς φήμης — ἐνόητα ταῖς γραμμαίς).
- 'Αλλο ('Επί φήμης τινός ὁ 'Ερμῆς εὐρεθείς — εἰ δὲ κακοποιός, τὸ ἐναντίον).
- F. 116. 'Αλλο <Palchi>. (Κατὰ τὴν ὤραν τῆς φήμης — συμφώνως ἀληθῆς ἐστίν). = Cod. Rom. 2, f. 126^v, cap. ζα'.
- ζβ'. Περὶ ὀνείρων (Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος εἰπεῖν αὐτῷ ὃ εἶδεν — ἢ δὲ λ' ἀνεκβάτους).
- F. 116^v. ζγ'. Περὶ τοῦ ὑφορωμένου εἴ τις κατ' αὐτοῦ ἐλάλη ἢ λαλή [sic] πρὸς τινα (Λαμβάνεται ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου — ἄλλως πως ἐναντιούμενοι).
- F. 117. ζδ'. Περὶ τοῦ προσδοκωμένου σταλήναι παρά τινος πρὸς αὐτὸν κατ' αὐτοῦ ἢ ὑπὲρ αὐτοῦ γράμματος ("Ορα τὸν ἀστέρα τὸν δηλοῦντα — λέγε μὴ σταλήναι).
Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος ὡς εἰ συμφέρει αὐτῷ ποιῆσαι τόδε ("Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — οὐ συμφέρει). In margine ζδ'.
Περὶ τοῦ γνῶναι ἀπὸ ποίας ἀρρωστίας ἀποθανεῖται ('Ο ἔχων τὸν ἦ' τόπον Κριός — οὐ ζήσεται).
In margine. Περὶ δὲ ὑφορωμένης βλάβης ὅτε ὑποπτέυης βλάβην οὖσαν ("Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — ἐκεῖνο ὃ ὑποπτέυεις).
Ibidem sine titulo. Εἰ δέ τις ἔχει φόβον ἀπὸ βασιλέως ἢ ἐξουσιαστοῦ, μήπως δεινόν — εἰ ἀγαθόν).
- F. 117^v. ζδ'. <Palchi> 'Εὰν ἐρωτήσῃ σέ τις ποῦ ἐκοιμήθη καὶ εἰ ἀγαθὸν ἢ φαῦλον εἰργάσατο ἐκεῖσε (Σκόπει 'Αφροδίτην ἐὰν τύχη — διὰ τάχους ἀνυσθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 111, cap. νε'.
- F. 118^v et 119 vacua.
- F. 120. ζε'. <Palchi> Περὶ τῶν κατ' εἶδος ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων φύσεως (Σκέπτου τὸν κύριον τῆς ζητουμένης πράξεως — κατὰ τὸ συνεχές γίνεται). = Ibid., f. 99, cap. ιε'.
- F. 121. Περὶ ἀποτελεσμάτων καὶ ἐρωτημάτων· ὡς ἐὰν τις μὲν ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πλανήτων ἀστέρων ἰδιοθρονεῖ ἢ καὶ οὐ, παρατύχη δὲ ἔν τινι τῶν δώδεκα τόπων τοῦ θέματος, τί σημαίνει. 'Αρχόμεθα τοιγαροῦν ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου καὶ μέχρι τοῦ δωδεκάτου τόπου.
ζς'. Περὶ τοῦ ὠροσκόπου ('Ο Κρόνος εἰ τύχη ὠροσκοπῶν — ἀπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν).
- F. 123. Περὶ τοῦ δευτέρου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ δευτέρῳ τόπῳ — συκοφαντίας καὶ κακοτυχίας).
- F. 124. Περὶ τοῦ γ' τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ τοιούτῳ τρίτῳ τόπῳ — καὶ μελέτας ἐναντίας).

- F. 125. Περὶ τοῦ τετάρτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ τετάρτῳ τόπῳ — τῶν οἰκημάτων).
- F. 126. Περὶ τοῦ πέμπτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ε' τόπῳ — οἱ ἀγαθοποιοί).
- F. 127. Περὶ τοῦ ἕκτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ἕκτῳ τόπῳ — ὀλιγότητα ὑποζυγίων).
- F. 128. Περὶ τοῦ ἐβδόμου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ἐβδόμῳ τόπῳ — καὶ εὐτελῶν).
- F. 129. Περὶ τοῦ ὀγδόου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ὀγδόῳ τόπῳ — 'Ερμῆς ἢ Κρόνος).
- F. 130^v. Περὶ τοῦ ἐνάτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ θ' τόπῳ — τὴν ὀδοπορίαν ἀνεκείνην [sic]).
- F. 131^v. Περὶ τοῦ δεκάτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ δεκάτῳ τόπῳ — λύπην καὶ φροντίδα).
- F. 133. Περὶ τοῦ ἐνδεκάτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ τόπῳ — ἐκτιτρώσκειται).
- F. 134^v. Περὶ τοῦ δωδεκάτου τόπου ('Ο Κρόνος ἐν τῷ ιβ' τόπῳ — τοῦ κοινοῦ λαοῦ).
- F. 136. 'Εκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῶν τῆς Σελήνης ἡμερῶν (Κριός σουρουταίν· ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν βασιλέων — καὶ εἰς γάμους). Edetur in appendice.
- F. 136^v. Αἱ ἀπὸ τῶν ζῳδίων ἐκλογαὶ (Εἰς συνάντησιν βασιλέων συμβάλλεται [sic] — Σκορπίος, Τοξότης, Αἰγόκερως). Edetur in appendice.
- F. 137. Καὶ ἄλλως αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ εἶναι τὴν Σελήνην εἰς ἕκαστον τῶν δώδεκα ζῳδίων, ἥτις ἐκλογή καὶ ἐστὶ πλατύτερα (Σελήνη ἐν Κριῷ ἐπιτηδεῖα ἐστὶ — εἰς ἀγορὰν δούλων ἰσχνῶν). Edetur in appendice.
- F. 140 vacuum.
- F. 141. ζζ'. Περὶ ἐπιθέτων ὀνομάτων τῶν πλανητῶν ἑπτὰ ἀστέρων ('Ο "Ἡλιος λέγεται Τιτάν, Φαέθων — ἐριούνης, χελουξόος). Edidit Cumont, *Catal.*, I, p. 172 seq.
- F. 141^v. ζη'. Περὶ τῶν γινομένων σχηματισμῶν τῆς Σελήνης πρὸς τοὺς πλανήτας ἀστέρας ('Ἡ Σελήνη συνοδεύουσα — εἰς μακρὸν τόπον). Cf. cod. Ital. 4, f. 55^v, cap. πδ'.
- F. 143. Περὶ δὲ τοῦ πολεόντος καὶ τοῦ διέποντος ('Επὶ πάσης καταρχῆς — κατὰ τὸ σάββατον). Edetur in appendice.
Περὶ τῶν ζῳδίων λέγει ὁ Σαραπίων οὕτως· περὶ δυομελῶν ζῳδία [sic] εἰσὶ — λατρῶδη ☉ ♃ ♁ ♃ ☿ ☽. Edetur in appendice.
Περὶ διαφορᾶς ζῳδίων καὶ ἄλλως πλατύτερον (Τροπικὰ μὲν ἐστὶ — ♃ καὶ ☾).
- F. 144. Περὶ τοῦ γνῶναι πότε φανήσεται κομήτις [sic] ("Ἴδε ὅτε γένηται — φανήσεται ὁ κομήτης). Edetur in appendice.

ζθ'. Παρεξεβλήθη ἀπὸ τοῦ β' βιβλίου καὶ τοῦ τρίτου τοῦ σοφωτάτου Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ¹ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πέσρ ταῦτα. Καὶ τὰ μὲν τοῦ β' βιβλίου ἔχουσιν οὕτως ἃ καὶ συμβάλλονται τῷ ἐπιστήμονι πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν (ἴσθι ὅτι σημειωτικὸς ἀστήρ ἐκεῖνος λέγεται — ἐρωτήσαντα τὴν ἐρώτησιν). *Infra edetur.*

In margine. Λέγει ὁ Μούγνης (Πᾶς ἀστήρ ὁ ὧν ἐν τῇ ἀρχῇ — οὐκ ἔχει ἐν τῷ ...). *Finis deest. Editum in Catal., II, f. 136.*

F. 144^v. *In margine.* Εἶπεν ὁ σοφὸς Ἐμβρε (Ἐὰν ὠροσκοπῆ ἀγαθός — ἀγαθοποιεῖσθαι τὸν ὠροσκόπον). *Editum ibidem.*

Ibidem. Λέγουσιν οἱ παλαιοὶ (Ὁ ἀστήρ ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ ὠροσκόπῳ — οὐκ ἔχει). *Editum ibidem.*

Ibidem. Ὁ δὲ Ἀπομάσαρ φησὶν (Τινὲς τῶν ἀρχαίων — εὐκρασία). *Editum ibid., p. 137.*

F. 145. *In margine.* Λέγει ὁ τοιοῦτος σοφώτατος Σέχλ ὅτι ἐὰν ὁ δηλῶν [*sic*] — μετ' αὐτῆς. *Editum ibidem.*

F. 146. Τὰ δὲ τοῦ γ' βιβλίου τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου τοῦ Πέσρ, ἃ καὶ αὐτὰ συμβάλλονται πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν, ἔχουσιν οὕτως (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἐρωτήσεώς τινος — καὶ τὸ ἀληθὲς εὐρήσεις). *Edeur in appendice.*

F. 147^v. *In margine.* Λέγει δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ὅτι ἡ σωματικὴ συναφή — τὸ σῶμα οὐ φθείρει.

Ibidem. Οἱ παλαιοὶ σοφοὶ ὅ τε Ῥάπτης καὶ ὁ Μούγνης καὶ ὁ Πέσρ ὁ Ἰουδαῖος ἰσοφωνοῦντες λέγουσιν ὅτι ὁ κύριος συστηματισμὸς τῶν ἀστέρων — ἀστέρων εἰσὶν ἀκτίνος.

Ibidem. Εἰ ὑπάρχη ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — οὐ γενήσεται.

F. 148^v. Αἰ δὲ ἰδ' διαθέσεις τῶν πλανητῶν ἀστέρων ῥωμαῖστί καὶ ἀραβιστί ἔχουσιν οὕτως (α' τὸ χρηματιστικὸν Ἐλεκπέλ — ἰδ' ἡ ἀσθένεια Ἐλδόφ). *Edeur in appendice.*

Αἰ δὲ ἐρμηνεῖα τῶν αὐτῶν ἔχουσιν οὕτως (α' τὸ χρηματιστικὸν — ἄλλοτρίοις τόποις). *Edeur in appendice.*

In margine. Ἐρμηνεῖα τοῦ θ' κεφαλαίου τῶν ἀποστροφῶν — τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀπραγίας.

Ibidem. Εἶπεν ὁ αὐτὸς Μούγνης περὶ τοῦ τοιοῦτου κεφαλαίου τῆς ἀποστροφῆς καὶ τῆς φθορᾶς καὶ ἀτελεσιουργίας — καὶ τοῦ τέλους αὐτῆς.

Ibidem. Λέγει καὶ τοῦτο τὸ εἶναι τὸν ἐλαφρὸν ἀστέρα — ὁ δηλῶν τὴν ἀπόβασιν. *Cum diagrammatibus.*

¹ Quae sequuntur, excerpta esse videntur ex *Introductorio* Iudaei Sahl ben Bishr, quod simul cum Ptolemaei *Quadripartito* latine editum est Venetiis a. 1493. Cf. *Catal.*, V, I, p. 92, n. 2 et 243 (F. C.).

F. 149. Ἐρμηνεῖα τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τῶν μὴ ἐχόντων αἰτίαν καὶ ἐμποδισμόν — ἀπόβασιν τῆς δουλείας.

F. 149^v. Λέγει ὁ Ἰουδαῖος σοφὸς ὁ Σάχλ ὁ υἱὸς τοῦ Πέσρ ὡς εἰ ἐρωτήσῃ σέ τις — ζητούμενος ποιεῖ τὴν ἐρώτησιν. *Edeur in appendice.*

Εἶπε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοῦτο ὅτι πᾶς ἀστήρ — οὐκ ἔχει. *Edeur in appendice.*

F. 150. Ἡ δὲ ἐρμηνεῖα τῶν ἀσθeneiῶν τῶν ἀστέρων ἐπὶ τε τοῖς γενεθλοῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν αἰ καὶ οὔσαι ἐναντία τῶν ῥηθειςῶν δυνάμεων τῶν ἀστέρων ἔχει οὕτως κατὰ τὸν Μούγνην (α'. Τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα — ἀκτίνας τοῦ ἐλαφροῦ ἀστέρος).

Αἰ δὲ κακώσεις τῆς Σελήνης καὶ οἱ ἐμποδισμοὶ αὐτῆς ἐπὶ πάσης καταρχῆς οἱ ἀραβιστί δηλοῦντες φόγον τῆς Σελήνης ἔχουσιν οὕτως κατὰ τὸν Μούγνην (α'. Τὸ τὴν Σελήνην εἶναι — εἰς τὴν κεκαυμένην ζώνην). *Finem omisit librarius.*

F. 150^v. Περὶ τῶν μαρτυριῶν τῶν ἀστέρων τῶν δηλουσῶν τὸ τὴν δουλείαν γενέσθαι (ἴσθι ὡς οὐκ ἄλλως πως γίνεται — μαρτυρίας τὸ ἥμισυ).

F. 151. Περὶ τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου (Τὸ εἶναι τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου — μαρτυρίας τάσσειν [?]).

Περὶ τῆς αἰτίας τῆς ποιούσης ἐμποδισμόν τῆς ὑποθέσεως (Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου εὐρεθῆ — κατὰ τὴν οἰκίαν ἕκαστος φύσιν).

F. 151^v. Κρίσις Οὐάλεντος διὰ τὸν Μουχοῦμετ (Ἠρωτήθη ὁ Οὐάλης ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν — εἶπον αὐτῷ ὅπερ ἐνόουν). *Edeur in appendice.*

Πόνημα Οὐάλεντος. *Edeur in appendice.*

Λέγει ὁ Οὐάλης· Βλέπε εἰς τὴν ἐρώτησιν — οὐκ ἔστι δυνατόν.

Εἶπεν ὁ Δωρόθεος (Ἐὰν ἐρωτηθῆς ἐρώτημα — καὶ οὕτως ἵνα νοήσης).

F. 152. Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῆς — ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐρωτήσῃ.

Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοὶ ὅτι δηλοῖ τὸ πρᾶγμα — γίνωσκε ὅτι τελειοῦται.

Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἐλπίδος — τὸ ἐλπίζόμενον ἀγαθόν.

Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· πιστεύσον τοῖς λόγοις ἡμῶν — λέγε πάλιν καὶ σὺ τὸ ἐναντίον.

Περὶ τοῦ τί δηλοῖ ἡ ἐρώτησις λέγει ὁ Πυθαγόρας· εἰ μὲν εὐρίσκεις τοὺς ἀστέρας — ἐξέλευσιν τῶν ἀπὸ κάστρων [?].

Τῶν Ἰνδῶν· Εἶπερ βλέπεις τοὺς ἔχοντας λόγον ἀστέρας — ταχέως.

- F. 152^v. Βαβυλωνίων. Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· βλέπε εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν — τῶν βλεπόντων αὐτοῖς ἀστέρων.
Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ὁ καιρὸς τῆς τελειώσεως — ἐν ᾧ ἔστι κρίναι.
Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ψηλάφησον — πρόσωπον ἀπωλέσθη.
Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ἐὰν ἐρωτηθῆς διὰ πρᾶγμα — ἐτελειώθη ἢ τελειοῦται.
Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῆς εἰ γίνεται — τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τελειοῦται.
Δωρόθεος. Λέγει ὁ Ἕλλην Δωρόθεος ἐν τοῖς μυστηρίοις αὐτοῦ· ἐὰν θέλῃς νοῆσαι — λέγε τὴν ἐρώτησιν.
Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι μετὰ τῶν Βαβυλωνίων ὅτι ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν — καὶ κατ' ἐκείνο εἰπεῖν.
Ὁ Ἀπομάσαρ. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ θέλεις ἰδεῖν τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως — μὴ ἐπιλανθάνου τούτων.
Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· γίνωσκε ὅτι οἱ ἀστέρες — εἰπέ ἐκεῖ τὸ κακόν.
Δωρόθεος λέγει· εἰ μὲν ἔστιν ὠροσκόπος — ἐπισυνάψαι τούτου.
- F. 153. Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν εὖρης εἰς τὸν δεύτερον τόπον — πρὸ τοῦ ἐρωτῆσαι.
Οὐάλης. Λέγει ὁ Οὐάλης καὶ οἱ Βαβυλώνιοι· εἰ βούλει γνῶναι πότε — εἰς τὴν ἐρώτησιν.
Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν ἔστιν — πληροῦται τὸ πρᾶγμα.
Οὐάλης. Λέγει ὁ Οὐάλης· ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι — κακοποιῶ καταλύεται. Citatur βιβλίον τῶν μυστηρίων τῶν Ἰνδῶν.
Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ ἐρωτηθῆς δι' ἐξέλευσιν τινος — ὁ τοιοῦτος ἀποδημεῖ.
Τῶν Βαβυλωνίων. Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· συσχηματιζομένης τῆς Σελήνης — βραδέως ἀργήσει.
- F. 153^v. Τῶν Ἑλλήνων. Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ὅταν ἀστήρ ἀπὸ τοῦ θ' — δηλοῦται ἡ ἐξέλευσις.
Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ βλέπεις τὴν Σελήνην ἀπορρέουσιν — ἔχει βουλήν ἐξελεῖν.
Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἴδε τὸν ὠροσκόπον — γίνωσκε τὸ ἐναντίον.
Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἀνθρώπου ἐγκλεισθῆναι — ἐλπίς αὐτοῦ μεταστρέφεται.
Περὶ ἐξελεύσεως λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· γίνωσκε εἰ συσχηματίζεται — δηλοῦται ὅτι μέλλει ἐξελεῖν.

- Τῶν Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ μέλλεις νοῆσαι εἰ ἔστιν ὁ δείνα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ — περὶ τοῦ πράγματος.
Περὶ [sic] Αἰγυπτίων. Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ὅταν γένηται ἐρώτησις περὶ ἐξελεύσεως — λέγε τὰ ἐναντία.
Περὶ ὑποστροφῆς καὶ τοῦ καιροῦ ταύτης λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· τὴν ὑποστροφὴν δηλοῦσιν — βούλεται στραφῆναι, οὐ δύναται δέ.
Τῶν Ἰνδῶν. Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· βλέπε τοὺς ἔχοντας πλείους λόγους — τόπῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ κακοποιός.
- F. 154. Τῶν Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἐὰν ἐρωτηθῆς δι' ἄνθρωπον — μέρος μάλιστα ἀπήλθεν.
Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν εὖρης τὸν κύριον τῆς Σελήνης — εἰς ὃ ἀπήλθεν ὁ ἐξελεθῶν.
Λέγει ὁ Οὐάλης· ἔλεγεν εἰς ἀπὸ τῶν ἐπισήμων Αἰγυπτίων μαθηματικῶν — τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπήλθε.
Περσῶν. Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· βλέπε τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας εἰς τὴν ἐρώτησιν δύναμιν — πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως.
Παρεξεβλήθησαν λόγοι τοῦ Δωροθέου ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς ἔχοντες οὕτως (Ἐνδέχεται εἰς πᾶσαν καταρχὴν — μετὰ τῶν κακοποιῶν καλός). *Edetur in appendice.*
- F. 154^v. Δωρόθεος πρὸς τούτοις λέγει καὶ τοῦτο ὅτι ἡ ἐν τοῖς γενεθλοῖς φθορά — ὅτε ἡ ὑποποδισμένος. *Edetur in appendice.*
Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος εἶπε καὶ ἕτερα ἕτερα κεφάλαια διάφορα περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ἀσθενείας — ἐνταῦθα. *Laudatur Μούγνης. Edetur in appendice.*
- F. 155. Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος πρὸς τούτοις εἶπεν ὡς ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου — τὴν ἀποτυχὴν. *Edetur in appendice.*
Λέγει ὁ αὐτὸς Δωρόθεος καὶ τοῦτο· τὰ πρᾶγματα — ἔστιν ἀσθενής. *Edetur in appendice.*
- F. 155^v. Παρεξεβλήθησαν κεφάλαια διάφορα σοφῶν πολλῶν ἀπὸ διαφόρων βιβλίων ἀποδεικνύοντα τὸ εἶναι καλὴν καὶ μὴ ἐναντίαν τὴν σύνοδον τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου (Τοῦ Ἀπομάσαρ· ὅτε συνοδεύει — ἀκαταγωνίστου καὶ ὄλων). Cf. cod. Rom. 2, f. 43^v, cap. ια'. *Sunt capitula Apomasaris, Muchumelis, Rhetorii, Valentis, Dorothei, Manethonis, Sarapionis, Orphei, Ptolemaei. Nonnulla infra edentur.*
- F. 156^v. In margine. Περὶ τὸ τέλος [?] τοῦ τοιοῦτου λόγου τοῦ Πτολεμαίου λέγει ὁ ἐξηγητὴς — εὐκρασίαν καὶ εὐτυχίαν. = *Exegetes anonymus?*
- F. 157. Εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης ὅτι ἐὰν εὐρεθῶσιν ὁ Ἥλιος καὶ ὁ Ζεὺς — δοχεὺς τῆς κυβερνήσεως.
Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ἐὰν ὁ ἀστήρ εὐρεθῆ — ἡ μοῖρα μετ' αὐτὴν.

- Περὶ δὲ τῆς αἰρέσεως τῶν ἀστέρων εἶπεν ὁ σοφώτατος Μούγνης· ἡμερινοὶ ἀστέρες εἰσὶν — πρὸς αὐτοὺς σχηματισμοῦ.
 Εἶπεν ὁ αὐτὸς Μούγνης· ἐὰν εὔρεθῃ — ἐὰν εὔρεθῃ μετὰ τῆς Σελήνης.
 In margine sine titulo. "Ὅτε μέλλουσι συνοδεῦσαι — ἀπὸ τῆς τῶν μοιρῶν τάξεως.
- F. 157^v. Εἶπεν ὁ Πτολεμαῖος περὶ τοῦ γνῶναι τὸ μέγεθος τῆς γῆς — ἐπὶ τοῖς ζ' κλίμασιν.
 Sine titulo. 'Ἀπὸ τῶν ιβ' ζωδίων τε καὶ τόπων τῆς σφαίρας εἶπον οἱ παλαιοί, ὅτι τέσσαρα ἔστι — καὶ ταῖς φρουραῖς.
- F. 158^v. Sine titulo. Κενοδρομεῖν λέγεται ἡ Σελήνη ὅτε οὐχ ὄρα [?] τινι — οὐ μὴν δὲ καὶ ξένη. Cf. cod. Flor. 8, f. 216^v, cap. τη'.
 In margine. Εἶπεν ὁ σοφώτατος Κίντης ὅτι τὰ ἀποκλίματα σημαίνουσι — εἶναι τοῦτο κρυπτόν. = Cod. Flor. 8, f. 303, cap. υμε'.
- F. 158^v-160 vacua.
- F. 160^v. Ἡ ἀρχὴ τοῦ τρίτου βιβλίου μὴ γραφείσα ἐν τῷ δευτέρῳ τετραδίῳ τοῦ παρόντος τετραδίου ἐγράφη ἐνταῦθα.
 <Herphaestionis> Περὶ διαθέματος (τῆς οὐρανίας διαθέσεως — Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύς). Cf. cod. Rom. 3, f. 104; cod. Vindob. 6, f. 284^v.
 Περὶ τόπων τοῦ διαθέματος (τόποι δὲ τοῦ διαθέματος — ἐπὶ τοῖς λοιποῖς κέντροις).
- F. 161. Sine titulo. 'Ἐπόμενα καὶ προηγούμενα λέγεται ζωδία — ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου ἐπὶ τὸ μεσουράνημα.
 Sine titulo. "Ἐκαστον δὲ ζωδίων λέγεται — τῶν ιβ' ζωδίων. = Cod. Vindob. 6, cap. γ'; cod. Venet. 7, f. 382.
 Sine titulo. 'Ὀρίζοντα δὲ κύκλον λέγουσι — διαδείκνυται. = Ibidem.
 Sine titulo. 'Ἀποκεκλήρωται δὲ τοῖς ἑπτὰ πλανίταις — ὕψωμα δὲ αὐτοῦ ἡ Παρθένος. = Cod. Vindob., cap. δ'; cod. Venet., cap. δ'.
 Sine titulo. Εἰ τρίγωνα δὲ οὕτως — ὕδατῶδες καὶ νοτολιβικόν.
- F. 161^v. Περὶ δὲ ὀρίων ἐγράφη ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν. = Cod. Vindob., cap. ε'; cod. Venet., cap. ε'.
 Sine titulo. Τοὺς δὲ πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστέρων συσχηματισμούς — ὁ δὲ κατὰ διάμετρον ἀντίζηλος. = Cod. Vindob., cap. ζ'; cod. Venet., cap. ζ'.
- F. 162. Sine titulo. 'Ὅραν δὲ χρῆ ἐὶ κατὰ μοῖραν ἔχουσι τέλεια — διὰ μοιρῶν ρπ'.

- Τὰ δὲ περὶ δεξιῶν καὶ εὐωνύμων σχημάτων — ἐγράφη ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ.
- F. 163. 'Ἐκ τῆς τῶν περὶ τὰ λεγόμενα ἀποτελέσματα ἐπτοημένων τερατολογίας (Ὅκ ἔδει μὲν ἐμὲ μετὰ τὰς καταρχὰς Δωροθέου καὶ Μαξίμου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχαίων — τὴν ἐμὴν προαίρεσιν). Edetur in appendice.
 Περὶ καταρχῶν ('Ἐπὶ ἐκάστης καταρχῆς — ὑπὸ γῆν καὶ μὴ ὑπὲρ γῆν). Cf. cod. Rom. 2, f. 97^v. — Ex Palcho partim edidit F. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 179.
- F. 164 vacuum.
- F. 164^v. Περὶ καταρχῶν καὶ περὶ χρόνου τῶν ἀποτελουμένων σχό<λιον> ('Ἐν ταῖς καταρχαῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι — τὰ δὲ ταπεινώματα). Finis excidisse videtur. Cf. cod. Ital. 4, f. 37^v, cap. κβ'.
- In margine sine titulo. 'Ἐπὶ πάσης καταρχῆς σκέπτου τὸν κύριον — τοῖς ἀνθρώποις παρεχόμενον.
- F. 165. In margine superiore crucis figura, cui inscripta sunt haec :
 ΙΣ ΧΣ ΝΙΚΑ.
- 'Ἀρχὴ τοῦ τρίτου βιβλίου ἔξ οὗ μέλλειν τὸν ἐπιστήμονα ἐπιγνῶναι ἀκριβῶς πάσης καταρχῆς κατάρξασθαι καὶ μᾶλλον ἀπὸ τῶν παρεκβληθέντων ἀποτελεσμάτων.
- 'Ἀπὸ τῆς βίβλου Ἡφαιστίνου φιλοσόφου Θηβαίου πρὸς Ἀθανάσιον ἀρχόμεθα οὖν ἀπὸ τῶν περὶ καθολικῶν καταρχῶν [καὶ περὶ ἐπιτηδείων ζωδίων καὶ Σελήνης ἐπιτηρήσεως εἰς καταρχὴν]. Cf. Aug. Engelbrecht, *Herphaestion von Theben*. Vindob. 1887.
- Sine titulo. 'Ἐπὶ πάσης τοίνυν καταρχῆς — τῶν γινομένων ἐκάστη προγνώσει. = Cod. Vindob. 2, f. 108^v, cap. νθ'.
 Περὶ ἐπιτηδείων ζωδίων καὶ Σελήνης ἐπιτηρήσεως εἰς καταρχὴν (τὰ μὲν οὖν ὀρθῶς — κατὰ καιρὸν δυνατοῖς). Herphaest., III, 1. = Ibid., f. 109, cap. ε'.
- In margine sine titulo. 'Ἐὰν τις δουλείας ἀρῆται τῆς Σελήνης — γὰρ ἀνατραπήσεται.
- Ibidem sine titulo. 'Ἐπὶ πάσης καταρχῆς δεῖ τὸ εἶναι — κεκακωμένα.... Finis mutilus.
- Ibidem. Περὶ δὲ χρόνου τοῦ ἀποτελέσματος (τοὺς τὸ αἴτιον ποιοῦντας — καὶ ἐπαναφερόμενοι ἔτη).
- F. 165^v. Περὶ καταρχῶν καθολικῶν καὶ παρατηρήσεων καὶ ἄλλως πλατύτερον (τὴν βασιλικὴν τάξιν — ἐν τῷ βίῳ). Herphaest., III, 5. Edidit Olivieri, *Studi Ital. di Filologia classica*, VI, 1897, p. 12 ss.

- In margine. <Λέγουσ>ιν οί παλαιοί ἐπὶ πάσης καταρχῆς... — πλέον τὸ ἀγαθόν.
 Ibidem sine titulo. Ἡ κενοδρομία τῆς Σελήνης ἐν ταῖς καταρχαῖς ματαιοπραγίαν δηλοῖ — ἐξῆς ὑπο.....ωνω. Finis mutilus.
 Ibidem sine titulo. Ἰστέον ὅτι ὁ β' τόπος — πλείους ἀπραγίας δηλοῦσιν.
 Ibidem sine titulo. Πᾶς ἀστὴρ κακοποιὸς ἐν ἰδίῳ οἴκῳ καὶ ὑψώματι — τὰ τέλη τῶν πραγμάτων.
 F. 166. In margine sine titulo. Ἰστέον ὅτι οὐ μόνον κατὰ πῆξιν τὰ σχήματα — ἀφ' ὕψους κίνδυνον.
 Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ (Μὴ κατάρξης δίκης ἢ φιλονεικίας ἢ ἔριδος τῆς Σελήνης κεκακωμένης — καὶ καθυπερτερηθῆση).
 F. 166^v. In margine. Περὶ βασιλέων καὶ ἡγεμόνων. Des. καὶ τῶν κακοποιῶν ὀρώντων. Initium deest. Cf. Venet. 7, f. 125, cap. ρξ' et f. 316, cap. χδ'.
 Ibidem. Περὶ δούλων λέγει ὁ Εὐκλίδης (Ὅστις ἀγοράσει δούλον — διώξει τὸν δούλον). Edetur in appendice.
 Ibidem sine titulo. Εἰ βούλει ἀγοράσαι εἰδὸς τι — καὶ τῶν Διδύμων. Cf. cod. Rom. 2, f. 20, cap. νθ'.
 F. 167. In margine sine titulo. ... εἰς γὰρ τὰ κέντρα βλαπτόμενα τὰ φῶτα ὀξυτέραν — οὕτως γὰρ ἀβλαβῆς ἢ καταρχῆ. Initium mutilum.
 F. 167^v. In margine. Πῶς δεῖ ἄρχοντι καὶ δυνάστη συντυχεῖν (Ἀρμόζει τῆς Σελήνης οὐσης ἐν Κριῶ — ἀνεπιτεύκτως ἔχει). = Herphaest., III, 20. Cf. cod. Flor. 7, f. 171^v.
 F. 169. β'. Περὶ τοῦ ποδαπὸν ἔξει τέλος ἕκαστον τῶν πραττομένων (Ἐπισκέπτου τῆς Σελήνης τὰ φῶτα — πρὸς τοὺς ἀστέρας γινομένης). = Cod. Venet. 7, f. 387, cap. λε'.
 In margine. Περὶ εὐχῶν (Αἰ δὲ πρὸς ἐλεύσεις εὐχαί — ἐπιποκοῦντες οὐ ποινηλατοῦνται).
 Ibidem sine titulo. Οὐ μόνον δὲ δεῖ τὸν τῆς Σελήνης οἰκοδεσπότην σκοπεῖν — καὶ οὕτως ἐπὶ ἕκαστον πρᾶγμα.
 F. 169^v. γ'. Περὶ κτίσεως καὶ οἰκοδομιῶν (Ἐὰν βουληθῆ τις εὐδαίμονα — καὶ τῶν ἡθῶν μεθέξουσι). Herphaest., III, 7. Cf. cod. Venet. 7, f. 297^v, cap. φδδ'.
 F. 170. δ'. Περὶ μετοικισμῶν (Μετοικίζεσθαι δεῖ καὶ μεταβαίνειν — ἐκεῖθεν ἔχων τὸ αὐτάρκες). = Cod. Venet. 7, f. 388, cap. λζ'.
 In margine sine titulo. <Theophili> Ἐὰν ἐπιτραπῆς περὶ βασιλέως ἢ στρατηγοῦ — ἢ πυρὸς κίνδυνον φέρει. = Cod. Ital. 4, f. 44, cap. νθ'.
 Ibidem sine titulo. Ἐπὶ δὲ τῷ μετοικισμῷ ποιήσον ἀκακίους — ἢ τῷ ἰα' τόπῳ.

- F. 170^v. Περὶ ναυπηγίας (Περὶ δὲ πλοίου συνωνῆς — ἢ ἀκτινοβολίας). Herphaest., III, 17. = Cod. Venet. 7, cap. λη'.
 Περὶ ἀποδημίας (Ὁ μέλλων ἀποδημεῖν — οὕτω κατάρχεσθαι). Herphaest., III, 30. = Ibid., cap. λθ'.
 In margine. Λέγει ὁ Δωρόθεος· εἰ βούλει διαγνῶναι τὴν περὶ τοῦ ἀποδημήσαντος ἀρχηγοῦ — τὴν φύσιν τοῦ καλοποιοῦ.
 Ibidem. Περὶ μισθώσεως (Ἐὰν τις θέλῃ μισθώσασθαι τινα γῆν — συνάπτει ὁ μισθούμενος).
 Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅταν εἰσέρχηται τις — καὶ αὐτῷ καὶ τῇ χώρᾳ.
 F. 171. ζ'. Περὶ ἀποδημίας καὶ ἄλλως πλατύτερον (Ὁ μέλλων ἀποδημεῖν — τῷ Ἠλίῳ σκέπτου). Edetur in appendice.
 In margine. Λέγει ὁ Θέων ὅτι ὄσας τις τάξει — ἢ χεῖρ αὐτοῦ κοπίσεται [sic]. Edetur in appendice.
 Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὡς εἰ βούλει ἀποδημῆσαι — ἐν ζωδίοις γεώδεσιν. Edetur in appendice.
 Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ σοφὸς [ὁ] Ῥάπτης ὅτι πλέον κακόν ἐστι — καταρχθῆναι. Edetur in appendice.
 Ibidem sine titulo. Ἐπὶ ἐξελεύσεως βασιλέως καλόν ἐστι τὰ <τοῦ> ὠροσκόπου — οἰκείῳ τόπῳ.
 Ibidem. Ἐπὶ δὲ εἰσελεύσεως ἀγαθόν — τὸ ὄραν τὸν ὠροσκόπον.
 Ibidem. Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ Δωρόθεος ὅτι ἐὰν ἢ Σελήνη — ... Finis desideratur. — Cf. supra, f. 170^v, in marg.
 F. 171^v. In margine. Προτροπὴ πολέμου (Τὸν ὠροσκόπον φρόντισον εὐτυχῆ — καὶ ταπεινώματα).
 Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ εἰ βούλει ἐκβαλεῖν τινα ἐπὶ πόλεμον — τοῦτο ἀναγκαῖον.
 Ibidem. Λέγει ὁ Κίντης ὁ σοφὸς· ἐν τῇ πρὸς πόλεμον ἐξελεύσει σου, finis desideratur.
 F. 172. In margine. Περὶ ἀποδημίας πρὸς πόλεμον λέγει σοφὸς τις ὁ Ἀγαρηνὸς ὁ Ἐμρένης [sic] — τοῦ Ἠλίου καὶ τῆς Σελήνης. Edetur in appendice.
 Ibidem sine titulo. Περὶ πάσης καταρχῆς μελλούσης καταρχθῆναι περὶ βασιλέως — ἢ μετὰ του ... Finis desideratur.
 Ibidem. Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἐν τῇ πρὸς πόλεμον ἀποδημία — τὴν κοσμικὴν διαίρεσιν.
 Ibidem. Λέγει ὁ Κίντης ἐν τῇ ἐκλογῇ· δεῖ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ἠλίον — καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης.
 F. 172^v. In margine. Περὶ τῆς εἰς πόλεμον εἰσελεύσεως (Ποίησον ... — συνάπτομεν ἀστέρα ταχυδρόμον). Initium mutilum.
 Ibidem. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ πολεμῆσαι τὸν βασιλέα ἀντάρτην ἢ

- άνταρτην βασιλέα λέγει ὁ Κίντης (Δεῖ τὸν βασιλέα μὴ πολεμήσαι — καὶ αἵματοχαρῆς καὶ δολερός).
- Ibidem. Ἀπὸ βίβλου Σαρακηνικῆς λόγοι· Δωρόθεος (Ἡ φθορὰ τοῦ κυρίου — τὸν οἰκοδεσπότην αὐτῆς).
- F. 173. In margine. Λέγει ὁ Ἰουδαῖος ὁ Πέσρ ὁ υἱὸς τοῦ Σάχλ ἀπὸ παραγγελίας τῶν παλαιῶν [?] ὅτι ἡ δύσις τοῦ Διδὸς καὶ τῆς Σελήνης — μοῖρα ιβ', η', ιε'.
- Ibidem, Ὁ Ἀπομάσαρ λέγει ὅτι ἡ Σελήνη αἰεὶ ἠττημένη — εἰς τὰς μεγάλας ἐκλογὰς.
- Ibidem. Τοῦ Δωροθέου ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου (Ἐν ταῖς πρὸς πόλεμον εἰσελεύσει — φρονήσεις τιὰ ἐκ τούτων). — Extat in *Libro novem iudicum*, latine edito Basil. 1571, p. 574, cap. Dorothei de hostibus.
- F. 173^v. η'. Περὶ τοῦ ἐχθροῖς ἐπιτίθεσθαι (Δέον ἐχθροῖς ἐπιτίθεσθαι καὶ δολοποιεῖν — καὶ κυνηγεῖν ἅμα καὶ ἀλιεύειν). = Cod. Venet. 7, f. 388^v, cap. μ'.
- θ'. Περὶ ἐπιστολῶν (Πέμπων ἐπιστολὰς ἐπιτῆρει — οὐκ ἀποτέυξει τοῦ σκοποῦ). Herphaest., III, 27. — Cf. *ibid.*, f. 391^v, cap. μθ'; cod. Flor. 7, f. 172^v.
- In margine. Πρὸς δὲ τὸ πολιορκῆσαι πόλιν (Ἐστὶν ἡ Σελήνη λειψίφωτος — ληφθήσεται ἡ πολιορκουμένη πόλις). — Cf. cod. Flor. 12, f. 170^v; cod. Vindob. 4, f. 167.
- Ibidem. Εἰ βούλει γνῶναι εἰ εὐδόσει [*sic*] ὁ ἀποσταλεῖς φονεῦσαι ἀρχηγόν τινα ἢ ἀποτύχη (Ἴδε τὴν Σελήνην — ἡ τὴν μοῖραν τοῦ ὠροσκόπου).
- Ibidem. Εἰ δὲ καὶ βούλει γράψαι οἰονδήτι γράμμα καὶ βούλει γενέσθαι ἀγαθὴν τὴν τε τῆς τοιαύτης γραφῆς ἀπόβασιν (Ἄρξω γράφειν τῆς Σελήνης οὐσης — πρὸς τὰ γράμματα ἀνεπιτήδειος).
- Ibidem. Εἰ δὲ βούλει μαθεῖν εἰ βραδύνει ἐπὶ τοῖς ζένοις — περιστάσεις. = Cod. Venet. 6, f. 122^v, cap. ροε'.
- F. 174. ι'. Περὶ αἰτήσεως χάριτος (Τοὺς δὲ αἰτοῦντας χάριτας — καὶ ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκας). Herphaest., III, 25. = Cod. Venet. 7, f. 388^v, cap. μβ'.
- ια'. Περὶ καινῶν σκευῶν χρήσεως (Σκεύεσι δὲ ἡ ἱματίοις — φθοροποιῶν κοινωνίας). = *Ibid.*, cap. μγ' et f. 79, cap. μζ'.
- ιβ'. Περὶ φρεάτων ὀρυγῆς καὶ λάκκων (Ὀρύττων δὲ λάκκους — διαπραχθεῖ τὸ ἔργον). Herphaest., III, 15. = Cod. Venet. 7, f. 71^v, f. 180, cap. σμζ'.
- In margine. Περὶ αἰτήσεως (Μεγάλα συμβάλλεται ὅτε σύνεστι — κατορθωτικώτερα).
- Ibidem sine titulo. Ἐάν τις ἐνδύεται ἱμάτιον — τάφου.
- F. 174^v. ιγ'. Περὶ χειρουργίας (Τὰς δὲ χειρουργίας τῶν μελῶν — ἀγαθοποιῶν). = Cod. Venet. 7, f. 68^v, cap. λγ'.

- In margine sine titulo. Μὴ κόψης τὰς τρίχας σου — εἴτε ἐν τῷ Ζυγῷ. — Cf. cod. Rom. 2, f. 57, cap. ρκγ'.
- Ibidem. Περὶ φλεβοτομίας (Ἐάν τις φλεβοτομηθῆ καὶ εὔρεθῆ — Τοξότης Καρκίνος).
- Ibidem. Περὶ δὲ φλεβοτομίας (Δέον ἐστὶ εἶναι τὴν Σελήνην ἐν τῷ ταπεινώματι — ἐπεγνώσθη τοῦτο).
- Ibidem. Περὶ φλεβοτομίας καὶ ἄλλως καὶ συκλασμοῦ [*sic*, σικουασμοῦ] (Ἐστὼ ἡ Σελήνη μειουμένη — καὶ συναπτούσης κακοποι<οῖς>). — Cf. cod. Venet. 6, f. 39^v, cap. νζ'.
- Ibidem. Τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἄξιον λόγου καὶ πάνυ τῶν αἰρετῶν — ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν).
- F. 175. ιδ'. Περὶ ἔμετοῦ καὶ καθάρσεως (Τοὺς δὲ ἔμετούς — καταβιβάζοντι συνδέσμῳ). Herphaest., III, 31 (?). = Cod. Flor. 12, f. 24.
- ιε'. Περὶ συνελύσεως καὶ ἀρρενογονίας καὶ θηλυκογονίας (Μέλλων δὲ συγγίνεσθαι — τοὺς τικτομένους σημαίνουσι). Herphaest., III, 10. = Cod. Venet. 7, f. 178, cap. σμδ'; cod. Ital. 4, f. 65^v.
- In margine. Περὶ φλεβοτομίας καὶ ἄλλως (Δεῖ τὸν ὠροσκόπον — ἡ .... Finis obscurus).
- Ibidem. Περὶ ἔμετοῦ καὶ καθάρσεως καὶ ἄλλως (Δεῖ τὰς φλεβοτομίας καὶ τὰς καθάρσεις — τῆς οὐράς).
- Ibidem sine titulo. Χρήσιμα δὲ μὴ χρῆσεσθαι τῆς Σελήνης οὐσης — τοῦ Ζυγοῦ.
- Ibidem. Περὶ καθαρσίου λέγει ὁ Πτολεμαῖος εἰς τὸν Καρπὸν (Τῆς Σελήνης οὐσης — τὸ καθάρσιον ὁ πιών). = Ptolem. ed. 1553, p. 216, capp. ε', ιθ'.
- In margine sine titulo. Ὅρα ἐπὶ τῆς τοῦ καθαρσίου χρήσεως — οὐσιν.
- Ibidem sine titulo. Ἐφορᾶσθαι μέγα γὰρ καὶ τοῦτο — πεπληρωμένης.
- F. 175^v. ις'. Περὶ διαθηκῶν (Ὁ δὲ διαθέμενος — διαίρεσις ἔσται).
- In margine. Περὶ καθαρσίου καὶ ἀποτροπιασμῶν (Ἐάν τι — ἢ μαρτυροῦντας αὐτοῖς). = Cod. Flor. 7, f. 239.
- F. 176. ιζ'. Περὶ διαθηκῶν καὶ ἄλλως (Ὅταν τις θελήσῃ — ὑπὸ κακοποιῶν ἐπιζήμιον).
- In margine sine titulo. Τὰ δὲ δ' κέντρα περὶ τῆς διαθήκης σημαίνουσι — περιληψόμενοι.
- F. 177. ιη'. Περὶ ἵπποδρομίου (Ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἑρμῆς — τοῖς πρασίνοις). — Edetur in appendice.
- ιθ'. Περὶ τοῦ πότε δεῖ λαμβάνειν γυναῖκα (Δεῖ σε πρωτοτύπως — ἐν τόπῳ καλῷ). — Edetur in appendice.
- Ἄλλως περὶ γάμου (Τὸν μὲν ἄνδρα — αὐτὴν ποιεῖ). Laudatur cod. v, part. III.

Δωρόθεος. — Fortasse = cod. Venet. 7, f. 99^v, cap. ζα'.
Edetur in appendice.

In margine capitulum mutilum περι ἵπποδρομίου.

Ibidem. Περι ἵπποδρομίου ἀπὸ ψήφου τινός· Μέθοδος ὡς λέγεται ἀληθής, ἥτις μεθ' ὑποδείγματος ἔχει οὕτως — ἔξει τὴν νίκην. — Edetur in appendice.

Ibidem. Λέγει ὁ σοφώτατος Θέων (Ἐὰν τις καταρχὴν βουλευθῆ συνουσιάσαι — συγγενέσθαι αὐτῇ). Edetur in appendice.

Ibidem. Περι δουλειῶν γυναικῶν (Δεῖ τὸ ὄραν — ὄραν τὸν ὠροσκόπον).

F. 177^v. In margine. Περι γάμου (Ἐὰν τύχη ἢ Σελήνη — ἔσται ἀγαθόν). = Cod. Rom. 2, f. 22^v, cap. σε'.

F. 178. Ibidem sine titulo. ... Ζῦδια πρόσθ<ετα> τῆς γονῆς εἰσι — ἐμποδισμὸν τῆς συνουσίας. Initium desideratur.

F. 179. κ'. Περι χωρισμοῦ γάμου (Τοὺς δὲ χωρισμοὺς αὐτοῦ — ἀμφισβητήσιμα). Herphaest., III, 11. = Cod. Flor. 7, f. 168^v.

F. 179^v. κα'. Περι διαφορᾶς κυουμένων (Ἐπὶ δὲ κατὰ γαστρός — Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης). Herphaest., III, 12. = Ibid., f. 169.

κβ'. Περι ἐκτιρωσκουσῶν (Φασὶν ἐπικινδύνως ἐκτιρώσκειν — εὐκολοὶ καὶ ἀκίνδυνοὶ). Herphaest., III, 13. = Ibidem.

κγ'. Περι παραδόσεως τεχνῶν (Εἰσόμεθα δεῖ εὐμαθεῖς — παραδώσομεν εἰς τὰς μαθήσεις). = Ibid., f. 176; cod. Venet. 7, f. 93^a.

F. 180. Ἄλλως περι τεχνῶν διδασκαλίας (Σελήνης ἐν Κριῶ — ἢ διαμετρῆ). = Ibid., f. 170^v.

κδ'. Περι ἵππων καὶ κτηνῶν ἀγορασίας (Καὶ περι μὲν ἵππων λογίζου — ἢ τῆς Σελήνης ὄντων). Herphaest., III, 18, 19.

κε'. Περι αἰρέσεως καὶ συνθηκῶν (Εἴ τις οὖν χρήζων — τὸ ἀληθές προμάθης). Herphaest., III, 26. = Cod. Flor. 7, f. 172^v.

In margine sine titulo. Ἐν τοῖς μαθήμασι μὴ ἔστω ἢ Σελήνη — μαθήμασιν ἐνποιεῖ.

Ibidem sine titulo. Ὅτε ἢ Σελήνη αὐξίφωτει, θερμὴ ἔστι — ὑπὸ τοῦ Διός.

Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ καὶ ἀκίνητον ὑποστάς — τῷ πωλοῦντι.

Ibidem sine titulo. Ἀπὸ δὲ τῆς διαμέτρου μέχρι τοῦ β' τετραγώνου — τοῖς δυσὶ μέρεσι.

Ibidem. Περι ὠνῆς χωρίων (Ἐπὶ δὲ συνωνῆς χωρίων — τὴν τιμὴν δώσει).

F. 180^v. κς'. Περι δανείων (Ἀκολουθῶς τοῖς προκειμένοις — ἢ τῷ ὠροσκόπῳ). Herphaest., III, 28. = Cod. Flor. 7, f. 172^v.

In margine sine titulo. Μὴ δανείσης τινί — ἀποχρεώσει αὐτά. = Cod. Rom. 2, f. 57^v, cap. ρλ'.

Ibidem sine titulo. Εἰ δὲ ἀγορασθῆ τι εἶδος — πραθήσεται εὐθενῶς. = Ibid., cap. ρλβ'.

Ibidem. Περι ἀγορᾶς διαφέροντος εἶδους (Ἐπισκόπει τὴν ἀρχὴν οὕτως — οὐ τῶν ἄλλων).

F. 181. κζ'. Περι ἐγγύης (Ἐἴπερ οὐ βούλεσαι ἐγγυήσασθαί τινα — τὴν ἐνόχλησιν ἐκφεύξῃ). Herphaest., III, 29. = Cod. Venet. 7, f. 172^v. κη'. Περι κληρονομιῶν (Περὶ κληρονομιῶν ἀνέγραψαν οὕτως — τῇ εἰρημένῃ τάξει σκέπτονται).

F. 181^v. κθ'. Περι ἐλευθερώσεων (Περὶ ἐλευθερίας σκεπτόμενος ἀπὸνεμε τὸν μὲν ὠροσκόπον — διαφέρει τὸν ἐλευθερωθέντα). Herphaest., III, 21. = Cod. Venet. 7, f. 93^a; cod. Flor. 7, f. 176.

F. 182. λ'. Περι σπόρου (Σπορᾶς δὲ κατάρχεσθαι δεῖ — αἱ δὲ κριθαὶ λεπταί).

F. 182^v. λα'. Περι φυτείας (Φυτεύειν δὲ δεῖ μεσουρανούσης τῆς Σελήνης — διαμένουσιν οἱ ψυχροὶ καὶ ὑγροί). = Cod. Rom. 2, f. 123.

F. 183. λβ'. Μαξίμου ἐγχειρίδιον οἰκουμηνικὸν σκεπτόμενον ἀπὸ μόνης τῆς Σελήνης περι καταρχῶν, μεταφρασθὲν περὶ λέξει ἐκ τῶν ἡρωικῶν μέτρων. — Cf. *Catal.*, I, p. 71 (cod. Flor. 12, f. 164). Edidit A. Ludwich, *Maximi et Ammonis rel.*, p. 79-96 ex solo codice Laurentiano.

F. 184^v. In margine. Λέγει δὲ ὁ Εὐκλίδης περι δούλων διττὸν <δταν> ... δούλον τῆς Σελήνης — αὐτοῦ διωχθήσεται. Cf. supra, f. 166^v; edetur in appendice.

Ibidem. Περι ἀγορᾶς δούλων (Ἐστω ἢ Σελήνη — πάλιν ὁ δούλος πραθήσεται). = Cod. Rom. 2, f. 20, cap. νη'.

F. 188^v. λγ'. Περι τοῦ πῶς δεῖ μετρήσαι ὕψος (Κράτησον ἀστρολάβου, θές τὸ μοιρογνωμόνιον — καὶ ἴδε τὸ ὕψος).

In margine. Περι τοῦ μητρήσαι ὕψος καὶ ἄλλως (Χωρὶς ἀστρολάβου — τοῦ κέντ<ρου>).

Ibidem. Πῶς δεῖ εὐρίσκειν τὸ πλάτος τῆς πόλεως καθ' οἷαν δὴ βουλευθῶμεν ἡμέραν (Λάβε τὸ ἀκριβὲς ὠροσκόπου ὕψωμα — πλάτος τῆς ζητουμένης πόλεως).

F. 189. Περι δὲ τοῦ γινῶναι τίς τῶν ἀστέρων ἔχει τοὺς χρόνους τῶν πόλεων (Λαβῶν τὰ ἔτη τῆς πόλεως — ἢ ἀπόκρυφος).

Αἱ φωτιστικαὶ τῆς Σελήνης ἡμέραι. Edetur in appendice.

Αἱ ἀφώτισται [sic] τῆς Σελήνης ἡμέραι. Edetur ibidem.

λδ'. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισημέριστου περι κινήσεως ἀστέρων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀερίου ἐναλλαγῆς καὶ πνεύσεως ἀνέμων (Μὴν Ἰαννουάριος· α'. Ὁ ἥλιος ὑποῦται — <Μὴν Δεκέμβριος>· ἄρχεται ἀνίσχειν). = Lydus, *de ostentis* (Clodii calendarium) ed. Wachsmuth², p. 117-157. Contulit Boll.

F. 192^v. λε'. Ἐπισημασίαι τῶν συνοδοπανσελήνων κατὰ Πτολεμαῖον (Λάμβανε τὰς γινομένας συνόδους — ποιεῖ θέρμην καὶ καυσῶνας). Cf. Ptol., *Tetrab.*, II, 14 (p. 101, ed. 1553).

- F. 193. <Περὶ ἀνέμων> (... ἐκξηρασίας... "Ἡλιος ἐν Ζυγῷ ἦτοι ἐν ὀρίοις Κρόνου — σημαίνουσι τοὺς δυτικούς ἀνέμους). Initium deletum esse videtur.
<Περὶ ἀνέμων> (Γίνωσκε ὅτι ὁ Ἑρμῆς σημαντικός ἐστι τῶν ἀνέμων — σημαίνουσι τοὺς δυτικούς ἀνέμους). — Cf. cod. Rom. 2, f. 14^v, cap. ζ'.
Περὶ ἀνέμων καὶ ἄλλως (Στήσον τὸν ὕροσκοπον ἐν τῷ καιρῷ — ἡ ἀρχὴ τοῦ τεταρτημορίου ψυχρά). = Ibid., cap. ια'.
In margine sine titulo. "Ὅτε ἐπεμβαίνει ὁ Ἡλιος τοῖς ὀρίοις τοῦ Διὸς — παγετὸς καὶ σφοδροὶ ἀνεμοί. = Ibid., f. 14, cap. ζ'.
- F. 193^v. λζ'. Περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἐπιστήμης· λόγοι τοῦ Ἀπομάσαρ ἀπὸ φωνῆς, ὡς γέγραπται, τοῦ Στεφάνου¹ (Λέγεται ὡς ὅτε ἐδημιούργησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον — τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Ἀβασγίαν). — Edidit Cumont, *Catal.*, IV, p. 125.
Sine titulo. Γίνωσκε ὅτι ὁ κόσμος οὗτος συνίσταται ἀπὸ πυρός, ἀέρος — παύεται τῆς κινήσεως μίαν ῥοπήν. Ibid., p. 127.
- F. 194. Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι ἤκουσε τοῦ Ἀπομάσαρ λέγοντος ὅτι πᾶσα ζωὴ — οὐδὲν σημαίνει ἀγαθόν. — Cf. cod. Rom. 2, f. 42, cap. α'.
Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι εἶπεν τῷ Ἀπομάσαρ — καὶ τοῦ ὕροσκοπου. = Ibid., f. 42^v, cap. β'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι κατὰ τινὰ καιρὸν — περὶ ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης. = Ibid., cap. γ'. Edidit F. Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 144.
- F. 194^v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι αἱ σύνοδοι — τὸ ὄνομα αὐτοῦ. = Ibid., cap. δ'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπέ μοι τις τῶν φίλων — ὅπερ ἐστὶ Παρθένος. = Ibid., cap. ε'. Edidit Cumont, l. c., p. 145.
- F. 195. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ σύνοδος — ἀποτελεῖ μέγαν βασιλέα. = Ibid., cap. ζ'.
Εἶπεν ὁ Ἀποσαῖτ ὅτι εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπέ μοι ὁ Μουχοῦμετ — ἡ τὸν Ζυγόν. = Ibid., cap. ζ'. Edidit F. Cumont, l. c., p. 146.
- F. 195^v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἤκουσα τοῦ Μουχοῦμετ — αἱ ἄκρα τῶν Σαρακηνῶν. = Ibid., cap. η'. Edidit Cumont, l. c., p. 147.

¹ Quae sequuntur usque ad f. 232 omnia fere excerpta sunt ex "libris mysteriorum" Apomasaris, vel rectius ex libro quem discipulus eius Abû Sa'id Shâdhân composuit, et qui in codice Angelicano 29 [= Rom. 2], ff. 42-91 servatur (cf. *Catal.*, V, 1, p. 142 ss.). Sed ex Angelicano Vaticanus hic non descriptus est, quippe qui capitula nonnulla quae in altero libro omissa sunt et textum saepe correctionem praebeat.

- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ — ἐπιτεύζεται βασιλείας. = Ibid., f. 43^v, cap. δ'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς· γινώσκεις τί εἶπεν — καὶ βλάβην τῶν γερόντων. = Ibid., cap. ι'.
Sine titulo. "Ὅτε δὲ συνοδεύσει — οἱ δυνάσται κακοί. = Ibid., cap. ια'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ καὶ τοῦτο ὅτι τὸ α' κέντρον — εἰσὶν ἀποτρόπαιοι.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὁ β' τόπος — τοὺς ἔρωτας.
- F. 196. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ — βασιλέων τῆς δύσεως. = Ibid., f. 44, cap. ιβ'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ ὑετῶν ἴδε τὸν ἀστέρα — τὰς ἀνωμαλίας τῶν ἀστέρων. = Ibid., cap. ιγ'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ποία ἐστὶν ἐπικρατεστέρα σημασία — τῶν ἀστέρων μεταβαλλομένων. = Ibid., cap. ιδ'.
In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ὅτε τύχη — συναφίας [l. συννεφείας] καὶ ἀτμούς. = Ibid., f. 44^v, cap. ις'.
- F. 196^v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐπὶ τῶν μεγάλων βασιλέων — τὸν Ἑρμῆν. = Ibid., cap. ιε'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς· εἶδον ἐπιστήμονα — καθὼς εἶπε. = Ibid., cap. ις'.
Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ἐρωτηθεὶς περὶ ἀρρώστου ἀρα γε ζήσει ἢ τελευτήσει — ἀλλὰ ψυχρὸς καὶ σηπώδης. = Ibid., cap. ιθ'.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ [sic] τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς — τὴν δέησιν αὐτῶν. = Ibid., cap. κ'. Edidit Cumont, l. c., p. 147.
- F. 197. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε τύχη — τοιουτοτρόπως. = Ibid., cap. κα'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι τετύχει ὁ Κρόνος — παῖδας καὶ ἐγγόνους. = Ibid., cap. κβ'.
Εἶπέ μοι δὲ ὁ αὐτὸς — ἐστὶ ψευδές. = Ibid., f. 45, cap. κβ'.
Εἶπε δέ μοι ὁ αὐτὸς — τὰ τοιαῦτα. = Ibid., cap. κγ'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς· ὅτε συνάπτουσιν — ἀπαλλαγὴν τῶν λυπηρῶν.
Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ τὰ λεγόμενα φρέατα — δυστυχίαν. = Ibid., cap. κς'. Edidit l. c., p. 148.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ὄσα δίδωσιν — καὶ αἱματόχυτος. = Ibid., cap. κζ'.
- F. 197^v. Εἶπεν ὁ αὐτὸς πάντοτε — ἐν τῷ κόσμῳ. = Ibid., cap. κη'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅστις — ἀποδημία ἀγαθή. = Ibid., cap. κθ'.
Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ἐάν τις — ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ. = Ibid., f. 45^v, cap. λ'.
Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ εἶπέ κύριέ μου — ἀποτέλεσμα ἔχει. = Ibid., cap. λα'.

- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι οἱ Χαλδαῖοι — οἱ Σαρακηνοί. = *Ibid.*, cap. λβ'. *Editum l. c.*, p. 148.
- Εἶπεν ὁ αὐτός ὅτι ἐν ταῖς χώραις τῶν Τζιγγῶν — καὶ ἔστιν αἰ νότος. (*Omissum in Rom. 2*).
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι εὐρίσκομεν — οὐ τυφλωθήσεται ποτε ὁ γεννηθεὶς. = *Ibid.*, cap. λγ'.
- F. 198. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐδοκίμασα — τοὺς ὀφθαλμούς. = *Ibid.*, cap. λδ'.
- Εἶπεν ὁ Σαδὰν ὅτι ἦλθε πρὸς μέ τις ἄρχων ὅστις εἶχεν ἔρωτα — ἐμποδισμούς καὶ χωρισμούς σημαίνει. = *Ibid.*, cap. λε'.
- Εἶπέ μοι δὲ ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι θεώρημα ὠφελιμώτατον — ἔσται τὰ δεινά. = *Ibid.*, f. 46, cap. λς'.
- F. 198v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ δύο ἀντιδίκων — τοῦ τοιοῦτου σχήματος. = *Ibid.*, f. 46v, cap. λη'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε ἐκβάλλης τινὰ πρὸς πόλεμον — ἐν Λέοντι ἢ τῷ Κριῶ. = *Ibidem*.
- In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἀπεξεκλείσθη ὁ Χέμετ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπᾶς — ἀπετέλεσα τοιαῦτα.
- F. 199. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι λέγουσί τινες τὸν Ἥλιον — τὰ διερχόμενα ἐκεῖθεν ζῶδια. = *Ibid.*, f. 47, cap. λυ'.
- Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ καὶ τί λέγεις περὶ τοῦ Ἑρμοῦ — ἔστι τοῦτο οὐδὲν ἀγαθόν. = *Ibidem*.
- Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀνέμαθον — τὰ περὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ τῆς φυτ<...>. = *Ibid.*, cap. μ'.
- Partim edid. *Cumont*, l. c., p. 148.
- F. 199v. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ἐνέτυχον γράμματί σου περὶ ἀφέτου καὶ ἀνέτου — αὐτὰς ἀνέτας. = *Ibidem*.
- F. 200. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· λέγουσί τινες περὶ τοῦ Κρόνου ὅτι οὐ πάνυ κακοποιός — ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν τῷ Κρόνῳ. = *Ibid.*, f. 48, cap. μα'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὅτε τύχη ὁ Ἑρμῆς ἐν τοῖς Ἰχθύσι ἐν φρέατι — ἔσται τὰ δεινά. = *Ibid.*, cap. μβ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτε ἔστιν ὁ Ζεὺς κύριος τοῦ ὠροσκόπου — θαυμάσονται πῶς τοιοῦτος ὦν ἀνὴρ. = *Ibid.*, cap. μγ'.
- Εἶπεν ὁ αὐτός· ὅτε ἔστιν ἡ Σελήνη ἐν τῷ Σκορπίῳ — καὶ ἡ ἰβ' τῶν Ἰχθύων. = *Ibid.*, cap. μς'.
- F. 200v. Αἰ δὲ ἐν ἐκάστῳ ζῳδίῳ μοῖραι αἰ λεγόμεναι φρέατά εἰσιν αὐτὰ Κριὸς ζθ' ια' ιζ' κγ' — ἀμβλύνεται ἡ ἐνέργεια τῶν ἀγαθοποιῶν. = *Ibid.*, f. 48v, cap. μζ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἐπὶ πάσης γενέσεως ἔνθα ἔστιν — γίνωσκε ὅτι ἐσφαλῆς. = *Ibid.*, cap. μη'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· εἶπέ μοι, τί ἔστι τὸ λεγόμενον παρὰ

- τῶν ἐπιστημόνων Κίντου — καθ' ἕκαστον μῆνα α' λέγε ιβ'. = *Ibid.*, cap. μθ'.
- F. 201. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι Ἀπομάσαρ εἰς τάχα ἦν λογιώτατος πάνυ — ἂν ἐκ τῆς ἐπιληψίας. = *Ibid.*, cap. ν'.
- Ἦκουσα τοῦ Ἀπομάσαρ λέγοντος· ὅτε τύχη ὁ Ἑρμῆς κύριος τοῦ ὠροσκόπου — παρὰ πάντων ἐπαινούμενος. = *Ibid.*, f. 49, cap. να'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτε συνοδεύσει ὁ Ζεὺς τῷ Κρόνῳ ἐν πυρῶδει ζηρῶ ζῳδίῳ — συνάγεται καὶ ὁ ἄνεμος. = *Ibidem*.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· δεῖ σκοπεῖν περὶ τῶν ἀρρωστούντων — καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ. = *Ibid.*, cap. νβ'.
- Εἰ δὲ βούλει σκοπεῖσαι τὰ περὶ τῶν ἐξουσιαστῶν — βλαβήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ. = *Ibid.*, cap. νγ'.
- Παρήμην ποτὲ ἐν τῷ τοῦ Ἀπομάσαρ· καὶ ἠρωτήθη παρὰ τινος περὶ τινος γυναικός — συνάλλαγμα παράνομον εἶναι. = *Ibid.*, cap. νδ'. *Editum Catal.*, V, 1, p. 149.
- F. 201v. Ἦλθέ τις ἐμοῦ παρόντος πρὸς τὸν Ἀπομάσαρ ὅστις εἶχε γενέθλιον — ἔστί τις ἐλπίς σωτηρίας. = *Ibid.*, cap. νε'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι· ἐὰν τύχῳσιν ἀγαθοποιοὶ καὶ κακοποιοὶ — τὰ ἀγαθὰ τὰ φαῦλα. = *Ibid.*, cap. νς'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι τὸ κατανοῆσαι τινὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐνθύμησιν — μέλαν· ἄσχημον δὲ καὶ κακόν. = *Ibid.*, cap. νζ'.
- F. 202. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι ἠρώτησέ τις τὸν Ἀπομάσαρ ἐμοῦ παρόντος τί ἐνεθυμήθη — καὶ ἐθαύμασεν αὐτό<v>. = *Ibidem*.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· εὐρίσκομεν ἐν τοῖς τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου συγγράμμασιν — ἐτάχθη ἡ κίνησις αὐτῶν. = *Ibid.*, f. 50, cap. νη'. *Edidit Cumont*, l. c., p. 149.
- Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης· ἀπεστάλη πρὸς τὸν Ἀπομάσαρ γενέθλιον τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως — τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀγαθοποιῶν. *Cum figura*. = *Ibid.*, cap. νθ'.
- F. 202v. Εἶπεν ὁ Σαδὰν· ἡ λεγομένη ἀκτινοβολία — μεθόδῳ τῶν ἀκτινοβολιῶν. = *Ibid.*, f. 50v, cap. ξ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὁ Εὐκλείδης ὁ γεωμέτρης πεποίηκεν τὰ σχήματα τῆς γεωμετρίας — αὐτῷ δωρεαῖς μεγάλαις. = *Ibid.*, cap. ξα'. *Editum l. c.*, p. 150.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ περὶ φήμης — ὅπερ ἐγράφη εἰς τὸν περὶ φημῶν λόγον. = *Ibid.*, cap. ξβ'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι πάντες ὁμολογοῦσι ὅτι ὅτε τύχη ὁ Ἥλιος — καὶ ἀφέτου καὶ ἀνέτου. = *Ibid.*, f. 51, cap. ξγ'.
- F. 203. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι λέγουσί τινες ὅτε δώσει ὁ κακοποιός τι — καὶ περιπε(σειν?) συμφοραῖς. = *Ibid.*, cap. ξδ'.

- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ὁ Ἑρμῆς ὅτε τύχη ἐν οἴκῳ Διός — πολέμους ἀγαπῶν. = *Ibid.*, cap. ξε'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ἀνέγνω ἐν ταῖς ἐμπειρικαῖς βιβλίαις — ποτὲ δὲ ψευδομένων. = *Ibid.*, f. 51^v, cap. ξς'.
- F. 203^v. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτε ὁ νότος ἀστήρ ὁ φαινόμενος — κεφαλὴ τοῦ Ὀφιοῦχου. = *Ibid.*, cap. ξξ'.
- Εἶπον δὲ αὐτῷ· τὸ κανόνιον τὸ λεγόμενον — πάνυ ἐστὶ ψευδές. = *Ibid.*, cap. ξη'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· Λέγουσιν οἱ φιλόσοφοι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι οἱ κομῆται κάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ — εἰ δὲ μικρός, ἐλάχιστα. = *Ibid.*, cap. ξθ'. Edidit Cumont, l. c., p. 150.
- Ἔστι καὶ τὸ τοιοῦτον θεώρημα ἐκ τῶν μυστηρίων τῆς ἐπιστήμης ὅτι ὁ Τοξότης ἐν τῷ Κριῶ — ἰσομοιρία συμμετρία ἐστίν. = *Ibid.*, cap. ο'.
- Εἶπεν ὁ Στέφαν(ος) ὅτι ὅτε τύχη ἐν τῷ Κριῶ ὁ Τοξότης — δικαιοσύνη χρωμένους. = *Ibid.*, f. 52, cap. σα'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι αἱ ἀρχαί — βασιλείαν ἐργάζεται. = *Ibid.*, cap. σβ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· διελογισάμην περὶ ὧν εἶπεν ὁ Φυρούζης — πλὴν ἐμοῦ. = *Ibid.*, cap. σγ'.
- Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι ὅτε ἐρωτηθῆς περὶ δύο ἀντιδίκων — ὑψωθῆσεται. = *Ibid.*, cap. σδ'.
- F. 204. Εἶπεν ὁ αὐτὸς· εἰ βούλει <ἐκβαλ>εἶν τινα ἐπὶ πόλεμον, ποιήσον ὠροσκόπον ἢ τὸν οἶκον τοῦ Ἥλιου — τὸ τοιοῦτον ἀναγκαϊότατον. = *Ibid.*, cap. σε'.
- Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι τὰ ἀποτελεσματικὰ βιβλία τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ παλατίῳ καὶ μὴ διδόμενα τινὶ εἰς ἀνάγνωσιν ἀλλὰ κωλυόμενα εἰσὶ ταῦτα. = *Ibid.*, cap. σς'. Edidit Cumont in *Catal.*, I, p. 83 seq.
- Εἶπεν ὁ αὐτὸς· εἰ βούλει γινῶναι τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας — ἰσημερινοῦ κύκλου. = *Ibid.*, f. 52^v, cap. σζ'.
- F. 204^v. Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ὅτε λαμβάνομεν ἀφῆτην ἐν τῷ γενεθλίῳ — ὁμοία ἐστὶ γενεθλίῳ. = *Ibid.*, cap. ση'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι πῶς νοήσομεν, πόσον χρόνον διαμένει — διαδεχθήσεται ἐξουσιαστής. = *Ibid.*, cap. σθ'.
- Εἶπεν ἐν τῷ γενεθλίῳ καὶ ταῖς ἐρωτήσεσι ταῖς περὶ νόσων· ἴδε τὸν κληρὸν — περὶ τοὺς πόδας. = *Ibid.*, cap. π'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἡρώτα μέ τις περὶ τίνος ὑποθέσεως — κουφότερα ἐστὶν τὰ δεῖνα. = *Ibid.*, f. 53, cap. πα'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐνδυναμοῦνται αἱ ἡμεριναὶ γενέσεις — τῆς παρ' ἐτέρων ἐπικουρίας. = *Ibid.*, cap. πβ'.
- F. 205. Εἶπεν ὁ Ἀποσαίτης ὅτι εἶδον — ἤρξεν. = *Ibid.*, cap. πγ'.

- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ἦν Οὔμαρ[?] — Ζῆσαι τὸν γεννηθέντα. = *Ibid.*, cap. πδ'. Edidit Cumont, *Catal.*, V, 1, p. 150.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι τότε γίνονται εὐτυχεῖς αἱ γενέσεις — ὑπὸ κακοποιοῦ εὐτυχῆσει. = *Ibid.*, p. 53^v, cap. πέ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἔχουσιν οἱ κακοποιοὶ — μὴ ἀγαθὴν εἶναι. = *Ibid.*, cap. πς'.
- F. 205^v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι τὰ μυστήρια τοῦ β' τόπου — ὁ γεννηθείς. = *Ibid.*, cap. πζ'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ὄντων ἡμῶν ἐν τῷ Βαγδά — τοὺς οικειοτάτους αὐτοῦ φίλους. = *Ibid.*, f. 54, cap. πη'. Edidit Cumont, l. c., p. 151.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ εἰπέ μοι ἄπερ ὁ Ἰσαὰκ¹ ὁ υἱὸς Σολομῶντος περὶ τοῦ κλήρου δαίμονος — καὶ τὰ ἀληθῆ ὀνείρατα. = *Ibid.*, cap. πθ'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ ὅτι ὁ Μασάλλα λαμβάνει τὸν κληρὸν — μετὰ τοῦ Ἥλιου. = *Ibid.*, cap. ς'.
- F. 206. Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ ἄρα γε ἀρμόζει — κακοποιῶ δὲ κακώσεται. = *Ibid.*, f. 54^v, cap. ςα'.
- Εἶπον τῷ Ἀπομάσαρ· ἄρα γε δύναται κληρὸς τις — ὁ κληρὸς τοῦ ι' τόπου. = *Ibid.*, cap. ςβ'.
- Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀνθρώπου ἄρα γε ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πατρίδος — ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. = *Ibid.*, cap. ςγ'.
- Εἶπεν ὁ αὐτὸς· ὅτε τύχη ὁ Ἑρμῆς ἐν τοῖς Ἰχθύσιν ἐν ἰδίοις ὄριοις — ἔγνω ὅτι ἐστὶν ἀληθές. = *Ibid.*, cap. ςδ'.
- Εἶπεν ὁ αὐτὸς ὅτι πῶς ἀπὸ τῆς κάτω Τύχης προέκοψεν — καὶ τὰ κοσμικὰ σχήματα. = *Ibid.*, cap. ςε'.
- Εἶπον δὲ τῷ Ἀπομάσαρ· ἄρα γε ἐλπίζεις ἐπικρατήσῃ τῆς βασιλείας τῶν Ἀράβων — ἢ δόξα αὐτῶν. = *Ibid.*, cap. ςς'. Edidit Cumont, l. c., p. 151.
- Εἰπέ μοι ὁ Ἀπομάσαρ· ἐσφάλη ὁ ἐπιστήμων ὁ Στέφαν(ος) — καὶ τελευτᾷ <ἐκεῖνος ὁ ἀνθρωπος>. = *Ibid.*, cap. ςζ'. Edidit Cumont, l. c., p. 152.
- F. 206^v. Περί νεφελοειδῶν (Εἰσὶν αἱ νεφελοειδεῖς συστροφαί — καὶ ἄχρι τῶν κδ'). = *Ibid.*, cap. ςη'. Edetur in appendice. Τοῦ Ἀπομάσαρ περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἀστρονομίας (Γίνωσκε ὅτι ὁ ὠροσκόπος σημαίνει — μετὰ τίνος ἀποκινήσει). = *Ibid.*, f. 55, cap. ςθ'.
- F. 207^v. Περί ἐλευθερίας δούλου ἢ μὴ (Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ τούτου — νότος ἀναβαίνει). *Ibid.*, f. 56, cap. ςιδ'.

¹ De Isaak ben Salomon Israeli, cf. Cumont, *Catal.*, I, p. 34, n. 3.

- Περὶ ἐκλείψεων (Εἰ γένηται ἐκλείψις Ἡλίου — νόσοι ἐν τοῖς ἀνθρώποις λοιμ<ικοί>. = Ibid., cap. ριζ'.
 Περὶ ἀποτελεσμάτων κατὰ τὴν τοῦ Κυνοῦς ἐπιτολήν ('Ἐὰν κατὰ τὴν τοῦ Κυνοῦς ἐπιτολήν — καὶ λοιμοὶ ἔσονται). = Ibid., cap. ριζ'.
- F. 208. Περὶ καταρχῶν (Πρῶτον δεῖ σε τηρεῖν — ἢ κάκωσις αὐτῶν). = Ibid., f. 56^v, cap. ριη'.
 In margine. Εἶπεν ὁ Ἑρμῆς· ἐπὶ πάσης καταρχῆς δεῖ παρατηρεῖν — οὐ σημαίνει ἀγαθόν τι.
 In margine. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ Ἴνδοι ὅτι μετὰ τὴν ζύνουον Ἡλίου καὶ Σελήνης — τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀπολεσθήσεται.
- F. 208^v. Περὶ ἀποδημίας (Εἰς ἀποδημίαν μὴ ἐξέλθης — ἢ ἐν τῷ ε'). = Ibid., f. 56^v, cap. ριθ'-ρκ'.
 Περὶ γάμου (Παρατῆρει δὲ τὸ ποιῆσαι γάμους — τῶν ἰβ' φωστήρων οὔσης). = Ibid., f. 57, cap. ρκα'.
 Περὶ κουρεύματος (Μὴ κουρευθῆς τῆς Σελήνης συσχηματιζομένης — ἐν τῷ Ζυγῷ). = Ibid., cap. ρκγ'. Edetur in appendice.
 In margine. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἐὰν χωρίσης ὠροσκόπου — τοῦ Ἡλίου ἢ τῆς Σελήνης.
 Ibidem. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι ἡ Σελήνη εἰς ἀποδημίαν — συνεφώνησεν ἐπὶ τοῦτο.
 Ibidem. Εἶπεν ὁ σοφὸς ἐν Μρένη [alias Embrenius] ὡς ἐὰν ὠροσκοπῆ — ἐκείνης. = Editum Catal., II, p. 136.
 Ibidem. Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ὅτε ὑπάρχη ὁ ὠροσκόπος — ἀγαθοποιεῖται τὸν ὠροσκόπον. = Editum ibidem.
 Ibidem. Λέγει τις σοφὸς ... ὁ κακοποιὸς εἶ ἔστι — ὡς οἱ κακοποιοί.
 Alii duo tractatus margini inscripti humiditate adeo deleti sunt, ut legere non possis.
- F. 209. Περὶ ὀνύχων (Πρόσεχε μηκ... <ὀ>νύχιας — τῆς Ἀφροδίτης ἢ τοῦ Διός). = Ibid., f. 57, cap. ρκδ'.
 Περὶ ἱματίων (Μὴ κόψης ἱμάτια νέα — ἀγαθονομένη). = Ibid., cap. ρκε'. Cf. Catal., VII, p. 9 (cod. Monac. 7, f. 1).
 Περὶ καθαρσίου (Καθαρσίου μὴ μεταλάβης — συνάπτουσα ἀγαθοποιῷ). = Ibid., cap. ρκς'.
 Περὶ χειρουργίας (Μὴ χειρουργήσης — δηλοῦν τὸ Ζψίδιον). = Ibid., cap. ρκζ'.
 Περὶ τοῦ ἐκβαλεῖν αἷμα (Εἰ βούλει ἐκβαλεῖν αἷμα — οὐδὲν φλεβοτομεῖς). = Ibid., cap. ρκη'.
 Περὶ καταρχῆς (Κτίσματος μὴ κατάρηξ — ταύτην βορὰν ἀναβαίνουσαν). = Ibid., cap. ρκθ'.
 Περὶ δάνους (Μὴ δανείσης — ἀποχρεωθήσῃ αὐτ<ό>). = Ibid., f. 57^v, cap. ρλ'.

- Περὶ κλοπῆς ('Ὅτε κλαπῆ καὶ τύχη ἢ Σελήνη — ...). Finis humiditate deletus est. = Ibid., cap. ρλα'.
- F. 209^v. Περὶ ἀγορᾶς ('Ὅτε ἀγορασθῆ τι εἶδος — πραθήσεται εὐθηνον [sic]). = Ibid., cap. ρλβ'.
 Περὶ βλάβης ('Ὅτε ὑποπτεύσεις — ἐκείνο τὸ δεῖνα). = Ibid., cap. ρλγ'.
 Περὶ γυναικὸς ἀρα παρθένος ἢ διεφθαρμένη ('Ἴδε τὸν Δία — οὐκ ἔστι διεφθαρμένη). = Ibid., cap. ρλδ'.
 Περὶ γραμμάτων (Εἰ βούλει γράψαι — γράφειν γράμματα ἀνεπιτήδειοι). = Ibid., cap. ρλζ'.
 Περὶ δυστοκίας γυναικῶν (Εἶπον οἱ Ἴνδοί — εὐτοκῦσους [sic]). = Ibid., f. 58, cap. ρλη'.
 Περὶ κρύψεως πράγματος (Εἶπεν ὁ Νουπάκτ — περὶ τοῦς ὀφθαλμούς). = Ibid., cap. ρλθ'.
- F. 210. Περὶ κακώσεως ὀφθαλμῶν (Εἰσι δὲ ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ — καὶ τοῦ Κρόνου). = Ibid., cap. ρμγ'.
 Περὶ δύο ὑποθέσεων ἐγράφη ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου. Cf. supra, f. 67.
 Περὶ δάνους (Εἶπόν τινες ὅτι ὅτε βούλει δανεισθῆναι — καὶ ἡ Σελήνη). = Ibid., f. 58^v, cap. ρμς'.
 Εἶπέ τις τῶν ἀρχαίων ὡς ἡ ἀναστρὸς σφαῖρα κινεῖται — ἐνενήκοντα. = Ibid., cap. ρμη'.
- F. 210^v. Περὶ τοῦ εἰδέναι σε ποῖον μέρος τοῦ σώματός ἐστιν ὑγιαῖνον ('Ἴδε τὸν ὠροσκόπον — τῆς λογικῆς τὸν Ἑρμῆν). = Ibid., f. 59, cap. ρνβ'.
 Περὶ τοῦ γινῶναι τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς, ποῖοι ἔξ αὐτῶν εἰσι φθοροποιοὶ καὶ ποιοῦντες κλημακτῆρας [sic] εἰσὶν οὗτοι ('Ἡ καρδ<ία?> τοῦ Λέοντος — ποιοῦσι κλημακτῆρας μεγάλας). = Ibid., c. ρνγ'. Edetur in appendice.
 Περὶ πράσεως καὶ ἀγορᾶς (Εἰ βούλει ἀγοράσαι — τοῖς δυσὶ μέρεσι). = Ibidem.
 Περὶ ὑπομνηστικοῦ μέλλοντος παρὰ σοῦ γενέσθαι πρὸς βασιλέα ἢ ἐξουσιαστήν (Ποίησον τὴν καταρχὴν τῆς Σελήνης οὔσης — ὑπερέχουσαν τῇ Ἀφροδίτῃ). = Ibid., cap. ρνε'.
- F. 211. Περὶ δὲ σπορᾶς (Εἰ βούλει σπεῖραι — ἔτι κρεῖττον). = Ibid., cap. ρνς'.
 Περὶ δὲ φυτείας δένδρων (Εἰ βούλει φυτεῦσαι — ἔχει λόγον οἰκοδεσπότης). = Ibid., f. 59^v, cap. ρνζ'.
 Περὶ μεγέθων ἀστέρων (Τὸ μέγεθος τοῦ Ἡλίου — ἔμπροσθέν τε καὶ ὀπισθεν). = Ibid., cap. ρνη'. Edetur in appendice.
 Περὶ τῆς τῶν δύο φωστήρων ἐν τῇ ἐκλείψει κακώσεως (Γίνωσκε ταῦτα ὅτι ὁ Ἡλιος — ἡμέρας κεκακωμένη ἐστίν). =

- Περὶ τῆς κακώσεως τῆς Σελήνης (Ἡ Σελήνη κακοῦται — μεγάλως βλάπτεται). = *Ibid.*, cap. ρξ'. *Edetur in appendice.*
 Εἶπεν ὁ σοφώτατος Ῥάπτης ὅτι τὰ δεξιὰ σχήματα τῶν ἀστέρων — πλὴν κατὰ σῶμα. = *Ibidem.* *Edetur in appendice.*
- F. 211^v. Περὶ ἀκριβοῦς συναφείας τῶν ἀστέρων (Εἰ βούλει γνῶναι τὰς ἀκριβεῖς συναφείας — βασιλέων καὶ πάνυ λογίων). = *Ibid.*, f. 60, cap. ρξβ'.
- F. 213. Περὶ κοσμικῶν ἐναλλαγῶν (Ὁ Κρόνος ὅτε μεταβαίνει ἀπὸ Ζωδίου — τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς μονάχους). = *Ibid.*, cap. ρξδ'. Περὶ τῶν σημασιῶν τῆς ἐπιστήμης (Εἰσὶν αἱ σημασίαι τῆς ἀστρονομίας — ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ὠφελείται). = *Ibid.*, f. 61, cap. ρξε'. *Edetur in appendice.*
- F. 215. Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων δυνάμεως (Δυνατώτατός ἐστὶν ὁ ἀστὴρ — μήτε ὑπαυγός ἐστίν). = *Ibid.*, f. 62^v, cap. ρογ'.
- F. 215^v. Περὶ τῶν οἰκῶν καὶ ὑψωμάτων τῶν ἀστέρων ἐν οἷς οἴκοις οἱ αὐτοὶ χαίρουσι πλέον (Ἰδοὺ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη ἔχουσα — ἐπὶ τῶν λοιπῶν Ζωδίων). = *Ibid.*, f. 63, cap. ροδ'.
- F. 216. Περὶ ἐνδυναμώσεως τῶν ἀστέρων (Ὁ Ἑρμῆς ἐνδυναμοῦται ἐν τοῖς φωνηέντοις [*sic*] Ζωδίοις — ἐπίμονα σημαίνουν τὰ κακά). = *Ibidem.*
- F. 216^v. *In margine.* Περὶ τίνος Ζητήσαντος σπάθην καὶ ἐρωτήσαντος εἰ ἄρα δοθήσεται — ὃ δὴ καὶ γέγονεν. = *Ibid.*, f. 63^v, cap. ροε'. *Editum Catal.*, V, 1, p. 152.
 Περὶ κακώσεως ἀστέρων (Κακοῦνται οἱ ἀστέρες πολυμερῶς — οὐχ ὑπομένει αὐτό). = *Ibid.*, cap. ρος'.
- F. 217^v. Περὶ προποδισμῶν καὶ ἀναποδισμῶν τῶν ἀστέρων (Οἱ πέντε πλανῆται — ἐνέργειαν αὐτῶν). = *Ibid.*, f. 64^v, cap. ρπ'.
- F. 218. Περὶ ταπεινωμάτων τῶν ἀστέρων (Τὰ ταπεινώματα τῶν ἀστέρων — περὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ). = *Ibid.*, f. 65, cap. ρπα'.
- F. 218^v. Περὶ ἀποκλιμάτων (Χείρων ἀπάντων τῶν ἀποκλιμάτων ἐστὶν — οὐδὲν κερδήσει). = *Ibid.*, f. 65^v, cap. ρπβ'.
- F. 219^v. Περὶ τῶν φύσεων τῶν ιβ' τόπων (Ὁ πρῶτος δεκανὸς τοῦ ὠροσκόπου — ἀπὸ τοῦ τρίτου ὁμοίως). *Omissum in cod. Angelico.*
- F. 220. Περὶ ἀποκρύφων τῆς τέχνης (Γίνωσκε ὅτι ὁ Ἑρμῆς κυριεύει τῶν μυστηρίων — πάντων χεῖρονες). = *Ibid.*, f. 66, cap. ρςδ'.
- F. 220^v. Περὶ ἀποδημίας (Ὅτε τύχη ἡ Σελήνη ἐν τῷ ὠροσκόπῳ — τῶν λοιπῶν τόπων εἰσὶν). = *Ibid.*, f. 67, cap. ρςε'.
- In margine.* Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ· ἡμερῶν ἐποίησα ἐκλογὴν ἐξελεύσεως πρὸς πρᾶξιν τῷ Ἀχμέτ — τῶν δοκιμασιῶν.
- F. 221^v usque f. 223. Εἰσαγωγή τοῦ Ἀπομάσαρ. *Cf. cod. Rom.* 2, f. 68 (*incipit liber tertius*).
- F. 223^v. Περὶ τῆς φύσεως τῶν ζ' πλανητῶν (Μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ

- Ἀλεξάνδρου ἐβασίλευσαν τῆς Αἰγύπτου — οἱ λοιποὶ τῶν ἀστέρων ὁμοίως). = *Ibid.*, f. 71, cap. ιδ'. *Editum Catal.*, V, 1, p. 154.
- F. 224. Περὶ φύσεως ἀστέρων καὶ εὐτυχίας καὶ κακώσεως αὐτῶν (Οἱ παλαιοὶ ἐπέγνωσαν τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων — ἡ δὲ Σελήνη νυκτερινή).
 Περὶ ὧν ἔχουσι λόγον οἰκοδεσπόται οἱ ἀστέρες πρὸς τὰ ζῷδια (Προλαβόντες εἶπομεν περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φύσεως — ἰχθύες ιη κ).
- F. 224^v. *In margine.* Τὰ δὲ ὄρια πενταχῶς ἐκλαμβάνονται, ἡγουν κατ' Αἰγυπτίους, κατὰ Πτολεμαῖον (*cf. Tetrab.*, I, 21), κατὰ Χαλδαίους, κατὰ Στράτονα καὶ κατὰ τοὺς Ἰνδοὺς. = *Fort. ibid.*, f. 71^v, cap. ιε'.
- F. 225. Περὶ Ζωδίων φιλουμένων πρὸς ἀλλήλους [*sic*] καὶ μισουμένων καὶ ὀρθοαναφορῶν καὶ λοξῶν καὶ προστασσόντων καὶ ὑπακούοντων (Εἰσὶ τινὰ Ζῷδια ἅτινα ἔχουσι φύσιν — Διὸς τὸ μετρέειν ἀλληλα). = *Ibid.*, cap. ιθ'.
- Περὶ τῶν Ζωδίων τῶν συμπάθειαν ἔχόντων πρὸς ἀλληλα (Εἰ τάχα καὶ τετραγωνίζουσιν — ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις). = *Ibid.*, f. 73, cap. κ'.
- Τὸ δὲ περὶ τῶν παρανατελλόντων ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ Ζωδίῳ κεφάλαιον ἐν τῇ καταρχῇ — ἐνταῦθα κατέλειψαν. = *Cf. ibid.*, cap. κα.
- Περὶ Ζωδίων κινητῶν καὶ ἀκινήτων (Ὁ μὲν Κριὸς καὶ ὁ Ταῦρος — οἱ κύριοι αὐτῶν). = *Ibid.*, f. 77^v, cap. κγ'.
- Περὶ τῶν Ζωδίων τῶν σημαίνοντων τὰς ἕξεις τῶν ἀνθρώπων (Λογικὰ Ζῷδιά εἰσιν — τοιαύτας σημασίας). = *Ibid.*, f. 78, cap. κδ'.
- F. 225^v. Περὶ κλιμάτων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ Ζωδίῳ (Τῷ Κριῷ ὑπόκειται ἡ Βαβυλῶν καὶ ἡ Περσίς [*cf. Catal.*, IV, 126] — τὰ μέρη ἐν οἷς σαγινεῦνται οἱ ἰχθύες). = *Ibid.*, f. 77^v, cap. κβ'. *Edetur in appendice.*
- F. 226. Περὶ τῶν Ζωδίων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν μορίων (Ὁ Κριὸς κυριεύει τῆς κεφαλῆς — τῶν ποδαγρικῶν). = *Ibid.*, f. 78, cap. κε'. *Edetur in appendice.*
- F. 226^v. Περὶ Ζωδίων εὐμόρφων καὶ Ζωδίων δηλούντων ἐλευθεριότητα καὶ μεγάλας δωρεὰς καὶ περὶ Ζωδίων τῶν ἐπισυναγόντων καὶ πληρουμένων καὶ φθινόντων καὶ τῶν πλουσιῶν καὶ τῶν διδόντων καὶ λαμβανόντων (Τὰ μὲν ὠραία Ζῷδια τὰ σημαίνοντα — σημαίνουν πενίαν). = *Ibid.*, cap. κς'.
- Περὶ Ζωδίων δηλούντων ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας καὶ νόσους (Τὰ τοιαῦτα εἰσὶν ὁ Κριὸς, ὁ Τοξότης — ἃς ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ δηλώσομεν). = *Ibid.*, f. 78^v, cap. κζ'.
- Enumerantur deinde τὰ Ζῷδια τὰ δηλοῦντα τὴν φρόνησιν καὶ*

τὴν σφροσύνην, τὴν χαυνότητα τῶν γυναικῶν, τὴν μεσότητα; lum τὰ πολύσπερμα ζῦδια, τὰ δίδυμα ζῦδια, τὰ φωνήεντα, τὰ ζῦδια τὰ σημαίνοντα ψώρας; des. ἐν ᾧ μέλλονεν συγγράφασθαι βιβλίῳ περὶ γενεθλίων. = *Ibid.*, capp. κη'-λα'.

In margine sine titulo. Ἐν τοῖς φωνηέντοις [*sic*] ζῦδοις τῆς Σελήνης — ὡς ὁ Ἀπομάσαρ φησί.

- F. 227. Σινωτικά δὲ τῶν ὀφθαλμῶν εἰσι — μοῖραι σινωτικά ὀφθαλμῶν. = *Ibid.*, cap. λβ'. Edidit Cumont, *Catal.*, V, p. 169. Cf. Antioch., *Catal.*, VII, p. 111.
- Enumerantur deinde τὰ ἀπατηλά, πολυφρόντιστα, ζοφώδη ζῦδια, τὰ σημαίνοντα τὰ πτηνά, τὰ τετράποδα ζῦδια, τὰ ζῦδια τὰ σημαίνοντα τὰ δένδρα, τὰ φυτά, τὰ ζῦδια γηπυρώδη. = *Ibid.*, f. 79, capp. λγ'-λς'.
- F. 227^v. Περί τῶν δώδεκα τόπων τοῦ θεματίου (Ὁ πρῶτος τόπος ἦτο ὁ ὠροσκόπος σημαίνει — πράξεων καὶ μῶν [πατέρων καὶ μητέρων ?]). Finis deesse videtur. = *Ibid.*, f. 79, cap. λς'.
- F. 228. Sine titulo. ... μέλι ἐστὶν οὔτε ὄξος, ἀλλ' ἕτερον τι εἶδος — κατ' ἰδίαν ἐστὶ κακοποιός. Initium periisse videtur. = *Fort. ibid.*, cap. με' Περί συνόδου ἀστέρων.
- F. 228^v. Περί συσηματισμῶν ἀστέρων (Οἱ δὲ συσηματισμοὶ ἀστέρων γίνονται — τὰ περὶ τῆς ἐρωτήσεως). = *Ibid.*, f. 81^v, cap. μς'.
- F. 229. Περί δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας ἀστέρων (Ἐνδυναμοῦται ὁ ἀστήρ — ὅτε ἐστὶν ἐν θ' τόπῳ). = *Ibid.*, cap. μζ'.
- F. 229^v et 230 vacua.
- F. 231^v. Περί ἀριθμῶν τῶν ἀστέρων (inc. Ἔχουσι δὲ οἱ ἀστέρες ῥητούς τινας ἀριθμούς...). Est tabula numerorum septem planetarum. = *Ibid.*, cap. μθ'. — Edetur in appendice.
- F. 232. Περί τῆς ιδιότητος τῶν ἀστέρων (Τοῦ Κριοῦ ἢ κρᾶσις καὶ ἡ ιδιότης — περὶ τὰ ἀφροδίσια). = *Ibid.*, f. 84, cap. ν'.
- F. 234^v. Εἶπεν ὁ Ἀπομάσαρ ὅτι εἶπεν ὁ Ἑρμῆς ἐπὶ τῶν μυστηρίων τῆς τέχνης ἔν ἐστι καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος τῆς ὥρας τῆς γενέσεως — διέπων λέγεται κύριος τῆς περιόδου. Sequitur tabula. Edetur in appendice.
- Περί ἀρίστου καὶ περὶ τινος εἰσελθόντος ἐν οἰκίᾳ τινός· ὡς ἐὰν βούλῃ ὁποῖα ἐστὶ διαθέσεως γνῶναι (Εἶπεν ὁ Ἀλεῖμ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥάπτου, ὁ μαθητῆς τοῦ Μασάλλα ὅτι ἐὰν κληθῆς ἐν ἀρίστῳ — καὶ τότε παρὰ σοῦ). — Edetur in appendice.
- F. 235. Sine titulo. Μετὰ τὸ ἐξελληνισθῆναι ἀπὸ Σαρακηνικῆς βίβλου τὸν σχηματισμὸν τῆς οἰκίας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο εὔρομεν ἐν ἑτέρᾳ βίβλῳ Ῥωμαϊκῇ τὸ τοιοῦτον τῆς οἰκίας σχῆμα καὶ ἐσημειώσαμεθα καὶ αὐτὸ ἐνταῦθα. Sequitur figura.
- Sine titulo. Εἰ βούλει γνῶναι πῶς διατεθήσεται πρὸς σὲ ὁ

ἄνθρωπος πρὸς ὃν εἰσέρχῃ, μέρισον τὸ οἶκμα — καὶ κακὰ εἰ ποιήσεις ψεχθήσῃ.

- F. 235^v. Κεφάλαια ἀναγκαῖα κατ' ἐρώτησιν τοῦ Γασάμη καὶ ἀπόκρισις τοῦ Ἀπομάσαρ (Ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐρωτήσεως — τὰ ἐναντία δεῖ νοεῖν).
- F. 236^v et 237^r et v vacua.
- F. 238. Sine titulo. . . μὲν γὰρ Κρόνος ἐστὶν ὁ κύριος τοῦ β' ἢ ἐκ γεροντικῶν προσώπων ἢ ἐκ δούλων ἢ ἀπελευθέρων — ἐν τοῖς λειψιφωτοῦσι κελεύεται. Initium deperiisse videtur aut supra transpositum est.
- F. 239^v. Περί καταρχῆς φιλίας (Ὅταν τις μέλλει καταρχῆν φιλίας ποιεῖν — τεκμαίρεται τὴν μεγίστην φιλίαν).
- Περί ξενιτείας (Ὅτι ἡ τριταία τῆς Σελήνης τὰ περὶ ξενιτείας — ξενιτεῖαν τούτῳ σημαίνει).
- Ὅμοιον (Ὅτι καὶ ὁ τοῦ θ' τόπου κύριος — τότε ἐπανεέλθοι).
- Sine titulo. Ὅτι τὰ μὲν σωματικά οἱ ἀρχαῖοι ἀπὸ Σελήνης ἐλάμβανον — λέγε φρενιτιᾶν τὸν ἄρρωστον.
- Sine titulo. Ὅτι ὅπου ἂν τύχῃ κακοποιός ἐπαναφερόμενος — πρὸς τὴν τοῦ ζῦδιου φύσιν.
- Sine titulo. Ὅτι οἱ μὲν ἀφηλιωτικοὶ τόποι κατὰ τὰς πρώτας ἡλικίας — αὐτῶν τόπους ἐπὶ τῆς πατρίδος.
- F. 240. Περί φαρμακείας (Ὅτι ἡ Σελήνη κακουμένη φαρμακείας καὶ γυναικομαγείας — οὐχ εὐρίσκονται μὲν, ἀπόλλυνται δέ). Citatur Ptolemaeus ἐν τῷ β' καὶ γ' καὶ δ' βιβλίῳ. — Edetur in appendice.
- F. 242. Λόγος τοῦ σοφωτάτου Μασάλλα περιέχων τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων — ἐν τέσσαρσι λόγοις. — Edidit A. Olivieri, *Catal.*, I, p. 81.
- F. 242^v. Περί τοῦ γνῶναι πόσας ὥρας λάμπει ἡ Σελήνη καὶ οὕτως γίνετα ὑπόγειος (Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Σελήνης — ἀφαιρεῖς, ἐστὶ λειψίψηφος).
- F. 243. Περί τοῦ εὑρεῖν ποῖα μοῖρα καὶ ὥρα γίνετα ἡ σύνοδος καὶ ἡ πανσέληνος μιᾶς μεθόδου οὔσης ἐπ' ἀμφοτέροις περὶ πανσελήνου (Ὁ Ἥλιος εὐρέθη ἰχθύσιν κδ' μζ' — ἐν αἷς ἐστὶν ἡ πανσέληνος).
- F. 243^v. Τίνες τῶν ἀστέρων εἰσι φίλοι πρὸς ἀλλήλους καὶ τινῶν [l. τίνες] ἐχθροί (Ὁ Ἥλιος ἐχθρός — ὁ Ζεὺς ἐν τῷ ζ' ...).
- Εἰς δῆσιν κοιλίας (... Desin. f. 243^v καὶ χρησάτω τοῦτο [*sic*] καὶ παραυτικά ὑγαίν(ει)).
- F. 244. Περί τῶν ζ' κλήρων τῶν ἐν τῷ Παναρέτῳ <Hermetis Trismegisti> (Κλῆρος Τύχης ἀπὸ Ἥλιου — καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὠροσκόπου). — Cf. Paulus Alexandr., I 1^v et *Catal.*, IV, p. 81.
- F. 244^v. Ἀπὸ τῶν παροιμιῶν, ὅσαι ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων λέγονται (Κατὰ

πετρῶν σπείρεις, πλίνθον πλύνεις — ἀκίνητον κινεῖς). = *Paroemiogr. gr.*, I, 342 sqq.
 Τῶν Ζ' φιλοσόφων ἀποφθέγματα (Σόλωνος Ἀθηναίου· φίλοις βοήθει — ὄρκοις μὴ χρῶ κακοῖς μὴ σ.....). Finis mutilus est.

21. Codex Vaticanus graecus 1059. — Chartaceus, saec. XV, ff. 598, cm. 30 × 22, totus una eademque manu plerumque binis columnis scriptus, nempe Chortasmeni¹ (cf. subscriptiones f. 163^r, 349^r, 447^r cf. 228). Multae codici insunt computationes a. 1404-1413 Constantinopoli factae; prima pars a. 1412 descripta esse videtur (f. 152). * Ipsa librorum dispositio suadet ut ex diversis, credo quinque vel sex, codicibus qui olim in illius astronomi penu fuerunt hoc volumen conflatum esse, tertio fere aut quarto saec. XV decennio, statuamus, (Usener, *Ad historiam Astronomiae symbola*, Bonnae, 1879, p. 3 sqq. qui codicem descripsit, nonnullaque ex eo protulit). — Etsi quae in eo insunt pleraque ad astronomiam potius quam ad astrologiam, quam dicunt, iudiciariam pertineant, doctissimi viri vestigia seculi descriptionem accuratam huius libri damus praestantissimi, qui solus e. g. opus Theodori Melitiniotae nobis servavit.

Post dua folia membranacea, e menologio quodam graeco a bibliopega addita, sequuntur folia quatuor chartacea vacua, deinde f. 7 ss. tabulae astronomicae cum commentariis sine auctoris nomine (initium deesse videtur) e. g. f. 7^v, Ψηφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ςϞιθ' (1411 p. C. n.) κ. τ. λ. — F. 11^v. Ψηφορία συνοδικῆς συζυγίας κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Συντάξει πρωτοτύπων κανόνων γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ςϞιζ' (1409 p. C. n.) κ. τ. λ. — F. 12. Κανόνιον ὠρῶν ἐκάστης ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἐπὶ τοῦ διὰ Βυζαντίου παραλλήλου.

F. 12^v. Ὑπόδειγμα εἰς τὴν προρρηθεῖσαν διάκρισιν τῶν ὠρῶν.

F. 14^v. Ψηφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ... γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ςϞιη' (1410 p. C. n.) κ. τ. λ. et multa similia. Ultima tabula f. 17 est anni ςϞκγ' = 1415 p. C. n.

F. 16^v. Tabella κατὰ τὴν τοῦ Μελιτινιώτου παράδοσιν.

F. 17^v-18 vacua sunt.

F. 19. In marginibus bis supra et infra rubro pigmento Κομνηνιάδου Μανουὴλ βασιλέως. Interponitur versus: Ἐναξ Μανουὴλ Κομνηνόβλαστος κλάδος.

Deinde titulus: Πιττάκιον ἐκδοθὲν παρὰ τοῦ αἰδίου βασιλέως τοῦ πορφυρογεννήτου κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, γνῶμη καὶ εἰδήσει καὶ τῶν ἔλλογιμων ἀρχιερίων [sic]

¹ De Iohanne Chortasmeno, cf. Boll, *Byz. Zeitschr.*, XVII, 1908, p. 551.

καὶ συγκλητικῶν ἀρχόντων, πολλῶν γέμον ὑψηλῶν καὶ ἀναγκαίων θεωρημάτων, ἀπολογητικὸν πρὸς γραφὴν τινος μοναχοῦ παλατίνου τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, τὰ τῆς ἀστρονομικῆς τέχνης κακίζουσαν καὶ ἀσέβειαν ἀποκαλοῦσαν τὸ μάθημα. — Editum in *Catal.*, V, 1, p. 108 sqq.

F. 22. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ σχόλια πάνυ ἀναγκαῖοτατα τυγχάνοντα εἰς τὸ εὐρισκόμενον ἐν τῇ γεωγραφίᾳ (sc. Ptolemaei) πρῶτον σχῆμα τῆς ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῆς τῆς οἰκουμένης.

Adduntur f. 22^v-23, τοῦ αὐτοῦ σχόλια similia.

F. 24-25 vacua sunt. — F. 26. Περὶ τῆς καθ' ὀμαλότητα λεγομένης παραυξήσεως ἢ ὑφαιρέσεως.

F. 26^v. Ψηφορία συνοδικῆς ἐκλειπτικῆς συζυγίας κατὰ Πέρσας Cum tabulis. De anno ςϞιζ' (= 1409 p. C. n.) agitur.

F. 29 vacat. — F. 30. Πρόκλου διαδόχου Πλάτωνος ὑποτύπωσις τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, cum scholiis. — F. 39^v. Πρόκλου φιλοσόφου εἰς τὰ ἐξῆς τῆς πονηθείσης αὐτῷ ἀστρονομικῆς ὑποτυπώσεως. — Des. f. 61^v, Τέλος Πρόκλου. — Cf. cod. Venet. 4, f. 171.

F. 62. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως τοῦ Φιλοπόνου καὶ Ἀλεξανδρέως [sic] περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένων ἕκαστον σημαίνει. — Inest, f. 66, Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ σχόλιον. — Cf. cod. Flor. 10, f. 279 (*Catal.*, I, p. 39 n. 1).

F. 70. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ μέθοδος κατασκευῆς ἀστρολαβικοῦ ὄργάνου. = *Ibid.*, f. 290; cod. Venet. 5, f. 317.

F. 74. Περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως μέθοδος ἐκδοθεῖσα πρὸς τὸ σαφέστερον καὶ συντομώτερον.

F. 76. Μέθοδοι τῶν τῆς ἀστρονομίας ἀρχῶν πρὸς τὸ σαφέστερον τε ἅμα καὶ συντομώτερον ἐκδεδομένα. Inc.: Ἰστέον ὅτι ὁ οὐρανὸς καλεῖται ...

F. 78. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ πραγματεία νέων κανόνων συνοδικῶν τε καὶ πανσεληνιακῶν, μεταποιηθέντων ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει καὶ συστάντων πρὸς τὴν Ῥωμαϊκὰ καὶ πρὸς τὸν διὰ Βυζάντιον μεσημβρινόν, ἔτι δὲ καὶ χρονικὴν ἀρχὴν ἐχόντων τὸ ςως' ἔτος (1368 p. C. n.) ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως. = Cod. Venet. 4, f. 287^v.

F. 80. Τοῦ αὐτοῦ πραγματεία νέων κανόνων συνοδικῶν καὶ πανσεληνιακῶν. — Interponuntur, f. 85^v. Ἐκ τῶν Πτολεμαίου πῶς ἢ τῶν νυχθημέρων ἀνισότης γίνεται.

F. 89^v. Θέωνος ἐκ τῆς ἐξηγήσεως αὐτοῦ τῆς εἰς τὸ ς' βιβλίον τῆς Πτολεμαίου Συντάξεως.

F. 90. Κανόνιον ὠρῶν ἐκάστης ἡμέρας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Sequuntur
 COD. V, PART. III.

- tur opuscula varia et tabulae astronomicae, inter alia : F. 91^v, Ψηφοφορία τῆς αὐτῆς πανσεληνιακῆς συζυγίας κατὰ τὰς Πτολεμαίου διατάξεις ἐν τῇ Συντάξει. — F. 93. Ὑπόδειγμα συμφωνούντων κατὰ τὴν Σύνταξιν καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ Ἀργυροῦ κανονίων. — F. 97. Ψηφοφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς ἐν ζτεὶ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ςϞη' (1410 p. C. n.).
- F. 108^v vacat. — F. 109. Σχόλια διάφορα ἀναγκαϊότατα εἰς τὰς ἀστρονομικὰς ὑποθέσεις (Inc. Ὅτι ὁ ζῦδιακὸς κύκλος μέγιστός ἐστι τῶν ἔσῳθεν ...) Insunt, f. 112^v, Σχόλια ἀναγκαῖα εἰς τὰ προρρηθέντα τῷ Θέωνι. Inter alia capitula f. 115 : Ἐξήγησις εἰς τὰς διακρίσεις τῶν ὥρων τοῦ Θέωνος.
- F. 116. Κανόνιον εἰκοσαπενταετηρίδων Ἡλίου καὶ Σελήνης et aliae tabulae cum scholiis et annotationibus.
- F. 123. Κανόνιον περιέχον τοὺς χρόνους τῶν ἐπισήμων βασιλέων ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως κόσμου. Ultimi imperatores quorum anni adnotati sunt, sunt Θεόδωρος Λάσκαρις ὁ σοφώτατος et Μιχαὴλ Παλαιολόγος α' (1282), sequuntur deinde sine annis regnorum quinque alii quorum novissimus est Μανουὴλ ὁ Ἰωάννου Παλαιολόγος (1391-1425). — F. 123 adnotatur : Σημείωσαι τοῦτο· Τὴν ἔκθεσιν τῶν χρονικῶν ἀναγραφῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος κανονίου οὐκ εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε συναγαγόντες τὰ ἔτη ἐποίησάμεθα, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐντυχόντες διαφόροις βιβλίοις πολὺ τὸ ἀξιόπιστον κεκτημένους ἀπὸ τῆς τῶν γραφάντων ἐπιστήμης, ζῖπειτα δὲ καὶ ἡμεῖς ἐπιλογισάμενοι πάντα καθ' ἕκαστον ἀκριβῶς καὶ εὐρόντες ἅπαντα συμφωνοῦντα ταῖς παραδόσεσι Πτολεμαίου τε καὶ Θέωνος, Στεφάνου τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ τοῦ μεγάλου λογοθέτου τοῦ Μετοχίτου, πρὸς δὲ καὶ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου τοῦ Μελιτενιώτου· οὗτοι γὰρ πάντες ἐποχὰς ἀνεγράψαντο τῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ἑαυτοῦ χρόνοις ἕκαστος καὶ βίβλους ὅλας ἐξέδωκαν, οἱ μὲν μετὰ αἰτιολογίας, ὡς ὁ μέγας Λογοθέτης, οἱ δὲ ἀπλῆ παραδόσει σαφηνείας ἔνεκεν· ἀνευδοιάστως οὖν δεῖ χρῆσθαι τοῖς ἐπιλογισαμένοις.
- F. 125^v. Κανόνιον τῶν καθ' ἡμέραν ὥρων καὶ λεπτῶν τῶν ἕξ μηνῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐπὶ τοῦ διὰ Βυζαντίου παραλλήλου. Et aliae tabulae astronomicae.
- F. 133. Ψηφοφορία χειμερινῆς τροπῆς τοῦ Ἡλίου γενομένη κατὰ τὸ ςωξέ' ἔτος μηνὶ δεκεμβ(ρίῳ) ἰν(δικτιῶνος) ι' (a. 1356 p. C. n.).
- F. 135. Σχόλια εἰς τὰς περιαιξήσεις τῶν ἀριθμῶν τῶν ὀμαλῶν κινήσεων τῶν ἀστέρων τῆς μεγάλης Συντάξεως.
- F. 135^v. Κλαυδίου Πτολεμαίου ἐκ τῆς μεγάλης Συντάξεως περὶ τῆς ἡλιακῆς ψηφοφορίας et alia excerpta e Ptolemaeo cum scholiis. Inseruntur quaedam ex scriptoribus recentio-

- ribus e. g. f. 136, Τὸ λοιπὸν τῆς ἐξηγήσεως τοῦ μεγάλου Λογοθέτου (i. e. Metochitae).
- F. 141^v vacat. — F. 142. Τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου Κλαυδίου Πτολεμαίου περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ ἑνιαυσίου χρόνου et alia excerpta ex Ptolemaeo cum scholiis; Hipparchus saepius nominatur. — F. 149. Computatio in annum ςϞκ' (= 1412 p. C. n.) instituta. In schol. marginis, f. 150, legitur : Ὑποκείσθω τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ςωξα' (1353 p. C. n.).
- F. 151. Ψηφοφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Συντάξει κανονίων κ. τ. λ. « Eius nimirum eclipseos quae a. m. ςφμβ' Phamenoth d. 27 vel. mart. 23 accidit ὀπηνίκα τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ὑφίστατο » [Usener]. Adsunt scholia. In margine f. 152, legitur : Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τουτωνι χρόνων καθ' οὓς ἐγὼ ταῦτα γράφω, ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ςϞκ' (1412), οὐ χρὴ λαμβάνειν ἔτη πεπληρωμένα κ. τ. λ. Sequuntur ff. 154-162 tabulae astronomicae cum commentariis.
- F. 163. Κλαυδίου Πτολεμαίου γεωγραφικῆς ὑψηγῆσεως πίναξ et τίνι διαφέρει γεωγραφία χωρογραφίας et alia geographica. In mrg. inferiore f. 163, subscriptio : Καὶ τοῦτο χεῖρ ἔγραψεν τοῦ Χορτασμένου. — F. 201, legitur : Τέλος τῆς γεωγραφικῆς ὑψηγῆσεως.
- F. 202-204 vacua sunt.
- F. 205. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ περὶ ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν κύκλων καὶ περὶ τῶν τούτοις ἐπομένων, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς τοῦ πάσχα εὐρέσεως. — Hunc libellum ab Isaaco monacho sexagenario anno 1372 scriptum edidit Petavius in Uranologio p. 359 sqq. [Usener qui p. 5 n. 1 nonnulla addidit]. Inest. f. 210 : Ματθαίου ἱερομονάχου τοῦ συντεταχότος ἐξήγησιν εἰς τοὺς ἱεροὺς καὶ θεῖους κανόνας καὶ περὶ τοῦ πάσχα. — In mrg. f. 212, schol. ἐκ τῶν τοῦ μακαριωτάτου κυροῦ Νικήτα τοῦ Σεΐδου περὶ τοῦ πάσχα. Sequuntur f. 217-218, tabulae duae. — F. 218^v vacat.
- F. 219. Ἰσαὰκ μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ περὶ τοῦ πάσχα ἐμμέθοδος αἰτιολογία. Altera pars eiusdem opusculi. — F. 224-227 vacua sunt.
- F. 228. In mrg. sup., monocondylion : Ἰω. ὁ Χορτασμένου. Deinde titulus τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς

βασιλικού κλήρου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Μελιτινιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἢ πρώτη ἢ ψηφιοφοριῶν εἰσαγωγῆ.

- F. 228 incipit prooemium; f. 229, index viginti quinque capitulorum libri primi, qui f. 255 desinit Τέλος τοῦ α' βιβλίου. — Prooemium et initium libri primi post alios edidit Migne, *P. G.*, CXLIX, p. 988-1001.
- F. 255^v-257 vacant. Initium libri II deesse videtur. — F. 258. Titulus in marg. super. evanidus ... ἀστέρων ψηφιοφορίας. Deinde incipit textus: Τῶν δὴ πρὸς τὴν προκειμένην θεωρίαν ἀναγκαίως προλαμβανομένων, πρῶτον μὲν προληπτέον ... Saepius citantur Ptolemaeus (ἢ Σύνταξις passim et e.g. f. 294: Κλαυδίου Πτολεμαίου πῶς δεῖ τοὺς ἀκριβεῖς περιδικὰς Ἥλιου καὶ Σελήνης συζυγίας ἐπισκέπτεσθαι ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει εἰλημμένων), Theo Alexandrinus (f. 261^v: Θέωνος Ἀλεξανδρέως εἰς τοὺς προχείρους κανόνας τῆς ἀστρονομίας παράδοσις; ff. 262^v, 270 et 274: Περὶ τῆς κατὰ μῆκος τῆς Σελήνης, et τῶν πέντε πλανωμένων κατὰ μῆκος ψηφιοφορίας; ff. 277^v, 301^v et 312^v: Πρόχειροι κανόνες).
- F. 315 vacuum est. Deinde sequitur capitulum quo aetas Melitiniotae definitur¹: Ψηφιοφορία συνοδικῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς γενομένης ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ρωνε' (1347 p. C. n.) μετὰ καὶ τοῦ ἐνισταμένου μηνὶ Αὐγούστῳ Ζ'. Inc. Ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου ἐνιαυτοῦ παραγωγῆς μεχρὶ καὶ τοῦ προκειμένου πεπληρωμένα ἔτη ρωνδ' (1346 p. C. n.) κ. τ. λ. Quod capitulum iterum, paucis mutatis, f. 338 invenitur. — F. 349, rubro pigmento. Τέλος δευτέρας τῶν τριῶν τῆς τριβίβλου. Deinde: Καὶ τοῦτο χεῖρ ἔγραψεν ἡ Χορτασμένου.
- F. 350. Τοῦ μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων καὶ ἀρχidiaκόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικῆς κλήρου Θεοδώρου τοῦ Μελιτινιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἢ τρίτη ἡτοι (?) ψηφιοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις. Post prooemium sequitur index capitulorum, quorum primus est f. 350^v. Προδιάληψις ὀλοσχερῆς τῶν ὀφειλόντων προποκεῖσθαι. Sequuntur tabulae astronomicae (f. 352-424), deinde alia capitula usque ad vicissimum quintum: Ἐπίλογος. — F. 447, subscriptio rubro pigmento: Καὶ τοῦτο χεῖρ ἔγραψεν ἡ Χορτασμένου.

¹ * Temporis indicia, dum codicem perlustro, ego frustra quaesivi. Allatius quod brevissime tradit "scribebat anno 1361, sub Iohanne Palaeologo", unde petierit nescio, [Usener]. — Itaque ex hoc capitulo apparet Theodorum prius quam credebant librum composuisse.

Excerpta quaedam ex tribus libris Theodori edidit Usener, *l. c.*, p. 8-19. Nonnulla in appendice invenies.

- F. 448 vacuum est. — F. 449-479, Tabulae astronomicae, scilicet κανόνια ἀναφορῶν τῶν ζῳδίων.
- F. 482. Μέθοδος τῶν Λατινικῶν τούτων κανονίων ἐκδοθεῖσα παρὰ τοῦ πανευτυχεστάτου κυροῦ Δημητρίου τοῦ Χρυσολωρᾶ [sic]. De his tabulis cf. Usener, *l. c.*, p. 6, n. 1. — F. 489^v-492 vacua sunt. Sequuntur tabulae quorum ultima est (f. 512): "Υψωμα κατὰ τὸ ἀτιη' ἔτος (1378 p. C. n.). — F. 512^v-515 vacua.
- F. 515. Ψηφιοφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης κατὰ τὴν ἐν προχείροις κανόσι τοῦ Θέωνος διάταξιν γενομένη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ρωνη' (1410 p. C. n.) μετὰ καὶ τοῦ ἐνισταμένου μηνὶ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίῳ κ', κατὰ δὲ Ἀλεξανδρεῖς Φαμενώθ κδ'.
- F. 523 vacuum. — F. 524. Ψηφιοφορία πανσεληνιακῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης ἐν ὑποδείγματι Στεφάνου μεγάλου φιλοσόφου τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ καθολικοῦ διδασκάλου, ὡς ἐν παλαιοῖς ἀντιγράφοις εὔρηται. οὗτός ἐστι Στέφανος ὁ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ὁ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πρόχειρον διασαφήσας οἰκείοις ὑποδείγμασιν [ὁ τῆς παραδόξου χρυσοποιᾶς εὐρετῆς τε ὁμοῦ καὶ ἐξηγητῆς (verba minio oblita)], ὁ καὶ τὸ περὶ Μωάμεθ τοῦ θεομισοῦς τε καὶ ἀσεβοῦς συστησάμενος θεμάτιον καὶ προειπῶν τοσοῦτοις ἔμπροσθεν χρόνοις περὶ τῆς αὐτοῦ δυναστείας καί, σὺν Θεῷ δὲ ἐλπίζομεν, καταλύσεως (Ἀπὸ Φιλίππου μεχρὶ καὶ τοῦ ἀναδιδομένου χρόνου ἔτη πεπληρωμένα ρωμβ' = a. 618 p. C. n.). — Edidit Usener, *De Stephano Alexandrino*, Bonn, 1880, p. 53.
- F. 529. Τοῦ ἔμβαδου τουτέστι τοῦ ὄλου μεγέθους τῆς Σελήνης.
- F. 529^v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου καὶ μεγάλου διδασκάλου ψηφιοφορία συνοδικῆς συζυγίας ἐκλειπτικῆς τυγχανούσης ὡς οἶόν τε σαφῶς ἐν ὑποδείγμασιν μετελθεῖν. Cf. Usener, *ibid.*, p. 34. — F. 531^v vacuum¹.
- F. 532. Ἀκριβῆς ἔκθεσις τῆς μεθόδου τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως μετὰ τοῦ ὑποδείγματος et alia capitula astronomica breviter. — F. 539^v vacuum.

¹ Sequitur altera codicis pars in diversa charta ab eodem librario [i. e. Ioh. Chortasmeno] scripta eaque diversi argumenti. Collectos enim recentioris astronomi Byzantini continet commentarios, qui duplici genere sunt. Neque enim solum ex antiquioribus astronomiae auctoribus excerpta ille composuit, sed etiam ipse ad illa exempla singulorum annorum 1404-1413 computationes astronomicas instituit. (Usener.)

- F. 540-544. Tribus columnis divisa; prima inveniuntur Theonis περιόδου et πανσελήνου, secunda Ὑπόδειγμα συνόδου Θεωνος, tertia Μελιτινιώτου υπόδειγμα πανσελήνου. — Ex Theonis in tabulas manuales introductione p. 69 ss., 75 ss., ed. Halma (Usener).
- F. 545. Κλαυδίου Πτολεμαίου τοῦ μεγάλου πῶς δεῖ τὰς ἀκριβεῖς περιδικὰς Ἡλίου καὶ Σελήνης συζυγίας ἐπισκέπτεσθαι· ἡ δὲ μέθοδος ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Συντάξει εἰρημένων ἐξετέθη κατὰ πλάτος διὰ τοῦ σοφοῦ Μελιτινιώτου. Excerpta astronomica cum exemplis et scholiis [excerpta sunt ex Theodori Melitiniotae tribiblo P. II, f. 294-306, huius codicis (Usener)].
- F. 555. Exempla proferuntur scriptoris ipsius libri ab anno ςϞιγ' (1404 p. C. n.) usque ad annum ςϞκ' (1412). — Item f. 557^v legitur: Συνοδικὴ συζυγία τοῦ ςϞκ' ἔτους Σεπτεμβρίου ιη', et f. 559: Πανσεληνιακὴ συζυγία τοῦ ςϞκ' ἔτους ὀκτωβρίου λα'. Sequuntur aliae plurimae computationes ad eundem annum ςϞκ' pertinentes. — F. 583 incipiunt computationes anni ςϞκα' (1413 p. C. n.). — F. 586^v subscriptio rubro pigmento: "Ἔως ὧδε βλέπε καὶ ἐξέταξε τὰς ψηφοφορίας, εἰ θέλεις φιλοπόνως ἀνερευνᾶν καὶ ἀνευρίσκων τὴν ἀκριβείαν διὰ πλειόνων ὑποδειγμάτων· τὰ δὲ πλείω τούτων εἰσὶ περιττὰ· ἐδισσεύθησαν γὰρ ἀκριβέστερον ἐν τοῖς ὀπισθεν μεταγραφέντα. — Sequitur (f. 587 sqq.): Ψηφοφορία τῆς ἐκλείψεως τῆς Σελήνης τῆς γενομένης Σεπ(τεμβρίου) β' νυκτὸς ὥρα ς' τοῦ ςϞκ' ἔτους (1412 p. C. n.). — F. 591. Ψηφοφορία ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου κατὰ τὸ ςϞκ' (1412) ἔτος μηνὶ Φεβ(ρουαρίου) ιβ' ὥρα μετὰ Μεσημβρίαν ε' ς', etc., aliaeque computationes usque ad finem libri, f. 598^v.

22. Codex Vaticanus graecus 1314. — Chartaceus, cm. 20 × 14,5, ff. 280 (ultima decem vacua), saec. XV. — Supra indicem huius codicis fol. 1^v legitur: Τοῦ πολυίστορος ἀρχοντος Ἀλβέρτου Πίου κτῆμα. Fuit quondam in bibliotheca Georgii Vallae, deinde Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 167 seq.

Post indicem latinum sequuntur varia opuscula, ex quibus haec notamus:

- F. 17. Τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου Ψέλλου ἐρμηνεία περὶ ὑετοῦ καὶ πάχνης καὶ χιόνος καὶ χαλάζης ἀστραπῶν τε καὶ κεραυνῶν καὶ βροντῶν καὶ δρακόντων. — Cf. Cod. German. 7, f. 25. — Simillimum capitulum edidit N. Polites, *Δημῶδεις μετεωρολογικοί*, Athen. 1880, p. 6 seq.; cf. K. Krumbacher, *Gesch. der Byzant. Literatur*², p. 442.

- F. 20^v. Ἀριστοτέλους πρὸς Ἀλέξανδρον σύνοψις φιλοσοφίας περὶ κόσμου.
- F. 215^v. Ὅρφείως περὶ σεισμῶν. — Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.
23. Codex Vaticanus graecus 1347. — Chartaceus, cm. 22,5 × 16, f. 244, saec. XVI. — Ab ipso Fulvio Ursino scriptus. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 186.
- F. 214^v. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισημερίστου, ἐν ἄλλῳ Ὅρφείως, περὶ σεισμῶν. — Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.
- F. 215^v. Ἐμπεδοκλέους εἰς τοὺς Ζ' πλανήτας καὶ τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις καὶ πάθη. — Cf. infra, cod. 25, f. 76^v.
Εἰς Πτολεμαῖον (Γαίης ἐν νώτοισιν ὀχούμενος — τέρμα λαχούσας).
- F. 216^v. Σιβύλλ<λης> εἰς τὸν... [spatium septem fere litterarum in codice] ἠρωικοί (α'. Εἰμί δ' ἐγὼ θεός — τῆς παρ' ἐμοῦ σοφίης). Id carmen habet acrostichidem αυγερινος. Sequuntur deinde hi versus:

Ὁ Γαζῆς.

Καὶ χρήμαθ' ἂ λόγος ἀνακτι τῷ Λυδίας νέμει,
Φιλέλφος ὁ σοφὸς οὐδὲν οἰόμενος μέγα
πρὸς κτῆσιν αὐτὴν παντοδαπῶν γε πυκτίδων [πυκτίων cod.]
πολλ' ἄλλα πάνυ γε, καὶ τότε ἔχων τυγχάνει
χειρὶ γραφὴν τῇ Χρυσοκόκη τε καὶ ἐμῇ.

24. Codex Vaticanus graecus 1379. — Chartaceus, cm. 22,5 × 16,6, ff. 115, diversis manibus saeculo XV scriptus. — Videtur hic codex ex tribus vel potius quinque fasciculis compactus esse. — Ex bibliotheca Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 151.

- F. 1. Theocritus.
- F. 2. Babrii tetrasticha.
- F. 32. Ἐρμοῦ τοῦ Τρισημερίστου περὶ σεισμῶν· ἐν ἄλλῳ Ὅρφείως (Φράξεο δὴ καὶ τόνδε λόγον — ἀν' ἄστεα καὶ κατὰ χώρας). — Cf. cod. 23, f. 214^v.
- F. 33. Εὐκλείδου γεωμετρικόν (Ἡμίονος καὶ ὄνος φορέουσαι οἶνον — ἀριστε γεωμετρὴς ἐπίστορ).
- F. 35. Callimachi hymni.
- F. 59. Κανονίσματα πάνυ ἀναγκαῖα ῥημάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐμπερομένων παρά τε ποιηταῖς καὶ ῥήτορσιν.
- F. 104^v. Excerpta ex Hyperide et Dinarcho.
- F. 111. Ἐπιστολὴ Πετοσίρειως φιλοσόφου πρὸς τὸν Νεχεψῶ βασιλέα (Περὶ τῶν κατακλινομένων ἐν ἀρρωστίαις — ἡ πέμπτη Διός). Cum figura. — Cf. Olivieri, *Catal.*, IV, p. 120 ss. et *Revue critique*, 1903, II, p. 126.

F. 112^v. Ψῆφος διαγνωστικὴ ζωῆς καὶ θανάτου (Μάθε πότε κατεκλίθη ὁ ἄρρωστος — ζωὴ σκόπος ὑπὲρ γῆν). Cum 5 figuris.

25. Codex Vaticanus graecus 1384. — Chartaceus, cm. 22 × 15,5, ff. 80, totus fere una manu saec. XV scriptus (an. 1466). — Ex bibliotheca Fulvii Ursini. — Cf. P. de Nolhac, *La bibliothèque de Fulvio Orsini*, p. 150, adn. 2.

Post Phocylidem, Orphei Argonautica, Hesiodi Opera et Dies (cum commentario Ioannis Tzetzae) legitur in margine: τέλος ἀδέζ' (*sic* codex, l. ἀυξζ' = 1466 [Nolhac]) ιε' ιουλίου.

F. 76^v. Στίχοι εἰς τοὺς ἑπτὰ πλανήτας. In margine manus altera adscripsit: Εἰς τοὺς ζ' [δώδεκα expuncto librarius correxit ζ'] πλανήτας καὶ τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις καὶ πάθη· Ἐμπεδοκλέους. — Edidit Coughy, *Anthol. Palat.*, III, p. 314. Cf. cod. Mediol. 5, f. 100.

F. 77. Στίχοι εἰς τὰ δώδεκα ζῴδια (ἄρ Κριὸς προηγὸς ἐστὶν — δήλωσιν ἰχθύων γένους). — Cf. cod. Ital. 14, f. 2^v. Editum *ibid.*, p. 239.

F. 77^v. Ἄλλοι στίχοι εἰς τοὺς δώδεκα μῆνας ('Ιαννουάριος· θηρατικὸς τίς εἰμι — Δεκέμβριος χειμῶνος ἀρχὴν καὶ συῶν σφαγὰς ἄγω). — Cf. *Catal.*, III, p. 6 (cod. Mediol. 7, f. 147^v); B. Keil, *Wiener Studien*, XI, 1889, p. 117.

APPENDIX

EXCERPTUM EX CODICE 17 (VATIC. 216)

[F. 13^v.] Τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλλά
εἰσιν οὕτως¹.

Ὁ μὲν οὐρανὸς ὁ δρώμενος, ὃς ὀνομάζεται καὶ στερέωμα, ὃς καὶ
διαχώρισις ἀνά μέσον ὕδατος, ἐστὶν οὗτος ὁ δρώμενος παρ' ἡμῶν· τὸ
5 δὲ λέγει « οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν » καὶ « τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν
οὐρανῶν »· ἐστὶν οὗτος ἀψίδα ἐπιφέρων ἑπτὰ ἡγουν καμάρας, ἐν ψ καὶ
ὁ θεῖος Παῦλος ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἀνήλθεν, οὐχὶ δὲ ὡς φασὶ τινες,
ὅτι τὸ τρίτον τοῦ οὐρανοῦ ἀνέβη — μὴ γένοιτο —, ἀλλὰ τρεῖς οὐρα-
νοὺς· εἰ δὲ θέλεις κατανοῆσαι τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν,
10 σκόπει τί λέγει « ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ »· σκόπει δὲ καὶ
τοῦ ποιητοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τῶν ἱαμβικῶν λέγοντος· ἡ
τὸ ἄσχετον κρατοῦσα καὶ ὑπερῶον ἐν αἰθέρι ὕδωρ, ἡ ἀβύσσος χαλι-
νοῦσα καὶ θαλάσσας [f. 14] ἀναχαιτίζουσα θεοῦ σοφία ὕδωρ νιπτῆρι
βάλλει· τὰ δὲ ὑπερῶα λέγεται τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν· φησὶ καὶ
15 ὁ Δαυτὶδ φάσκων· « ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα καὶ νύξ νυκτὶ
ἀναγγέλλει γνῶσιν », καὶ ὅτε ἐφώνησεν « οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ
ἀγαπητός ».....

V = Vatic. gr. 216, f. 13^v; B = Berol. Phillipp. 1565, f. 181^v (contulit Iohannes Mewaldi). 1 μέταλα V. 3 καὶ ὀνομάζεται στ. codd. ὃς] ὁ codd. στερέωμα] cf. Ioh. Damascenus, *De fide orthodoxa*, II, 160 (Migne, *Patr. Gr.*, XCIV, p. 880 B et 884 B. 4 διαχώρισις] ἀναχώρησις V, ἀναχώρησις B. ὕδατος καὶ ὕδατος codd. 6 ἀψίδα] cf. Suid. s. v. ψαλίδα et quae ibi adnotavit Bernhady. καμάρας] cf. Ioh. Damasc., l. c., p. 884 A (Isai. XL, 22). 7 ἕως τρίτον οὐρανόν codd. correxi. Cf. 2 Cor. 12, 2 et Ioh. Damasc., p. 880 B. 9 εἰ θέλεις δὲ V. 10 ὁ στεγάζων ... αὐτοῦ. Ps. 103 (104), 3. 11 λέγοντος] λέγων V, λέγει B. 13 θαλαλάσσας B. 13-14 ὕδωρ νιπτῆρι βάλλει om. V. 15-16 ἡμέρα ... γνῶσιν] Ps. XVIII (XIX), 2. 16 καὶ ὅτε B, ἐστὶν ὅτε V. 16-17 οὗτος ... ἀγαπητός] Matth. 3, 17.

¹ De toto argumento conferas Ioh. Damascenus, *De fide orthodoxa*, II, 160-163 (Migne, *Patr. Gr.*, XCIV, p. 880-886) ex quo hoc capitulum excerptum esse videtur ab homine haud erudito. Altera pars huius capituli, quae erat de metallis, in codicibus excidit.

EXCERPTA EX CODICE 20 (VATIC. 1056)

[F. 44v.] β'. Περὶ τοῦ ἐπιγνῶναι ἀπὸ τῆς σκιάς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστὶ¹.

Διονύσιος Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ χαιρεῖν. Ἰδῶν σε φιλοτιμούμενον ἐκμαθεῖν τὰς τῶν ὠρῶν κινήσεις, ἐξ ὧσων ποδῶν συνέστηκεν ἡ ἡμέρα κατὰ μῆνα ἕκαστον, ἐπειράθην δηλῶσαι σοι μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, 5 ὅπως σαφές σοι γένηται· σημειοῦσθαι σε δεῖ τὰς ὥρας τὴν ἰδίαν σου σκιὰν μετροῦντα τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν, σημεῖον ποιοῦντα τῆς ἑαυτοῦ σκιάς ὅπου ἂν τύχη τὸ τῆς κεφαλῆς σου ἄκρον, ἐπιβαίνοντα ἕνα παρ' ἕνα πόδα· πλεονάζει δὲ ἡ μὲν πρώτη ὥρα τῆς δευτέρας πόδας δέκα, ἡ 10 δὲ δευτέρα τῆς τρίτης πόδας τέσσαρας, ἡ δὲ τρίτη τῆς τετάρτης πόδας τρεῖς, ἡ δὲ τετάρτη τῆς πέμπτης πόδας δύο, ἡ δὲ πέμπτη τῆς ἕκτης πόδα ἕνα, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνάπαλιν πρὸς τὰς γεγραμμένας ποιοῦσιν·

V = cod. Vatic. gr. 1056, f. 44v + 65v; A = cod. Ambros. gr. 325 (F. 12 Sup.), f. 301-305v; P = cod. Paris. gr. 854, f. 196v seq. (conf. Cramer, *Anecd. Graeca Paris.*, I, p. 381 et G. Billfinger, *Die Zeitm. d. ant. Völker (Progr. Gymn. Stuttg.)*, 1886, p. 67. 1-2 Titulum om. AP. 3 Διονύσιος - χαιρεῖν] Θεόδωρος Θεοφίλῳ χαιρεῖν A, ... τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν ἐκθετόν ὡς ἔχει λέξεων πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, ἦν Θεόδωρός τις πρὸς Θεόφιλον ἐκδεδωκε συνάμα καὶ τῇ διαγραφῇ· ἔχει δὲ ὡδε· P (Billfinger, p. 67). εἶδον V, εἰδὼς A. 4-5 ἡ ἡμέρα - ἕκαστον] κατὰ μῆνα ἕκαστη ἡμέρα A, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἕκαστη τῆς ἡμέρας ὥρα P. μετὰ πολλῆς ἀκριβείας om. V. 6 ὅπως σαφές σοι γένηται] ὅπως μηδὲ τοῦτο [τοῦτου] ἀπειροσ ἦς AP. σε om. V, δεῖ σε τοιγαροῦν σημειοῦσθαι οὕτως... P. 7 μετροῦντα τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν τοῖς ἰδίοις ποσίν P. 7-8 σημεῖον - ἄκρον om. P. ποιῶν V. τῆς αὐτοῦ σκιάς A. 8 ὅπου ἑάν V. εἶναι post τύχη add. V. σου om. A. ἐπιβαίνοντι V, ἐπιβένον A, ἐν τῷ μετατιθέναι P. 9 post πόδα add. P ἕως τοῦ τόπου ἔνθα ἔτυχε τὸ ἄκρον τῆς κεφαλῆς σου ἐν τῷ ἴστασθαι σε ὀρθὸν καταντήσαν διὰ τῆς σκιάς. πλεονάζει δὲ om. A, ἐπὶ πάντων δὲ ὁμοίως τῶν καιρῶν καὶ τῶν μηνῶν ὑπερέχει P. 10 δὲ ante δευτέρα om. A. δὲ ante τρίτη om. AP. δὲ ante τετάρτη om. AP. 11 δὲ ante πέμπτη om. A, καὶ ἡ πέμπτη P. 11-12 αἱ δὲ ἐφεξῆς ἀνάπαλιν ἕως τῆς ἑνδεκάτης καὶ αὐτῆς P. 12 post ἀνάπαλιν add. AP ἡ γὰρ δωδεκάτη εἰς ὕψος οὐσα σκιὰν (πόδα P) οὐκ ἔχει. 12-p. 77, 6 πρὸς τὰς γεγραμμένας - τὴν ἀπόδειξιν om. A.

¹ Cf. simillimam Sexti τοῦ ὑποκράτορος ad regem Philippum quomodo horae ad corporis umbram dimetiantur epistulam, quam Franciscus Boll, *Catal.*, I, VII, pp. 188-190 edidit.

ἰσομερεῖ δὲ ἡ μὲν ἐβδόμη τῇ πέμπτῃ, ἡ δὲ ὄγδοη τῇ τετάρτῃ, ἡ δὲ ἑννάτη τῇ τρίτῃ, ἡ δὲ δεκάτη τῇ δευτέρῃ, ἡ δὲ ἑνδεκάτη τῇ πρώτῃ· τῆς γὰρ δωδεκάτης πληρουμένης ὥρας δύνει ὁ ἥλιος· τῶν δὲ ἐσχάτων ὠρῶν πλείους παρατῆρει τοὺς πόδας.

5 Τὸ δὲ κανόνιον τῶν ποδισμῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐστὶ τοῦτο κατὰ μῆνα ἕκαστον σαφῆ ἔχον τὴν ἀπόδειξιν.

Μῆν Ἰαννουάριος ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ι' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιδ'. Μῆν Δεκέμβριος ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας θ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιε' τῶν αὐτῶν μηνῶν

10 ὥρα α'	πόδας κη'	ὥρα β'	πόδας ιη'
ὥρα γ'	πόδας ιδ'	ὥρα δ'	πόδας ια'
ὥρα ε'	πόδας θ'	ὥρα ς'	πόδας η'
ὥρα ζ'	πόδας θ'	ὥρα η'	πόδας ια'
ὥρα θ'	πόδας ιδ'	ὥρα ι'	πόδας ιη'.
15 ὥρα ια'	πόδας κη'.		

Μῆν Φεβρουάριος ἔχει ἡμέρας κη', ἡ ἡμέρα ὥρας ια' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιγ'. Μῆν Νοέμβριος ἔχει ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ὥρας ι' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιδ', τῶν αὐτῶν μηνῶν

20 ὥρα α'	πόδας κζ'	ὥρα β'	πόδας ιζ'
ὥρα γ'	πόδας ιγ'	ὥρα δ'	πόδας ι'
ὥρα ε'	πόδας η'	ὥρα ς'	πόδας ζ'
ὥρα γ	πόδας η'	ὥρα η'	πόδας ι'
ὥρα θ'	πόδας ιγ'	ὥρα ι'	πόδας ιζ'.
ὥρα ια	πόδας κζ'.		

5 Μῆν Μάρτιος ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ιβ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'. Μῆν Ὀκτώβριος ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ια' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιγ', τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α'	πόδας κε'	ὥρα β'	πόδας ιε'
ὥρα γ'	πόδας ια'	ὥρα δ'	πόδας η'
20 ὥρα ε'	πόδας ς'	ὥρα ς'	πόδας ε'
ὥρα ζ'	πόδας ς'	ὥρα η'	πόδας η'
ὥρα θ'	πόδας ια'	ὥρα ι'	πόδας ιε'.
ὥρα ια'	πόδας ιε'.		

Μῆν Ἀπρίλλιος ἔχει ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ὥρας ιγ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ια'. 5 Μῆν Σεπτέμβριος ἔχει ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ὥρας ιβ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ', τῶν αὐτῶν μηνῶν

ὥρα α'	πόδας κδ'	ὥρα β'	πόδας ιδ'
ὥρα γ'	πόδας ι'	ὥρα δ'	πόδας ζ'
ὥρα ε'	πόδας ε'	ὥρα ζ'	πόδας δ'
0 ὥρα ζ'	πόδας ε	ὥρα η'	πόδας ζ'

1-p. 78, 20 Totam tabulam om. P. 1-3 Μῆν Ἰαννουάριος - μηνῶν] Ἰαννουάριος καὶ Δεκέμβριος A. 10-12 Φεβρουάριος καὶ Νοέμβριος A. 19-21 Μάρτιος καὶ Ὀκτώβριος A. 28-30 Ἀπρίλλιος καὶ Σεπτέμβριος A. 36-42 om. V.

ώρα θ'	πόδας ι'	ώρα ι	πόδας ιδ.	
ώρα ια'	πόδας κδ'.			
[F. 65] Μὴν Μαΐος ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ιδ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ι'. Μὴν Αὐγούστου ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ιγ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ια', τῶν αὐτῶν μηνῶν				
ώρα α'	πόδας κγ'	ώρα β'	πόδας ιγ'	5
ώρα γ'	πόδας θ'	ώρα δ'	πόδας ς'	
ώρα ε'	πόδας δ'	ώρα ς'	πόδας γ'	
ώρα ζ'	πόδας δ'	ώρα η'	πόδας ς'	
ώρα θ'	πόδας θ'	ώρα ι'	πόδας ιγ.	10
ώρα ια'	πόδας κγ'.			
Μὴν Ἰουνίου ἔχει ἡμέρας λ', ἡ ἡμέρα ὥρας ιε' καὶ ἡ νύξ ὥρας θ'. Μὴν Ἰουλίου ἔχει ἡμέρας λα', ἡ ἡμέρα ὥρας ιδ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ι', τῶν αὐτῶν μηνῶν				
ώρα α'	πόδας κβ'	ώρα β'	πόδας ιβ'	15
ώρα γ'	πόδας η'	ώρα δ'	πόδας ε'	
ώρα ε'	πόδας γ'	ώρα ς'	πόδας β'	
ώρα ζ'	πόδας γ'	ώρα η'	πόδας ε'	
ώρα θ'	πόδας η'	ώρα ι'	πόδας ιβ'.	20
ώρα ια'	πόδας κβ'.			

[F. 50.] κδ'. Περὶ τοῦ γινῶναι τὴν ἐρώτησιν καθὼς φησιν ὁ Ἄνεμόδιστος¹.

Ἐὰν ἐρώτησις παρά τινος γένηται κατὰ τὴν νύκτα, ἰδὲ πρῶτον τὰ ζῴδια, εἰς ἃ ἡ Σελήνη οὐκ ἔχει δύναμιν ἄτινά εἰσι Κριός, Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός, Τοξότης καὶ Ὑδροχόος· καὶ ἔάν ἐστιν ἡ Σελήνη ἐν ἐνὶ τῶν τοιούτων ζῴδιων ἢ ὁ ὠροσκόπος ἢ οὐκ ἔστιν ἡ Σελήνη ἐν τόπῳ καλῷ ἢ οὐχ ὁράται τινι τῶν οἰκοδεσποτῶν τῶν τοιούτων ζῴδιων διὰ τριγώνου ἢ τετραγώνου ἢ ἑξαγώνου ἢ διαμέτρου σχήματος, μὴ χρῆσθαι ταύτῃ σημειωτικῇ τῆς ὑποθέσεως· ἐκ γὰρ τοῦ σημειωτικοῦ ἀστέρος ἢ ἐρώτησις ἐπιγινώσκειται· εἰ δὲ εὔρεθῇ ἡ Σελήνη ἐν τόπῳ καλῷ καὶ σχηματίζῃ ὡς εἴρηται, χρῆσθαι ταύτῃ σημειωτικῇ τῆς ὑποθέσεως.

Εἰ δὲ ἐρωτηθῆς κατὰ τὴν ἡμέραν, ἰδὲ τὸ ὠροσκοποῦν ζῴδιον· καὶ ἔάν ἐστιν οἶκος Ἥλιου ἢ ὕψωμα ἢ τρίγωνον αὐτοῦ ἢ ἔάν ὠροσκοπῇ ἢ

3-5 Μάιος καὶ Αὐγούστου Α. 12-14 Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος Α. 27 ὁράται] ὁρᾶ cod. correxi. 28 χρῆσθαι] χρῆσεται cod. 29 ταύτην σημειωτικὴν cod. 32 ἐρωτηθεὶς cod.

¹ De Anemodisto nihil compertum habemus. Cognomen iocularis esse (« Spitznamen »), quod non inveniatur ante decimum tertium quartumve p. Chr. n. saeculum, K. Krumbacher me interrogantem docuit.

μοῖρα, εἰς ἣν ὁ Ἥλιός ἐστιν (ἦν δὲ ὁ Ἥλιος ἐν ἀρρενικῷ ζῴδιῳ), αὐτὸν τὸν Ἥλιον λάβε σημειωτικὸν τῆς ὑποθέσεως· ἔξ αὐτοῦ γὰρ ἐπιγινώσκεις τὴν ἐρώτησιν.

Εἰ δὲ οὐκ ἔστι τοιοῦτόν τι, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου καὶ τὸν ὠροκράτορα καὶ ὀριοκράτορα καὶ τὸν κύριον τοῦ δεκανοῦ τοῦ ὠροσκόπου καὶ τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ ὠροσκόπου καὶ οἶον ἔξ αὐτῶν εὔρης δυνατώτερον καὶ εἰς κρείττονα ὄντα τόπον καὶ <οἶος> ὁρᾶ τὸν ὠροσκόπον, λάβε αὐτὸν σημειωτικόν. Ἰδὲ οὖν καὶ τὸν διέποντα, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς μεγίστην πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἔχει δύναμιν καὶ διὰ τοῦτο οὔτε αὐτοῦ δεῖ καταφρονῆσαι, οὔτε τοῦ τόπου, ἔνθα ἐστίν. ἐπιγινωσθήσεται σοι γὰρ καὶ ἐκ τούτου ἡ ἐρώτησις. Ἀλλὰ μὴδὲ τὴν ἀπόρροϊαν, ἣν ποιεῖται ἡ Σελήνη ἀπὸ τῶν ἀστέρων παραβλήψης, καὶ μᾶλλον εἰ ἔχουσιν οἰκείαν δύναμιν οἱ τοιοῦτοι ἀστέρες καὶ εὔρεθῶσιν ἐν δυνατοῖς τόποις· μεγάλως γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν ἐρώτησιν συμβάλλεται.

Ἰδὲ οὖν καὶ τὸν κλήρον τῆς Τύχης ἐν ποίῳ πέπτωκε τόπῳ τοῦ θέματος, πρὸς δὲ <τούτοις> καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ ἐν ποίῳ τόπῳ ἐστίν· ἐπιγινωσθήσεται γὰρ σοι καὶ ἐκ τούτων ἡ ἐρώτησις. Ἐὰν οὖν ἐκ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης ἐπιγινωσθῇ σοι ἡ ἐρώτησις, ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου αὐτῆς ἐπιγινωσθήσεται σοι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑποθέσεως.

Ἰστέον καὶ τοῦτο ὅτι ἔάν ὁ κύριος τοῦ κλήρου τῆς Τύχης ἐναντιωθῇ τῷ κλήρῳ τῆς Τύχης πεσοῦσης αὐτῆς ἐν τῷ γ' ζῴδιῳ, λέγε ὅτι πρὸς φίλον ἔχθραν ἔξει· εἰ δὲ δίσωμον τύχη τὸ ζῴδιον τοῦ κλήρου τῆς Τύχης, καὶ ἤδη προγεγενημένην ἢ καὶ αὔθις ἐσομένην λέγε.

Ὁ δὲ κλήρος τῆς Τύχης δηλώσει τὰ πρόσωπα. Ὁ μὲν τοῦ Κρόνου σημαίνει πρεσβυτικά, ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἀξίωματικά ἀγαθὰ, ὁ δὲ τοῦ Ἄρεως θρασεῖς, στρατιωτικούς, ὁ δὲ Ἥλιος βασιλικά καὶ ἡγεμονικά, ἢ δὲ Ἀφροδίτη χαρίεντας ἢ μουσικούς ἢ θηλυκά, ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ εὐπαίδευτα, πολύτροπα, ἐμπορικά, καὶ ἡ Σελήνη προβεβηκότα, θηλυκά.

[F. 71v.] ιγ'. Περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας, καθὼς Δωροθεός.

Ἐπὶ μὲν ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἐν ἀρρενικοῖς ζῴδιοις τυχόντα καὶ ὁ ὠροσκόπος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν θεωρούμενος εὐτοκίαν ποιοῦσιν· ἐπὶ δὲ θηλυκῆς γενέσεως δυστοκίαν ποιοῦσι, καὶ μάλιστα ἔάν τριγωνίζωσι τὰ φῶτα ἀλλήλους καὶ ἐν ἀρρενικοῖς ζῴδιοις. Ἐπὶ δὲ ἀρρενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἑαυτοὺς τριγωνίζοντα καὶ ἐν θηλυκοῖς ζῴδιοις μετὰ τοῦ ὠροσκόπου δυστοκίαν ποιοῦσι· αὕτη γὰρ ἡ φάσις τῶν φῶτων καλεῖται ἀμφίκυρτος. Ζεὺς ὠροσκοπῶν εὐτοκίαν δίδωσι· καὶ εἰ μὲν

7 οἶος addidi. 10 αὐτοῦ] αὐτὸν cod. τοῦ τόπου] τὸν τόπον cod. 10-11 ἐπιγινωσθῇ σοι cod. 16 τούτοις addidi. 17 et 19 ἐπιγινωσθήσεται] ἐπιγινωσθῇ cod.

36 ἑαυτοῖς cod. τριγωνίζον cod.

ἀρρενικὸν εἶη τὸ ὠροσκοποῦν ζῴδιον, τὸν πατέρα εὐγενέστερον εἶναι τῆς μητρός· εἰ δὲ θηλυκόν, τὴν μητέρα. Κρόνος ὠροσκοπῶν δυστοκίαν παρέχει, μάλιστα ἐν τοῖς θηλυκοῖς ζῴδιοις. Ἄρης ὠροσκοπῶν, μάλιστα ἐν θηλυκοῖς ζῴδιοις, ἔξαπίνης καὶ σύντομον ποιεῖ τὸν τοκετὸν μᾶλλον ἐν ὀδῷ ἢ βαλανείῳ. Φησὶ δὲ καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ πλάγια ζῴδια 5 πολλὰ συμβάλλεσθαι εἰς τὸν περὶ τοκετοῦ λόγον. Ὅρθα μὲν ζῴδια εἰσὶν ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου· πλάγια δὲ τὰ λοιπὰ ἀπὸ Αἰγόκερω ἕως Διδύμων.

[F. 73.] De dolore oculi dexteri ¹.

Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ πόνων ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ, ἰδὲ τὸν ἥλιον πῶς ἔχει 10 καὶ τίνι τῶν ἀστέρων <συ>σχηματίζεται καὶ τίς τῶν ἀστέρων συσχηματίζει αὐτῷ καὶ ἐν ποίῳ ἐστὶ ζῴδιῳ. εἰ μὲν οὖν εὐρεθῆ ἐν πυρώδει ζῴδιῳ, ὑπάρχει ὁ πόνος τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ θερμότητος· εἰ δὲ ἐν ἀερῶδει, ἀπὸ ἀέρος, εἰ δὲ ἐν ὑδατῶδει, ἀπὸ ὑγρότητος· εἰ δὲ ἐν γεώδει, ἀπὸ ψυχρότητος καὶ ξηρότητος· καὶ ὡς ἔχει ὁ ἥλιος πρὸς τοὺς ἀστέρας τοὺς τε 15 ἀγαθοποιούς καὶ κακοποιούς, οὕτως καὶ ἀπόφαινε. τῷ αὐτῷ οὖν τρόπῳ ἀποτέλεσον καὶ ἀπὸ τῆς Σελήνης, εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ· εἰ δὲ ἐρωτηθῆς περὶ γλύττης νοσοῦσης, λάβε ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου.

Dorotheus de discordiis.

Excerptum est hoc capitulum ex ΠΕΡΦΑΕΣΤΙΟΝΙΣ lib. III, 34. In nonnullis codicibus versus Dorothei ubique solutis verbis transscripti sunt; e. g. in cod. Parisino 2501, de quo vide Ruelle, *Catal.*, VIII, part. 2, p. 15 ss.

[F. 76.] Ἐκκείσθω δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπῶν τοῦ Δωροθέου 20 μεταφρασθέντα οὕτως.

*Ἔστω ὁ κατηγορῶν ὁ ὠροσκόπος καὶ ἐὰν μὲν ἐστὶ τὸ τοῦ ὠροσκόπου ζῴδιον στερεόν, ἔσται ὁ κατηγορῶν ἀμετάτρεπτος καὶ ἐπίμονος· ἐὰν δὲ δίσωμον, ἐν μετανοίᾳ γενόμενος εἰς ἕτεραν ἔννοιαν ἤξει· ἐὰν δὲ τροπικόν, ἀσυντέλεστος αὐτοῦ γίνεται ἡ ὁρμή· ἐὰν δὲ τὸν ὠροσκό- 25 πον ὁ Ἄρης βλάβη, καταισχυνήσεται ὁ ἐνάγων· ἐὰν δὲ Ἑρμῆς μετὰ

5 ἐν corr. ex εἰς cod. 6 συμβάλλονται cod. 7 Αἰγόκερου cod. 8 Διδύμων corr. ex Διδύμου cod. 11 σχηματίζεται cod., corr. Boll. 20 Edimus ex Vaticano et Parisino gr. 2501, f. 80 (contulit F. Cumont). ἐπῶν] ἐπὶ V. 26 seqq. cf. Dorothei Sid. Fragm. metr. ed. Guil. Kroll vers. 296-318 (*Catal.*, VI, p. 111). ἐστὶ V.

¹ Cf. Sextus Emp., *Adv. Astrol.*, V, 31: Οἱ Αἰγύπτιοι βασιλεῖ καὶ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἀπεικάζουσι τὸν ἥλιον, βασιλεῖα καὶ ἀριστερῷ ὀφθαλμῷ τὴν Σελήνην.

τινος ἀγαθοποιῦ ὠροσκοπῆ, χρήματα λαβῶν ὁ ἐνάγων σιγήσεται· ἐὰν δὲ τὸν ὠροσκόπον ὁ Κρόνος βλάβη, Ζημιωθήσεται ὁ κατηγορός. Τὸ δὲ μεσουράνημα ἔστω ὁ κριτῆς καὶ ἐὰν τὸ μεσουράνημα βλάβηται ὑπὸ κακοποιῦ, τότε οἱ κριταὶ μὴ συμφωνήσαντες ἀλλήλοις διαστή- 5 σονται καὶ ἔσται ἀναβολὴ τῆς δίκης· εἰ δὲ καὶ συμφωνήσουσιν οἱ κριταί, ἀβέβαιος αὐτῶν ὅμως ἡ κρίσις καὶ ἡ συμφωνία ἐκστραφήσεται· ὁ δὲ Κρόνος μεσουρανῶν αἰτιός ἐστιν ἀδικοκρισίας· οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ μεσουρανοῦντες ποιοῦσι δικαιοκρισίας. τὸ δὲ δύνον ἔστω ὁ ἐναγόμενος. [f. 76^v] καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐπὶ τοῦ ὠροσκόπου σχηματισμῶν 10 τῶν ἀστέρων σκέπτου ἀναλόγως τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δύνοντος καὶ κατηγορουμένου· ἐὰν δὲ ὁ Ἑρμῆς μετὰ τινος τῶν κακοποιῶν βλάβη τὸ δύνον, ἔσται ὁ ἐναγόμενος ἐπὶ διαβολῆ, εἰ καὶ τις μάρτυς ἐλθὼν καταμαρτυρήσει αὐτοῦ. Τὸ δὲ τέλος τῆς δίκης ἔσται ἐκ τοῦ ὑπογείου· σκοπεῖν οὖν δεῖ τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ τε ὠροσκόπου καὶ τοῦ δύνον- 15 τος καὶ ὁποῖος αὐτῶν ὕπαυτος τοῦ ἐτέρου ἀνατολικῦ ὄντος, κακὸν σημαίνει τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ προσώπῳ· ἐὰν δὲ ἄμφω ὡσιν ὕπαυτοι, ἔσται ἀνακωχὴ τῆς δίκης πρὸς χρόνον καὶ πάλιν ὕστερον δικασθήσεται. ἐὰν δὲ ἄμφω ἀνατολικοὶ ὡσι, διαλλαγῆσονται οἱ μαχόμενοι. Οἱ ἀγαθοποιοὶ τῶν ἀστέρων οἷς τισιν ἂν συνοικειωθῶσι, δικαίαν νίκην παρέ- 20 χουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ τῶν ἀστέρων <...> κἂν ἔξαιτοι ὡσιν· ἐν ἄλλοτρίοις δὲ καὶ ἀνοικείοις τόποις ὄντες αἰτιοὶ γίνονται ἡττητός. Οἱ κακοποιοὶ ἰδιοτοποῦντες καὶ ἐπικέντροι καὶ ἀνατολικοὶ ὄντες ἀδικὸν νίκην παρέχουσι τῷ οἰκείῳ αὐτῶν προσώπῳ. Σκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν τε δεύτε- 25 ρον τόπον καὶ τὸν ὄγδοον καὶ τὰς τῶν ἀστέρων πρὸς αὐτοὺς μαρτυρίας, ἵνα γνῶμεν τοὺς βοηθοῦντας ἐκατέρῳ προσώπῳ· ὁ μὲν γὰρ δεύτερος τοῦ διώκοντος ἐμφαίνει τοὺς συμμαχούς, ὁ δὲ ὄγδοος τοῦ φεύγοντος· οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ οἷς ἂν ἐπαναφέρωνται, ἐκείνοι κρειττόνως ἀπαλλάξουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ χειρόνως. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὸν τοῦ μεσουρανήματος δεσπότην· οὗτος γὰρ ψῆφιν συνοικειωθῆ προσώπῳ, 30 ἦτοι τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι, ἢ μαρτυρηθῆ ὑπ' αὐτοῦ ἢ τοὺς τόπους καταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ ἐνός ἀστέρος οἰκοδεσποτηθῆ ἢ εἰς τοὺς τόπους ἢ αὐτοῦ, τοῦτο μᾶλλον τοῦ ἐτέρου ἐν εὐελπιστίᾳ εἶναι ποιεῖ.

4 κακοποιῶν P. τότε om. P. 5 καὶ ἔσται] ἔσται γὰρ V. 5-6 καὶ post κριταὶ add. P. ὅμως om. V. 6 καὶ post συμφωνία add. V. ἐκστραφήσεται P. 7 ἐστὶν] γίνεται P. ἀδικοκρισίαν V. 11 ἐὰν δέ] ἐὰν γὰρ P. 12 εἰ] ἢ V. 14 οὖν] δέ V. 15 ποῖός ἐστιν P. αὐτῶν om. P. κακὰ P. 16 γὰρ ante σημαίνει add. P. δὲ ὡσιν ὕπαυτοι καὶ ἄμφω P. 17 ἀνακωχῆ] Cf. Erotianus rec. Ios. Klein, p. 49. δικασθήσονται P. 19 οἷς τισιν] εἰ τισιν V. νίκην] δίκην V. 20 lacunam statuit Boll. κἂν] καί P. 20-21 ὅμως δὲ ἄλλοτρίοις καὶ ἄ. P. 21 πάλιν ante οἱ κακοποιοὶ add. P. 25 ἵνα] ἄ codd. 26 δεύτερος τοὺς συμμαχούς ἐμφαίνει τοῦ διώκοντος P. 27 ἐπιφέρωνται V. κρειττόνως] cf. A. N. Jannaris, *Hist. Greek Gramm.*, § 520b. χειρόνως nusquam inveni. Cf. Indicem huius fasciculi. 32 ἢ post ἐτέρου ponit P. τοῦτο om. P. μᾶλλον ἢ P. ἐν εὐελπιστίᾳ] εὐέλπιστον P.

Οὐ χρὴ δὲ ἐκ μόνων τῶν τεσσάρων κέντρων περὶ τῶν τοιούτων καταστοχάζεσθαι, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὴν Σελήνην ὄραν πῶς διάκειται καὶ τὰς ἀπορροίας καὶ συναφὰς αὐτῆς· ἐὰν γὰρ συνωθούσης τῆς Σελήνης οἱ κακοποιοὶ αὐτὴν ἐφορῶσι, κακὸν σημαίνει τῷ διώκοντι· οὐ γὰρ μόνον ἠττηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ὑβρισθήσεται καὶ βλαβήσεται. ἢ 5 Σελήνη ὅταν ἐστὶ συνοδικὴ ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἡλίου, τότε ὁ ἰσχυρότερος νικήσει τὸν ταπεινότερον.

Ἐὰν δὲ χρηματικὴ ἐστὶν ἡ δίκη, οὕτως δεῖ σκοπεῖν· Σελήνη αὐξίφω-
τούσα ἔστω ὁ δανειστής, ὁ δὲ Ἡλιος ὁ ὀφειλέτης· ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη
λήγη, ἀνάπαλιν ὁ μὲν Ἡλιος ἔστω ὁ δανειστής, ἡ δὲ Σελήνη ὁ 10
χρεώστης· [f. 77] ὅστις οὖν ἐκ τῶν δύο κεῖται ἐν κρείττονι τόπῳ καὶ
οἰκειοτοπεῖ μᾶλλον τοῦ ἐτέρου καὶ ἀγαθύνεται μᾶλλον, ἐκεῖνος τὸ
οἰκεῖον πρόσωπον ἀπεργάζεται ἰσχυρότερον τοῦ ἐτέρου.

Δεῖ δὲ καὶ τὸν τῆς Τύχης κλήρον σκοπεῖν καὶ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ
κλήρου· εἰ μὲν γὰρ τῷ ὠροσκόπῳ προσνεύσει, ὁ διώκων ἰσχυρότερος 15
ἔσται· εἰ δὲ τῇ δύσει, ὁ φεύγων· ἐὰν δὲ ὁ κλήρος τετραγωνίζῃ τὸν τε
ὠροσκόπον καὶ τὸ δύνον, εἰ μὲν ὑπὸ γῆν εἴη, διαλλαγῆσονται αὐτοὶ
καθ' αὐτοὺς οἱ μαχόμενοι· εἰ δὲ μεσουρανοίη, οἱ κριταὶ αὐτοὺς δια-
λάξουσιν· ἐὰν δὲ οἱ κύριοι τοῦ τε ὠροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος τύχ-
σιν ὄντες ὁμοῦ ἐν ἐνὶ Ζωδίῳ, οἱ δικαζόμενοι οἰκεῖοι ἔσονται ἀφ' αἵματος 20
ἀλλήλοις.

Καὶ εἰ μὲν εἴη Ἑρμαϊκὸν τὸ Ζῳδίου τὸ ὑποδεξάμενον τοὺς δεσπότες
τοῦ τε ὠροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος, ἔσται πατὴρ τέκνῳ δικαζόμενος ἢ
πάππος ἐγγόνῳ ἢ τοιαῦτα πρόσωπα· ἐὰν δὲ Ἀφροδισιακόν, ἔσται ἢ
δίκη ἢ ἀνδρὸς πρὸς γαμετὴν ἢ ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφὴν ἢ πατρὸς πρὸς 25
θυγατέρα ἢ τοιαῦτα· ἐὰν δὲ Ἄρεως ἢ τὸ Ζῳδίου, ἔσται ἢ μάχη ἀδελφῶν
πρὸς ἀλλήλους ἢ ἀνεπιῶν ἢ τῶν τοιούτων· ἐὰν δὲ Διός, ἔσται ὁ δικα-
ζόμενος ἦτοι πρεσβυτέρῳ ἢ ἀδελφῷ ἢ θείῳ ἢ τὰ ὁμοια τούτοις· ἐὰν δὲ
Κρονικόν, ἔσται ἢ δίκη πρὸς πατέρα ἢ πάππους ἢ μοναχοῦς ἢ
εὐνούχους ἢ τοιούτους· ἐὰν δὲ Ἡλιακόν, πρὸς πατέρα ἢ ἐνδοξότε- 30
ρους· ἐὰν δὲ Σεληνιακόν, πρὸς μητέρα ἢ θείας ἢ τοιαύτας· ἐὰν δὲ οἱ
τῶν κέντρων δεσπότες μὴ ὦσιν ὁμοῦ ἐν ἐνὶ Ζωδίῳ, δηλονότι ἀλλότριον
ἔσονται ἀλλήλων οἱ μαχόμενοι.

2 δεῖ] δὴ cod. 3 ἔτι ante τὰς ἀπορρ. add. P. τὰς συναφὰς P. αὐτῆς] τῆς
Σελήνης P. ἐὰν γὰρ] ἐὰν δὲ V. συνωθείσης P. 3-4 τῆς Σελήνης] αὐτῆς P.
8 περὶ χρημάτων ἢ δίκη ἢ P. 12 οἰκειοτοπή P. 15 τουτέστιν ὁ δανείσας post
διώκων add. P. 16 τῇ δύσει] τῷ δύνοντι P. 18 οἱ μαχόμενοι om. P. μεσουρα-
νεῖ V. κριταὶ] κύριοι P. 24 Ἀφροδισιατικόν P. 25 ἢ ante ἀνδρὸς om. V.
ἀδελφόν V. πατρὸς om. V. 26 πρόσωπα post τοιαῦτα add. P. τοῦ Ἄ. P.
ἦτοι post μάχη add. P. 28 τὰ ὁμοια τούτοις] τοιοῦτων P. 20 Κρονιακόν V.
29-30 ἢ μοναχοῦς ἢ εὐνούχους om. P. 30-33 ἐὰν δὲ Ἡλιακόν ... μαχόμενοι om. P.

[F. 76 in margine.]

Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός, εἰ δύναται τις ἐνωθῆναι αὐτῇ χωρὶς
συζύγου, ἰδὲ τὸν ὠροσκόπον· καὶ εἴ ἐστὶν ὁ Ἄρης ἐν αὐτῷ ἢ ἐν τοῖς
κέντροις καὶ συσχηματίζεται αὐτῷ ἢ Ἀφροδίτῃ ἢ ὁ κύριος τοῦ Ζ',
5 δηλοῖ τὴν τούτων ἔνωσιν· τὸ αὐτὸ οὖν δηλοῖ καὶ ἡ Ἀφροδίτη μέλλουσα
γενέσθαι ὑπαυγος ἢ πρὸς τὸν Ἡλιον ἀναποδίζουσα. εἰ δὲ βούλει γνῶ-
ναι, ποῖος ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν ἕτερον πλεόν, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ
ὠροσκόπου, καὶ εἰ ὑπάρχει ἐν τῷ Ζ' ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ Ζ',
ἐστὶν ἢ πρὸς τὴν γυναῖκα ἀγάπη τοῦ ἀνδρὸς πλέων· εἰ δὲ ὁ κύριος
10 τοῦ Ζ' ἐν τῷ ὠροσκόπῳ εὐρεθῆ ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ Ζ',
πλεόν ἐστὶν ἢ ἀγάπη τῆς γυναικὸς ἢ πρὸς τὸν ἄνδρα.

Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ δύο γυναικῶν ἢ παλλακίδων ὡς ὅποια ἐκ τούτων
ἀγαπήσει τὸν κύριον αὐτῆς πλεόν, λάβε τὴν μὲν ἐρωτήσασαν ἀπὸ τοῦ
ὠροσκόπου, τὴν δὲ ἐτέραν ἀπὸ τοῦ Ζ'· καὶ ὅποιος τῶν δύο κυρίων
15 πλησιάζει τῷ μεσουρανήματι ἢ συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ μεσου-
ρανήματος, ἐκεῖνη ἢ γυνὴ ἀγαπήσει πλεόν τὸν κύριον αὐτῆς.

Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ ἀνδρὸς, εἰ ἀγαπήσει ἢ γυνὴ ἕτερον, ἰδὲ τὸν
κύριον τοῦ ὠροσκόπου καὶ εἰ ὄρα τὸν οἰκοδεσπότην αὐτοῦ, λέγε ναί·
ἢ δὲ ὁμοίωσις καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἔσται οἷα ἐστὶν ἢ τοῦ οἰκοδεσπότη
20 τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου· εἰ δὲ ἐστὶν ἕτερος ἀστὴρ μετὰ τοῦ κυρίου
τοῦ ὠροσκόπου ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀστέρες, ἐρά ἢ γυνὴ τοσοῦτος καὶ τὴν
ὁμοίωσιν αὐτῶν· εἰ δὲ ὄρα ἑκάτερον τούτων τῶν ἀστέρων ἐν τῷ οἴκῳ
τοῦ ἐτέρου, ἔσται μεταξὺ αὐτῶν συγγένεια· εἰ δὲ τετραγωνίζουσιν,
ἔσται μεταξὺ αὐτῶν μῖσος· εἰ δὲ διαμετροῦσιν, ἔχθρα· εἰ δὲ τριγωνί-
3 ζουσιν ἢ ἑξαγωνίζουσιν, φιλία.

Dorotheus de fugitivis¹.

[F. 77v.] Περὶ δραπετῶν ἕτερα διάφορα Δωροθέου
[καὶ ἐτέρων σοφῶν].

Φησὶν ὁ Δωροθέος οὕτως· γνωσόμεθα τὸν μὲν δραπέτην ἐκ τῶν
5 τῆ Σελήνη καὶ τῷ ὠροσκόπῳ συμβεβηκότων, τὸν δὲ δεσπότην ἐκ τῶν
τῷ Ἡλίῳ καὶ τῷ μεσουρανήματι· ἐὰν οὖν ἡ Σελήνη ἢ ὁ ὠροσκόπος ἐν

2 εἰ δύναται] ἐὰν δύναται cod. 3 συζῶ ^{γ'} cod. 4 εἰ ἢ Ἄ. cod. 12 παλλακίδων cod.
13 αὐτοῦ cod. 15 τῷ μεσουρανήματι] τοῦ μεσουρανή ^{μτ'} cod. 19 καὶ τὸ εἶδος
addidit manus altera. 21-22 καὶ τὰ τὴν ὁ. cod. 24-25 τριγωνίζουσιν] Δ' cod.
ἑξαγωνίζουσιν] ∇' cod. 28 καὶ ἐτέρων σοφῶν uncinis seclusi.

¹ Dorothei περὶ δραπετῶν versus excerpterat Hephaestio III, 37, sed * librario-
rum pigritia interierunt. Cf. Kroll, *Catal.*, VI, p. 113. Hoc excerptum ex exemplari
Hephaestionis descriptum est, ubi Dorothei versus solutis verbis redditi erant; cf.
supra, p. 80.

τροπικούς ἢ ἐν ἡμερινοῖς τύχασι ζωδίοις, ἐμποδισμοὶ συμβήσονται τῷ φυγόντι καὶ οὐ μὴ δυνηθῆ πόρρω που ἀφικέσθαι οὔτε διὰ γῆς οὔτε διὰ θαλάσσης· ἐὰν δὲ ἐν δισώμοις, οὐκ ἔφυγε μόνος, ἀλλ' ἔχει στερεότητα καὶ καρτεριαν [f. 78]. Ἄρεως δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν, τοῦ Ἑρμοῦ τριγωνίζοντος ἀπὸ τοῦ ὑπογείου, χαλεπὸς θάνατος τῷ φυγόντι δηλοῦται· Σελήνης ὑπὸ τὰς αὐγὰς οὐσης τοῦ Ἥλιου καὶ ὑπὸ Ἄρεως ὀρωμένης ὁ φυγὼν ἢ ἀπὸ πυρὸς ἢ ἀπὸ σιδήρου ἀπόλλυται.

Εἰ δὲ θέλεις γυνῶναι καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ὀλέθρου καὶ ὑπὸ τίνων γίνεται, σκέπτου οὕτως· σκόπει γὰρ τὸ ζωδίων ὅπερ ἐπέχει ἡ Σελήνη καὶ τὸν ὠροσκόπον τῆς καταρχῆς· εἰ μὲν οὖν ὦσιν ἀνθρωπόμορφα, ὑπὸ ληστοῦ καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπων τὰ κακὰ γίνεται· ἐὰν τετράποδα, ὑπὸ θηρίων· εἰ δὲ ἀνάμειξις, τουτέστιν τὸ μὲν ἀνθρωπόμορφον, τὸ δὲ τετράπου, ὑπὸ πολεμίων ἰππέων· ἐὰν δὲ γεωδῆ, ὑπὸ κρημνισμῶν ἢ συμπτωμάτων· ἐὰν δὲ τὴν Σελήνην ὡς εἴρηται ὑπαυγον οὔσαν ὁ Κρόνος ἐκ ζωδίου καθύγρου ἰδη Λέοντος ὠροσκοποῦντος, βεβαιότερον τὸ κακὸν δηλοῦται· οὔτε γὰρ ὁ φυγὼν εὐρεθήσεται, ἀλλὰ διαφθαρήσεται, οὔτε τὸ ἀπολωλὸς εἶδος· ἐὰν δὲ τῆ τοιαύτη τῆς Σελήνης κακώσει καὶ ὁ Ἑρμῆς συμπνεύσῃ, οἱ δραπεταὶ αὐτόχειροὶ ἀποθνήσκουσι· τὰς δὲ προειρημένους κακώσεις οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀναλύουσιν εἰσθεωρήσαντες καὶ μάλιστα ἔξαιτοι ὄντες· Σελήνης πρὸς Ἄρεα μὴ στηρίζοντα φερομένης ἀλλὰ προσθετικῆς, ὁ φυγὼν μαστίγων καὶ βασάνων πείραν λήψεται· Ἄρεως δύνοντος Σελήνης ἐπιδυομένης τοῦ Διὸς ἐπιθεωροῦντος αὐτοῦς, ὁ φυγὼν διὰ μὲν τὸν Ἄρεα φόβους καὶ κινδύνους ὑποστήσεται, διὰ δὲ τὸν Δία βυσθήσεται ἐκ τοῦ κακοῦ· ἐὰν οἱ κακοποιοὶ τὸ ὑπόγειον κέντρον ἢ τὸ μεσουράνημα ἢ τὸ δύνον περιέχουσιν, ὁ φυγὼν δεσμότης γενόμενος ἐν εἰρῇ ἀποθνήσκει.

Σελήνης μεσουρανούσης καὶ ὑπὸ τῶν κακοποιῶν περιεχομένης, ὑπὸ τοῦ μὲν Ἄρεως ἐκ τῶν δεξιῶν, ὑπὸ δὲ τοῦ Κρόνου ἐκ τῶν εὐωνύμων, ὁ φυγὼν ἀγχόνῃ διαφθαρήσεται· ἐὰν δὲ ὁ μὲν Ἄρης ἐκ τῶν εὐωνύμων, ὁ δὲ Κρόνος ἐκ τῶν δεξιῶν αὐτὴν περιέχουσιν, ὁ φυγὼν ἀνασταυρωθήσεται. Σελήνης μεσουρανούσης ἢ δυνούσης ἢ ἐν τῷ ὑπογείῳ κέντρῳ οὐσης ὑπὸ Ἥλιου ἢ Ἄρεως περιεχομένης, ὁπόθ' ἐκάτερος τύχη ἢ δεξιὸς ἢ εὐώνυμος, ὁ φυγὼν ζῶν πυρὶ παραδοθήσεται· ὁ τῆς Σελήνης οἰκοδεσπότης ὑπαυγος ὢν καὶ μὴ θεωρῶν τὴν Σελήνην τοῦ φυγόντος τὸν δεσπότην δηλοῖ ταχέως ἀποθνήσκειν· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ οἰκοδεσπότης αὐτῆς καὶ τοῦ ὠροσκόπου ἐν τροπικοῖς ζωδίοις ὄντων ὁ φυγὼν ἐν μετανοίᾳ γενόμενος ἐκουσίως πρὸς τὸν δεσπότην ὑποστρέψει· ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη ὁράται ὑπὸ ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν, οὐ διαφεύξεται ὁ φυγὼν τὸν δεσπότην καὶ μάλιστα ὅταν ὁ κακοποιὸς

1 ἢ ἐν ἡ.] ἢ εἰς ἡμερινοῖς cod. 3 στερεότητα cod. 8 γυνῶναι addidi. 12 εἰ] ἢ cod. 21 προσθετικῆ cod. 23 φόβους] cf. A. Dieterich, *Abrazas*, p. 89 sqq. 27 et 28 ὑπὸ post περιεχομένης et post δεξιῶν addidi. 32 οὐσης] ἰούσης cod.

τετράγωνος ἢ διάμετρος ἢ πρὸς τὴν Σελήνην· καὶ ἐν ἐκείναις σχεδὸν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς [f. 79] ἡ Σελήνη διέρχεται κατὰ περίπατον εἰς τὰς τοῦ κακοποιοῦ μοίρας τῆς ἐποχῆς, ἥτοι ἀγρευθήσεται ὁ φυγὼν ἢ κακῶ τινι περιπεσεῖται· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ ὠροσκόπου ἀμφοτέρων κεκακωμένων καὶ ὑπὸ μηδενὸς τῶν ἀγαθοποιῶν βοηθουμένων ὁ φυγὼν κινδυνεύσει καὶ βλαβήσεται· τῆς Σελήνης καὶ τοῦ ὠροσκόπου ἀμφοτέρων βοηθουμένων ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ ἀκακῶτων ὑπὸ Κρόνου καὶ Ἄρεως, εἰ μὲν ἐν στερεοῖς ζωδίοις ὦσιν οἱ ἀγαθοποιοὶ, ὁ φυγὼν οὐδέποτε εὐρεθήσεται· εἰ δὲ ἐν δισώμοις ἢ τροπικοῖς, ὁ φυγὼν μετανοήσας ὑποστρέψει ἢ, εἰ καὶ εὐρεθῆ, οὐδὲν κακὸν πείσεται· ὁ Ἥλιος τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον θεωρῶν πάντα φανεροποιεῖ τὰ λαθραῖα· ἀπὸ δὲ τῶν ὑποφαινουσῶν [εὐρεσιν] καταρχῶν ὁ μὲν Ἄρης ταχέως δηλοῖ τὴν εὐρεσιν, ὁ δὲ Κρόνος βραδέως. Διὸς δύνοντος ὁ φυγὼν, εἰ καὶ κρατηθῆ, οὐδὲν κακὸν πείσεται· ὁ γὰρ δεσπότης πραῦνεται· ἡ Ἀφροδίτη Ἄρει ὑποφαινοῦσα ἐν τόπῳ ἱερῷ τὸν φυγάδα ποιεῖ· ἐὰν τις ἀστὴρ ἐν οἴκῳ ἰδίῳ ὢν καὶ βλέπων τὸν ὠροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην ἢ, δηλοῖ μὴ γερονεῖναι φυγὴν, ἀλλ' εἴ τι, που πλησίον πλανᾶται ὃν δοκεῖς πεφευγῆναι, μακρὰν δὲ οὐκ ἀπῆλθε· πᾶς γὰρ ἀστὴρ ἀναποδίξων καὶ τὴν Σελήνην ὄρων καὶ τὸν ἴδιον οἶκον, οὐ πεφευγῆναι λέγει τὸν ζητούμενον, ἀλλ' ἐγγύς που πλανᾶσθαι· ἐπεὶ δὲ ἡ ὠροσκόπησις τῆς καταρχῆς τοῦ φυγόντος ἀδηλός ἐστι, δεῖ τιθέναι ἐκείνον ὠροσκόπον ὅπου ἤκουσεν ὁ τοῦ φεύγοντος δεσπότης τὴν ἀγγελίαν τῆς φυγῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τῶν τοῦ Δωροθέου ἐπῶν μεταπέφραστα.

[F. 96 in margine.] Ὁ σοφώ<τατος> Δωρό<θεος> περὶ τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως ἢ τῆς προβολῆς τοῦ ἀρχηγοῦ.

Λάβε ἀπὸ τῆς ἀποτελεσμα<τικῆς> τέχνης ὅπερ ἐνδέχεται εἶναι τοῦ παρ' ἡμῖν ὡς μυστήριον· ἰδὲ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἀναγόρευσις τοῦ βασιλέως ἢ ἡ προβολὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ἢ τοῦ πράκτορος γένηται καὶ ποῖός ἐστιν ὁ πολεῦν. Καὶ ἐὰν ἐγένετο ἡ ἀναγόρευσις ἢ ἡ προβολὴ κατὰ τὴν πρώτην ὥραν τῆς τοιαύτης ἡμέρας, δηλοῖ τὸ διαμενεῖν αὐτὸν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐξουσίᾳ καιρὸν τοσοῦτον, ὅσον ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ποιεῖ, ἵνα διέλθῃ τὸν ζωδιακὸν κύκλον· εἰ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὥρᾳ, ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ τοιοῦτου ἀριθμοῦ τὸ ζ'· εἰ δὲ ἐν τῇ τρίτῃ ὥρᾳ, ἀφαιρεῖ τὸ δ' καὶ καθεξῆς ὁμοίως ἀποβλέπων πρὸς τὰς δώδεκα ὥρας τῆς ἡμέρας, ὥστε ὅσον μέρος παρήλθεν ἡ ἡμέρα ἀπὸ τῶν δώδεκα ὥρων, τοσοῦτον

12 ἀπό] ὑπό cod. εὐρεσιν uncinis seclusi. 19 λέγει] λέγε cod. 25-27 Margo superior bibliopogae incuria totus fere resectus est. ο... σοφω.... δωρο.... π... cod. 26-28 περὶ τῆς ἀναγορεύσεως - ἀποτελεσμα] supplevi. 31 ἐγένετο cod. corrigere nolui. 33 διαμείναι cod.

μέρος όφείλει άφαιρήσαι άπό του άριθμου της περιόδου του άστέρος του πολεύοντος κατά την τοιαύτην ώραν· ό τοιοϋτος δέ άριθμός η χρόνων ζσαι η μηνών η ημερών.

Εί δέ γένηται η άναγόρευσις η η προβολή εν νυκτί, ιδέ κατά την ώραν εκείνην τίς έστιν ό πολεύων και τίς έστιν ό του ώροσκόπου 5 κύριος και ό ύποκράτωρ και ό οικοδοσπότης του κλήρου της Τύχης και λάβε εκ τούτων όντινα εύρήσεις δυνατώτερον και του ώροσκόπου έπικρατήτορα χρηματίζοντα· και ει μέν ό τοιοϋτος έπικρατήτωρ έστι Ζεύς η Άφροδίτη και όρψ τον ώροσκόπον, σημαίνει δόσιν έτων παραμονής της τοιαύτης άρχής τελειών κατά την του άστέρος περίοδον 10 χωρίς τινος άφαιρέσεως. ει δέ ό έπικρατήτωρ έστι Κρόνος η Άρης η εύρεθη εις εκ τούτων κύριος του κλήρου της βασιλείας επί τψ βασιλεί η κύριος του κλήρου της πράξεως επί τψ πράκτορι, ιδέ τον μεταξυ των δύο κακοποιών άριθμόν και ειπέ διαρκέσειν τον τοιοϋτον επί τη έξουσία αυτοϋ ώρας τοσαύτας η ημέρας η μηνας. ει δέ παρέλθη από 15 της νυκτός μία ώρα, άφαιρησον άπό του τοιοϋτου άριθμου τδ ιβ'· ει δέ δύο, άφαιρησον τδ ς' και καθεξής όμοίως καθώς προεδηλώθη. την τοιαύτην οϋν χρησιν οϋ μόνος έγω άληθεστάτην εύρον δοκιμάσας αυτήν, αλλά και έτεροι σοφοί και των βασιλέων πολλοί.

Έπί τη τοιαύτη γουν ύποθέσει έάν εύρης τους κακοποιους τριγωνί- 20 ζοντας προς άλλήλους, δηλοί τδ είναι την έξουσίαν εκείνην καλλίστην επί τε αυτψ τψ έξουσιαστή και επί τψ λαψ και επ' αυτψ τψ θανάτψ αυτοϋ· ει δέ έξαγωνίζοντας, τδ αυτό μέν δηλοϋσιν, ζσαι δέ τδ καλόν ηττον· ει δέ τετραγωνίζοντας, δηλοί τδ είναι την τοιαύτην έξουσίαν κακίστην επ' αυτψ τε τψ έξουσιαστή και επί τψ λαψ· ει δέ διαμετροϋ- 25 σιν, ζσαι τδ κακόν πλέον. ει δέ ό κύριος της ημέρας και της ώρας και των όριων του ώροσκόπου . . . . η και < . . . > δηλοί τδ μη είναι επί μήκιστα την τοιαύτην έξουσίαν· ει δέ Ήλιος, δηλοί έπιμονήν της άρχής κατά την του Ήλιου ένιαυσίαν περίοδον. την τοιαύτην μέθοδον έάν έξακριβώση επί τε τοίς βασιλευσι και τοίς λοιποίς άρχηγοίς, οϋχ 30 άμαρτήσεις.

[F. 101 in margine.]

Λέγει ό Δωρόθεος ως ει έρωτηθής παρά τινος έκβληθέντος από της άρχής. έρωτήσαντός τινος περι τοιαύτης ύποθέσεως είτε ύποστρέψει είτε και μή, ιδέ την Σελήνην και έάν έστιν ύποδεδεγμένη η 35 συσχηματίζεται άστέρι όντι εις κέντρον η όρωντι τον ώροσκό-

9 όρψ incertum. 14 διακρέσαι cod. 15 τοσαύτας] τοσοϋτας cod. 27 post ώροσκόπου in cod. sequuntur duo verba prorsus fere deleta. ante δηλοί lacunam significavi. 33-34 από της άρχής incertum. Bibliopogae incuria primus huius capituli versus totus fere deletus est. 34 <έρωτων>τός τ<ινος> Cumonl. <η κυριότη>τός τ<ινος> Boll.

πον, δηλοί ύποστροφήν· τδ αυτό γουν σημαίνει, και ότε ό κύριος του ώροσκόπου και η Σελήνη συνάπτουσιν άστέρι ύποποδισμένψ.

[F. 102.] ΖΖ'. Περι του ει τέλος ζξει τδ ζητούμενον είτε 5 και μη και ει ταχέως η βραδέως.

Κατά τον Σαραπίωνα¹ τον πολεύοντα και διέποντα θεωρείτε και τον κύριον του ώροσκόπου και του μεσουρανήματος· καίτοι γάρ η οί πλείους η πάντες έπίκεντροι όντες και έψοι προς Ήλιον και ώροσκο- 10 πούντες θάττον τέλος επάγουσιν· επαναφερόμενοι δέ, βραδέως άνύου- σιν· άποκεκλικότες, οϋδαμώς. και άγαθοποιών μέν τούτους ιδόντων επί συμφέροντι άποβήσεται· κακαποιών δέ τούναντίον. ει δέ ό μέν επαναφερόμενός έστιν, ό δέ έπίκεντρος, εκ της πλειοψηφίας νόει τδ άμεινον τίς ποιήσει· τριών γάρ όντων των τās πράξεις διδόντων, τον 15 άπέκλινα, οϋκ άνύσουσιν.

[F. 104.] Ζωροάστρου² κατά Πραξίδικον³ περι πολέμου προσδοκωμένου η κακού τινος, πότε γίνεται.

Σκόπει Άρεα, και έάν εύρης αυτον εις ένα των κέντρων παριόντα, λέγε παρείναι τον πόλεμον· έάν δέ Άρης εν ταίς επαναφοραίς των κέν- 20 τρων η, ζσαι ό πόλεμος μετά . . . ημέρας έντός μηνός· έάν Άρης εν τοίς άποκλίμασι, γέγονεν ό πόλεμος οϋτος και τδ προσδοκώμενον κακόν· έάν έρωτηθής περι πολέμου μέλλοντος ζσεσθαι, άριθμησον τās μεταξύ μοίρας Έρμου και Άρεως και άπόλυσον από Άρεως. όταν οϋν εισέλθη εν αυτψ ό Άρης, τότε γενήσεται ό πόλεμος. οί άγαθοποιοί επί 25 πολεμικής καταρχής εις τὰ εύώνυμα τετράγωνα έρχόμενοι κατάλυσιν του πολέμου σημαίνουσιν.

κτ
6 πολεύοντα] πολε cod. Editur ex Vaticano, Parisino 2417 f. 35 (= P), Paris. 2417 f. 176' (= p). Contulit Parisinum P. Boudreaux. 16 κατά Πραξίδικον om. V. 19 λέγε - πόλεμον] ό πόλεμος άρεστιν Pp. Άρης om. V. 20 η om. Pp. post ημέρας numerus dierum excidisse videtur. έντός μηνός om. V. έάν Άρης om. V. 20-21 εν δέ τ. άποκλ. V. 21 οϋτος om. V. 21-22 και τδ προσδοκώμενον κακόν om. Pp. 22 έάν έρωτηθής περι πολέμου μέλλοντος ζσεσθαι om. V. άριθμωσιν P. δέ post άριθμωσιν add. V. 23 μοίρας om. Pp. πόσαι μοίραι εισιν post Άρεως add. Pp. άπόλυσον - Άρεως] δός ταϋτα από μοιρών Άρεως και βλέπε ποίος μην έσχατος και ταϋτα (κάταντα P) και όταν εισ. Pp. 24 ό post γενήσεται om. Pp. post πόλεμος add. P η άμβολία (l. άμφιβολία) εν ταϋτη τη ώρα, η άμφισβήτησις εν αυτψ τη ώρα.

¹ De Sarapione cf. *Catal.*, V, 1, p. 179, n. 2.

² De Zoroastro cf. *Catal.*, II, p. 192.

³ De Praxidico cf. W. Kroll, *Astrologisches* (*Philologus* 57), 1898, p. 133 et O. Crusius, *Accius in Praxidico, ibid.*, p. 643 sqq.

[F. 104^v, cap. ο'.] Περὶ πράξεως καὶ ἄλλως.

Ὁ περὶ πράξεως λόγος καταλαμβάνεται διὰ τὸ ἐν αὐτῇ οὖν ἐκ τῶν ταχέϊαν ἐχόντων τὴν κίνησιν, λέγω Ἄρεως, Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ· οὐ μὴν ἄλλ' ὅτι πᾶσα τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐκ τῶν τριῶν τούτων θεωρεῖται ἀστέρων· τόποι δὲ πρὸς τὰς τούτων ἐπιπαρουσίας χρησιμεύουσιν 5 οἷδε· τὰ δ' κέντρα καὶ αἱ τούτων ἐπαναφοραὶ καὶ τὸ ἀπὸ ὠροσκόπου ἕκτον· προκεκριμένων μέντοι τριῶν, ἐν μὲν τοῖς κέντροις τὸ μεσουράνημα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαναφοραῖς τὸ β' ἀπὸ ὠροσκόπου· εἰ δὲ μὴδὲ εἰς τῶν εἰρημένων ἀστέρων ἐφ' ἐνὸς τόνδε τὸν τόπον ἴσταται μὴδὲ μὴν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῆς Τύχης, προσήκει ζητεῖν τίς αὐτῶν τὴν συναφὴν 10 τῆς Σελήνης ἢ τοῦ Ἥλιου ὑποδέδεκται ἢ πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν ἢ μεθ' ἑπτὰ φάσιν τινὰ τύχη πεποιημένος· ὅς γὰρ ἂν τούτων τῶν ἀστέρων ἕνα λόγον ἔχων ἢ καὶ πλείους πρὸς τὰ εἰρημένα εὐρεθῆ, ἐκείνου τοῦ ἀστέρος τὸ οἰκίον τῆς ἐνεργείας λαμβάνοντας χρῆ τὴν πρᾶξιν ἀποφαίνεσθαι. 15

Ἄλλως.

Ἐν τῷ περὶ πράξεως λόγῳ κυριώτερος τόπος ἐστὶν ἐν μὲν τοῖς κέντροις τὸ μεσουράνημα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαναφοραῖς ὁ βίος ἦτοι τὸ β' ἀπὸ ὠροσκόπου. ὅστις οὖν τῶν γ' ἀστέρων, Ἄρεως, Ἀφροδίτης ἢ Ἑρμοῦ, χρηματίζει εἰς τὸν περὶ πράξεως λόγον, καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ συνεργήσει 20 πρὸς τὸ μέγεθος τῆς πράξεως· οἷον ἐν μὲν τῷ μεσουράνηματι ἢ τῷ βίῳ ὁ τοῦ Ἑρμοῦ βελτίους καὶ καθαρὰς παρέχει τέχνας, οἷον σοφιστικὴν, ῥητορικὴν, γραμματικὴν, διδασκαλικὴν. ἐν δὲ τοῖς ὑποδεεστέροις λογογράφους, νομικούς, χαμαιδιδασκάλους· ὁ δὲ τοῦ Ἄρεως ποιεῖ στρατηγούς ἐν τοῖς κρείττοσι τόποις ἢ στρατιώτας ἢ χρυσοχόους, ἐν 25 δὲ τοῖς χείροσι μαγείρους ἢ κλειδοποιούς· ἢ δὲ Ἀφροδίτη ἐν μὲν τοῖς κρείττοσι ζωγράφους, κιθαριστάς, ὑφαντὰς ποικίλων ἱματίων, ἐν δὲ τοῖς χείροσι θυμηλικούς, μίμους καὶ τὰ τοιαῦτα.

[F. 116, cap. ζβ.] Περὶ ὀνείρων.

Εἰ ἐρωτηθῆς παρά τινος εἰπεῖν αὐτῷ ὃ εἶδεν ἐν ὀνείρῳ, κρατήσας 30 τὴν ὥραν πρῶτα μὲν στήσον τὸν ὠροσκόπον καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ θέματος τόπους, εἶτα πῆξον τοὺς ἀστέρας, ἐν οἷς ἂν παραπορευῶνται ζωδίοις καὶ μοίραις καὶ μετὰ ταῦτα ἰδέ, εἰ ἐπὶ τοῦ ἐνάτου τις τῶν πλανητῶν πάρεστι, καὶ ἐκ τῶν δεσποζομένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν σημαινόμενων ὑπὸ τοῦ τόπου, οὗ κύριός ἐστιν, εἶναι λέγε ὃ ἐώρακεν, 35 εἴτε ζωφον, εἴτε μεταλλικόν, εἴτε φυτὸν καὶ λοιπόν. οἷον εἰ τύχη Κρόνος εἶναι ἐπ' αὐτοῦ, ἰδεῖν αὐτὸν λέγε ζωφον φοβερά, οἷον δράκοντας ἢ ὄφεις ἢ ἐλέφαντας. Ἄλλ' εἰ μὲν τοῦ ὀγδόου τόπου κύριός ἐστι, νεκρούς ἢ

7 προκεκριμένων cod. 21 ἐν μὲν τὸ μεσουράνημα cod. 36 μεταλλικόν cod. 37-38 δράκοντας - ἐλέφαντας] cf. *Catal.*, VII, p. 96, 5 sqq.

τάφους ἢ λείψανα· εἰ δὲ τῷ δωδεκάτῳ, φόβον παρά τινων ἐχθρῶν καὶ κατάπληξιν αὐτῷ ἐπαγομένην ἰδεῖν λέγε.

Εἰ δὲ τὸν τέταρτον τόπον οἰκοδοσποτεῖ, τόπους ἀβάτους καὶ κρημνοὺς καὶ βάραθρα καὶ ἐξῆς, καθὰ σημαίνουσιν οἱ τόποι, τὴν ἀπόφασιν 5 δίδου.

Εἰ δὲ τύχη τὸν Δία εἶναι ἐπ' αὐτοῦ, ἰδεῖν αὐτὸν λέγε βασιλέα ἢ τοπάρχας ἢ ἱερέα ἢ κριτὴν· καὶ εἰ μὲν τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ ἕκτου τόπου κύριός ἐστιν, ὑποφαίνου ἰδεῖν αὐτὸν εἰκόνας ἢ ἐκκλησίας ἢ ἱερά τινα σκευὴ καὶ εἶδη καὶ ἐξῆς κατὰ τὴν δωδεκάτροπον. εἰ δὲ τύχη τὸν Ἄρεα 10 εἶναι ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου, ἐώρακεν αἵματα ἢ πόλεμον ἢ στάσιν ἢ ἄρματα καὶ ὄπλα ἢ κρέατα ἢ πωλία ἢ θηρία· εἰ δὲ ἐστὶν Ἀφροδίτη ἐπ' αὐτοῦ δὴ τοῦ ἐνάτου, γυναικεῖον κόσμον ἢ λίθον τίμιον καὶ μαργαρίτας ἢ ἀρώματα καὶ μυριστικά ἢ γυναϊκὰς ἢ ἀδελφοὺς ἢ χορούς καὶ παίγνια. εἰ δὲ Ἑρμῆς, νοταρίους ἢ βιβλία καὶ γράμματα ἢ ἀργυρὰ νομίσματα 15 ἢ ποικίλα καὶ ζωγραφίας. εἰ δὲ ὁ Ἥλιος, ὑπνέμιον φέρεσθαι τοῦτον φασὶ καὶ ὑψοῦσθαι ἢ φῶτα ἢ ἕτερα [f. 116^v] τινα λαμπρὰ καὶ δι' αὐτῶν ἰδεῖν. εἰ δὲ ἐφεδρεῦει ἢ Σελήνη ἐπὶ τοῦδε τοῦ τόπου, ποταμὸν ἢ θαλάσσης ἢ πηγὴν ἢ μητέρα καὶ γυναῖκα γραῖδα· εἰ δὲ μὴδεὶς τῶν ἀστέρων τὴν πορείαν ποιῶν εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ θ' κατὰ τὴν πεύσεως 20 ὦραν, ὄρα τὸν ὄντα ἐπὶ τοῦ ὑπογείου· εἰ δὲ οὐδὲ ἐπὶ τούτου, ἰδέ τὸν ἐπὶ τοῦ ὠροσκόπου ἢ τοῦ μεσουρανήματος ἢ τοῦ δύνοντος ἢ τοῦ τρίτου λάμβανε καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐνάτου τυχόντων. τεκμαίρου καὶ ἐπὶ τούτων καὶ ἐπ' ἀγαθὸν μὲν τὸ ὄραμα γενέσθαι, ἐπὶ ὅτι κύριοι τοῦ ἐνάτου καὶ τοῦ τρίτου καλῶς ἴστανται καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ὀρῶνται· ἐπὶ κακῷ δὲ καὶ βλάβῃ, ὅταν τὸνναντίον κακῶς 25 κείμενοι ὦσι κατὰ τὸ κοσμικόν καὶ ὑπὸ κακοποιῶν ὀρῶνται.

Χρηματιστικὰς δὲ ἡμέρας ἐν ὀνείροις οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι ἐπετήρησαν τὴν πρώτην ἡμέραν ἀπὸ συνόδου· τὴν δὲ δευτέραν καὶ τὴν τρίτην οὐκ ἐπιτηδείας· λυπηρὰ γὰρ τὰ θεαθέντα· τετάρτη δὲ καὶ 30 πέμπτη καὶ ἕκτη ἀποβαίνειν τὰ ὀφθέντα· τῇ δὲ ἑβδόμῃ ἐν τέσσαρσιν ἡμέραις ἀποβαίνειν, ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ, χρόνῳ· ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ, ἀνεκβάτους τοὺς ὀνείρους εἶναι· ἐν δὲ τῇ δεκάτῃ καὶ ἑνδεκάτῃ, εἴσω τεσσάρων ἡμερῶν· ὁμοίως δωδεκαταΐας οὔσης καὶ τρισκαϊδεκαταΐας μετὰ τοῦ καὶ αἰσίως· ἢ δεκάτῃ καὶ τετάρτῃ ἱλαρίας σημαντικῆ· ἢ 35 δεκάτῃ καὶ πέμπτῃ ἔμπρακτος μὲν, ἐπιβλαβῆς δέ· ἢ δεκάτῃ καὶ ἕκτῃ, δεκάτῃ καὶ ἑβδόμῃ, δεκάτῃ καὶ ὀγδόῃ, δεκάτῃ καὶ ἐνάτῃ ἐπιτελοῦσι τὰ ὀφθέντα εἴσω ἡμερῶν δέκα· ἢ δὲ εἰκάς <καὶ> μία καὶ εἰκάς κοινή, ἢ δὲ δευτέρα καὶ εἰκάς περὶ χρῆμα ἐπιτελεῖ τὰ τοῦ ὀνείρου· ἢ τρίτῃ καὶ εἰκάς

2 ἐπαγομένον cod. 9 δωδεκάτροπον] cf. Boll, *Sphaera*, 310, 5; Heeg, *Die angebl. Orph.* Ἔργα κ. Ἡμ. 63, 1. 10 εἶναι om. cod. 11 θηρία corr. ex πηρία. 14 ἀργυρὰ καὶ νομίσματα cod. 15 ὑπνέμιον cod. 22 καὶ λάμβανε κ.τ. κρ. <ἀντι> Boll. 24 ἴστανται cod. 35 ἢ addidi. 37 καὶ add. Boll. 38 δευτέρα corr. ex β' cod.

ἐν ἡμέραις ὀκτώ· ἢ δὲ τετάρτη καὶ εἰκάς ἐν δώδεκα· ἢ πέμπτη καὶ εἰκάς ἐν εἴκοσι καὶ τέσσαρσιν· ἢ ἕκτη καὶ εἰκάς ἀτέλεστα· ἢ ἑβδόμη καὶ εἰκάς τέλος ἐπάξει· ἢ δὲ ὄγδῳ καὶ εἰκάς καὶ ἐνάτῃ καὶ εἰκάς ἐν τρισὶν ἡμέραις· ἢ δὲ τριακάς ἀνεκβάτους.

[F. 136.] Ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῶν τῆς Σελήνης μονῶν¹. 5

Κριός Σουρουτάιν :	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν βασιλέων καὶ ἀγορὰν ἀλόγων.	
Κριός Πουταίν	ἀγαθὴ εἰς τὸ πασιάζειν τὰ ἄλογα καὶ εἰς φλεβοτομεῖν.	
Ταῦρος Πλειάς	ἀγαθὴ εἰς τὴν σφαγὴν τῶν λεόντων καὶ εἰς τὰ κτίσματα.	10
Ταῦρος Λαμπρός Ὑάδων	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν θεμελίων καὶ εἰς γάμους.	
Δίδυμοι Χάκτα	ἀγαθὴ εἰς φυτεῖαν φυτῶν καὶ ἐκκοπὴν ὀνύχων.	15
Δίδυμοι Ἀλιαγά	ἀγαθὴ εἰς κοινωνίαν καὶ μάχην καὶ πολιορκίαν πόλεων.	
Καρκίνος Βραχίων	ἀγαθὴ εἰς τὸ σπεῖρειν καὶ ἐνδυσίαν νέων ἀμφιβόλων καὶ βαλανείων χρῆσιν.	
Καρκίνος Νάθρα	ἀγαθὴ εἰς βοηθημάτων πόσιν καὶ κοσμίῳ ποίησιν.	20
Καρκίνος Τάρφ	ἀγαθὴ εἰς στρατείαν διὰ τῆς Ξηρᾶς καὶ ἀνασκαφὴν ποταμῶν καὶ φρεάτων.	
Λέων Ζέπεχε	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν κτισμάτων καὶ κερδῶν.	25
Λέων Ζέπρα	ἀγαθὴ εἰς τὸ ἐπιβαίνειν ἀλόγοις καὶ ἀπόκαρσιν τῶν τριχῶν.	
Παρθένος Ζάρφε	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀνδραπόδων καὶ κοσμίῳ ἀμφίαισιν.	
Παρθένος Ἄουε	ἀγαθὴ εἰς στρατείαν τὴν διὰ Ξηρᾶς καὶ ἀγορὰν ἀνδραπόδων.	30
Παρθένος Ἄρκτουρος	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν δούλων καὶ κοινωνίαν.	
Ζυγός Γαφάρ	ἀγαθὴ εἰς τὸ σπεῖρειν καὶ εἰς πόσιν βοηθημάτων.	

3 ἐπέξει cod. 4 τριακάς] λ' cod. 6 Pro singulis zodiis posita sunt signa astronomica. 8 πασιάζειν non inveni in lexicis. 16 ἀλιαγά arab. alchan'a. 22 διὰ addidi. 23 ἀνασκαφῆς cod.

¹ Sunt maximam partem nomina arabica stationum lunae; cf. Ginzel, *Die astronom. Kenntnisse der Babylonier*, in *Lehmannii Beiträge zur alten Geschichte*, I, 20 sqq.

Ζυγός Ζεπένε	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν συμβούλων καὶ μεγιστάνων.	
Σκορπίος Στέφανος	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀλόγων καὶ πόσιν βοηθημάτων.	
5 Σκορπίος Ἀντάρης	ἀγαθὴ εἰς φυτεῖαν φυτῶν καὶ κτισμάτων.	
Σκορπίος Σέουλε	ἀγαθὴ εἰς πολιορκίαν πόλεων καὶ μάχην ἐχθρῶν.	
Τοξότης Νεγάιμ	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν ἀλόγων καὶ κοινωνίαν.	
Τοξότης Ἡριδανός	ἀγαθὴ εἰς καταβολὴν θεμελίων καὶ σπορᾶς.	10
Αἰγόκερως Δέπεχ	ἀγαθὴ εἰς ἐμπορίαν καὶ στρατείαν τὴν διὰ Ξηρᾶς καὶ κτισμάτων.	
Αἰγόκερως Πούλαγ	ἀγαθὴ εἰς συνάντησιν φίλων καὶ στρατείας.	
15 Ὑδροχόος Σουγουδε	ἀγαθὴ εἰς πόσιν βοηθημάτων καὶ ἀποστολὴν πρέσβειων.	
Ὑδροχόος Ἀχπιε	ἀγαθὴ εἰς ἀγορὰν κτηνῶν καὶ στρατείαν καὶ ἐμπορίαν.	
Ἰχθύες Μουκάδιμ	ἀγαθὴ εἰς τὸ γραμματισταῖς παραδοῦναι τοὺς παῖδας.	20
Ἰχθύες Μουάχαρ	ἀγαθὴ εἰς τὸ ἰατρεῦναι τοὺς ἀρρώστους καὶ πόσιν βοηθημάτων.	
Ἰχθύες Ῥάσα	ἀγαθὴ εἰς τὸ πιεῖν τὰ κενωτικὰ βοηθήματα καὶ εἰς γάμους.	

Liceat addere simillimum capitulum ex cod. Paris. gr. 2419 f. 27 excerptum, cuius apographum eximiae Francisci Cumont liberalitati debeo.

25 [F. 27.] Ἡ παρούσα θέσις δεικνύει τὴν Σελήνην τὸ μὲν κατ' Αἰγυπτίους πῶς εὐρίσκεται με τοὺς κη' ἀπλανεῖς ἀστέρας εἰς τὸ αὐθημερινὸν κίνημα αὐτῆς καὶ . . . μετὰ τῶν εἰς τὰ 1β' ζῦδια ἐντός· καλοῦσι δὲ ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τζήλια, τουτέστι μονᾶς.

Σουρατάιν	ἀγαθὸν εἰς καβαλλικεῦν καὶ κνηγεῖν.	Ἄνδρομέδα.
30 Πουταίν	καλὸν εἰς ἀγορὰν τετραπόδων καὶ νέαν κόπτειν καὶ φορεῖν.	Ἄοιστός.
Σουρεντιά	ἐναντίον εἰς πᾶν πρᾶγμα.	Αἶξ.
Τεπεράν	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Ἄετός.

19-22 Tria ultima nomina differunt ab eis quae Ginzel, l. c. tradit. 25 τὸ μὲν] το cod. 25-26 κατ' γυπτίων cod. 27 post καὶ habet codex ^α, non intellego. 29 εἰς καβάλαν καὶ κνήγην cod. Ἄνδρομέδας cod. 33 εἰς παντὶ πράγματι cod. 34 post Ἄετός addit codex : ὅδε ἐστὶν ὁ τόπος ἵππου.

Χάνκα	ἀγαθὸν εἰς δέησιν καὶ δουλείας καὶ εἰς ταξείδιον.	Δελφίς.	
Χάναα	καλὸν πολλὰ εἰς πᾶσαν δουλείαν καὶ εἰς ταξείδιον.	Λαγῳός.	
Ζυράχ	ἀγαθὸν νέα κόπτειν καὶ φορεῖν καὶ ὁμιλεῖν ἄρχουσιν.	Ἄριων.	5
Νεθρά	καλὸν τὸ θεωρεῖν μεγιστάνους μεσάζουσιν καὶ νέα φορεῖν.	Ἠνίοχος.	
Ταρφά	καλὸν εἰς ἀρχὴν δουλείας, εἰς γάμους καὶ ὁμιλίας καὶ ταξείδιον.	Λύρα.	10
Τεπχά	ἀγαθὸν τὸ ὁμιλεῖν μεγιστάσιν καὶ νέα κόπτειν καὶ φορεῖν.	Ἐριφοί.	
Ζεπρά	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Στέφανος.	
Ζερφά	ἐναντίον εἰς φλεβοτομίαν καὶ συρίγγωμαν.	Πλειάδες.	15
Ἄββά	καλὸν ὁμιλεῖν γραμματικοῖς καὶ μεγιστάσιν καὶ κτᾶσθαι δωρεάς.	Υάδες.	
Σιμάκ	ἐναντίον εἰς πᾶσαν δουλείαν.	Κηφεύς.	
Γαφάρ	καλὸν εἰς πᾶσαν δουλείαν καὶ νέα φορεῖν καὶ εἰς ταξείδιον.	Προκύων.	20
Ζαπανά	ἐναντίον ἐστὶν καὶ χρῆ ἡρεμεῖν καὶ ἡσυχάζειν.	Βασιλίσκος.	
Ἐκλήλ	ἐναντίον καὶ τοῦτο ὡσπερ τὸ ἄνω.	Προτρυγητήρ.	
Κάλπ	ὅμοιον καὶ τοῦτο.	Κένταυρος.	
Σουλλά	ὅμοιον καὶ τοῦτο ὡς τὰ ἄνωθεν.	Ἄντάρης.	25
Νααήμ	ἐναντίον καὶ τοῦτο.	Ἄρκτοῦρος.	
Πελτά	καλὸν ἐν παντί καὶ σπείρειν.	Κύων.	
Ζαπήλ	καλὸν ὁμιλεῖν μεγιστάσιν καὶ ἄρχουσιν καὶ κτᾶσθαι δωρεάς.	Ἵορνις.	
Πόλοχ	καλὸν ὡσπερ καὶ τὸ ἄνω καὶ νέα φορεῖν.	Κρατήρ.	30
Σοούτ	καλὸν τὸ νέα κόπτειν καὶ φορεῖν καὶ μεγάλα δουλείας ἄρξασθαι.	Ἄργώ.	
Ἄχπιά	καλὸν εἰς παράπηξιν κάστρου καὶ τρυγᾶν αὐτοτελῶς καὶ καταπατητῶν.	Ὀφιοῦχος.	35

2 ταξείδιον iter, peregrinatio. 5 Ἄριων pro Ὠρίων; cf. Boll, *Sphaera*, p. 117.

7 του θεωρεῖν cod. 9 εἰ γὰ cod. 11 του ὁμιλεῖν μεγιστάνους cod. ἐρύφια cod. 16 γραμματικούς cod. 17 κτᾶσθαι] ἐτά cod. 27 σπείρειν cod. 28 μεγιστάνους cod. 29 κτᾶσθαι] vide supra. 32 του νέα κόπτειν cod. 33 δουλείας] δουλείας vel δελείας cod. 34 παράπηξιν] παράπεσιν cod. corr. Boll. 35 τρυγᾶν cod. conieci τρυγᾶν. αὐτοτελῶς] αὐτὸ στελ... cod. corr. Boll. κατὰ πατητῶς sic cod.

Μουκατάμ	καλὸν τὸ βλέπειν αὐθέντας καὶ ἄρχοντας καὶ νέα φορεῖν.	Ἴκτινος.
Μουαχάρ	καλὸν ὡσπερ καὶ τὸ ἄνω.	Ἵνος.
Ράσα	καλὸν ἐν παντί πλην εἰς δεσμούς καὶ γάμους.	Ἴππος.

[F. 136v.] Αἱ ἀπὸ τῶν ζῳδίων ἐκλογαί.

Εἰς συνάντησιν βασιλέων συμβάλλεται ὁ Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Λέων, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· μὴ καλὸς ὁ Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως· μέση δὲ ἡ Παρθένος.

10 Εἰς φλεβοτομίαν καὶ συκκισμὸν καλὸς ὁ Κριός, Λέων, Ὑδροχόος· μέσος Καρκίνος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Ταῦρος, Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

15 Πρὸς τὸ λούεσθαι καλὸς ὁ Κριός, Καρκίνος, Λέων, Σκορπίος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Ταῦρος, Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος.

Πρὸς ἀπόκαρσιν τῶν τριχῶν καλὸς ὁ Κριός, Δίδυμοι, Καρκίνος, Ζυγός, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· κακὸς Ταῦρος, Λέων, Παρθένος, Αἰγόκερως· μέσος Σκορπίος.

20 Εἰς ἐκκοπὴν ὀνύχων καλὸς ὁ Κριός, Ταῦρος, Καρκίνος, Λέων, Ζυγός, Σκορπίος, Ὑδροχόος· μέσος Αἰγόκερως· ἐναντίος Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες.

Εἰς ἀποστολὴν ἀποκρισιarίων καλὸς ὁ Κριός, Δίδυμοι, Καρκίνος, Παρθένος· μέσος Ταῦρος, Λέων, Ζυγός, Τοξότης, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· ἐναντίος Σκορπίος, Παρθένος.

25 Εἰς μετάβασιν καὶ κίνησιν καλὸς Ταῦρος, Ὑδροχόος· μέσοι Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός, Τοξότης· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Παρθένος, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

Εἰς κτίσιν καὶ οἰκοδομὴν καλὸς Ταῦρος, Παρθένος, Σκορπίος, Ὑδροχόος, Ἰχθύες· μέσοι Δίδυμοι, Λέων, Ζυγός· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Τοξότης, Αἰγόκερως.

30 Εἰς <συγ>κοπὴν ἱματίων καὶ περιβολὴν τούτων καλὸς Κριός, Καρκίνος, Παρθένος, Ζυγός, Τοξότης, Αἰγόκερως, Ἰχθύες· ἐναντίος Δίδυμοι, Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Ὑδροχόος.

35 Εἰς πόσιν τῶν κενωτικῶν φαρμάκων καλὸς Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Ἰχθύες· μέσος Κριός, Δίδυμοι, Τοξότης, ἐναντίος Ταῦρος, Λέων, Παρθένος, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος.

Εἰς συζυγίαν καλὸς Ταῦρος, Λέων· μέσος Δίδυμοι, Παρθένος,

1 του βλέπειν cod. 3 Ὀρος cod.; Ὀνος Cumont. 4 ῥσά cod. 7 συμβάλλεται cod. Pro singulis zodiis librarius semper signa astronomica posuit. 8 καλόν cod. 9 μέσον cod. 10 καλόν cod. (sic, semper). 20 ἐναντίον cod. 25 μέσον cod. 29 μέσον cod. 31 κοπή cod.

Τοξότης· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύες.

Εἰς εἰσοδὸν πόλεων καλὸς Ταῦρος, Λέων, Ὑδροχόος· μέσοι Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες· ἐναντίος Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Σκορπίος, Αἰγόκερως.

Εἰς ἐξέλευσιν πόλεων καλὸς Κριός, Καρκίνος, Ζυγός, Αἰγόκερως· μέσοι Δίδυμοι, Παρθένος· ἐναντίος Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Τοξότης, Ὑδροχόος.

Εἰς πορείαν διὰ Ξηρᾶς καλὸς Κριός, Ταῦρος, Παρθένος, Ζυγός, Αἰγόκερως· μέσοι Διδύμοι, Τοξότης· ἐναντίος Καρκίνος, Λέων, Σκορπίος, Ὑδροχόος.

Πρὸς τὴν διὰ θαλάσσης πορείαν καλὸς Καρκίνος, Ἰχθύες· μέσος Ταῦρος, Ζυγός, Ὑδροχόος· ἐναντίος Κριός, Δίδυμοι, Λέων, Παρθένος, Σκορπίος, Τοξότης, Αἰγόκερως.

[F. 137.] Καὶ ἄλλως αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ εἶναι τὴν Σελήνην εἰς ἕκαστον τῶν δώδεκα ζῳδίων, ἧτις ἐκλογὴ ἐστὶ καὶ πλατυτέρα.

Σελήνη ἐν Κριῷ ἐπιτηδεῖα ἐστὶ πρὸς τὸ ἐποχεύειν ἵππους καὶ εἰς τὸ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ ἀγοράζειν τετράποδα ζῶα καὶ λίθους τιμίους καὶ σίδηρον καὶ χαλκώματα καὶ εἰς τὸ κτίσαι πλοῖον καὶ ἀποπλεῦσαι αὐτὸ καὶ εἰς τζουκανίζειν καὶ κόπτειν ὄνυχας καὶ ποιεῖν ἀναγαργαρισμὸν εἰς ἔμετόν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ ἀποδημεῖν διὰ Ξηρᾶς· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ψυχάρου καὶ εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν διὰ θαλάσσης.

Σελήνη ἐν Ταύρῳ ἐπιτηδεῖα εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν καὶ εἰς ἀγορὰν περιβόλων καὶ εἰς τὸ ἀσχολεῖσθαι περὶ κτίσματα καὶ εἰς ἔμετόν καὶ εἰς γάμον καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ φυτεύειν δένδρα καὶ εἰς τὸ ἀποκόψαι παιδίον ἀπὸ τοῦ βιζύου· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ συκιάζειν ἐν τῇ τραχήλῳ.

Σελήνη ἐν Διδύμοις ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ κυνηγᾶν καὶ εἰς τὸ [f. 173^v] παίζειν ταυλὶν καὶ ζατριζᾶν καὶ ἕτερα διάφορα παιγνίδια καὶ εἰς γάμον

3 μέσον cod. 7-10 et 42 μέσον cod. 15 αἱ add. man. alt. 17 καὶ ἐστὶ cod. 21 τζουκανίζειν vel τζουκανίζειν i. e. pila in equis ludere; v. Du Cange, *Gloss. med. et inf. Graec.* s. v. 23 ἀνεπιτήδειον cod. 25 in margine signum Tauri. 26 περὶ addidi. 28 inter τὸ et κόπτειν in cod. spatium duarum triumve litterarum. De unguium resectorum in magia usu cf. Kroll, *Catal.*, VI, p. 87, adn. 9. 29 ἀνεπιτήδειον cod. εἰς addidi. 31 in margine signum Geminorum. κυνηγᾶν] Cf. G. N. Hatzidakis, *Einleit. in die neugriech. Gramm.*, p. 127 sqq.; A. Thumb, *Handbuch der neugriech. Volkssprache*, § 186 sqq.; A. N. Jannaris, *An hist. Greek Grammar*, § 852. 32 ταυλὶν καὶ ζατριζᾶν] cf. *Catal.*, IV, p. 127.

καὶ εἰς τὸ ποιεῖν κουντουκερνίαν καὶ συναλλάττειν μετὰ τινων καὶ εἰς ἀγορὰν ψυχάρου καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ δίδοναι παιδίον εἰς μαθήματα λογικά· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ φλεβοτομεῖν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας.

Σελήνη ἐν Καρκίνῳ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ ὀρύσσειν φρέατα καὶ εἰς τὸ ἀλιεῦειν καὶ εἰς τὸ πλέειν καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ τζουκανίζειν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ ἀποδημῆσαι διὰ θαλάσσης καὶ εἰς χρῆσιν καθαρσίων· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ ποιῆσαι γάμον καὶ εἰς σχολὴν γυναικείων ὑποθέσεων.

Σελήνη ἐν Λέοντι ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ λουθῆναι καὶ εἰς τὸ κτίσαι κάστρα καὶ παλάτια καὶ εἰς τὸ δανείζεσθαι καὶ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς γυναικᾶς ἐνδόξους καὶ προσέρχεσθαι βασιλεῖ [f. 138] καὶ εἰς τὸ μετοικῆσαι καὶ εἰς τὸ ἀποδημῆσαι καὶ εἰς τὸ ἰατρεύειν νόσον καρδιακὴν καὶ ἥπατικὴν καὶ εἰς τὸ κατάρχεσθαι ἔργων τινῶν, ἃ εἰσι στερεά· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν αὐτὰ· ὡσαύτως καὶ εἰς ἀγορὰν δούλων.

Σελήνη ἐν Παρθένῳ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ κατασπείραι καὶ εἰς τὸ κουντουκερνεῖν καὶ εἰς τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς χηρευούσας γυναῖκας καὶ εἰς τὸ πιπράσκειν πλοῖα καὶ εἰς τὸ δοῦναι παιδία εἰς μαθήματα λογικά καὶ παιδεύειν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι δούλους καὶ χρῆσθαι καθαρσίοις· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ ἀγοράζειν καὶ εἰς τὸ προσέρχεσθαι ἐνδόξοις.

Σελήνη ἐν Ζυγῷ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι δούλους, ὡσαύτως καὶ εἰς μουσικὰς τέχνας καὶ λοιπὰ ὅμοια καὶ εἰς τὸ ἀποπλεῦσαι πλοῖα καὶ κόψαι ὄνυχας καὶ εἰς τὸ χαίνεσθαι καὶ κυνηγᾶν διὰ ἱερακίων· ἀνεπιτήδειος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ κατάρχεσθαι κτίσματος [f. 138^v] καὶ τὸ εἰσέρχεσθαι γυναῖκα εἰς ἄνδρα.

Σελήνη ἐν Σκορπίῳ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ χρῆσθαι καθαρσίοις καὶ εἰς τὸ δίδοναι ὀσπήτια ἐν οἰκίσκῳ καὶ εἰς τὸ ἀποδημεῖν καὶ εἰς τὸ κόπτειν ὄνυχας καὶ εἰς μετοικισμὸν καὶ εἰς ἀγορὰν πλοίου καὶ λίθων καὶ πραγμάτων διαφόρων καὶ εἰς φλεβοτομίαν· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ περιτεμεῖν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς ἀγορὰν ψυχάρου.

Σελήνη ἐν Τοξότηῳ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ λούσασθαι καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν

1 κουντουκερνία vel κουτουκ. in lexicis deest. An κουντουβερνίαν emendandum est? 3 αὐτὰ post φορεῖν add. cod. delevi. 5 ante κόπτειν habet cod. spatium trium quattuorve litterarum. 6 in margine signum Canceri. 12 in margine signum Leonis. κτίσειν cod. correxi. 16 ἔργα τινὰ cod. 19 in margine signum Virginis. 22 χρῆσθαι cod. 23 ἀγοράζειν] ἐγκράζειν cod. corr. Boll. 25 in margine signum Iugii. 26 et 27 εἰς et τέχνας addidi. 30 in margine signum Scorpionis. χρῆσθαι cod. 31 ἐν οἰκίσκῳ] ἐνοικισκῷ cod. 36 in margine signum Sagittarii.

ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι ἄρματα καὶ διδάσκεσθαι τοξεύειν καὶ ἀγοράζειν δούλους ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Τοξότου, ὁμοίως καὶ εἰς κοινωνίαν καὶ εἰς τὸ ἰατρεύειν τοὺς ἀρμούς ἀπὸ πλησμονῆς χολῆς καὶ εἰς τὸ ἐξωνήσασθαι ἄλογα καὶ κυνηγὰν· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς ἀγορὰν ἀκινήτων καὶ περιβόλων καὶ εἰς τὸ μανθάνειν τινὰ 5 καβαλλικεύειν καὶ ἐλαύνειν.

Σελήνη ἐν Αἰγοκέρωτι ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ ὀρύσσειν φρέατα [f. 139] καὶ εἰς τὸ κτίζειν κιστέρνας καὶ ἀγωγούς καὶ ξενοδοχεῖα καὶ εἰς τὸ ἐνοικιάζειν ὀσπήτια καὶ τζουκανίζειν καὶ πλέειν καὶ εἰς τὸ ἐξωνεῖσθαι τετράποδα ζῶα· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὸ συγκόπτειν ἱμάτια καὶ φορεῖν 10 καινούργια καὶ εἰς τὸ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ συκιάζειν.

Σελήνη ἐν Ὑδροχόῳ ἐπιτηδεῖα εἰς μετοικισμὸν καὶ ὀδοιπορίαν καὶ εἰς τὸ θεμελιῶσαι οἰκίαν καὶ εἰς τὸ δανείζειν καὶ εἰς περιποίησιν ἀρμάτων καὶ εἰς ἀγορὰν ὄρνων ἀγρίων βλαπτόντων καὶ εἰς γάμον καὶ εἰς παιδείαν καὶ εἰς ἰατρείαν γονάτων· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς ἰατρείαν σκελῶν 15 καὶ εἰς τὸ ἐκβάλλειν αἷμα ἀπὸ ὅλου τοῦ σώματος.

Σελήνη ἐν Ἰχθύσιν ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ διδάσκεσθαι τινὰ πλέειν καὶ ἀποδημεῖν διὰ θαλάσσης καὶ χρᾶσθαι καθαρσίοις καὶ λούεσθαι καὶ εἰς τὸ κατασκευάζειν ὅσα ἐξ ὑγρῶν καὶ μᾶλλον ἐκ θαλασσίας παρασκευῆς καὶ φυτεῦν μεγάλα δένδρα καὶ εἰς τὸ ἡσυχάζειν καὶ εἰς τὸ συγκόπτειν 20 ἱμάτια καὶ φορεῖν καινούργια καὶ ἀποκόπτειν παιδίον ἀπὸ τοῦ βιζίου καὶ εἰς τὸ κόπτειν τρίχας καὶ ἰατρεύειν ποδαλγίας· ἀνεπιτήδειος δὲ εἰς τὴν τῶν σκελῶν χειρουργίαν καὶ εἰς ἀγορὰν δούλων ἰσχυῶν.

[F. 143.] Περὶ τῶν ζῴδιων λέγει ὁ Σαραπίων οὕτως¹.

Περισσομελῆ ζῴδια εἰσι τὰ τοῖς μέλεσι πλεονάζοντα Ταῦρος, 25 Καρκίνος, Παρθένος, Σκορπίος, Τοξότης, Δίδυμοι, Ὑδροχόος, Ἰχθύες, Αἰγόκερως, Λέων· Ταῦρος μὲν διὰ τὴν Πλειάδα, Καρκίνος διὰ τὸ Νεφέλιον, Παρθένος διὰ τὸν Στάχυν, Σκορπίος διὰ τὸ Κέντρον, Τοξότης διὰ τὴν Ἀκίδα, Δίδυμοι διὰ τὴν Λύραν, Ὑδροχόος διὰ τὴν Κάλπιν, Ἰχθύες διὰ τὸ Λίνον, Αἰγόκερως διὰ τὴν Οὐρὰν τὴν περικαμπῆ, Λέων 30 δὲ μᾶλλον διὰ τοὺς Ἰχθύας πολυκίνητον καὶ ἀντικείμενον αὐτῷ.

Πάρυγγρα δὲ Λέων ὁ αὐτός, Ὑδροχόος διὰ τὸν Ἡριδανόν, Αἰγόκερως διὰ τὸ Οὐραῖον, Τοξότης διὰ τὸ Πλοῖον [τῆς Ἀργούς] καὶ τὸ ὑποκείμενον πέλαγος.

7 in margine signum Capricorni. 21 βιζίου] cf. Du Cange s. v. βύζα; Ang. Vlachos, *Lex. hellenogall.*, Athen, 1897, s. v. βυζί. 24 Pro singulis zodiis posuit librarius signa astronomica. 27 Λέων om. cod. 31 ἐαυτῷ cod. 33 Πλοῖον] cf. Boll, *Sphaera*, p. 173. τῆς Ἀργούς uncinis secl.

¹ Cf. de argumento *Catal.*, I, p. 164; IV, p. 152 et tractatum anonymum ap. Maximus ed. Ludwich, p. 105-110.

Ἐλικοειδὲς Αἰγόκερως.

Μονογενὲς Ὑδροχόος.

Λεπιδωτὰ Αἰγόκερως, Ἰχθύες.

Δίμορφα Τοξότης, Αἰγόκερως, Ἰχθύες.

5 Χερσαῖον Σκορπίος καὶ ὁ Τοξότης ἀπὸ μέρους.

Κεντρωτὸν καὶ αὐτογέννητον Σκορπίος.

Ξιφήρες Παρθένος.

Κυρτὰ Σκορπίος, Ταῦρος, Ἰχθύες, Καρκίνος, Λέων, Τοξότης, Αἰγόκερως, Κριός.

10 Νευρώδη Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ἰχθύες.

Ἡγεμονικὰ Κριός, Λέων, Τοξότης.

Θηριώδη Ταῦρος, Λέων, Σκορπίος, Αἰγόκερως, ἐκ μέρους δὲ καὶ ὁ Τοξότης.

Ἀνθρωποειδῆ Δίδυμοι, Παρθένος, Ζυγός, Ὑδροχόος καὶ Τοξότης 15 ἐκ μέρους.

Πολύσπορα Καρκίνος, Σκορπίος, Ἰχθύες.

Πολύγονα Καρκίνος, Ἰχθύες, Σκορπίος.

Ἄγωνα Παρθένος, Αἰγόκερως, Ταῦρος.

Στειρώδη Λέων, Παρθένος.

20 Μελεσκοπούμενα Κριός, Λέων, Ταῦρος, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ἰχθύες, Καρκίνος.

Χερσαῖα Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Λέων, Παρθένος, Σκορπίος, Ζυγός.

Ἀμφίβια Καρκίνος, Αἰγόκερως.

25 Κάθυγγρα Καρκίνος, Ὑδροχόος, Ἰχθύες, Αἰγόκερως.

Σπαστικά Σκορπίος, Αἰγόκερως, Καρκίνος, Ἰχθύες.

Λατρῶδη Καρκίνος, Σκορπίος, Αἰγόκερως, Ἰχθύες, Κριός, Ταῦρος.

[F. 144.] Περὶ τοῦ γινῶναι πότε φανήσεται κομήτης.

Ἴδὲ ὅτε γένηται ἐγκάρδιος ὁ Ἑρμῆς καὶ πρόσθεσ τότε τὴν ἐποχὴν τοῦ 30 Ἥλιου ἦτοι τοῦ Ἑρμοῦ, ζῴδια ια' καὶ μοίρας ι', καὶ ἀπόλυε τὰ ἐπισυναχθέντα ἐπὶ ιβ', καὶ ἔνθα κατ' αὐτῆς ὁ ἀριθμὸς <εὐρίσκεται>, ἐν ἐκείνῳ τῷ ζῴδιῳ ὁ κομήτης φανήσεται. καὶ εἰ μὲν ἔστι τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἥλιου διάστημα μοιρῶν ιε', φανήσεται· εἰ δὲ ἔλαττον ἢ πλεον, οὐ φανήσεται. ἐν ἐκείνῳ δὲ φανήσεται τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἔστιν ὁ Ἑρμῆς, εἰ 35 μὲν ἔψος, ἐν τῇ ἀνατολῇ, εἰ δὲ ἔσπεριος, ἐν τῇ δύσει. τὸ δὲ σύμπτωμα γενήσεται τοῦ ἀποτελέσματος ἐν τῇ ψκειωμένη χώρᾳ τῷ ζῴδιῳ, ἐν ᾧ φανήσεται ὁ κομήτης.

6 αὐτογέννητον cod. 25 post Αἰγόκερως librarius repelivit περισσομελῆ Καρκίνος Σκορπίος; delevi. 29-30 τοῦ (ante Ἥλιου); corr. ex αὐτοῦ cod. 31 κατατῆς vel καταντῆς cod. εὐρίσκεται addidi.

Excerpta ex secundo libro Zahelis Iudaei.

Sahl ben Bišr ben Habīb Iudaeus qui usque ad annum 823 p. Chr. n. apud praefectum regionis Chorāsān vixit, deinde in urbem Bagdadam se contulit, ubi astrologi officio apud El-Hasan, ministrum (vizir) regis el-Mamūn († 851) functus est, libros scripsit plurimos, quos Romanos i. e. Byzantinos magni aestimasse dicunt scriptores arabici (cf. Suler, *Die Mathematiker und Astron. der Araber*, Leipzig, 1900, p. 15, n° 26). Rectissime, nam hos libros partim certe ante saeculum XII graece versos esse ex versibus Iohannis Camateri apparet et Σέχελ auctor plus semel nominatur in codicibus (cf. *Catal.*, II, p. 137; V, p. 1, p. 92 n. 2 et p. 243).

[F. 144.] Παρεξεβλήθησαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου βιβλίου [καὶ τοῦ τρίτου] τοῦ σοφωτάτου Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πέσρ ταῦτα.

Καὶ τὰ μὲν τοῦ δευτέρου βιβλίου ἔχουσιν οὕτως ἃ καὶ συμβάλλονται τῷ ἐπιστήμονι πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν.

Ἴσθι ὅτι σημειωτικὸς ἀστὴρ ἐκεῖνος λέγεται, ἦγουν ἡ Σελήνη ὡς οὕσα πλησιεστέρα τῇ γῆ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, εἰκοῦα τοῖς πράγμασι τοῦ κόσμου τούτου. καὶ γὰρ οὐ θεωρεῖς τὰ πράγματα πῶς ἐκ μικροῦ ἀρχόμενα αὐξάνονται καὶ αὐθις ἀπὸ αὐξήσεως ἐλαττοῦνται; οὕτω γὰρ ἔστι καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης καὶ διὰ τοῦτο δεῖ λαμβάνειν αὐτὴν σημειωτικὴν ἐπὶ παντός πράγματος, ἐπειδὴ ἐπὶ ὑποθέσει τινὶ ἀγαθονομένης τῆς Σελήνης ἀγαθὴ ἔσται καὶ ἡ πρᾶξις, κακουμένης δὲ κακίστη. παρέχει δὲ τὴν κυβέρνησιν αὐτῆς τῷ πρώτῳ συναπτομένῳ παρ' αὐτῆς ἀστέρι. λέγεται δὲ ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ὁ ὑποδεξάμενος τὴν τοιαύτην κυβέρνησιν.

Μετακομίζει δὲ ἡ Σελήνη πρὸς τοὺς ἀστέρας καὶ μετατίθησιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀστέρος πρὸς τὸν ἕτερον τὰς αὐγὰς αὐτῶν καὶ συμβιβάζει μεταξὺ τούτων.

Καὶ οἱ μὲν κακοποιοὶ δηλοῦσι τὸ φθαρτικὸν τῶν πραγμάτων καὶ κάκιστον διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τε θερμότητος καὶ τῆς ψυχρότητος αὐτῶν. καὶ εἰ μὲν ὑπάρχει ἀστὴρ τις ἐν οἴκῳ κακοποιοῦ ἢ ὑψώματι συναπτόμενος παρ' αὐτοῦ ἀσυμφώνῳ σχήματι, ἦγουν τετραγώνῳ <ἢ> διαμέτρῳ, ὑποδέχεται τοῦτον ὁ κακοποιὸς καὶ κωλύεται ἐκ τούτου ἢ τοῦ κακοποιοῦ βλάβη διὰ τῆς τοιαύτης ὑποδοχῆς. εἰ δὲ καὶ διὰ συμφώνου σχήματος ἦγουν τριγώνου καὶ ἑξαγώνου γένηται ὁ τούτων συσχηματισμὸς, κωλύεται καὶ αὐθις ἢ βλάβη αὐτῶν διὰ τὸ τὰ σύμφωνα σχήματα εἶναι φιλικὰ.

Οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ἔχουσιν εὐκрасίαν ἐπὶ τε τῇ ψυχρότητι καὶ τῇ

1-2 καὶ τοῦ τρίτου uncinis seclusi. 9 ἐλλαττοῦνται cod. 21 ἢ addidi. 25 καὶ add. man. altera.

θερμότητι. καὶ ὠφελοῦσι μετὰ τε ὑποδοχῆς καὶ ἐκτὸς ὑποδοχῆς, [f. 144^v] κρειπτόνως δὲ μετὰ ὑποδοχῆς. καὶ ἔνθα ἂν ἴδῃς τοὺς μὲν κακοποιοὺς, ἀπόφηναι τὸ κακόν, τοὺς δὲ ἀγαθοποιοὺς, τὸ καλόν.

Ἐπειδὴ ἡ σκέψις διὰ τούτων τῶν δυοῖν γίνεται, ἦγουν τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἐναντίου, καὶ οὐ λέγεται ἄλλως πῶς ὁ ἀστὴρ κεκακωμένος ἢ ὅτε γένηται ἐντὸς τῆς ὠρισμένης ἀκτίνος τοῦ κακοποιοῦ· ὅταν δὲ παρέλθῃ τὰς τοιαύτας τῆς ἀκτίνος μοίρας, λέγεται τὸ σχῆμα ζῳδιακόν. τὸ δὲ ἐντὸς τῆς ἀκτίνος σχῆμα λέγεται μοιρικόν. ὅτε οὖν παρέλθωσιν αἱ ἀκτίνες τοῦ κακοποιοῦ ὡς εἴρηται καὶ ἔστιν ὁ συσχηματισμὸς ζῳδιακός, φόβον μόνον σημαίνει, οὐ βλάβην δέ. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθοποιῶν χαρὰν μόνην σημαίνει, οὐκ ὠφέλειαν δέ.

Ἡ Σελήνη ὅτε κενοδρομεῖ, σημαίνει ἀπραξίαν καὶ ὑποστροφὴν κενὴν καὶ φθορὰν τῶν δουλειῶν. ὁ συσχηματισμὸς τῆς Σελήνης δηλοῖ τὸ περατωθῆναι τὸ ζητούμενον κατὰ τὴν τοῦ συσχηματιζομένου παρ' αὐτῆς ἀστέρος <ποσότητα>. καὶ εἰ μὲν ἀγαθοποιὸς ἔστιν ὁ ἀστὴρ, ἀγαθὴν σημαίνει καὶ τὴν περάτωσιν, εἰ δὲ κακοποιός, κακίστην.

Ἡ ἀπόρροια τῆς Σελήνης δηλοῖ τὰ παρεληλυθότα πράγματα.

Ὁ ἀστὴρ ἐν τῷ ἰδίῳ ταπεινώματι ὧν δηλοῖ τὸν φρουρισμὸν καὶ τὴν λύπην. ὁ ἀναπεποδισμένος ἀστὴρ δηλοῖ ἀνταρσίαν καὶ μεταβολὴν τοῦ ἀνθρώπου. ἀπὸ τῆς διαγωγῆς, ἢ ἔστι καὶ ταπεινώσιν καὶ τὸ ἀλληγάλλως γίνεσθαι αὐτὴν. ὁ στηρίζων ἀστὴρ πρὸς ἀναποδισμόν δηλοῖ πλάνην τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄγνοιαν ἐπὶ τοῖς πράγμασι. καὶ εἰ μὲν ἔστι βραδύτατος ἦγουν ὀλιγοστός ὑπάρχων ὁ δρόμος αὐτοῦ καὶ σημαίνει ἀγαθὸν ἢ ἐναντίον, βραδύτατον τοῦτο ἔσται· οὕτως οὖν σημαίνει βραδύτητα τῆς δουλείας καὶ ὁ ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Διός. εἰ δὲ ἐν τοῖς οἴκοις τῶν περιγεῖων ἀστέρων, δηλοῖ ταχυτήτα.

Ὁ ἀστὴρ ὅτε ἀπέρχεται συσχηματίζου ἐτέρῳ ἀστέρι, οὐ συσχηματίζει δὲ τούτῳ ἐν τῷ ζῳδίῳ ἐκείνῳ, ἀλλ' ἐν τῷ ἐτέρῳ ζῳδίῳ, οὐ συσχηματίζει δὲ πρὸ αὐτοῦ ἐτέρῳ ἀστέρι, τελειοῦται ἢ δουλεία ἐκείνη.

Ὁ κακοποιὸς ἀστὴρ ὅτε ὑπάρχει ἀνατολικὸς ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι, βελτιώτερός ἐστι τοῦ ἀγαθοποιοῦ ἀστέρος τοῦ ὄντος ἀναπεποδισμένου ἢ κεκακωμένου. οἱ κακοποιοὶ ἀστέρες ὅτε εἰσὶ κύριοι τῆς ζητουμένης δουλείας καὶ συσχηματίζεται αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ὄρους ἢ ἡ Σελήνη ἀπὸ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, ἐρήμωσιν καὶ

4 διὰ ταῦτα τὰ δύο cod. correxi. 7 τοιαύτας cod. 9 ἀκτίνες] ἀκτῖνες cod. Post ἀκτ. videtur erasum esse τοῦ. 11 Χαρὰν καὶ μόνην cod. οὐκ ὠφέλειαν δέ man. altera addidisse videtur. 15 ποσότητα addidi. Cf. Zahel, *de Interrogationibus*, cap. VII (f. 126 A, edit. Venet. 1493): Coniunctio lunae significat quod futurum est et quod speratur ex rebus secundum quantitatem naturae planetae qui recipit dispositionem lunae... 18 φρουρισμόν] φρουρισμός deest in lexicis. Cf. Zahel, *de Interrogationibus*, cap. IX: Planeta ... significat tristitiam et carcerem et angustiam. 20 ἢ incertum. ἢ||| cod. 32 βελτιώτερος] Cf. Indicem.

φθοράν δηλοῦσι τῆς δουλείας ἐκείνης. χεῖρον δὲ ἔσται ἐπὶ τοῦτο τὸ κυριεύειν τῆς δουλείας κακοποιὸν καὶ συσχηματίζεσθαι αὐτὸν παρὰ ἀγαθοποιῦ κυρίου ὄντος τοῦ ὠροσκόπου ἢ τὸ κυριεύειν τῆς δουλείας ἀγαθοποιὸν καὶ συσχηματίζεσθαι αὐτὸν παρὰ [f. 145] κακοποιῦ κυρίου ὄντος τοῦ ὠροσκόπου.

Οἱ ἀγαθοποιοὶ ὅτε ὀρώσι τοὺς κακοποιούς, ἐλαττοῦσι τὴν κακίαν αὐτῶν. οἱ δὲ κακοποιοὶ ὅτε ὀρώσι τοὺς ἀγαθοποιούς ἀπὸ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, ἐλαττοῦσι τὴν τούτων ἀγαθότητα. ὅτε τις τῶν ἀγαθοποιῶν κυριεύει τῆς δουλείας καὶ ἀποκλίνει τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὑπάρχει ἀναπεποδισμένος, ἔοικε βλάπτων τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀτέλεστον ἀποκαθιστῶν αὐτήν, ὡσπερ τις τῶν κακοποιῶν ἐμποδίζων αὐτήν.

Ὁ ἀγαθοποιὸς ἀστήρ ὅτε ὑποδεχθῆ παρ' ἑτέρου ἀστέρος, δοκεῖ δυνατώτερος ἐπὶ τῇ ἀγαθότητι, ὁ δὲ κακοποιὸς ἀσθενέστερος ἐπὶ τῇ κακότητι.

Οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἐν ἀλλοτρίοις ζωδίοις, προστίθεται τὸ κακὸν αὐτῶν. εἰ δὲ ἐν ζωδίῳ, ἐν ᾧ ἔχει ἀναλόγως, ἐλαττοῦται τὸ κακόν, εἰ μὴπω εἰσὶν ἐν τοῖς κέντροις. οἱ ἀγαθοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἐν ἀλλοτρίοις ζωδίοις, ἐλάττωσιν δηλοῦσι τῆς τούτων ἀγαθότητος· εἰ δὲ ἐν τόποις οἰκείοις, προσθήκην.

Οἱ ἀγαθοποιοὶ καὶ οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν ἀσθενεῖς ἢ ὑπαυγοὶ, δηλοῦσι περὶ ὑποθέσεων τινῶν σμικροτάτων· οὐ δυνήσεται γὰρ ὁ οὕτως ἔχων ἀστήρ δηλώσαι τι τῶν λαμπρῶν καὶ μεγάλων ὑποθέσεων, δι' ἣν ἔχει ταλαιπωρίαν.

Ὁ ἀστήρ ὁ ἀγαθοποιὸς καὶ ὁ κακοποιὸς ὅτε ὑπάρχει ὑπαυγος καὶ ὅτε διαμετρεῖ τὸν ἥλιον, βλάπτεται καὶ ὁ μὲν ἀγαθοποιὸς ἀσθενεῖ πρὸς τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, ὁ δὲ κακοποιὸς πρὸς τὰ ἐναντία.

Οἱ κακοποιοὶ ὅτε εἰσὶν εἰς τὰ κέντρα καὶ τετραγωνίζουσι τὸν ὠροσκόπον ἢ διαμετροῦσιν, εἰσὶ πρὸς τὸ κακὸν δυνατοί. οὕτως οὖν καὶ ὅτε τινὰ τῶν ἀστέρων ὀρώσι καὶ μᾶλλον ἐάν ὡσιν δυνατώτεροι τῶν ὀρωμένων οἱ ὀρωντες. εἰ δὲ ὁ τούτων συσχηματισμὸς γένηται ἀπὸ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου, γίνεται τοῦ κακοῦ συστολή.

Ὁ ἀγαθοποιὸς ἀστήρ αἰεὶ δηλοῖ ἀγαθὰ, ὁ δὲ κακοποιὸς ἐναντία. καὶ δεῖ ὄραν τοὺς τόπους τῶν ἀστέρων τοὺς ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου καὶ τὰ ζωδία ἐν οἷς παροδεύουσιν. ἐάν οὖν ὑπάρχη ὁ κακοποιὸς ἀστήρ ἐν οἰκείᾳ αἰρέσει ἢ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι ἢ τριγώνῳ ἐν τόπῳ καλλίστῳ ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου, δηλοῖ ἀγαθὰ. ὁ δὲ ἀγαθοποιὸς ἐάν οὐχ ὑπάρχη ἐν οἰκείᾳ αἰρέσει, ἀλλ' εὐρέθῃ ἐν ἀποκλίματι εἴτε ἐν ἀλλοτρίῳ ζωδίῳ εἴτε ὑπαυγος, βλάπτει καὶ οὐκ ὠφελεῖ.

Ὁ Ζεὺς ἐάν ὀρᾷ κακοποιὸν ἀστέρα, μεταβάλλει τὴν κράσιν αὐτοῦ

6 et 8 ἐλαττοῦσι cod. 16 ἀναλόγως corr. ex los cod. ἐλαττοῦται cod. (semper). 18 ἐλάττωσιν cod. 25 διαμετρεῖ] διαμετρῶ cod. Cf. etiam supra, p. 94, 31 κυνηγάν. 34 et 36 ὑπάρχη ex ὑπάρχει corr. man. ead.

ἐπὶ τὸ ἀγαθόν. ἢ δὲ Ἀφροδίτῃ οὐ δύναται μεταβαλεῖν τὴν κακίαν τοῦ κακοποιῦ ὡσπερ ὁ Ζεὺς, εἰ μὴπω ἐφορᾷ τὸν Δία. ὁ Ζεὺς ἀναλύει τὰ ὑπὸ τοῦ Κρόνου δεσμούμενα καὶ μεταβάλλει τὴν κακίαν αὐτοῦ, ὅτε [f. 145v] συσχηματίζεται αὐτῷ. ἢ δὲ Ἀφροδίτῃ λύει τὴν κακίαν τοῦ

5 Ἀρεως.

Ὅτε κακοποιὸς παραλαμβάνει ἀπὸ κακοποιῦ, εἰπὲ ὅτι ἔσται κακὸν ἐπὶ κακοῦ. ὅταν μεταδίδοι κακοποιὸς ἀγαθῷ, γίνεται μετὰ τὸ κακὸν ἀγαθόν. εἰ δὲ μεταδίδοι ἀγαθοποιὸς κακοποιῷ, γίνεται μετὰ τὸ ἀγαθὸν κακόν.

10 Ἡ Σελήνη ἢ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἐάν εἰσι κεκακωμένοι ἀπὸ διαμέτρου ἢ τετραγώνου ἢ συνόδου, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ὀρώσι τὴν Σελήνην ἢ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου ἀπὸ τετραγώνου, λύουσι τὴν τοιαύτην τούτων κάκωσιν. ἐάν δὲ ἡ κάκωσις τῆς Σελήνης καὶ τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου ὑπάρχη ἀπὸ τετραγώνου καὶ μόνου καὶ ὀρώσιν οἱ ἀγαθοποιοὶ τὴν Σελήνην ἢ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου ἀπὸ τριγώνου, ἐκφεύγει μὲν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπὸ ἀνάγκης, ἐμπεσεῖται δὲ εἰς ἐτέραν ἀνάγκην.

Ὁ ἀστήρ ὅτε οὐκ ἔνι εἰς ἴδιον οἶκον ἢ ὑψωμα ἢ τρίγωνον ἢ ὄριον ἢ δεκανὸν ἢ ἐν ᾧ τόπῳ χαίρει, ὑπάρχει δὲ καὶ ἀποκεκλικῶς, δηλοῖ κακίαν τινὰ ἔχουσάν τινὰ ἀγαθότητα. ἀλλὰ καὶ ὅτε ὑπάρχει ὑπαυγος, οὐδὲν ἀγαθὸν ἔχει. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἀστήρ ὁ δυτικὸς ἀπὸ τῶν τριῶν ὑψηλῶν ἀστέρων, ὁ φαινόμενος δηλονότι ἐν τῇ δύσει κατὰ τὴν ἑσπέραν, ἔχει δύναμιν ὡς ὦν ἀσθενής. καὶ ὁ μὲν κακοποιὸς ἐάν κακὸν δηλώσῃ, κουφότερον ἔσται. ὁ δὲ ἀγαθοποιὸς ἐάν ἀγαθόν, μετριώτερον.

25 Ὁ ἀναπεποδισμένος ἀστήρ δυσχέρειαν σημαίνει ἐπὶ παντὸς πράγματος.

Ὅτε ἀπέχουσιν οἱ ἀστέρες τοῦ ἥλιου ἦττον τῶν δώδεκα μοιρῶν, εἰσὶ σφόδρα ἀδύνατοι, εἰ μὴπω εἰσὶν ἐν μιᾷ μοίρᾳ μετὰ τοῦ ἥλιου. τότε γὰρ εἰσι δυνατοὶ σφόδρα. ὁ ἀστήρ ὅτε ἀπέχει τοῦ ἥλιου δώδεκα μοίρας, ὑπάρχει δυνατὸς ἐπὶ πάσης καταρχῆς καὶ πράξεως. ὅτε δὲ ἀπέχει πεντεκαίδεκα, τότε ἔχει τὴν μεγαλωτέραν αὐτοῦ δύναμιν. ὁ ἀστήρ ὅτε ὑπάρχει δυτικὸς καὶ ἀπέχει τοῦ ἥλιου μοίρας πεντεκαίδεκα, τότε ἀρχεται ἢ ἀσθενεῖ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἀπέχει μοίρας ἑπτὰ, μέχρις ἂν γένηται ἐγκάρδιος, ὑπάρχει ἐν τῇ μεγαλωτέρᾳ αὐτοῦ ἀσθενείᾳ. ὁ ἀστήρ 35 ὅτε ὑπάρχει ἐν ἀλλοτρίῳ ζωδίῳ, κακοῦται ἢ φύσις αὐτοῦ, εἰ μὴπω ἔστιν ἐν τῷ ὠροσκόπῳ ἢ ἐν τῷ μεσουρανήματι ἢ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τόπῳ.

Ὁ σημειωτικὸς ἀστήρ τῆς ὑποθέσεως ἐάν ἔστι δυτικὸς, ὑπάρχει ἀσθενής καὶ παρωπλισμένος μὴ δυνάμενος ἀναπληρῶσαι τὰ παρ'

18 ὄριον] ὄ cod. 31 μεγαλωτέραν cod. Ferraro hanc comparativi formam inveni (e. g. Cf. f. 147* in marg.), magis usitata est μεγαλύτερος. Cf. Thumb, l. c., § 101 sp.; Jannaris, l. c., 505 sq. 34 ἐγκάρδιος cod.

αὐτοῦ σημαίνόμενα. εἰ δὲ ὑπάρχει ἀνατολικός, ἐστὶ δυνατὸς καὶ ἐνεργῆς πρὸς τὸ ἐκπληρῶσαι ταῦτα καὶ ὁμοιοῖ κτίσματι νέω.

Ὁ ἀστήρ ὅτε εὐρεθῆ ἐν τῷ ὀγδόῳ τόπῳ ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὑπάρχει ἀγαθός, οὔτε καλὸν σημαίνει οὔτε κακόν. ὁ δὲ κακοποιὸς ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, μεγίστην σημαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ.

Πᾶς ἀστήρ [f. 146] ὁ ὢν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Ζωδίου ὑπάρχει πρὸς τὸ Ζῳδιον ἀσθενῆς μέχρι τῶν πέντε μοιρῶν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἀστήρ οὐκ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ κέντρου ἀποκλίνει ἢ ὅτε ἀποκλίνει πέντε μοίρας· εἰ γὰρ ἀπέχει πλεόντων πέντε μοιρῶν τῆς μοίρας τοῦ κέντρου οὐκ ὑπάρχει ἐν τῷ κέντρῳ ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἐπομέναις μοίραις, ἐὰν ἐστὶ ὁ ἀστήρ ἐντὸς τῶν 10 πεντεκαίδεκα μοιρῶν, ὑπάρχει ἐν τῷ κέντρῳ. εἰ δὲ ἐκτὸς τῶν πεντεκαίδεκα, οὐκ ἔχει ἐν τῷ κέντρῳ δύναμιν.

Οἱ ἀστέρες ὅτε εἰσὶν ἐν Ζωδίοις στερεοῖς, δηλοῦσι στερέωσιν τῶν πραγμάτων καὶ βοήθειαν καλλίστην τῶν ἐρωτήσεων. ὅτε δὲ εἰσὶν ἐν τοῖς δισώμοις, δηλοῦσιν ὡς δις τὸ πρᾶγμαπραχθήσεται. ὅτε δὲ ἐν 15 τροπικοῖς, σημαίνουσι μετατροπὴν τῶν πραγμάτων ἀπὸ ὑποθέσεως εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν.

Πᾶς ἀστήρ ὅστις ὑπάρχει σημειωτικὸς ὑποθέσεώς τινος ἐὰν στηρίζῃ πρὸς ὀρθοποδισμόν, δηλοῖ τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν ἐκείνην καλῶς μετὰ δυνάμεως καὶ εὐθύτητος. εἰ δὲ πρὸς τὸ ἀναποδίσαι, δηλοῖ τὸ 20 ἐναντίον.

Ἴσθι ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἐστὶν ἡ Σελήνη κεκακωμένη, πᾶς ὁ ἐρωτῶν κατ' αὐτὴν κεκακωμένην εὐρήσει τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν, εἰ μήπω οἱ ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου τόποι μεταβάλλουσι τὴν κακότητα τῆς Σελήνης κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ἐπειδὴ ἡ Σελήνη, ἐὰν ἐνὶ κεκακωμένη ἐπὶ 25 τινος τῶν κέντρων, γίνεται ἡ βλάβη ἐπὶ τῷ σώματι τοῦ ἐρωτῶντος· εἰ δὲ ἐν ἀποκλίματι, σημαίνει δειλίαν καὶ φόβον· εἰ δὲ ἐν ἐπαναφορᾷ, μεσότητα ἐπ' ἀμφοτέροις.

Οἱ ἀστέρες, οἵτινες συσχηματίζονται παρὰ τῆς Σελήνης, δηλοῦσι τὴν ἀπόβασιν τῆς ὑποθέσεως, εἴτε ἀγαθὴ μέλλει εἶναι, εἴτε ἐναντία πρὸς 30 τὸν συσχηματισμόν.

Ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη ἐὰν εἰσὶν ἐν τοῖς ἐναντιώμασιν αὐτῶν, δηλοῖ τὸ ἀπαναίνεσθαι τὸν ἐρωτήσαντα τὴν ἐρώτησιν.

5 μεγίστη cod., superscripsit manus altera v. 6 ἀστήρ omiserat librarius, add. man. ead. 33 ἀπαναίνεσθαι cod., sup. aī scripsit man. ead. e.

Excerpta ex tertio libro eiusdem Zahelis Iudaei.

[F. 146.] Τὰ δὲ τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου <Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ τοῦ υἱοῦ> τοῦ Πέσρ, & καὶ αὐτὰ συμβάλλονται πρὸς πᾶσαν ἐρώτησιν, ἔχουσιν οὕτως.

Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ ἐρωτήσεώς τινος, ποιήσον τὴν ἔναρξιν καθὼς σοι 5 ἐντέλλομαι· ἐδήλωσα γὰρ σοι τοὺς τόπους ἀφ' ὧν ὀφείλομεν τηρεῖν ἐκάστην ὑπόθεσιν καὶ μὴ εἰσάξης ὑπόθεσιν μεθ' ἑτέρας ὑποθέσεως. ὡσπερ ἐὰν τις ἐρωτήσῃ σε περὶ συναλλάγματος γαμικοῦ καὶ σκέψαι περὶ τούτου. εἶτα μετὰ τὴν σκέψιν παρευθὺς ἐρωτήσῃ σε περὶ ἑτέρας ὑποθέσεως λέγων σοι ὁ ἐρωτῶν· σκέψω ἀπὸ τοῦ θεματίου τούτου καὶ 10 περὶ τῆς δαίνος μου ὑποθέσεως· ἐκτὸς τοῦ εἰκότος τοῦτό ἐστιν. τότε γὰρ χρηματίζει τοῦτο, ὅτε ὑποθήσει λογισμόν, ἵνα ἐρωτήσῃ περὶ διαφόρων ὑποθέσεων· [f. 146v] καὶ δεῖ σε τότε λαβεῖν ἐκάστην ὑπόθεσιν ἀπὸ τοῦ ἀναλογουόντος αὐτῷ τόπου καὶ μὴ προσσχῆς τῷ ἐρωτῶντι σε, εἰ μήπω ποιήσει τὴν ἐρώτησιν ἐμπόνως ἢ δι' ἑαυτοῦ ἢ διὰ τινος 15 ἑτέρου ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντος. τῷ δὲ ὡς ἐμποδίζοντι ἐρωτῶντι σε, μὴ δ' ὄλως προσσχῆς.

Γίνωσκε δὲ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρωτημάτων πρὸς τὸν λογισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦνται καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα τῆς ἐρωτήσεως, ὃ μέλλει εἰπεῖν πρὸς τὸν ἐπιστήμονα. καὶ εἰ μὲν ἡ ἐρώτησίς ἐστὶ καθο- 20 λικὴ, εἰσὶ καὶ αἱ σημασίαι τῶν ἀστέρων δηλωτικαὶ μέχρι πέρατος τῆς Ζωῆς τοῦ ἐρωτῶντος. εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ἐρώτησις περὶ ἐνιαυτοῦ τοῦ τρέχοντος ἢ μηνὸς ἢ ἡμέρας, περὶ τοῦ καιροῦ καὶ μόνου ἐκείνου νοεῖται ἡ σημασία τοῦ ἀστέρος καὶ μὴ ἐπὶ πλείονος. καὶ εἰ μὲν καλῶς εὐρεθῆ ἔχων ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη, καλῶς ἔξει ὁ ἐρω- 25 τῶν· εἰ δὲ κακῶς, καὶ οὗτος κακῶς. ἐπειδὴ σημειωτικοὶ εἰσὶν αἰεὶ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ἡ Σελήνη, καὶ ὅστις ἐρωτήσῃ ἢ γεννηθῆ ἐν ὠρᾷ τῆς κακώσεως τῶν τοιούτων δύο σημειωτικῶν, ἔσται τεταπεινωμένος καὶ κεκακωμένος· ὡσαύτως καὶ ὅτε καλῶς ἔχουσιν οἱ δύο σημειωτικοὶ, καλῶς ἔξει καὶ ὁ ἐρωτῶν ἢ ὁ γεννηθεὶς. ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἐτέ- 30 ροις ψιλοῖς ἐρωτήμασιν εἰ ἐρωτηθῆς κακῶς ἐχόντων τῶν δύο σημειωτικῶν, κακὰ ἀπόφηναι περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, εἰ δὲ καλῶς ἐχόντων, καλά. καὶ λάβε ἐκάστην ὑπόθεσιν ἀπὸ τοῦ ἀναλογουόντος αὐτῆς τόπου· οἷον περὶ χρημάτων ἀπὸ τοῦ δευτέρου τόπου, περὶ ἀδελφῶν ἀπὸ τοῦ τρίτου καὶ καθεξῆς ὁμοίως. καὶ ποιήσον τὸν ὠροσκόπον τὸν 35 κύριον αὐτοῦ καὶ τὴν Σελήνην εἰς πρόσωπον τοῦ ἐρωτῶντος, τὸ δὲ

2 Ἰουδαίου τοῦ Σάχλ τοῦ υἱοῦ addidi. 4 (et saepius) ἐρωτηθεὶς cod. 5 ἐντέλλομαι cod. 7 συναλλάγματος cod. 14 σε] σοι cod. 15 ἐμποδίζοντι corr. man. ead. ex ἐμπόζοντι. 16 σε] σοι cod. 23 μὴ incertum.

Ζῦδιον τοῦ τόπου τῆς δουλείας καὶ τὸν κύριον τούτου <τοῦ> προσώ-
που τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας καὶ ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου
καὶ τὴν Σελήνην ποῖος ἐκ τούτων ὑπάρχει δυνατώτερος ἀπὸ τε τῆς
ἐκκεντρότητος καὶ τοῦ πρὸς τὸν ὠροσκόπον συσχηματισμοῦ καὶ λαβὲ
ἐκείνον πρῶτον σημάντορα προσώπου τοῦ ἐρωτῶντος καὶ ἔαν συσχη- 5
ματίζεται οὗτος τῷ κυρίῳ τοῦ τόπου τῆς δουλείας, μοιρικῶς, γενήσεται
ἢ δουλεία ἐκείνη· γενήσεται δὲ ἀπὸ Ζητήσεως καὶ ἐγγυήσεως τοῦ
ἐρωτῶντος· εἰ δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας συσχηματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ
ὠροσκόπου γενήσεται ἢ δουλεία μετ' εὐκολίας καὶ σπουδῆς τοῦ ἐπιζη-
τουμένου τὴν δουλείαν. ἔαν δὲ εὐρῆς τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου ἢ τὴν 10
Σελήνην εἰς τὸν τόπον τῆς δουλείας ἢ τὸν κύριον τῆς δουλείας ἐν τῷ
ὠροσκόπῳ, καὶ οὕτως γενήσεται, εἰ μήπω τὸ Ζῦδιον τῆς δουλείας
ὑπάρχει ταπεινῶμα τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου ἢ εὐρεθῆ ἐκεῖσε ὑπαυ-
γος· τότε γὰρ οὐ γενήσεται. ἔαν δὲ εὐρῆς τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου
ἢ τὴν Σελήνην συσχηματίζοντας ἀστέρι ὄντι εἰς τὸν τόπον τῆς δου- 15
λείας, [f. 147] ἔχη δὲ ὁ ἀστὴρ ἐκεῖνος εἰς τὸν τόπον οἰκειότητά τινα ἢ
ἔαν εὐρῆς τὸν κύριον τοῦ τόπου τῆς δουλείας συσχηματίζοντα ἀστέρι
ὄντι εἰς τὸν ὠροσκόπον καὶ ἔχοντι οἰκειότητά τινα ἐν τῷ ὠροσκόπῳ,
γενήσεται ἢ δουλείας· εἰ δὲ οὐχ εὐρῆς τι τῶν εἰρημένων εἶδεων,
<.....> 20

Ἐάν τις τῶν ἀστέρων μετακομίζει τὴν ἀκτίνα τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τὸν ἕτε-
ρον, ἤγουσ ἀπορρεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου, συνάπτει δὲ
τῷ κυρίῳ τῆς δουλείας ἢ ἀπορρεῖ ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας,
συνάπτει δὲ τῷ κυρίῳ τοῦ ὠροσκόπου, γενήσεται ἢ δουλεία διὰ μέσου
τινός. εἰ δὲ οὐδ' αὐτὸ εὐρήσεις, ἰδὲ ἔαν παρά τινος τῶν ὑψηλῶν ἀστέ- 25
ρων γίνετα ὑποδοχὴ τῶν ἀκτίνων τῶν δύο ἀστέρων, ἤγουσ τοῦ τε
κυρίου τοῦ ὠροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας καὶ ὄρα ὁ τοιοῦ-
τος ἀστὴρ τὸν τόπον τῆς δουλείας καὶ ὑπάρχει οὗτος ἐν τῷ ὠροσκόπῳ
ἢ τῷ μεσουρανήματι, γενήσεται ἢ δουλεία διὰ μέσου τινός. αὗται γὰρ
γὰρ αἱ τρεῖς σημασίαι, ἤγουσ ὁ συσχηματισμὸς, ἢ μετακομιδὴ καὶ ἢ 30
<ὑπο>δοχὴ εἰσὶν αἱ δηλοῦσαι τὴν πράξιν τῆς ἐπιζητουμένης
δουλείας.

Εἶτα ἰδὲ τὸν ἐπικράτορα, ἤγουσ τὸν κυβερνήτην τῆς δουλείας, ποῖος
ἐστὶ τῶν ἀστέρων τῶν συσχηματιζομένων παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ
ὠροσκόπου ἢ τῆς Σελήνης, ὅς ἐστιν ἀστὴρ βαρύτερος. καὶ ἰδὲ τὸν 35
κύριον τοῦ ὠροσκόπου καὶ τὸν κύριον τῆς δουλείας καὶ τὸν βαρύτερον
ἀστέρα τὸν ἐπισυνάγοντα ἀκτίνων τῶν δύο ἀστέρων, τοῦ τε κυρίου τοῦ
ὠροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας. καὶ ἔαν τις τούτων χρημα-

1 τοῦ addidi. 4 ἐκκεντρότητος] ἐγκεντρότης cod., in lexicis non invenitur.
5 προσώπου] προσώπω cod. 17 εὐρεῖς cod. 21 μετακομίζει τὴν ἀκτίνα κ. τ. λ.
Cf. supra, p. 98, 15. 24 et 29 μέσου] μέσω cod. 29 ante αὐτὰ duae litterae (αὐ?)
erasae sunt. 31 ὑποδοχὴ] δοχὴ cod. 37 ἐπισυνάγοντα τὰς ἀκτίνων... Cf. supra.
τοὺς ἀκτίνων cod.

τίζη σοι ὥστε ἵνα χρήσεται αὐτῷ πρὸς τὸ ἐπιγνώναί σε δι' αὐτοῦ τὴν
πράξιν τῆς ἐπιζητουμένης δουλείας καὶ ὑπάρχει ἀκάκωτος ἐν κέντρῳ ἢ
ἐν ἐπαναφορᾷ μήτε ἀναποδίζων μήτε ὑπαυτος μήτε ἀποκεκλικῶς,
γενήσεται ἢ δουλεία· εἰ δὲ ὑπάρχει κεκακωμένος, οὐ γενήσεται.

5 Εἰ δὲ εὐρήσεις ὅτι μέλλει γενέσθαι ἢ δουλεία καὶ ἐρωτηθῆς, εἴτε μετ'
εὐκολίας γενήσεται εἴτε μετὰ δυσχερείας, ἰδὲ καὶ ἔαν ἔνι ὁ συσχηματισ-
μὸς διὰ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου, γενήσεται εὐκόλως· εἰ δὲ διὰ τετραγώνου
ἢ διαμέτρου, γενήσεται δυσχερῶς. εἰ δὲ ἐρωτηθῆς, ὅτι ἢ δουλεία αὕτη δι'
αἰτήσεως γενήσεται τοῦ ζητοῦντος ἢ χωρὶς αἰτήσεως αὐτοῦ, ἰδὲ τὸν 10
κύριον τοῦ ὠροσκόπου καὶ τὴν Σελήνην. καὶ ἔαν συσχηματίζωνται τῷ
κυρίῳ τῆς δουλείας ἢ εἰσὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς δουλείας, γενήσεται αὕτη
δι' αἰτήσεως αὐτοῦ καὶ σπουδῆς. εἰ δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας συσχη-
ματίζεται τῷ κυρίῳ τοῦ ὠροσκόπου ἢ ὑπάρχει ἐν τῷ ὠροσκόπῳ, γενή-
σεται ἢ τοιαύτη δουλεία χωρὶς κόπου. καὶ ἔαν ἔνι ἢ ἐπιζητουμένη 15
δουλεία περὶ πράξεως, δοθήσεται αὐτῷ ἢ πράξις [f. 147^v] ἀπόνως· αὕτη
ἐστὶν ἢ κρίσις τῶν συσχηματισμῶν.

Ἡ δὲ γε μετακομιδὴ τῶν ἀκτίνων, ἤγουσ ἢ ἀπόρροια καὶ συναφὴ ἔχει
οὕτως. ἔαν ὁ μετακομίζων τὰς ἀκτίνων ἀπορρεῖ μὲν τοῦ κυρίου τοῦ
ὠροσκόπου, συνάπτει δὲ τῷ κυρίῳ τῆς δουλείας, ἢ καταρχὴ τῆς ἐπιζη- 20
τουμένης δουλείας γενήσεται ἀπὸ τοῦ ἐρωτῶντος. εἰ δὲ ἀπορρεῖ μὲν τοῦ
κυρίου τῆς δουλείας, συνάπτει <δὲ> τῷ κυρίῳ τοῦ ὠροσκόπου, γενή-
σεται ἢ καταρχὴ ἀπὸ τοῦ κρατοῦντος τὴν δουλείαν ἐκείνην· ἔαν δὲ
δαιτηθῆ ἢ πράξις τῆς ὑποθέσεως ἀπὸ τοῦ βαρυτάτου ἀστέρος τοῦ
ὑποδεχομένου τὰς ἀκτίνων τῶν δύο ἀστέρων, τοῦ τε κυρίου τοῦ 25
ὠροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, γενήσεται ἢ δουλεία διὰ
μέσου τινός. καὶ γίνωσκε ὅτι ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἢ ἢ Σελήνη
ἔαν σχηματίζεται ἀστέρι ἀπὸ τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ, ὥσπερ ἔαν
συσχηματίζεται ἢ Σελήνη τῷ Ἄρει ἀπὸ τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ, τοῦ
Καρκίνου, ἢ τῷ Διὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγόκερω, δηλοῖ ὅτι ἢ δουλεία οὐκ εὐο- 30
δήσεται. τὸ αὐτὸ ἔσται καὶ ὅτε συσχηματίζεται ἀστέρι ὄντι ἐν τῷ
ταπεινώματι τοῦ συσχηματίζοντος, ὥσπερ ὅταν συσχηματισθῆ ἢ
Σελήνη τῷ Κρόνῳ ἢ ἑτέρῳ ἀστέρι ὄντι ἐν τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τοῦ Σκορ-
πίου.

Γίνωσκε δὲ ὅτι ἔαν ὁ κύριος τῆς δουλείας ἐστὶ κακοποιὸς καὶ συσχη- 35
ματίζεται αὐτῷ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἢ ἢ Σελήνη διὰ τετραγώνου
<ἢ> διαμέτρου χωρὶς ὑποδοχῆς, δηλοῖ τὸ γενέσθαι μὲν μετὰ μὲλον τὸν
ἐρωτῶντα καὶ ἐπιζητοῦντα τὴν τοιαύτην δουλείαν διὰ τὸ εὐρεῖν μεγάλην
δυσχερείαν ἐν αὐτῇ, γενέσθαι δὲ ταύτην <...>. ἔαν δὲ ὁ συσχηματισμὸς
γίνετα διὰ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου καὶ τοῦτο χωρὶς ὑποδοχῆς, γενήσεται

21 δὲ addidi. 23 δαιτηθῆ incertum. 26 μέσου] μέσω cod. 28 τῷ Ἄρει] τὸν
♈ cod. 29 τῷ Διὶ] τὸν ♃ cod. 36 ἢ add. Boll. 37 post ταύτην lacunam signi-
ficat Boll.

ἡ δουλεία χωρὶς κακώσεως. εἰ δὲ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς δουλείας ὑπάρχει εἰς ἀστήρ καὶ ἐστὶν ἀκάκωτος ἢ συσχηματίζεται ἀστέρι ἐτέρῳ μετὰ ὑποδοχῆς, γενήσεται ἡ δουλεία. ὡσαύτως γενήσεται καὶ ὅτε συσχηματισθῆ ὁ τοιοῦτος κύριος τῶν δύο τόπων παρὰ τῆς Σελήνης ἀκάκωτου αὐτῆς οὕσης.

Ἰσθὶ δὲ καὶ τοῦτο ὅτι καὶ τὰ ζῦδια ἔχουσι μαρτυρίαν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, καὶ πρωτοτύπως, ἐὰν ἔνι ὁ ὠροσκόπος ζῦδιον στερεὸν ἢ δίσωμον καὶ τὰ κέντρα ἐὰν εἰσὶν ὀρθά, ἤγουν ἵνα ἔνι τὸ μεσουράνημα ζῦδιον ἰ', καὶ ἵνα μὴ ἔνι τὸ μεσουράνημα ζῦδιον θ' ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου· τοῦτο οὖν ἐστὶ καὶ τὸ τῶν ζυδίων.

Ἄλλὰ καὶ τῶν ἀστέρων τρεῖς μαρτυρίαι εἰσὶ πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, καὶ πρῶτον μὲν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου, δεύτερον δὲ ὁ κύριος τῆς δουλείας καὶ τρίτον ἡ Σελήνη. ἐὰν οὖν συσχηματίζωνται οἱ δύο σημειωτικοί, ἤγουν ὅ τε κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς δουλείας, [f. 148] καὶ ὑπάρχει εἰς ἓκ τούτων ἀκάκωτος, τεύξεταί τοῦ τρίτου τῆς δουλείας. εἰ δὲ εἰσὶ καὶ οἱ δύο ἀκάκωτοι, ἐπιτεύξεταί τοῦ διμοίρου. εἰ δὲ εἰσὶ καὶ οἱ τρεῖς ἀκάκωτοι, ἤγουν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου, ὁ κύριος τῆς δουλείας καὶ ἡ Σελήνη ἀπὸ τε ἀναποδισμού ὑπαύγου καὶ κακώσεως παρὰ τῶν κακοποιῶν ἐπιτεύξεταί τῆς ὅλης δουλείας. ἐὰν δὲ ὁ συσχηματισμὸς τούτων γενήσεται μεθ' ὑποδοχῆς, ὑπάρχει δὲ ὁ ὑποδεχόμενος αὐτοὺς παρ' ἑτέρου ἀστέρος ὑποδεδειγμένος καὶ αὐτός, γενήσεται ἡ δουλεία μετὰ προσθήκης· ὑπόδειγμα δὲ τοῦτο.

<Υπόδειγμα.> Περὶ ἐπιτυχίας πράξεως.

Ἐσκεψάμην τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν καὶ ἔλαχον πρόσωπον τοῦ ἐρωτῶντος τὸν ὠροσκόπον, τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ τὴν Σελήνην, πρόσωπον δὲ τῆς ἐπιζητουμένης πράξεως τὸ μεσουρανοῦν ζῦδιον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ. εὐρέθη οὖν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου Ἑρμῆς ἐν τῷ ὠροσκόπῳ ἐν τῷ τέλει τοῦ ζυδίου, ὁ δὲ κύριος τοῦ μεσουρανήματος Ζεὺς ἐν τῷ μεσουρανήματι ἐν μοίρα κ'· ἦν δὲ ἀπορρέων ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας· ἡ δὲ Σελήνη εὐρέθη ἐν τῷ ὑποθέσεως κέντρῳ διαμετροῦσα τὸν Δία, ὅπερ καὶ δηλοῖ ἐπιτυχίαν τῆς δουλείας μετὰ δυσχερείας καὶ βίας διὰ τὸ εἶναι τὸ σχῆμα διάμετρον. εἰ γὰρ ἦν τρίγωνον ἢ ἑξάγωνον, βραδία ἐδήλου τὴν ἐπίτευξιν τῆς πράξεως. καὶ ἐπειδὴ ἡ Σελήνη ἀπήρχετο πρὸς διάμετρον τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, δηλοῖ τὸ γενέσθαι αὐτὴν ἀπὸ ὀχλήσεως καὶ ἐπιζητήσεως τοῦ ἐρωτῶντος· εἰ γὰρ ὁ κύριος τῆς δουλείας ἀπήρχετο πρὸς τὸν σημαντικὸν

8 δίσωμον cod. 21 αὐτοῦς add. man. altera. 22 Sequitur exemplum. 23 Figuram in codice huic exemplo adpictam omisi. Ὑπόδειγμα add. Boll. 24 ἔλαχον] ἔλ/ cod. προσώπου cod. 25 προσώπου cod. 27 Ἑρμῆς (semper) cod. 30 ὑποθέσεως] ὑπο cod.

ἀστέρα τοῦ ἐρωτήσαντος, εἶχομεν εἰπεῖν τὴν ἐπίτευξιν χωρὶς κόπου καὶ ἐπιζητήσεως. ἐπεὶ δὲ ὁ Ζεὺς ἐν τῷ μεσουρανήματι ὦν δεχόμενος τὴν ἀκτίνα τοῦ σημειωτικοῦ, ἤγουν τῆς Σελήνης, εὐρέθη στηρίζων πρὸς τὸ ἀναποδίσαι, δηλοῖ μετὰ τὴν εὐδῶσιν ἀποτυχίαν καὶ φθορὰν καὶ ἀλλοίωσιν τῆς δουλείας. ἔσται δὲ τοῦτο ἐξ αἰτίας τοῦ ἀρχηγοῦ διὰ τὸ δεσπόζειν τὸν Δία τοῦ μεσουρανήματος. εἰ γὰρ ὁ δεχόμενος τὴν ἀκτίνα τοῦ σημειωτικοῦ ἀστέρος ἦν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου, εἶχομεν εἰπεῖν γενέσθαι τὴν φθορὰν [f. 148v] τῆς δουλείας ἐξ αἰτίας τοῦ ἐπιζητουμένου αὐτῆν. ἐπεὶ δὲ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ εἰσέρχεται ἐν τῷ τόπῳ τῶν χρημάτων, δηλοῖ τὸ ἐπιζητεῖν τὸν ἐρωτῶντα μετὰ τὸ καταλιπεῖν τὴν τοιαύτην δουλείαν χρήματά τινα πρὸς ζωὴν αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἑρμῆς εἰσελθὼν εἰς Καρκίνον ἐξαγωνίζει τὸν Ἄρεα χωρὶς ὑποδοχῆς, δηλοῖ τὸ οἰκονομῆσαι μὲν τὸν ἐρωτῶντά τι πρὸς ὠφέλειαν αὐτοῦ, ἔχειν δὲ τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν κεκακωμένην ἀπόκρισιν καὶ λυπηράν. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἄρης κυριεύει τοῦ ἔκτου τόπου, ἐξελθοῦσα ἡ τοιαύτη λύπη ἐξ αἰτίας δούλων ἢ νοσημάτων. τὸ δὲ ἀπορρεῖν τὸν Ἑρμῆν ἐκ τοῦ κυρίου τῆς δουλείας, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἐρωτῶν κατ' ἀρχὰς μὲν ἠλιπίζεν ἐπιτυχεῖν τῆς δουλείας. ἀπήλιπσε δὲ αὐτῆς μετὰ ταῦτα.

Οὕτως οὖν σκέπτου ἀεὶ ἐπὶ πάσης ἐρωτήσεως καὶ τὸ ἀληθὲς εὐρήσεις.

[F. 147v in margine.]

Λέγει δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ὅτι ἡ σωματικὴ συναλλαγὴ μεγαλυτέραν δύναμιν ἔχει τῶν διὰ τῶν ἀκτίνων σχημάτων· τὸ μὲν γὰρ σῶμα φθείρει τὴν ἀκτίνα, ἡ δὲ ἀκτίς τὸ σῶμα οὐ φθείρει.

Οἱ παλαιοὶ σοφοί, ὅ τε Ῥάπτης¹ καὶ ὁ Μούγνης² καὶ ὁ Πέσρ³ καὶ ὁ Ἰουδαῖος⁴, ἰσοφωνοῦντες λέγουσιν ὅτε ἀπέχει ὁ ἐλαφρὸς ἀστήρ τοῦ βαρέως μοίρας τρεῖς· τότε γὰρ καὶ συσχηματίζει αὐτῷ· λέγεται δὲ ἀπορρεῖν τούτου, ὅτε παρελθεῖν διάστημα ἐνὸς λέγουσι. ἡ δὲ γε ἀπόρροια τῆς διαμέτρου μιᾶς μοίρας, ἡ δὲ γε σύνοδος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀπόρροια ἐπικρατεῖ καὶ λέγεται συνοδεύειν, ὅτε ἐντὸς τῆς ὠρισμένης αὐτῶν τῶν ἀστέρων εἰσὶν ἀκτίνος.

4 εὐδῶσιν] εὐδῶσιν cod., in lexicis non invenitur. 23 μεγαλυτέρα] Cf. supra, p. 101, 31. 28 παρελθεῖν] παρελ^θ cod. λέγουσι] λ/ cod.

¹ Raptus?

² Mugnes. Cf. *Catal.*, II, 136, 24 et *supra*, p. 41.

³ Πέσρ i. e. Sahl ben Bisr, cf. *supra*.

[E. 148v.] Αἱ δὲ ἰδ' διαθέσεις τῶν πλανητῶν ἀστέρων
ῥωμαῖστί καὶ ἀραβιστί ἔχουσιν οὕτως.

α' τὸ χρηματιστικόν	ἐλεκπέλ.	
β' τὸ ἀχρημάτιστον	ἐλετπάρ.	5
γ' ἡ συναφή	ἐλετσεάλ.	
δ' ἡ ἀπόρροια	ἐλενσερέφ.	
ε' ἡ κενοδρομία	χαλεσέηρ.	
ς' ἡ θηριώδης κενοδρομία	ἐλβάχση.	
ζ' ἡ μετακομιδὴ	ἐλνάκλ.	10
η' ἡ συναγωγὴ	ἐλτζέμ.	
θ' ἡ ἀποστροφὴ	ῥάτέλνουρ.	
ι' ὁ ἐμποδισμὸς	ἐλμένεγ.	
ια' ἡ παράδοσις τῆς κυβερνήσεως	τέφγ ἐλτεπτήρ.	
ιβ' ἡ παράδοσις τῆς δυνάμεως	τέφγ ἐλκουβε.	15
ιγ' ἡ δύναμις	ἐλκουβε.	
ιδ' ἡ ἀσθένεια	ἐλδόγφ.	

Αἱ δὲ ἐρμηνεῖαι τῶν αὐτῶν ἔχουσιν οὕτως.

- α'. τὸ χρηματιστικόν ἐστίν, ὅταν ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ χρημα-
τίζοντι. 20
- β'. τὸ ἀχρημάτιστον ἐστίν, ὅταν ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ μὴ
χρηματίζοντι [f. 149].
- γ'. ἡ συναφή ἐστίν, ὅτε ἀπέρχεται ὁ ἀστὴρ συνάψαι ἑτέρῳ ἀστέρι.
- δ'. ἡ ἀπόρροια ἐστίν, ὅτε μετὰ τὸν τοιοῦτον συσχηματισμὸν παρ-
έλθῃ ὁ ἀστὴρ τοῦ ἀστέρος καὶ ἀπορρεῖ ἐκ τούτου. 25
- ε'. ἡ κενοδρομία ἐστίν, ὅτε οὐ βλέπει τινα τῶν ἀστέρων ἢ Σελήνην
κατὰ τὸ νυχθήμερον.
- ς'. ἡ θηριώδης κενοδρομία ἐστίν, ὅταν ἡ Σελήνη ἐν ζῳδίῳ εἰσελ-
θοῦσα διέλθῃ τὸ τοιοῦτον ζῳδιον καὶ οὐ συνάψῃ τινὶ τῶν ἀστέρων.
- ζ'. ἡ μετακομιδὴ ἐστίν, ὅτε συνάπτει ἀστὴρ ἀστέρι τινὶ καὶ μετὰ 30
τοῦτο ἀπέρχεται πρὸς συναφὴν ἑτέρου ἀστέρος.
- η'. ἡ συναγωγὴ ἐστίν, ὅτε τις τῶν ἀστέρων ὄραθῇ παρ' ἑτέρων
δύο ἀστέρων καὶ συνάξῃ τὰς αὐγὰς αὐτῶν.
- θ'. ἡ ἀποστροφὴ ἐστίν, ὅτε ἀδυνατεῖ ὁ ἀστὴρ δέξασθαι ἀκτίνα
ἑτέρου ἀστέρος συσχηματίζοντος αὐτῷ ἕκ τε τοῦ ἀναποδισμοῦ ἢ ἐκ τοῦ 35
ὑπάρχειν αὐτὸν ὑπαυγον.
- ι'. ὁ ἐμποδισμὸς ἐστίν, ὅτε ἀστὴρ ἐπέρχεται συναφθῆναι ἀστέρι
ἑτέρῳ καὶ πρὸ τῆς συναφῆς ταύτης ἀναποδίζει ἢ ἀπέρχεται μὲν ὁ ἀστὴρ
συναφθῆναι ἑτέρῳ ἀστέρι, ὡς εἴρηται, καὶ πρὸ τῆς τοιαύτης συναφῆς
συνάπτεται ὁ ἐπόμενος ἑτέρῳ ἀστέρι. 40
- ια'. ἡ παράδοσις τῆς κυβερνήσεώς ἐστίν, ὅτε σημειωτικός τις

ἀστὴρ ὑποθέσεώς τινος συναφθῇ ἑτέρῳ ἀστέρι καὶ παραδίδοι αὐτῷ
τὴν κυβέρνησιν.

ιβ'. ἡ παράδοσις τῆς δυνάμεώς ἐστίν, ὅτε ὑπάρχει ὁ ἀστὴρ ἐν
ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὑψώματι ἢ τριγώνῳ συνορίῳ ἢ ὀρίῳ σὺν δεκανῶ ἢ τρι-
5 γῶνῳ σὺν δεκανῶ καὶ συναφθῇ ἑτέρῳ ἀστέρι· παραδίδοι δὲ τότε αὐτῷ
τὴν οἰκείαν δύναμιν.

ιγ'. ἡ δύναμις ἐστίν, ὅτε ὑπάρχει ὁ ἀστὴρ ὠρθοποδισμένος ἐν
τόποις οἰκείοις ἢ κέντρῳ.

ιδ'. ἡ ἀσθένεια ἐστίν, ὅτε ὁ ἀστὴρ ὑπάρχει ἀναποδισμένος καὶ
10 ἀποκεκλικῶς καὶ ἐν ἀνοικείοις καὶ ἀλλοτρίοις τόποις.

Ἡ ἐρμηνεῖα τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τῶν μὴ ἐχόντων
αἰτίαν καὶ ἐμποδισμὸν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν,
ὅτε γένηται ὑπόσχεσις, ἀπὸ συσχηματισμοῦ τῶν δύο
κυρίων ἢ ὑποδοχῆς τοῦ δεχομένου τὴν κυβέρνησιν καὶ
15 τὴν οἰκονομίαν τῆς πράξεως τῆς δουλείας, εἰσὶ κατα-
τροπαὶ ια'.

α'. ἵνα ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν τόπῳ καλῷ ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου ἤγουν
εἰς κέντρον ἢ εἰς ἐπαναφορὰν κέντρου ἀφ' ἧς βλέπει τὸν ὠροσκόπον.

β'. ἵνα ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν ἐνὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ τόπων εἴτε εἰς
20 οἶκον ἢ ὑψωμα ἢ ὄριον ἢ δεκανόν.

γ'. δ'. ἵνα [δὲ] μὴ κακοῦται ὁ ἀστὴρ παρὰ τινος τῶν κακοποιῶν διὰ
συνόδου ἢ τετραγώνου ἢ διαμέτρου.

ε'. ἵνα μὴ συσχηματίζεται ἀστέρι ὄντι ἐν ἀποκλίματι ἢ ἀστέρι τετα-
πεινωμένῳ ἢ ἵνα μὴ ταπεινοῦται ἢ Σελήνη.

ς'. ἵνα ἢ ὑποδεγεμένος ὁ ἀστὴρ. 25

ζ'. ἵνα εἰσὶν οἱ ὑψηλοὶ ἀστέρες ἀνατολικοί, οἱ δὲ χαλαροὶ δυτικοί.

η'. ἵνα ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν τῇ οἰκείᾳ αἰρέσει, ἤγουν εἰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ
ἐστίν ἢ ἐρώτησις, ὑπάρχη ἡμερινός, εἰ δὲ ἐν νυκτί, νυκτερινός.

θ'. ἵνα ὑπάρχη ὁ ἀστὴρ ἐν ζῳδίῳ στερεῶ.

ι'. ἵνα ἢ ὁ ἀστὴρ ἐγκάρδιος τῷ Ἡλίῳ ἐν μιᾷ δηλονότι μετ' αὐτοῦ
μοίρᾳ, ἐπειδὴ τῶν μὲν ἀγαθοποιῶν, αὐξάνεται τὸ ἀγαθόν, τῶν δὲ κακο-
ποιῶν, ἐλαττοῦται τὸ κακόν.

ια'. ἵνα ἢ ὁ ἀρρενικὸς ἀστὴρ ἐν ἀρρενικῷ τεταρτημορίῳ, ὁ δὲ θηλυ-
κὸς ἐν θηλυκῷ.

35 Αὐταὶ οὖν αἱ σημασίαι εἰσὶν αἱ δηλοῦσαι τὴν τῶν ἀστέρων δύναμιν
καὶ μὴ κωλύουσαι τὴν πράξιν καὶ ἀπόβασιν τῆς δουλείας.

27 αἰρέσει] φαῦσει cod., superscripsit manus altera αἰρέσει. 28 δὲ inclusi.

[F. 150.] Ἡ δὲ ἐρμηνεία τῶν ἀσθενειῶν τῶν ἀστέρων ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις καὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν αἱ καὶ οὖσαι ἐναντῖαι τῶν ρηθειῶν δυνάμεων τῶν ἀστέρων ἔχει οὕτως κατὰ τὸν Μούγγην.

α'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν ἀποκλίματι, τῷ ζ' δηλονότι καὶ ιβ' τόπω 5 καὶ μὴ ὀρῶντι τὸν ὠροσκόπον.

β'. τὸ ἀναποδίζειν τὸν ἀστέρα.

γ'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ὑπαυγον.

δ'. τὸ συσχηματίζεσθαι τοὺς κακοποιούς ἀπὸ διαμέτρου ἢ τετραγώ- 10 νου ἢ συνόδου.

ε'. τὸ ἐμπεριέχεσθαι τὸν ἀστέρα ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν καὶ συν- 15 ἅπτειν ἐνὶ τούτων.

ς'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν τῷ ταπεινώματι αὐτοῦ.

ζ'. τὸ συσχηματίζεσθαι ἀστέρι ἀποκεκλικότι τοῦ ὠροσκόπου ἢ τὸ ἀπορρεῖν ἀστέρος ἔξ οὗ ὑπεδέχετο· λέγει δὲ εἰς τὴν ὑποδοχὴν ταύτην 15 ὁ Ἀπομάσαρ, ὅτι τότε ἐστὶν ἐρήμωσις τῆς ὑποδοχῆς ταύτης, ὅτε μετὰ τὴν ἀπόρροιαν ταύτην τὴν ὑποδεδειγμένην συναφθῆ ἑτέρῳ ἀστέρι ἀνυποδείκτως· εἰ δὲ μεθ' ὑποδοχῆς, ἐστὶ καλόν. εἰ δ' ἴσως μετὰ τὴν ἀπόρροιαν τῆς ὑποδοχῆς οὐ συνάπτει τινὶ τῶν ἀστέρων, οὐ πολλά ἐστὶ 20 κακά.

η'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα ἐν τόπῳ ἄλλοτρίῳ.

θ'. τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα μεθ' ἐνὸς τῶν συνδέσμων πλάτος μὴ ἔχοντα.

ι'. τὸ βλάπτειν τὸν ἀστέρα ἑαυτὸν, ἡγουν εἶναι αὐτὸν ἐν ψ' ἐναντιού- 25 ται Ζωδίου.

Αὗται αἱ σημασίαι εἰσὶν αἱ ἐμποδίζουσαι τὰς δουλείας πάσας καὶ 25 πρόσχε ἵνα μὴ τι ἐκ τῶν δέκα τούτων κεφαλαίων ἔχει ὁ ἀστὴρ ὁ κάπελ ὁ καὶ ἐπικρατήτωρ καὶ δοχεὺς καὶ κυβερνήτης τῆς δουλείας, ὁ δεχόμενος δηλονότι τὰς ἀκτίνας τοῦ ἐλαφροῦ ἀστέρος.

[F. 151v.] Κρίσις Οὐάλεντος διὰ τὸν Μουχοῦμετ¹.

Ἡρωτήθη Οὐάλης ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν καὶ εὐρέθη ὁ 30 ὠροσκόπος Ἰχθύες καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι Τοξότης καὶ καθεξῆς Κρόνος ἐν τῷ τρίτῳ, Ἀναβιβάζων ἐν τῷ τετάρτῳ, Σελήνη ἐν τῷ πέμπτῳ, Ἀφροδίτη καὶ Ἄρης ἐν τῷ ἑβδόμῳ εἰς τὴν Παρθένον, Ἡλιος

20 κακά] κακόν cod. 26 κάπελ vel κάπεν cod.; est nomen arabicum.

¹ Fabellas de Vettio Valente, celeberrimo astrologo, scriptores medii quod dicitur aevi excogitasse nemo mirabitur (cf. *Catal.*, V, part. 1, p. 118, n. 2). Cum hac narratiuncula cf. thema Mohamedis Stephano Alexandrino suppositum (supra, cod. 21, f. 523). [F. C.]

ἐν τῷ ἐννάτῳ εἰς τὸν Σκορπίον, Ζεὺς καὶ Ἑρμῆς καὶ Καταβιβάζων ἐν τῷ δεκάτῳ εἰς τὸν Τοξότην.

Ἐσκοπήσαμεν οὖν τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν καὶ εὗρομεν τὸν ὠροσκό- 5 πον οἶκον Διὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ ὄραιοις συνοδεύοντα τῷ Ἑρμῇ ἐν τῷ μεσουρανήματι· καὶ ἀμφοτέροι ἀνατολικοί. ἦν δὲ καὶ τῆς ἡμέρας κύριος ὁ Ζεὺς καὶ τῆς ὥρας ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ Καταβιβάζων μετ' αὐτῶν καὶ εἰς τὸ μεσουρανήμα ὁ Ἀναβιβάζων καὶ εἰς τὸν ἑβδομον ὁ Ἄρης σὺν τῇ Ἀφροδίτῃ, ὁ Κρόνος εἰς τὸν τρίτον τόπον τὸν περὶ ἀδελφῶν, ὁ δὲ τρί- 10 τος τόπος ἀνθρωπόμορφον ζῴδιον. καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δυνατώτερον τοῦ Διὸς οὐχ εὗρομεν ἀστέρα. καὶ εἶπομεν ὅτι ἡ ἐρώτησις <ἐστὶ> διὰ ἀνθρωπον ἐνδοξον. διότι δὲ εἶδον τὸν Ἑρμῆν συνοδεύοντα τούτῳ, εἶπον ὅτι οὗτος ἀνθρωπός ἐστι λόγιος. διὰ δὲ τὸν Ἀναβι- βάζοντα εἶπον ὅτι ἐνεργεῖ τὴν τοιαύτην λογιότητα μετὰ τῆς κεφαλῆς τῶν πραγμάτων· διότι δὲ <ἦν> καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι, εἶπον· ὁ 15 τοιοῦτος ἢ ἔχει μεγάλην ἐξουσίαν ἢ ἔξει. διότι δὲ ἦν ἐν τῷ Διὶ ὁ Ἄρης, ἔχει πολέμους καὶ ἀκαταστασίας καὶ φόβους. διότι δὲ ἦν μετ' αὐτοῦ ἡ Ἀφροδίτη, εἶπον ὅτι ἐστὶ πόρνος καὶ πότης. διότι δὲ ἦσαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἑρμοῦ ἀμφοτέροι, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος ψεύστης ἐστὶ. καὶ ἡ πίστις ἦν κρατεῖ πεπλανημένη ἐστίν.

20 Εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν· καὶ τί βλέπεις ἐπ' αὐτῷ; καὶ εἶπον ὅτι ὁ ἀνθρωπος οὗτος ὑψωθήσεται καὶ μέλλει κρατηῆσαι χωρῶν καὶ εὐφημηθῆναι παρὰ πολλῶν ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ εὗρον τὸν Ἀναβιβάζοντα ἐν τῷ τετάρτῳ τόπῳ ἐν οἴκῳ Ἑρμοῦ, τὸν δὲ κύριον αὐτοῦ ἐν τῷ κάτω συνοδεύοντα τῷ Διί, εἶπον ὅτι τέλος αὐτοῦ ἐστὶ 25 τὸ δοθῆναι τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἀνθρώποις κακοῖς καὶ μιαιοῖς, οἵτινες ὑψωθήσονται καὶ δεῖξουσιν ἰδίαν γνῶσιν καὶ πίστιν· οὐκ ἐστὶ δὲ ἀληθῆ. διότι δὲ εὗρον τὸν Κρόνον εἰς τόπον ἀδελφοῦ, εἶπον ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ <...> ἵνα ἀνατρέπωσι τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ ἐλέγχωσιν αὐτὸν ψεύστην. διότι δὲ εὗρον τὸν Δία εἰσερχόμενον εἰς 30 τὸν Αἰγόκερῳτα — ὁ δὲ Αἰγόκερως γεώδης —, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος ὑποτάξει ἀπὸ δυνάμεως γῆν καὶ κυριεύσει αὐτῆς. διότι δὲ ἦν ὁ Ἄρης ἐν τῷ Διί μέλλων εἰσερχεσθαι εἰς τὸν Ζυγόν, εἶπον ὅτι ὁ τοιοῦτος φοβηθήσεται καὶ φύγη.

Καὶ εἶπον ἀπὸ τῆς ἐρωτήσεως ταῦτα, ἃ οὐκ εἶπεν ἕτερος. οὐκ 35 ἐγίνωσκον δὲ διὰ τὸν Μουχοῦμετ εἶναι τὴν ἐρώτησιν. ἐθυμώθη οὖν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν καὶ εἶπεν· ἐγκλείσατε αὐτὸν τῇ φυλακῇ καὶ εἰ μὲν λέγει ἀληθῶς, ἵνα ἐκβληθῆ· εἰ δὲ μὴ, ἵνα ἀναιρεθῆ.

Καὶ ἐγένετο οὕτως. ὁ δὲ θεὸς ἐρρύσατό με καὶ ἔφυγον εἰς τοὺς

5 μεσουρανήματι] ὑπογείψ cod.; corr. Cumont coll. v. 19. 8 Κρόνος] Ἥ in rasura. 11 ἐστὶ add. 14 ἦν add. 15 μεγάλην ... ὁ Ἄρης, ἔχει omiserat cod., add. in marg. manus eadem. 22 εὗρον corr. librar. ex εὗρων. 24 ante κάτω superscr. man. ead. de. 28 post αὐτοῦ lacunam statui.

Ἄραβας καὶ εἶδον τὸν γαμβρὸν τοῦ Μουχοῦμετ πολεμοῦντα τότε τοὺς Πέρσας. καὶ εἶπον αὐτῷ τὴν τοιαύτην κρίσιν καὶ ἐθαύμασεν καὶ ἠρώτησέ με περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ εἶπον αὐτῷ ὅπερ ἐνόουν.

Πόνημα Οὐάλεντος.

Λέγει ὁ Οὐάλης· βλέπε εἰς τὴν ἐρώτησιν τοὺς ἀστέρας τοὺς ὄντας 5 εἰς τὸν ὠροσκόπον καὶ τὸ μεσουράνημα καὶ εἶπερ δηλοῦται ἡ ἐρώτησις ἀπ' ἐκείνων καὶ μάλιστα ὅταν ἔχωσι πλείονας λόγους εἰς αὐτοὺς οἱ ἀστέρες οἱ ὄντες ἐν αὐτοῖς καὶ οἱ κύριοι τῶν τοιούτων Ζωδίων καὶ ὅταν μὲν ἀπορρή ἀπ' ἐκείνων κακοποιὸς ἀστήρ, λέγε περὶ τοῦ παρελθόντος. ὅταν δὲ ἀπέρχωνται εἰς σχηματισμόν, λέγε περὶ τοῦ μέλλοντος. καὶ 10 ταῦτα μὲν ὅταν ἀπορρή καὶ σχηματίζῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ Ζωδίῳ, ἐν ᾧ ἐστίν. εἰ δὲ ἐξέλθῃ καὶ οὕτως σχηματίζῃ, οὐκ ἔστι δυνατόν.

<Δωροθέου.>

Εἶπεν ὁ Δωρόθεος· ἐὰν ἐρωτηθῆς ἐρώτημα καὶ βλέπῃς ὅτι περὶ 15 ἐλπίδος ἀγαθῆς ἐστὶ τὸ ἐρώτημα καὶ εὐρῆς τὴν Σελήνην <συ>σηματιζομένην ἀγαθοποιῶν, τὸν δὲ τοιοῦτον ἀστέρα ἐν κέντρῳ <ὄντα> καὶ λόγον ἔχοντα εἰς τὸ τοιοῦτον κέντρον ἢ ὄντα μετὰ τὸ κέντρον, τὸν δὲ κύριον τοῦ πρώτου τριγώνου τοῦ ὠροσκόπου εἰς τόπον δυνατόν, ἡ δὲ ὠροσκοπούσα μοῖρα συσχηματίζεται ἀγαθοποιῶν, ὡς δὲ καὶ οἱ κύριοι 20 τῶν φωστήρων βλέποντες τοὺς ἰδίους τόπους, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ ὠροσκόπος εἴῃ Ζῳδίου στερεὸν ἢ δίσωμον καὶ οὐχὶ πλάγιον, κρίναι ὅτι ἡ τοιαύτη ἐλπίς πληρωθήσεται καλῶς [f. 152] καὶ συντόμως. ἐπιμαρτυροῦν δὲ γράψον καὶ τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης. εἰ μὲν οὖν βλέπει τὸ τοιοῦτον δωδεκατημόριον ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγε ὅτι γενήσεται. ὅθεν ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ τοιούτου πράγματος καὶ τὸ 25 εἶδος, λάβε τοῦτο ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ Ζωδίου, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ οὕτως ἴνα νοήσεις.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι ὅτι ἐὰν ἐρωτηθῆς εἰ γίνεται τότε τὸ ἀγαθὸν 30 ὅπερ ἐλπίζει τις, ἐὰν εὐρῆς ὅτι κενοδρομεῖ ἡ Σελήνη ἢ συσχηματίζεται κακοποιῶν καὶ οὐκ ἔχει λόγον ὑποδοχῆς εἰς ἐκείνον ἢ ὅταν οἱ κύριοι τῶν φωστήρων καὶ οἱ τριγωνοκράτορες αὐτῶν μὴ ὡσιν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφοραῖς καὶ ὡσιν ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἢ τῷ ἔκτῳ ἢ ὅταν οἱ κακοποιοὶ συσχηματίζωνται μοιρικῶς τῇ ὠροσκοπούσῃ μοίρᾳ καὶ εἰ ἐνὶ ὁ κύριος

13 Δωροθέου addidi. 15-16 σχηματιζομένην cod. 16 ὄντα add. 17 ἢ ὄντα μετὰ τὸ κέντρον omis. cod., addidit man. ead. 26 καὶ ὁ κύριος τῆς Σελήνης post ὠροσκόπου addiderat cod., sed del. man. ead. 29 τότε] τό τε cod.

τοῦ ὀρίου τοῦ ὠροσκόπου εἰς ὄρια κακοποιῶν ἢ ὑπαυγος ἢ ὑποπο- 5 δίζων ἢ στηρίζων ἢ εἰς σκοτεινὴν μοῖραν καὶ εἴ ἐστὶν ὁ κύριος τοῦ ὀρίου τοῦ ὠροσκόπου κακοποιὸς ἀστήρ καὶ κακούμενος, γίνωσκε ὅτι τοῦτο ἀναμφιβόλως δηλοῖ μὴ πληροῦσθαι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα. βλέπε 5 δὲ καὶ τοὺς κυρίους τῶν φωστήρων καὶ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου καὶ εἰ βλέπουσι τοὺς τόπους αὐτῶν καὶ κακοῦνται ἢ ὡσιν εἰς Ζῳδίου τροπικὸν ἢ πλάγιον, γίνωσκε ὅτι οὐ γίνεται.

Λέγει δὲ ὁ Οὐάλης ὅτι ἐγὼ ἀποδέχομαι τὴν κρίσιν τῶν Περσῶν καὶ οὕτως κρίνω ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐρωτήσῃ.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοὶ ὅτι δηλοῖ τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, καὶ τὸ 10 τέλος αὐτοῦ ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὁ κύριος τῆς Σελήνης, ὅταν ὡσιν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφοραῖς καὶ ὡσιν ἀγαθοποιοὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀστέρων τῶν βλεπόντων εἰς αὐτόν. εἰ μὲν οὖν ἡ ἐρώτησις διὰ κακὸν 15 τί ποτε πρᾶγμα <ἐστὶ> καὶ εὐρῆς ἀγαθοποιῶν εἰς τὸ κέντρον σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ ὠροσκόπου καὶ τὴν Σελήνην συσχηματιζομένην αὐτοῖς καὶ τοὺς κυρίους τῶν φωστήρων εἰς τόπον καλόν, λέγε ὅτι οὐ τελειοῦται. εἰ δὲ διὰ καλὸν ἡ ἐρώτησις, γίνωσκε ὅτι τελειοῦται.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἐλπίδος κακῆς ἢ φόβου 20 καὶ εὐρῆς τὴν Σελήνην <συ>σηματιζομένην κακοποιῶν καὶ τοῦτον εἰς κέντρον ἐν στερεῷ Ζωδίῳ <ὄντα> καὶ τὸ δωδεκατημόριον τῆς Σελήνης μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἢ βλέπει αὐτόν, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον κακὸν γίνεται. εἰ δὲ περὶ ἀγαθῆς ἐλπίδος ἡ ἐρώτησις, οὐ πληροῦται. μάλιστα 25 δὲ φοβούμεθα μὴ γένηται εἰς βλάβην καὶ ἀπώλειαν τὸ ἐπιζόμενον ἀγαθόν.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· πιστεύσον τοῖς λόγοις ἡμῶν. ἐὰν εἰς 30 ἐρωτήσεις ἐλπίδος ἀγαθῆς ἢ κακῆς εὐρῆς τοὺς ἀγαθοποιούς μετὰ τῶν κακοποιῶν ἐν τοῖς κέντροις, ὁμοίως καὶ τὴν Σελήνην συσχηματιζομένην τοῖς τόποις αὐτοῦ, ἰδὲ τοὺς ἔχοντας πλείονας δυνάμεις καὶ γίνωσκε ὅτι, ἐὰν ὁ κακοποιὸς ἔχῃ λόγον εἰς τὸν ὠροσκόπον καὶ μαρτυρίαν καὶ δυνάμιν σὺν τῇ Σελήνῃ, ὁ τοιοῦτος οὐ καταλείπει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις. εἰ δὲ ὁ ἀγαθοποιὸς ἔχει ὁμοίως, γίνωσκε ὅτι δυνατόν 35 ἐστὶ τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα καὶ εἰς μεγάλην ὠφέλειαν ἀποτελεῖται. ἐὰν

15 ἐστὶ add. 21 σχηματιζομένην cod. 22 ὄντα add. 31 τοῖς corr. ex τῆς. 33 γίνωσκε ὅτι post Σελήνη add. cod., delevi.

δὲ δ' ἀκακοποιὸς μὴ ἔχη λόγον ἐν τῷ Ζωδίῳ ἐν ᾧ ἐστὶν ἢ ἐν τῷ ὠρο-
σκόπῳ καὶ βλέπωσιν αὐτὸν οἱ ἀγαθοποιοί, παύεται τῆς ἰδίας κακίας καὶ
στρέφεται πολλάκις εἰς τὸ ἀγαθόν. καὶ βλέπε, ὅταν πίπτωσιν οἱ ἀγαθο-
ποιοὶ ἀστέρες εἰς κέντρον καὶ οἱ ἀκακοποιοὶ εἰς κέντρον, ποῖα εἰσὶ τὰ
κέντρα ἐν οἷς οἱ ἀκακοποιοί, καὶ ποῖα τὰ ἕτερα ἐν οἷς οἱ ἀγαθοποιοί. καὶ 5
εἰ μὲν οἱ ἀκακοποιοὶ ἐν τῷ ὠροσκόπῳ καὶ τῷ μεσουρανήματι <εἰσιν>, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ τῷ τρίτῳ, λέγε ὅτι ἡ ἀρχὴ κακῆ καὶ
τὸ τέλος καλόν. εἰ δὲ τὸ ἐναντίον, λέγε πάλιν καὶ σὺ τὸ ἐναντίον.

Περὶ τοῦ τί δηλοῖ ἡ ἐρώτησις λέγει ὁ Πυθαγόρας.

Εἰ μὲν εὐρίσκεις τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας πλείονας δυνάμεις εἰς 10
τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ πίπτοντα ἀπὸ τῶν
κέντρων, γίνωσκε ὅτι τὸ ζήτημα ἐκεῖνο διὰ φυγῆν ἐστὶν ἢ ἐξέλευσιν
τῶν ἀπὸ κάστρων.

Τῶν Ἰνδῶν.

Εἴπερ βλέπεις τοὺς ἔχοντας λόγον ἀστέρας εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν 15
Σελήνην καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ εἰς κέντρον <ὄντα> καὶ ἐστὶν ἡ ἐρώτησις
περὶ ἐξέλευσεως, γίνωσκε ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξέλευσις γίνεται μὲν, ἀλλ'
οὐχὶ ταχέως.

[F. 152v.] Βαβυλωνίων.

Λέγουσιν οἱ Βαβυλωνῖοι· βλέπε εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν τὸν τε 20
ὠροσκόπον καὶ τὸ μεσουράνημα καὶ τὸν ἐνδέκατον καὶ πῶς κείνται οἱ
κύριοι αὐτῶν. εἰ μὲν οὖν κείνται καλῶς καὶ εἰς κέντρον καὶ οὐ κακοῦν-
ται σὺν τῷ κυρίῳ τοῦ τετάρτου ὃ ἐστὶ τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως,
γίνωσκε ὅτι ἐκεῖνη περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις τελειοῦται καλῶς. εἰ μὲν οὖν
δύο ἀπ' αὐτῶν εἰσὶ κακούμενοι, οἱ δὲ δύο ἀγαθοποιούμενοι, γίνωσκε 25
ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τελειοῦται. εἰ δὲ ἐστὶν εἰς ἕξ αὐτῶν ἀγαθο-
ποιούμενος, οἱ δὲ λοιποὶ μὴ οὕτως ἔχουσι, λέγε κατὰ τὴν δύναμιν
αὐτοῦ καὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ τὸν σχηματισμὸν τῶν βλεπόντων αὐτοῖς
ἀστέρων.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ὁ καιρὸς τῆς τελειώσεως τοῦ ἐρωτήματος ἢ
τῆς καταλύσεως αὐτοῦ λαμβάνεται οὕτως. ποιήσον περίπατον τοῦ
ὠροσκόπου καὶ τοῦ ἑβδόμου τόπου καὶ ὅταν συσχηματίζωνται ἀγαθοὶ
ἀστέρες, λέγε ὅτι γίνεται τὸ καλόν. ὅτε δὲ ἀκακοποιοί, λέγε τὸ ἐναντίον.

6 εἰσιν add. 7 λέγει cod. 15 ἀστέρος cod. 16 ὄντα add.

εἰ δὲ θέλεις ἰδεῖν, πόθεν ἔρχεται τὸ καλόν ἢ τὸ ἐναντίον, ἰδὲ τὸν ἀκακο-
ποιὸν ἢ τὸν ἀγαθοποιὸν ἀστέρα καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ θέματος, ἐν ᾧ
ἐστὶ, κρίναι.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ψηλάφησον τὰ τρία
ταῦτα, τὸ παρεληλυθός, τὸ ἐνεστὸς καὶ τὸ μέλλον, καὶ εἰ μὲν ἐρωτηθῆς
διὰ πράξιν ἢ πρόσωπον, ἐὰν ἀπὸ τοῦ δεῖνα τόπου μετέπεσεν ἢ περὶ
ἀποποιήσεως πραγμάτων, καὶ εὐρῆς τοὺς ἔχοντας ἀστέρας πλείονας
λόγους εἰς τὸν ὠροσκόπον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐρωτήσῃ πεσόντας ἀπὸ τῶν
κέντρων, γίνωσκε ὅτι μετέπεσε τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα ἢ πρόσωπον
ἀπωλέσθη.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· ἐὰν ἐρωτηθῆς διὰ πρᾶγμα, ὅπερ ἐλπίζει
ἀπολαβεῖν τις ἀπὸ τίνος καὶ εὐρῆς τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους εἰς
ἐρώτησιν ἐπὶ κέντρῳ, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐτελειώθη ἢ τελειοῦται.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῆς, εἰ γίνεται τὸ ζητούμενον πρᾶγμα
καὶ εὐρῆς τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους ἀστέρας εἰς τὴν ἐρώτησιν ἢ
εἰς κέντρον ἢ εἰς τὰς ἐπαναφοράς, λέγε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα
τελειοῦται.

Δωρόθεος.

Λέγει ὁ Ἕλλην Δωρόθεος ἐν τοῖς μυστηρίοις αὐτοῦ· ἐὰν θέλῃς
νοῆσαι περὶ τίνος ἢ ἐρώτησις, ἰδὲ τὸν κύριον τοῦ πρώτου τριγῶ-
νου τοῦ ὠροσκόπου, ἐν ποίῳ Ζωδίῳ ἐστὶ καὶ ποίῳ τόπῳ. καὶ ἀπὸ τού-
των λέγε τὴν ἐρώτησιν.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι μετὰ τῶν Βαβυλωνίων ὅτι ἐὰν θέλῃς ἰδεῖν
τίς ἐστὶν ἡ θεωρία ἐκείνου περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, ὀφείλεις ἰδεῖν ἀπὸ τῶν
ἀστέρων τὸν ἔχοντα πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν ἐν ποίῳ Ζωδίῳ
ἐστὶ καὶ κρατῆσαι τὸν κύριον τοῦ τοιοῦτου Ζωδίου καὶ τὸν κύριον τοῦ
ὀρίου καὶ τριγῶνου καὶ τὸν κύριον τοῦ ὑψώματος καὶ κατ' ἐκεῖνο
εἰπεῖν.

17 ἐρωτηθῆ cod. 22 post Ἕλλην quattuor litterae (ἰκός ut videtur) erasae sunt.
30 post ἐστὶ addiderat librarius καὶ ποίῳ τόπῳ καὶ ἀπὸ τούτων, sed expunxit
manus eadem. 31 τοῦ ὀρίου post τριγῶνου superscripsit librarius.

Ὁ Ἀπομάσαρ.

Λέγει ὁ Ἀπομάσαρ· εἰ θέλεις ἰδεῖν τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως τοῦ μέλλοντος πληρωθῆναι ἐρωτήματος, ἰδὲ τὸν ὠροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν Ἥλιον καὶ σκόπησον ποῖος ἀπὸ τούτων τῶν δύο φωστήρων ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ εἰς τὸν ὠροσκόπον καὶ εἴπερ βλέπει αὐτὸν ὁ κύριος τοῦ ζωδίου ἐν ᾧ ἐστὶν ἢ ὁ κύριος τῆς ἐρωτήσεως. καὶ ποιήσον περίπατον τοῦ τοιοῦτου ἀστέρος. καὶ ὅταν συσχηματίζεται ἀγαθοποιῶ ἀστέρῃ ἢ συνάπτῃ, λέγε ὅτι γίνεται. εἰ δὲ θέλεις νοῆσαι ἐξ αἰτίας ποίου προσώπου ἢ πράγματος, βλέπε, εἴ ἐστιν ὁ τοιοῦτος ἀγαθοποιὸς κύριος τοῦ ἑνδεκάτου τόπου, λέγε ὅτι ἐξ αἰτίας 10 φίλων καὶ ὁμοίως ἐπὶ τοῖς λοιποῖς τόποις. εἰ δὲ καὶ ἐστὶ κακοποιὸς ὁ συσχηματιζόμενος, λέγε ὁμοίως ἐξ αἰτίας ποίου προσώπου ἢ πράγματος καταλύεται.

Λέγει δὲ καὶ τοῦτο ὁ Ἀπομάσαρ· εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ποιήσον ταῦτα καὶ γίνωσκε ὅτι τὰ μυστήρια τῆς ἀποτελεσματικῆς τέχνης ταῦτά εἰσι 15 καὶ μὴ ἐπιλανθάνου τούτων.

Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· γίνωσκε ὅτι οἱ ἀστέρες εἰς δύο μερίζονται, εἰς ἀγαθοποιούς καὶ κακοποιούς. καὶ ὅπου μὲν βλέπεις τοὺς ἀγαθοποιούς, εἰπέ ἐκεῖ τὸ ἀγαθόν. ὅπου δὲ βλέπεις τοὺς κακοποιούς, εἰπέ 20 ἐκεῖ τὸ κακόν.

<Δωροθέου.>

Δωρόθεος λέγει· εἰ μὲν ἐστὶν ὠροσκόπος εἰς τὴν ἐρώτησιν δίσωμον ζωδίων καὶ ἡ Σελήνη εἰς ζωδίων τροπικόν, γίνωσκε ὅτι ἡ ἐρώτησις ἐκείνη οὐ τελειοῦται εἰ μὴ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν. καὶ εἴ ἐστιν ὁ ὠροσκόπος τροπικὸς καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζωδίῳ δισώμῳ, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον πληρωθήσεται μετὰ κακοπαθείας καὶ ἀνάγκης πολλῆς. εἰ δὲ ἔσται ὁ ὠροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζωδίοις στερεοῖς, [f. 153] γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα πληροῦται, πλὴν μὴ ἑάσης τὰς μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν. εἰ δὲ ἐστὶν ὠροσκόπος 20 καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζωδίῳ τροπικῷ καὶ ἴδης τὰς μαρτυρίας τῶν ἀγαθοποιῶν δηλούσας ὅτι τελειοῦται τὸ πρᾶγμα, γίνωσκε ὅτι τὸ τοιοῦτον μετὰ ἀνάγκης πολλῆς πληροῦται, πολλάκις δὲ οὐδὲ τελειοῦται. εἰ δὲ ἐστὶν ὁ ὠροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ζωδίῳ δισώμῳ καὶ δηλοῦσιν αἱ μαρτυρίαὶ τῶν ἀγαθοποιῶν, ὅτι τελειοῦται τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις, γίνωσκε ὅτι πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τοῦτο ὁ τοιοῦτος ὁ ἔχων τὸ ζήτημα καὶ ἕτερον ἐπισυνάψει τούτου.

15 ἐκεῖ] ἐκείνο cod. 21 Δωροθέου add.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν εὑρῆς εἰς τὸν δεῦτερον τόπον ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου τὴν Σελήνην εἰς ζωδίων δισώμων, γίνωσκε ὅτι οὐκ ἐπεχείρησε ἐκεῖνῳ τῷ πράγματι πρὸ τῆς ἐρωτήσεως, εἰ μὴ τότε μέλλει 5 ἐπιχειρῆσαι. εἰ δὲ βλέπεις τὴν Σελήνην ἐν τῷ δωδεκάτῳ ζωδίῳ δισώμῳ ὄντι, γίνωσκε ὅτι ἐπεχείρησε τῷ πράγματι πρὸ τοῦ ἐρωτήσαι.

Οὐάλης.

Λέγει ὁ Οὐάλης καὶ οἱ Βαβυλώνιοι· εἰ βούλει γινῶναι, πότε ἔσται τὸ τέλος τῆς ἐρωτήσεως, ἰδὲ τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον καὶ ἰδὲ ποῖος ἀπὸ τούτων ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν καὶ ποῖος πλησιάζει τῇ ἐρωτήσει, καὶ οὗτος δηλώσει τὸν καιρὸν τῆς ἀποβάσεως. καὶ γίνωσκε ὅτι ἀληθέστερός ἐστὶν ἀπὸ τούτων ὁ συσχηματιζόμενος τῷ ὠροσκόπῳ, ὅταν ἔχη πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ὠροσκοποῦσα μοῖρα παρὰ μηδενὸς συσχηματιζομένη ἀστέρος, ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον εἰς τὴν ἐρώτησιν, εἴπερ βλέπει τὸν Ἥλιον ἢ τὴν Σελήνην ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ ζωδίων, ἐν ᾧ ἡ ἐρώτησις, καὶ ποιήσον περίπατον τοῦ τοιοῦτου ἀστέρος εἰς τε τοὺς ἀγαθοποιούς καὶ τοὺς κακοποιούς, ὡσπερ ποιεῖς ἐν τῷ γενεθλίῳ. καὶ ὅταν φθάνῃ εἰς ἀγαθοποιόν, λέγε ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πληροῦται τὸ πρᾶγμα.

Οὐάλης.

Λέγει ὁ Οὐάλης· ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν τῆς Βαβυλωνίας καὶ ἔβλεπον τὸν ἀστέρα τὸν ἔχοντα πλείονας λόγους εἰς τὴν ἐρώτησιν. καὶ ἐσκόπουν ἀπὸ τῶν δύο φωστήρων, ποῖος ἔχει πλείονας λόγους εἰς τὸν τοιοῦτον καὶ τὸν συσχηματιζόμενον αὐτῷ ἀγαθῷ σχήματι, καὶ ἐλάμβανον ἀπὸ τούτου τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως. καὶ ἔλεγον, ὅτι, ὅταν συνάπτῃ ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ τῷ ὀρίῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ ἔχων πλείονας λόγους, τότε γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα. ἔκρινον δὲ τοῦτο οὕτως, ὅταν ἐγίνωσκον, ὅτι ἀποτελεῖται τὸ πρᾶγμα, συνεργοῦσι δὲ μάλιστα καὶ αἱ τῶν ἀστέρων μαρτυρία. καὶ εἶδομεν γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μυστηρίων τῶν Ἰνδῶν ὅτι· ἰδὲ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι τὸν ὠροσκόπον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ· οὗτοι γὰρ εἰσι δυνατώτεροι πάντων

3 οὐκ ex corr. 4 ἐκεῖνῳ corr. ex ἐκείνο librarius. inter ἐκεῖνῳ et πρὸ rasura; superscripsit librarius τῷ πράγματι. πρὸ] πρὸς cod. 6 ὄντι add. man. altera. 21 φθάνῃ = ἦ. Cf. Indicem.

τῶν ἀστέρων, ὡσπερ καὶ τὸ Ζῳδῖον, ἐν ψ̄ ἐστὶν ὁ Ἥλιος. ἔχει γὰρ δύναμιν ὑπὲρ πάντας ἀστέρας. καὶ γίνωσκε ὅτι τὰ γενέθλια καὶ τὰ ἐρωτήματα καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐναντία ἐν τῷ ὠροσκόπῳ κείνται καὶ τῷ καταυγάζματι. καὶ ὡσπερ ὅταν ἀνέρχεται ὁ Ἥλιος ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος φέρει τὸ φῶς καὶ ἀφανίζει τὸ σκότος, οὕτως ὁ ὠροσκόπος τῆς 5 ὥρας. τῆς ὥρας ἐκείνης δὲ λάβε ἀπὸ τούτων καὶ τὴν ἀπόβασιν. καὶ ποιήσον τοὺς περιπάτους εἰς τὸν ἀγαθοποιὸν καὶ εἰς τὸν κακοποιὸν καί, εἰ μὲν ἐστὶν ὁ τοιοῦτος ἀστήρ μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὠροσκόπου ἢ μετὰ τοῦ κυρίου τῆς Σελήνης ἢ τοῦ τριγώνου τῆς Σελήνης ἢ τοῦ ὀρίου αὐτῆς ἢ μετὰ τοῦ κυρίου τῆς ὥρας, ποιήσον περίπατον τοῦ τοιοῦτου 10 ἀστέρος ἄνευ τοῦ ὠροσκόπου. καὶ ὅταν μὲν ἐνωθῆ ἀγαθοποιῷ, πληροῦται τὸ πρᾶγμα· ὅταν δὲ κακοποιῷ, καταλύεται.

<Περσῶν.>

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ ἐρωτηθῆς δι' ἐξέλευσίν τινος, ἰδὲ τὴν Σελήνην καὶ τὸ Ζῳδῖον, ἐν ψ̄ ἐστὶ, καὶ τοὺς συσχηματιζομένους ἀστέρας 15 αὐτῷ. εἰ μὲν οὖν οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ τριγώνου ἢ ἑξαγώνου σχήματος βλέπουσιν αὐτό, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐξελεύσεται. εἰ δὲ ἀπὸ τετραγώνου, γίνωσκε ὅτι οὐκ ἐξελεύσεται. εἰ δὲ ἀπὸ διαμέτρου καὶ συνόδου, γίνωσκε ὅτι αἱ τοιαῦται μαρτυρίαι ψευδεῖς εἰσὶ καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ τόπου ἐν ψ̄ ἐστὶν. εἰ δὲ ἐν κέντροις εἰσὶ, 20 γίνωσκε ὅτι οὐκ ἀποδημεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μήπου ὁ τοιοῦτος ἀστήρ διέλθῃ ἀπὸ τοῦ Ζῳδίου ἐν ψ̄ ἐστὶ. εἰ δὲ ἀπέκλιναν ἀπὸ τῶν κέντρων, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀποδημεῖ.

Τῶν Βαβυλωνίων.

Λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· συσχηματιζομένης τῆς Σελήνης τῷ Ἄρει 25 κατὰ πᾶν σχῆμα δηλοῦται περὶ ἐξελεύσεως. εἰ μὲν οὖν ἐστὶ τρίγωνον καὶ ἑξάγωνον, [f. 153^v] δηλοῦται ὅτι συντόμως ἐξελεύσεται, εἰ δὲ ἀπὸ τετραγώνου καὶ διαμέτρου, βραδέως ἀργήσεται.

Τῶν Ἑλλήνων.

Λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· ὅταν ἀστήρ ἀπὸ τοῦ ἐνάτου ἢ τοῦ τρίτου 30 συσχηματίζεται τῷ ὠροσκόπῳ καὶ μάλιστα ὅτε ἐστὶν Ἄρης ἢ Ἄφροδίτη καὶ μὴ ὡσὶν ὑποποδίζοντες ἢ στηρίζοντες, γίνωσκε ὅτι συντόμως δηλοῦται ἡ ἐξέλευσις.

4 De καταυγάζματι (= καταυγασμῷ) cf. Iadicem. 10 αὐτῆς corr. ex αὐτοῦ librarius. 13 Περσῶν add. 22 ἀπέκλιναν ex corr. κέντρων] κένδρων (corr. ex δένδρων) cod. 32 συντόμως corr. ex σύντομος.

Αἰγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἰγύπτιοι· εἰ βλέπεις τὴν Σελήνην ἀπορρέουσιν ἀπὸ ἀγαθοποιῶν καὶ συσχηματίζουσιν ἀγαθοποιῷ καὶ ὅτε ἡ Σελήνη μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν ἐν κέντρῳ, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος οὐκ ἔχει βουλήν 5 ἐξελεθῆναι.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἰδὲ τὸν ὠροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν κληρὸν τῆς Τύχης. εἰ μὲν οὖν εὔρης ἀγαθοποιὸν συνοδεύοντα ἢ 10 συσχηματίζοντα αὐτοῖς, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος μέλλει ἐξελεθῆναι καὶ μάλιστα ὅταν οἱ ἀγαθοποιοὶ κυριεύωσι τοῦ πρώτου τόπου καὶ τοῦ ἐνάτου καὶ τοῦ ἐνδεκάτου. εἰ δὲ ὡσὶ μετ' αὐτῶν κακοποιοί, γίνωσκε τὸ ἐναντίον.

Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· ἐὰν ἐρωτηθῆς περὶ ἀνθρώπου, <εἰ μέλλει> 15 ἐγκλεισθῆναι ἐν φυλακῇ ἢ ἕτερόν τι παθεῖν κακόν. εἰ μὲν εὔρης τοὺς ἀγαθοποιούς ἐν κέντρῳ καὶ τῷ ὠροσκόπῳ καὶ τὴν Σελήνην συνοδεύουσιν αὐτοῖς, τοὺς δὲ κακοποιούς ἀποκεκλικότας, γίνωσκε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐ πάθη δεινόν τι πολλάκις καὶ εἰς ἀγαθὸν ἢ κακῇ 20 ἐλπίς αὐτοῦ μεταστρέφεται.

<Βαβυλωνίων.>

Περὶ ἐξελεύσεως λέγουσιν οἱ Βαβυλώνιοι· γίνωσκε ὅτι, εἰ συσχηματίζεται ἡ ὠροσκοπούσα μοῖρα ἢ ἡ Σελήνη ὑπὸ κακοποιῶν ἀστέρος ἢ 5 συνοδεύεται, δηλοῦται ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξέλευσις οὐ γίνεται. εἰ δὲ καὶ ἡ ὠροσκοπούσα μοῖρα ἢ καὶ ἡ Σελήνη διήλθε τὸν σχηματισμὸν τῶν κακοποιῶν, δηλοῦται ὅτι μέλλει ἐξελεθῆναι.

Τῶν Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· εἰ μέλλεις νοῆσαι, εἴ ἐστὶν ὁ δεῖνα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἢ οὐ, ἢ τὸ πρᾶγμα τὸ δεῖνα ὅπου ἐτέθη ἢ οὐ, βλέπε τὸν κύριον 10 τοῦ ἐβδόμου. εἰ μὲν ἔπεισιν ἀπὸ τῶν κέντρων εἰς τὸν δωδέκατον ἢ ἕκτον, γίνωσκε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἢ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο οὐκ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. εἰ δὲ ἴδῃς τὸν τοιοῦτον ἀστέρα ἐν κέντρῳ, γίνωσκε, ὅτι ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐστὶν, ἐν ψ̄ ἐγίνωσκας εἶναι αὐτόν. καὶ εἴ ἐστὶν ἐπαναφορά, γίνωσκε, ὅτι πλησίον τοῦ τόπου ἐκείνου ἐστὶ καὶ στρέφε- 15 ται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ πράγματος.

10 συσχηματίζοντα corr. ex -τίζοντας. 11 τοῦ πρώτου τοῦ τόπου cod. 12 supra ἐνδεκάτου et ei rasura. 15 εἰ μέλλει addidi. 17 τὴν (ante Σελήνην) ex corr. 21 Βαβυλωνίων add. 22-23 συσχηματίζεται corr. ex σχηματίζεται.

Αἴγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἴγύπτιοι· ὅταν γένηται ἐρώτησις περὶ ἐξελεύσεως τοῦ δάιμα, γίνωσκε ἔτι ὁ ὤροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ἡ Σελήνη [καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ] δηλοῦσι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ψυχῆς καὶ περὶ τῆς ὁδοῦ, ὃ δὲ ἔβδομος τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ τὴν γῆν, εἰς ἣν μέλλει ἀπελθεῖν, ὃ δὲ κληρὸς τῆς Τύχης καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ δηλοῦσι τοὺς ἀνθρώπους τῆς χώρας ἐκείνης, εἰς ἣν ἀπέρχεται καὶ (εἰ θέλεις μαθεῖν) εἰ ἀποδέχονται τοῦτον καλῶς ἢ οὐ. τὸ δὲ μεσουράνημα καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ δηλοῖ τί βούλεται ἐκείνος καὶ διὰ τί ἀπερχεται εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου κέντρου καὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ λάβε τὸ τέλος τῆς ἀποβάσεως. εἰ μὲν οὖν ὁ ὤροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ἡ Σελήνη μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀγαθύνονται, ὃ τοιοῦτος ἔσται καὶ ὑγιεινὸς τὸ σῶμα, μέχρις ἂν ἀπέλθῃ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην. καὶ εἰ εὖρης τὸν ἔβδομον τόπον καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τὸν κληρὸν τῆς Τύχης μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀγαθουμένους καὶ ἐν καλοῖς τόποις, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, εἰς ἣν ἀπέρχεται, ἀγαπηθήσεται καὶ τιμηθήσεται παρὰ πάντων καὶ ἔσται ἔχων καλῶς, μέχρις ἂν διέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἰ εὖρης τὸ μεσουράνημα καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ ἀγαθουμένους, λέγε ὅτι τὸ τοιοῦτον πράγμα, περὶ οὗ ἐρωτᾷ, πληρωθήσεται καὶ τί ποτε ἐναντίον οὐ πάθῃ ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς χώρας ἐκείνης οὐδὲ νοσήσει καὶ πληρωθήσεται τὸ θέλημα τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐν τῇ γῆ ἐκείνῃ. καὶ ἐὰν ὁ τέταρτος τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ ἀγαθύνονται, ἔσται καὶ ἡ ἀπόβασις καλὴ. εἰ δὲ <ἐν> τῷ τοιοῦτῳ τόπῳ εὖρης κακοποιόν, λέγε τὰ ἐναντία.

<Ἑλλήνων.>

Περὶ ὑποστροφῆς καὶ τοῦ καιροῦ ταύτης λέγουσιν οἱ Ἕλληνες· τὴν ὑποστροφήν δηλοῦσιν οἱ δύο φωστήρες ὁ ὤροσκόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ὁ κύριος τοῦ τετάρτου. καὶ ἰδὲ ποῖος ἀπὸ τούτων ἔχει δυνατότερον λόγον εἰς τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν. καὶ ποιήσον περίπατον τοῦ τοιοῦτου ἀστέρος εἰς ἀγαθοποιόν καὶ εἰς κακοποιόν καὶ ὅτε μὲν φέρηται εἰς ἀγαθοποιόν, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος στρέφεται. εἰ δὲ εἰς κακοποιόν, λέγε ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος βούλεται στραφήναι, οὐ δύναται δέ.

Τῶν Ἰνδῶν.

Λέγουσιν οἱ Ἰνδοί· βλέπε τοὺς ἔχοντας πλείονας λόγους ἐν τῇ ἐρωτήσῃ. καὶ μᾶλλον βλέπε τὸν Ἥλιον καὶ εἰς τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν

1 περὶ Αἴγυπτίων cod. 2 γένηται ex corr. 4 καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ inclus. (dilogr.) Boll. post δηλοῦσι περὶ videtur deletum esse ἀνοῖς'. 11 λάβε τὸ ex corr. 19 ἀγαθουμένους corr. ex -υνομένης. 21 νοσήσει corr. man. allera ex νοήσει. 23 ἐν addidi.

τετράγωνον αὐτοῦ. εἰ μὲν οὖν εὖρης κακοποιόν εἰς τὸ τετράγωνον αὐτοῦ καὶ ἐρωτηθῆς περὶ ἐπανελεύσεως ἀποδημοῦντος, [f. 154] ὁ τοιοῦτος οὐ δύναται ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ τόπου ἐκείνου, εἰ μὴ καὶ ἀγαθοποιοὶ βλέπουσιν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ἢ στρέφεται, ὅτε ἐξέλθῃ ὁ Ἥλιος ἀπὸ τοῦ Ζωδίου, ἐν ᾧ ἔστιν ἡ τοῦ τετραγώνου τοῦ κακοποιοῦ ἢ ὅτε φθάσει ὁ Ἥλιος ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἦν ὁ κακοποιός.

Τῶν Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· ἐὰν ἐρωτηθῆς δι' ἀνθρωπον διελθόντα, εἰς ποῖον μέρος ἀπῆλθε τῆς οἰκουμένης, ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ὤροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου τῆς Σελήνης. καὶ μετὰ τὸ εὑρεῖν τοῦτον, ἐν ποίῳ Ζωδίῳ κεῖται, [καὶ] εἰ μὲν ἔστιν ἀνατολικὸν ἐκεῖνο τὸ Ζῳδίου, λέγε ὅτι εἰς ἀνατολὴν ἀπῆλθεν· εἰ δὲ δυτικόν, εἰς δύσιν· εἰ δὲ ἀρκτῶν, εἰς ἄρκτον· εἰ δὲ μεσημβρινόν, εἰς μεσημβρίαν. εἰ δὲ καὶ τὸν δηλωτικὸν ἀστέρα τοῦ τοιοῦτου τόπου εὐρήσεις ἐν τῷ δεξιῷ τετραγώνῳ τοῦ Ἥλιου, λέγε, ὅτι εἰς τὸ τοιοῦτον μέρος μάλιστα ἀπῆλθεν.

Αἴγυπτίων.

Λέγουσιν οἱ Αἴγύπτιοι· εἰ μὲν εὖρης τὸν κύριον τῆς Σελήνης καὶ τὸν κύριον τοῦ ὤροσκόπου εἰς ἐν Ζῳδίου, γίνωσκε ὅτι ἐντεῦθεν δηλοῦται ὁ τε τόπος καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπῆλθεν ὁ ἐξελθών. Λέγει ὁ Οὐάλης· ἔλεγεν εἰς ἀπὸ τῶν ἐπισήμων Αἴγυπτίων μαθηματικῶν· ἰδὲ τὸν ἔχοντα πλείονα λόγον ἐν τῇ ἐρωτήσῃ ἀστέρα, εἰς ποῖον Ζῳδίου κεῖται, καὶ κρίναι ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου Ζωδίου τὸ μέρος, εἰς ὃ ἀπῆλθε.

Περσῶν.

Λέγουσιν οἱ Πέρσαι· βλέπε τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας εἰς τὴν ἐρώτησιν δύναμιν καὶ μαρτυρίας. καὶ εἰ μὲν ὦσιν εἰς τὰς ἐπαναφορὰς τῶν δύο κέντρων τοῦ ὤροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος, γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἐπεχείρησε τῇ ὑποθέσει ταύτῃ περὶ ἧς ἡ ἐρώτησις γέγονε πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως. εἰ δὲ ἐν τοῖς ἀποκλίμασι τῶν δύο τούτων κέντρων, γίνωσκε, ὅτι ἐπεχείρησε πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐρωτήσεως.

2 ἠρωτήθη cod. 3 τοιοῦτος corr. ex τοιοῦτον. 11 καὶ uncinis seclusi. 13 et 14 δυτικός et ἀρκτικός cod. μεσημβρινός cod. 20 δ τε] ὅτι cod. 22 ἀστέρα] ἀστέρων cod. 27 ἐπαναφορὰς ex corr.

[F. 154.] Παρεξεβλήθησαν λόγοι τοῦ Δωρόθεου ἀπὸ βιβλίου Σαρακηνικῆς ἔχοντες οὕτως¹.

Ἐνδέχεται εἰς πᾶσαν καταρχὴν βασιλέως ἢ ἀρχηγοῦ τινος ἢ ἐτέρου οἰουδήτινος ἀνθρώπου ἢ ἐπιχειρήσεως κτίσματος, ἵνα αὐξίφωται ἢ Σελήνη καὶ προστίθεται τοῖς ἀριθμοῖς βορεία τε οὐσα καὶ συνάπτουσα 5 τῷ Διὶ ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ. παρατηρεῖν δὲ δεῖ τὸ μὴ συνάπτεσθαι παρ' αὐτῆς τὸν Κρόνον· δηλοῖ γὰρ δυσχέρειαν ἐπὶ τῇ καταρχομένῃ πράξει καὶ ἐπὶ τῇ περὶ τινος ὑποθέσεως γενομένη ἐρωτήσει. εἰ δὲ ἡ Σελήνη συνοδεύει τῷ Ἄρει ἢ συσχηματίζει ἐπὶ καταρχῆς κτίσματος τινος, 10 ἐπισυμβῆσεται ἐμπρησμός ἢ χαλασμός ἢ πόλεμος, ἐὰν ἡ καταρχὴ ἐστὶ βασιλέως ἐπιχείρησις.

Δεῖ δὲ σε παρατηρεῖν εἰς πᾶσαν καταρχὴν τὴν ἔκλειψιν τῆς Σελήνης καὶ τὰς λοιπὰς τῆς Σελήνης κακώσεις καὶ μᾶλλον, ἐὰν ἡ τοιαύτη γένηται ἔκλειψις, ἐν ᾧ Ζῦδιῳ ἐστὶ κατὰ τὸν τῆς γεννήσεως καιρὸν ἢ ἐν τῷ 15 τοιοῦτῳ τριγῶνῳ ἢ τετραγῶνῳ ἢ ὅτε ἐστὶν Ὑπαυγος [f. 154^v] ἢ ὅτε διαμετροῦσα τὸν Ἥλιον ἢ ὅτε συνοδεύει τῷ Καταβιβάζοντι ἢ τῷ Ἀναβιβάζοντι καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν τῇ μοίρᾳ τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ Κρόνου ἢ τοῦ Ἄρεως καὶ ὅτε συνοδεύει τινὶ τῶν κακοποιῶν ἢ ὄρᾳ τούτου δι' ἐνὸς τῶν λοιπῶν τεσσάρων σχημάτων καὶ ὅτε ἀπὸ τοῦ βορείου μέρους ἀπέρχεται πρὸς τὸ νότιον καὶ ὅτε ὁ δρόμος αὐτῆς ἐστὶν ἥττων τῶν 20 δώδεκα μοιρῶν. πολλοὶ γὰρ τούτου τοῦ δρόμου αὐτῆς καταφρονοῦσι· καὶ γίνεται βλάβη μεγάλη διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν παρόμοιον εἶναι αὐτὸ τῆς βραδυτήτος τοῦ Κρόνου κινήσεως· καὶ ὅστις ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ κατάρχηται τινος, εὐρήσει ἐμπόδισμὸν καὶ δυσχέρειαν καὶ βραδυτῆτά ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ δουλείᾳ. 25

Δεῖ οὖν μὴδὲ ἐν ταῖς τελευταίαις μοίραις τῶν Ζῦδιῶν τὴν Σελήνην εἶναι. εἰ δὲ εὐρεθῆ ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος κατερχομένη ἐπὶ τὸν θ', φθαρήσεται ἡ δουλεία ἐκείνη καὶ οὐ τελεσθήσεται. παριστῶσι δὲ ἐπὶ τοῦτο καὶ ὑπόδειγμα· οἶον ὅτι ἔτυχε τὸ μεσουράνημα Αἰγόκερω μοῖρα ι' καὶ ὁ θ' τόπος Τοξότου μοῖρα ιε' καὶ εὐρέθη ἡ Σελήνη μέσον 30 τῆς ιε' μοίρας τοῦ Τοξότου καὶ τῆς ι' τοῦ Αἰγόκερω καὶ ἔδοξεν εἶναι αὐτὴν ἡσθενημένην καὶ τεταπεινωμένην ὡσπερ ἂν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ Ζυγοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Σκορπίου.

Εἰ δὲ καὶ ἐπέλθοι σοι κατεπίγουσά τις καταρχὴ καὶ οὐκ ἔχεις πλατυσμὸν καιροῦ, φρόντισον ἵνα θῆσῃς τὸν ἕνα ἀγαθοποιὸν εἰς τὸν 35 ὠροσκόπον καὶ τὸν ἕτερον εἰς τὸ μεσουράνημα διὰ τὸ τοὺς ἀγαθο-

15 τοιοῦτῳ του cod. 26 τελευταίσι cod.

¹ De libris Dorothei in arabicam linguam versis, cf. Roeper, *Lectiones Abulpharagianae*, Danzig, 1844, p. 43 ss., Engelbrecht, *Hephaestion von Theben*, 1887, p. 31 ss.

ποιούς ἀποδιώκειν τὴν βλάβην τῶν κακοποιῶν ἢ ὕφεισιν τοῦ κακοῦ σημαίνειν.

Δεῖ οὖν ἀναδιδάσαι σε καὶ τὰς τῶν ἀστέρων κακώσεις· πρῶτοτύπως γὰρ κακὸν ἐστὶ τὸ εἶναι τὸν ἀστέρα Ὑπαυγον. καὶ πρόσεχε ἵνα μὴ ὁ 5 Ὑπαυγος ἀστήρ ἢ ὁ ὑποποδίζων κυριεύει τοῦ ὠροσκόπου, ἵνα μὴδὲ ἢ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ Ζυγοῦ καὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ Σκορπίου ἢ ἐν ἀποκλίματι ἢ συνοδεύει τινὶ τῶν κακοποιῶν ἢ ἔξαγωνίζει ἢ τετραγωνίζει ἢ τριγωνίζει ἢ διαμετρεῖ. ἐν τοιοῦτῳ γὰρ καιρῷ εἰ καταρχῆ δουλείας, οὐ τελεσθήσεται. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ Αἰγόκερωτι συμφέρει εἶναι τὴν Σελήνην 10 τῷ ἐναντιώματι αὐτῆς· χεῖρον δὲ κακὸν ἐστὶ τὸ τὴν Σελήνην ἀπορρεῖν κακοποιῶν καὶ συνάπτειν κακοποιῶν.

Κακὸν δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ἐν ἐνὶ Ζῦδιῳ ἐμπεριέχεσθαι τὸν ἀστέρα ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν, ὡσαύτως καὶ ὅτε ὁ ἀστήρ Ζῦδιακῶς ἐμπεριέχεται, ἡγουν αὐτὸς μὲν, ἵνα ἢ ἐν τῷ ὠροσκόπῳ, ὁ δὲ εἰς κακοποιὸς ἐν τῷ 15 δευτέρῳ τόπῳ καὶ ὁ ἕτερος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τόπῳ. τὸ αὐτὸ γοῦν ἐστὶ καὶ ὅτε τὸ ὠροσκοποῦν Ζῦδιον ἢ ἕτερόν τι Ζῦδιον ἔχει ἕνα κακοποιὸν ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτῷ Ζῦδιῳ καὶ ἕτερον ἐν τῷ δωδεκάτῳ. ἰσχυροτέρα δὲ κάκωσις ἐστὶν, ὅτε ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐμπεριόχῃ οὐ φθαίνει ἀκτίνα τοῦ Ἥλιου ἢ ἐνὸς τῶν δύο ἀγαθοποιῶν ἐντὸς ἑπτὰ μοιρῶν· τοῦτο γὰρ τὸ 20 κακὸν παγκάκιστόν ἐστὶν.

Εἰ δὲ καὶ ἐμπερισεθῆ ἀστήρ ἢ Ζῦδιον τοιοῦτότροπον ὑπὸ τῶν δύο κακοποιῶν, ἐστὶ πάνυ κάλλιστον καὶ εὐτυχίας δηλωτικόν. ὁ δὲ Καταβιβάζων καὶ ὁ Ἀναβιβάζων βλάπτουσι τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην.

Οἱ δὲ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν οἰκοῦντες εἶπον ὅτι ὁ Καταβιβάζων μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν ἀγαθοποιὸς ἐστὶ καὶ 25 μετὰ τῶν κακοποιῶν κακοποιός, ὁ δὲ Ἀναβιβάζων μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν κακὸς καὶ μετὰ τῶν κακοποιῶν καλός.

Ὁ Δωρόθεος πρὸς τούτοις λέγει καὶ τοῦτο ὅτι ἡ ἐν τοῖς γενεθλίοις φθορὰ τῶν ἀστέρων τοιοῦτοτρόπως γίνεται· ὅτε ὁ ἀστήρ ὑπάρχει 30 Ὑπαυγος ἢ μεθ' ἐνὸς τῶν συνδέσμων ἢ μέσον τῶν δύο κακοποιῶν ἢ ὅτε κενοδρομεῖ καὶ οὐ συνάπτει τινὶ τῶν ἀστέρων καὶ ὅτε ὑπάρχει ἐν ἐνὶ τῶν δύο φαύλων ἀποκλιμάτων, τῷ ἔκτῳ δηλονότι καὶ τῷ δωδεκάτῳ καὶ ὅτε ἢ ὑποποδισμένος.

Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος εἶπε καὶ ἕτερα ἕνα κεφάλαια διάφορα περὶ τῆς 35 τῶν ἀστέρων ἀσθενείας καὶ δυνάμεως τῶν μαρτυριῶν τούτων· ὅσα δὲ καὶ ὁ σοφὸς Μούγγνης εἶπε καὶ διὰ [f. 155] τοῦτο περιττὸν ἔδοξεν ἡμῖν ἀπογράψασθαι καὶ ταῦτα ἐνταῦθα.

Ὁ αὐτὸς Δωρόθεος πρὸς τούτοις εἶπεν ὡς, ἐὰν ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου εὐρεθῆ ἀκάκωτος καὶ μὴ Ὑπαυγος, δηλοῖ ἐπιτυχίαν τῆς δουλείας. εἰ δὲ ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ ᾧν ὁ ἀστήρ συναντήσῃ κακοποιῶν,

3 σε] σοι cod. 6 τὴν ἀρχὴν cod. 21 ante εἰ δὲ nonnulla excidisse videntur. 22 κἀκτιστον cod.

γενήσεται ἀποτυχία μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν. εἰ δὲ καὶ ἡ Σελήνη ἐν τοῖς φαύλοις εὐρεθῆ ἀποκλίμασιν, ἀναμφίβωλον ἔχε τὴν ἀποτυχίαν.

Λέγει ὁ αὐτὸς Δωροθέος καὶ τοῦτο· τὰ πράγματα τοῦ γήνιου κόσμου τούτου γίνονται μὲν καὶ ἀπογίνονται. αἰτία δὲ <ἐκ> τῆς φύσεως τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ζῴδιων καὶ ἀστέρων ἀπὸ τε τοῦ συσχηματισμοῦ 5 αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς τούτων ἀπορροίας καὶ τοῦ χρηματιστικοῦ τούτων καὶ ἀχρηματίστου καὶ τῆς τούτων δυνάμεως προνοία καὶ οἰκονομία τοῦ δημιουργοῦ. καὶ ἐὰν εὐρεθῆ ὁ ἀστὴρ ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφορᾷ κέντρου, σημεῖόν ἐστιν ἐπιτυχίας τῆς δουλείας. εἰ δὲ ἐν τοῖς δυοῖς φαύλοις ἀποκλίμασιν εὐρεθῆ, σημεῖόν ἐστιν ἀποτυχίας. καὶ πρόσεχε 10 εἰς πᾶσαν καταρχήν, ἵνα μὴτε ὁ κύριος τοῦ ὠροσκόπου μὴτε ὁ κύριος τῆς δουλείας συνάπτει ἀστέρι ὑποποδισμένῳ ἢ ὑπαύγῳ· ἀσθενὴς γὰρ ὢν ὁ τοιοῦτος ἀστὴρ ἀποστρέφει τὰς ἀκτῖνας τοῦ συνάπτοντος αὐτῷ ἀστέρος καὶ οὐ προσδέχεται αὐτὰς διὰ τὴν τούτου ἀσθένειαν. χεῖρον δὲ ἐστὶ τὸ τὸν ἀστέρα εἶναι ἐν ἀσπκλίματι καὶ συνάπτειν ἀστέρι ὄντι 15 αὐτῷ ἐν ἀσπκλίματι· δηλοῖ γὰρ τοῦτο τὸ τὴν δουλείαν μὴτε ἀρχὴν ἔχειν μὴτε τέλος.

Καλὸν ἐστὶ τὸ χρῆσασθαί σε τοῖς ἡμερινοῖς ἀστράσιν ἐπὶ δουλείαις μελλούσαις ἐν ἡμέρᾳ καταρχθῆναι, τοῖς δὲ νυκτερινοῖς ἐπὶ δουλείαις μελλούσαις ἐν νυκτὶ καταρχθῆναι. Καλὸν δὲ ἐστὶ καὶ τὸ τὸν ἀστέρα 20 εἶναι ἐν οἰκείᾳ αἰρέσει, ἡγουν τὸ εἶναι τὸν ἡμερινὸν ἀστέρα ἐν ἡμέρᾳ ὑπὲρ γῆν ἐν ζῴδιῳ ἀρρενικῷ, τὸν δὲ νυκτερινὸν ἀστέρα ἐν νυκτὶ ὑπὸ γῆν ἐν ζῴδιῳ θηλυκῷ.

Ἡ δύναμις δὲ τοῦ Διός, τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Ἄρεως τότε ἐστίν, ὅτε ὑπάρχουσιν ἀνατολικοί, τῆς δὲ Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρμοῦ ὅτε εἰσὶ 25 δυτικοί. ἕκαστος δὲ τῶν ἀστέρων πάλιν ἰδίαν ἔχει δύναμιν αὐθις, ὅτε τέ ἐστὶν ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἢ τῷ ὑψώματι ἢ τῷ τριγώνῳ ἢ τῷ ὀρίῳ καὶ τῇ οἰκείᾳ αἰρέσει καὶ ὅτε ταχυδρομεῖ καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν κέντρῳ ἢ ἐπαναφορᾷ κέντρου καὶ ὅτε ἀνέρχεται κατὰ πλάτος πρὸς βορρᾶν καὶ ὅτε ἐστὶν ἀκάκωτος ὡς προεδηλώσαμεν. εἰ δὲ εὐρεθῆ ὁ ἀστὴρ δυτικὸς ἢ 30 ὑποποδισμένος ἢ ὑπαυγος, ἐστὶν ἀσθενής.

[F. 156.] Τοῦ Ῥητορίου¹.

Πρὸς τὸν Ἄρεα τρίγωνος ὢν ὁ Κρόνος εὐπορίας καὶ εὐπραγίας καὶ ἀρχῆς ποιητικὸς ἐστὶ. τὰ γὰρ τρίγωνα καὶ αἱ συμπαρουσῖαι τῶν σχημάτων τῶν μὲν ἀγαθοποιῶν τὴν δύναμιν ἐπιτείνουσι, τῶν δὲ φθορο- 35

3 γήνιου] γίνου cod. 3-8 haec potius Christiani cuiusdam esse quam Dorothei adnotat Boll. 4 ἐκ add. Cumont. 18 ἀστῆρσιν cod. 19 τοὺς δὲ νυκτερινούς cod. 22 ὑπὸ ex ὑπὲρ corr. cod.

¹ De Rhetorio cf. Boll, *Catal.*, I, p. 141 seq. et *Sphaeram*, p. 11 sqq.

ποιῶν τὴν κακίαν ἀμβλύνουσιν. ὅθεν κἂν ὁ Ζεὺς μὴ ὀρᾷ, εὐπραγοῦσι, πλὴν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν ὀρώσι τελευτήν.

Ἐκ τοῦ γ' βιβλίου τοῦ Δωροθέου¹ κεφάλαιον ο'.

Ἦν δ' ἄρ' Ἐνυαλίῳ συνῆ Κρόνος, ἤθεα τεύξε
5 πρῆεα· δὴ γὰρ Θεῦρος αἰεὶ σφοδρὸς τε καὶ ἰκύς
εἰς ὀρμάς ἄσκεπτον αἰεὶ τάχος ἢ δ' ἀλόγιστον
θερμὸς ἐὼν ἤνεγκεν, ὁ δὲ βραδύς· ἀμφοτέρων δὲ
κίρναμένων μέσσοις κείνων βροτὸς ἔσσειτ' ἀριστος·
εἶτα προστίθησιν ὅτι κωλύσεις ἔργων καὶ χολῆς μελαίνης
10 κίνησιν ποιεῖ

εἰ μὴ ἄρ' Αἰγίοχος δαμάσει σθένος οὐλοῶν αὐτῶν.

Ὁ αὐτὸς βιβλίῳ δ' ἐν τῷ περὶ ἐπεμβάσεων².

Ζῆνος δ' αὐ γενετήρα μετὰ Κρόνον ἔμπυρος Ἄρης
15 ἦν ἀφίκοιτ' ὤτρυνε νόον καὶ ἀπήλασε θυμὸν
ὄκνον ἀεργείης καὶ ἐτοιμότατον θέτο φῶτα
ἔντασιν ἐνθέμενον, ἵνα πῆματα τοῖσι γένηται.

[F. 156v.] Τοῦ Σαραπίωνος.

Χαίρουσιν οἱ ἀστέρες ἐν τόποις ἀγαθοποιῶν καὶ συναιρεσιωτῶν ὡσπερ καὶ ἰδιοτοποῦντες· τότε γὰρ καὶ οἱ φθοροποιοὶ ἀγαθύνονται.

20 [F. 163.] <Πάλχου> ἐκ τῆς τῶν περὶ τὰ λεγόμενα ἀποτελέσματα ἐπτοημένων τερατολογίας.

Οὐκ ἔδει μὲν ἐμὲ μετὰ τὰς καταρχὰς Δωροθέου καὶ Μαξίμου κα τῶν λοιπῶν ἀρχαίων τὸν περὶ καταρχῶν λόγον ὑποτάξαι. ἀλλ' ἐπειδὴ παρὰ τῶν αὐτῶν ἀρχαίων ὠφεληθεὶς ἠδυνήθην κἀγὼ δι' ἑμαυτοῦ τινα 25 ἐκ πείρας καταλαβεῖν, ταῦτα αὐτὰ ἐσπούδασα <συν>τάξαι τοῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἐσπουδακόσιν· εἴ τι γὰρ ἐπιτυχῶν καὶ αὐτὸς πλέον τι εἰσφέρειν δόξω ἢ οὐδὲν βλάβῳ παρὰ τοὺς ἀρχαιότερον ἐπιδειξάμενος περὶ τούτων τὴν ἐμὴν προαίρεσιν.

3 κεφάλαιον ο'] conf. Kroll, *Philol. N. F.*, XI, p. 129, et *Catal.*, VI, p. 81. 8 κίρναμένων] cf. Manethon, ed. Koechly, 1858, E 58-61, p. 101. μέσσοι cod. κείνων] κενέων cod., corr. Boll. ἔσειτ' cod. 11 Αἰγίοχοιο cod. 15 ἀεργείην cod., corr. Boll. 16 τισί cod. 25 ἐσπούδαζα cod. τάξαι cod., corr. Cumont.

¹ Ex carmine Dorothei, ex quo hi sex versus excerpti sunt, non ex Anubione fluxerunt vestigia dactylica Anonymi de plangitibus (*Catal.*, II, p. 160 sqq.). Conf. quae de his propediam pluribus in Herma, XLV (1910) disputabo.

² Cf. paraphrasin prosa oratione confectam, *Catal.*, II, p. 197, 1-2 : ὁ Ἄρης ἐπὶ Κρόνον ἐλθὼν ἀόκνους καὶ ἐτοιμούς καὶ πρακτικούς ποιεῖ καὶ κατ' ἐχθρῶν διεγείρει.

Περὶ καταρχῶν.

Ἐπὶ ἐκάστης καταρχῆς λάμβανε τὸν πολεύοντα καὶ διέποντα καὶ ζήτη, εἰ ἀφαιρεῖ ἢ προστίθει, εἴτα τὸν ὠροσκόπον, ἐν ποίῳ Ζωδίῳ ἐστὶ, στερεῶ ἢ δισώμῳ ἢ τροπικῶ, καὶ τὸ Ζῴδιον, πότερον τῶν ὀρθῶν ἐστὶν ἢ τῶν πλαγίων καὶ πότερον τῶν ὑγρῶν ἢ τῶν χερσαίων καὶ τῶν τετρα- 5 πόδων ἢ τῶν φωλευόντων. Ζήτη δὲ καὶ τὸν κύριον τοῦ ὠροσκόπου, ποίαν ἔχει φάσιν, ἕως ἢ ἐσπέριος ἢ δύνων ἢ ἀρκτῶος, προσθέτης ἢ ἀφαιρέτης, ὑψοῦται ἢ ταπεινοῦται, ἐναντιοῦται ἢ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἐστὶν, εἴτα ἐν ποίῳ ἔστηκεν τόπῳ, ἐπίκεντρος ἢ ἐπαναφερόμενος ἢ ἀποκλί- 10 νας, ταχυαναφόρος ἢ βραδυαναφόρος, ὑπὸ τίνων δὲ θεωρεῖται, ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ἢ κακοποιῶν. ἐπὶ τούτοις τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην ἐν ποίοις τόποις τευχῆκασιν καὶ ὑπὸ τίνων θεωροῦνται καὶ τίνων δριά εἰσι καὶ εἰ ἐν λαμπρομοιρίαις, καὶ τοὺς τριγωνικούς δεσπότας τοῦ ὠροσκόπου καὶ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης, ἐν ποίοις τόποις εἰσὶ καὶ ποίας φάσεις ἔχου- 15 σιν, ἀφαιρετικὰς ἢ προσθετικὰς, καὶ εἰ ἐπιβλέπωσι τὰ φῶτα, μάλιστα εἰ ὁ οἰκοδεσπότης τῆς Σελήνης μὴ ἐναντιοῦται τῇ Σελήνῃ καὶ εἰ ἐν καλῶ τόπῳ κεῖται καὶ εἰ ἐπιθεωρεῖ αὐτὴν καθ' οἷον δῆποτε τρόπον, πλὴν καὶ εἰ ἐκδέχεται αὐτῆς τὴν παρουσίαν. Ζήτη δὲ καὶ τὴν Σελήνην ἐν ποίῳ Ζωδίῳ ἔστηκεν ἐν τροπικῶ ἢ δισώμῳ ἢ ἐν ἄλλῳ Ζωδίῳ καὶ εἰ 20 αὔξει ἢ λήγει ἢ προστίθει ἢ ἀφαιρεῖ, εἰ ταχυδρομεῖ ἢ ὀλιγοδρομεῖ. Ζήτη δὲ καὶ τὸν κλῆρον τῆς Τύχης ἐν ποίῳ τόπῳ ἔστηκεν καὶ εἰ θεωρεῖ ὁ Ἥλιος τὸν κλῆρον τῆς Τύχης (ποιεῖ γὰρ ἐπιτυχίας) καὶ τὸν κύριον τοῦ κλήρου τῆς Τύχης. σκέπτου δὲ καὶ τὰς ἀπορροίας καὶ τὰς συναφείας τῆς Σελήνης καὶ τὰ δωδεκατημόρια αὐτῆς καὶ τοῦ ὠροσκόπου. Ζήτη δὲ 25 καὶ τοὺς παρανατέλλοντας τῷ ὠροσκόπῳ καὶ τῇ Σελήνῃ καὶ τοῖς λοιποῖς καὶ τὰ πρόσωπα τῶν δεκανῶν καὶ τῶν ὀρίων τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὴν Σελήνην Ζήτη, μὴ ἐν ταῖς ἐκλειπτικαῖς ἢ ταῖς ἀφωτίστοις μοι- ραῖς τυγχάνει μάλιστα ἐν τῷ Ἀναβιβάζοντι καὶ εἰ μὴ κενοδρομεῖ ἢ ἐπὶ σύνδεσμον φέρεται τοῦ Ἥλιου [f. 163v] ἢ διχοτομεῖται πρὸς Κρόνου 30 ἢ ἀπόστροφός ἐστι τοῦ ἰδίου οἰκοδεσπότου ἢ ἐμπεριέχεται ὑπὸ Ἄρεως καὶ Κρόνου. ἐὰν γὰρ καὶ δίσωμος τύχη ἢ Σελήνη πρὸ τοῦ ὠροσκόπου ἐν τῷ ἄνω ἡμισφαιρίῳ, δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸ τούτου ἐκινήθη ὡς εἶναι δευτέραν ἐρώτησιν. εἰ δὲ μετὰ τὸν ὠροσκόπον τύχη ἢ Σελήνη ἐν τῷ κάτω ἡμισφαιρίῳ, δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα πρῶτον ἤρξατο καὶ πάλιν 35 ἄρχεται. Ζήτη δὲ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ δεκανοῦ ἐν ψ ἐστὶν ὁ ὠροσκόπος· φυλάττου δὲ καὶ τὰς γ' ἐννεάδας τῆς Σελήνης καὶ [τὰς δ' ἐβδομά-

7 προσθέτης ex προσθέτης corr. librar. 8 ἀφαιρέτης ex ἀφαιρεῖ corr. librar. 12 δριά] ὀρίοις? Cumont. 17 οἰκοδεσπ. ex δικοδεσπ. corr. 28 δὲ post Σελήνην delevi. 32 δίσωμος] δισώμω cod. 36-p. 127, 9 primus ed. F. Cumont, *Revue des ét. anciennes*, IV, 1902, p. 290 s. et *Catal.*, V, 1, p. 179 ex codd. Angel. 29 et Ambros. B. 38 sup.

δας καὶ παντὸς μηνὸς κατὰ Ῥωμαίους τὴν ἡ' ἡμέραν καὶ τὴν ιη' καὶ τὴν κη'· πρὸς δὲ πολλὴν ἀσφαλείαν καὶ τὰς ληδούνας καὶ τὰς μαλίνας τῆς Σελήνης καθὼς οἱ Γαλλοὶ φυλάττουσιν· ἀπὸ οὖν κς' τῆς Σελήνης ἕως τρεῖς ἡμισυ γίνονται ἡμέραι Ζ' ἡμισυ. αὗται καλοῦνται μαλίνας· ἐν 5 ταύταις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν δεῖ πράττειν· ἀπὸ δὲ γ' ἡμισυ τῆς Σελήνης ἕως ια' καλοῦνται ληδούνας· ἐν ταύταις πάντα δεῖ πράττειν. ἀπὸ δὲ ιβ' ἕως ιη' ἡμισυ πάλιν μαλίνας· ἀπὸ δὲ ιθ' ἕως κς' ληδούνας· αἱ δὲ λοιπαὶ μαλίνας ἕως τρεῖς ἡμισυ τῆς Σελήνης· δεῖ δὲ ἐν ταῖς ληδούναῖς πάντα ποιεῖν Σελήνης οὕσης ὑπὸ γῆν καὶ μὴ ὑπὲρ γῆν.

[F. 171 in margine.]

Λέγει ο Θέων ὅτι ὄσας τις ταξειδεύσει διὰ θαλάσσης τῆς Σελήνης οὕσης ἐν τῇ Ζ' τῶν Ἰχθύων μοῖρα ἐν τῷ ὑψώματι δηλονότι τῆς Ἀφρο- 10 δίτης, ἔσται ἀφιερωμένος ὅτι εὐδοθησὶν μέλλει. εἰ δὲ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ μοῖρα τοῦ Καρκίνου, τῷ ταπεινώματι τῆς Σελήνης, φονευθήσεται ἢ ἀπολέσει τὸν βίον αὐτοῦ. εἰ δὲ καὶ κινήσεις πρὸς πόλεμον τῆς Σελή- 15 νης οὕσης μετὰ τοῦ Ἄρεως, ἢ φονευθήσεται ἢ χεῖρ αὐτοῦ κοπήσεται.

Περὶ δὲ ἀποδημίας ὁ Ἀπομάσαρ λέγει ὡς εἰ βούλει ἀποδη- 20 μῆσαι διὰ πλοῦ, ποιήσον τὸν ὠροσκόπον καὶ τὴν Σελήνην ἐν ὕδατι- δεσιν Ζωδίοις· εἰ δὲ διὰ ξηρᾶς, ἐν Ζωδίοις γεώδεσιν.

Περὶ ἀποδημίας λέγει ὁ σοφὸς [δ] Ῥάπτης ὅτι πλέον κακὸν 25 ἐστὶ τὸ κακοπαθῆσαι τὴν Σελήνην ἐν τῷ τῆς ἀποδημίας καιρῷ ἢ τὸ κακοῦσθαι τὸν ὠροσκόπον, ἐπεὶ ἡ Σελήνη δύο λόγους ἔχει ἐν τῇ ἀπο- δημῖα, ἓνα μὲν ὅτι ἐστὶ σημειωτικὴ τῆς ἀποδημίας φύσει καὶ ἄλλο ὅτι ἐστὶ σημειωτικὴ καταρχῆς· ὁ δὲ ὠροσκοπήσας ἐστὶ σημειωτικὸς ὑπο- 25 θέσεως τῆς μελλούσης δηλο<νότι> καταρχῆσαι.

[F. 177.] ιη'. Περὶ ἵπποδρομίου.

Ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἀνήκουσιν τῷ κυανῷ μέρει 30 ἤγουν τῷ βενέτῳ· ὁ Ἥλιος, ὁ Ἄρης καὶ ἡ Σελήνη τῷ χλοάζοντι, τῷ πρασίῳ, ὁ δὲ Ζεὺς ἐπίκοιτος ἀμφοτέροις. τούτων τῶν ἀστέρων ὁ ἐπίκεντρος, ὁ ἐπαναφερόμενος, ὁ ὀρώμενος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ἐν ἰδίῳ

2 ληδούνας = ledonas; μαλίνας = malinas. Cf. Mondry Beaudouin, *Rev. crit.* 60, 1905, p. 253-255. [Malina est aestus maritimus maximus, ledona aestus minimus (marée de syzygie et marée de quadrature). Quos cum in Oceano tantum, non in Mari Interno observari potuerint, verba haec, quibus Galli teste Palcho utuntur, sine dubio revera celtica sunt, non latina]. 10 Brevia haec tria capitula cum humiditate ita laesa tum a biblioepiga nimium resicante adeo deleta sunt, ut desperem omnia verba extricari posse. 11 ταξειδεύσει (iter facere. V. Indicem) incertum. 13 ὅτι... μέλλουσι non intelligo. εὐδοθησὶν vel δύο δοθησὶν incertum. 18 πλοῦ] πλο cod. 20 ὁ uncinis seclusi. 21 κακοπαθῆσαι an κακοπαθεῖν, incertum. 25 δηλο... cod., suppl., Boll. 27 Ἑρμῆς cod.

οἶκω ἢ ὑψώματι ἢ ὀρίῳ, ἢ διάμετρος ἢ τρίγωνος ὧν τοῦ Διὸς τῆ ὥρα τοῦ ἀγῶνος νίκην παρέχει, ᾧ ἀναλογεῖ μέρει ὁ ὄροσκοπος. καὶ ὁ ἀστήρ, οὗ ἢ Σελήνη ἀπορρεῖ, δηλοῖ τὸν ἐρωτῶντα περὶ ἀγῶνος. τὸ δὲ δύνον καὶ ὁ ἀστήρ, ᾧ ἂν ἢ Σελήνη συνάπτει, τὸν ἀντίδικον. ἢ προγεγονυῖα σύνοδος ἀνήκει τοῖς βενέτοις, ἢ δὲ πανσέληνος τοῖς πρασίνους. 5

18. Περί τοῦ πότε δεῖ λαμβάνειν γυναῖκα.

Δεῖ σε πρωτοτύπως φροντίσαι τὸ ὄροσκοποῦν ζῆδιον εἶναι στερεὸν ἢ δίσωμον· ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ ἀγαθοποιούμενος ἔξωθεν πάσης κακώσεως· ἵνα δὲ τετραγωνίζῃ καὶ ἡ Ἀφροδίτη τὸν Δία καὶ ἵνα ὀρῶσι τὸν ὄροσκοπον· ἵνα δὲ αὐξίφωτῇ καὶ ἡ Σελήνη οὐσης αὐτῆς ἀγαθοποιημένης ἐν τόπῳ καλῷ. εἰ δ' ἴσως ταῦτα πάντα οὐχ εὐρήσεις ὡς εἴρηται, ἰδὲ τὴν Σελήνην καὶ ποιήσον, ἵνα ἀγαθοποιῆται καὶ ἔστιν ἐν τόπῳ καλῷ.

[F. 177 in margine.] Λέγει σοφώτατος Θέων. 15

Ἐάν τις κατ' ἀρχὴν βουληθῇ συνουσιάσαι τῆ γυναικὶ αὐτοῦ τῆς Σελήνης οὐσης ἐν ἰε' μοίρᾳ τοῦ Αἰγοκέρωτος ἐν τῷ ταπεινώματι δηλονότι τοῦ Διὸς, οὐ μὴ δυνηθῇ συγγενέσθαι αὐτῇ.

[F. 189.] Αἱ φωτιστικαὶ τῆς Σελήνης ἡμέραι· α' β' γ' δ' ε' ι' ια' ιγ' ιδ' ις' ιζ' ιθ' κ' κβ' κγ' κς' κη'. αἱ ἀφώτιστοι τῆς Σελήνης ἡμέραι· δ' ε' 20 ζ' η' ιβ' ιε' ιη' κα' κδ' κέ' κζ' κθ' λ'.

[F. 206.] Περί τῶν ζῆδιων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν μορίων¹.

Ὁ Κριὸς κυριεύει τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὤσι παθῶν καὶ τῶν 25 ἐντέρων.

Τῷ δὲ Ταύρῳ ἀνάκειται ὁ τράχηλος καὶ οἱ ἐν αὐτῷ σπόνδυλοι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάθη καὶ αἱ χοιράδες καὶ τὰ ἀποστήματα καὶ αἱ ἐν ταῖς ῥίσι δυσωδία καὶ ἡ κυρτότης.

4 ᾧν ἂν ὧν cod., corr. Cumont. 19 Cf. capitulum simillimum, quod edidit F. Boll, *Catal.*, VII, p. 101, 3. 20 ἀφώτισται cod. Editur ex Vaticano et Angel. 29 (C. 4. 8), f. 78. cap. κε' (contulit Iohannes Mewaldt). 22 τῶν post περί om. A 23 τῶν om. A. 25 ἐν τῷ ὀφθαλμῷ A. 27-29 Ὁ Ταῦρος κυριεύει τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ σπονδήλου καὶ τὰς χοιράδας καὶ τὰ ἀποστήματα καὶ τὰς ἐν ταῖς ῥίσι δυσωδίας καὶ τὴν κυρτότητα V.

¹ Cf. Bouché-Leclercq, *Astrol. grecque*, p. 319 s.

Τοῖς δὲ Διδύμοις ἀνάκεινται αἱ χεῖρες καὶ οἱ βραχιόνες καὶ οἱ ὦμοι.

Τῷ δὲ Καρκίνῳ τὸ στήθος καὶ οἱ μαστοὶ καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ στόμαχος καὶ τὰ πλευρὰ καὶ οἱ νεῦροι.

5 < . . . . . >.

Τῇ δὲ Παρθένῳ ἀνάκειται ἡ κοιλία καὶ τὰ ἔντερα καὶ ὁ ὑπέζωκός ἡμην καὶ τὸ διάφραγμα.

Τῷ δὲ Ζυγῷ ἀνάκειται τὰ κάτωθεν μέρη τῆς κοιλίας καὶ τοῦ ὄμφαλου καὶ τὰ ἰσχία.

10 Τῷ δὲ Σκορπίῳ ἀνάκεινται τὰ σπερματικά μόρια καὶ οἱ ὄρχεις καὶ ἡ κύστις καὶ τὰ γυναικεία αἰδοῖα καὶ τὰ ἀνδρεῖα.

Τῷ δὲ Τοξότη ὀϊ μῆροὶ καὶ τὰ σκέλη.

Τῷ δὲ Αἰγοκέρωτι τὰ γόνατα καὶ τὰ ἐν τούτοις νεῦρα.

15 Τῷ δὲ Ὑδροχόῳ τὰ κάτωθεν μέρη τῶν ποδῶν καὶ τὰ νεῦρα αὐτῶν.

Τοῖς δὲ Ἰχθύσιν οἱ πόδες καὶ τὰ νεῦρα αὐτῶν καὶ τὰ πάθη αὐτῶν, οἷον τὰ ποδαγρικά.

[F. 206^v.] Περί νεφελοειδῶν¹.

Εἰσὶν αἱ νεφελοειδεῖς συστροφαι ἐν μὲν τῷ Ταύρῳ ἀπὸ τῆς ιγ' μοίρας μέχρι τῆς ιε', ἐν δὲ τῷ Καρκίνῳ ἢ κα' αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ Σκορπίῳ ἢ τε κ' μοῖρα αὐτοῦ καὶ ἢ κα', ἐν δὲ τῷ Τοξότη ἢ κ' μοῖρα αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ Αἰγοκέρωτι ἢ κβ' μοῖρα, ἐν δὲ τῷ Ὑδροχόῳ ἢ κ' μοῖρα ἄχρι τῶν κδ'.

[F. 210^v.] Περί τοῦ γινῶναι τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς ποῖοι ἔξ αὐτῶν εἰσι φθοροποιοὶ καὶ ποιοῦντες κλιμακτῆρας². 25

Εἰσὶν οὗτοι· ἡ καρδία τοῦ Λέοντος, ἡ καρδία τοῦ Σκορπίου, ὅς ὀνομάζεται Ἀντάρης, ἡ καρδία τοῦ Ταύρου, ὅς ὀνομάζεται λαμπρός τῶν

1-2 Οἱ Δ. κυριεύουσι χειρῶν, βραχιόνων καὶ ὤμων V. 3-4 Ὁ Καρκίνος στήθους καὶ μαστῶν καὶ καρδίας καὶ στομάχου καὶ πλευρῶν καὶ νέφρων V. 5 Quae Leoni adiaceant partes om. codices. 6-7 Ἡ Π. κοιλίας καὶ ἐντέρων V. 8-9 Ὁ Ζυγὸς τῶν κάτωθεν μερῶν τῆς κοιλίας καὶ τοῦ ὄφαλου (!) καὶ τῶν ἰσχιῶν V. 10-11 Ὁ Σκ. τῶν σπ. μορίων, τῆς κύστεως καὶ τῶν αἰδοίων V. 12 Ὁ Τ. μῆρων καὶ σκελῶν V. 13 Ὁ Αἰ. γονάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς νεύρων V. 14-15 Ὁ Ὑ. τῶν κ. μερῶν τ. π. καὶ τῶν νεύρων αὐτῶν V. 16-17 Οἱ Ἰ. τῶν ποδῶν καὶ τῶν νεύρων αὐτῶν καὶ τῶν παθῶν αὐτῶν οἷον τῶν ποδαγρικῶν V. 27 Ἀντάρης. Cf. supra. De nominibus stellarum cf. Boll, *Sphaera*.

¹ Cf. *Catal.* V, part. 1, p. 208, 17 ss.

² Cf. Antiochum, *Catal.* VII, p. 111; Apomasarem, *Catal.*, V, part. 1, p. 169.

Υάδων, ἡ καρδία τοῦ Τοξότου, ὃς ὀνομάζεται ὤμος αὐτοῦ καὶ τὰ νεφελώδη συστήματα, καὶ ἡ χαιτή τοῦ Λέοντος καὶ ὁ ἐπὶ οὐράς τοῦ Ὀρνιθος ἀστήρ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ γόνατος, ὃς ἐστὶν ἐν τῷ Ὑδροχόῳ, μοίρας ιβ' λεπτῶ ι', καὶ ὁ ἀστήρ ὁ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Καρκίνου καὶ ἡ Φάτνη, ἥτις ἐστὶν ἐν τῷ Καρκίνῳ μοίρας ι'·λεπτῶ κ',⁵ καὶ ὁ ἐπόμενος ἀστήρ τῷ Σκορπίῳ, ὃς σχεδὸν ἀφανής ἐστίν, ὑπάρχει δὲ ἐν τῷ Τοξότη μοίρα α' λεπτῶ ι'.

Οὗτοι οἱ ἀστέρες εἰσὶ κάκιστοι καὶ βλαπτικοὶ καί, ὅτε κωλύσει ὁ περίπατος τοῦ ἀφένου αὐτοῖς τοῖς ἀστροῖς ἢ ἡ Σελήνη, ποιοῦσι κλιμακτῆρας μεγάλους.

[F. 211.] Περὶ μεγέθων τῶν ἀστέρων.

Τὸ μέγεθος τοῦ Ἥλιου ἔχει μοίρας ιε' ἔμπροσθέν τε καὶ ὀπισθεν, τὸ δὲ τῆς Σελήνης ὁμοίως, ιβ' ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ζεὺς ἀνά μοίρας θ', ὁ Ἄρης μοίρας η', ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς ἀνά μοίρας ζ', ὁ δὲ Καταβιάζων καὶ ὁ Ἀναβιάζων ἀνά μοίρας γ'. βλάπτουσι δὲ οὗτοι τὴν Σελήνην ἀπὸ 15 διαστάσεως μοιρῶν ιβ' ἔμπροσθέν τε καὶ ὀπισθεν.

Περὶ τῆς τῶν δύο φωστήρων ἐν τῇ ἐκλείψει κακώσεως.

Γίνωσκε ταῦτα, ὅτι ὁ Ἥλιος πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἐκλείψεως αὐτοῦ κεκακωμένος ἐστίν, ὡσαύτως καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἐκλείψεως. ἡ δὲ Σελήνη πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς ἐκλείψεως αὐτῆς καὶ μετὰ τρεῖς 20 ἡμέρας κεκακωμένη ἐστίν.

Περὶ τῆς κακώσεως τῆς Σελήνης.

Ἡ Σελήνη κακοῦται, ὅτε ἐστὶν ἐν τῷ ἰδίῳ δωδεκατημορίῳ καὶ ὅτε ἐστὶν ὑπαυγος. μεγάλως κακοῦται, καὶ ὅτε τύχη ἐν τῷ δωδεκατημορίῳ τοῦ Κρόνου ἢ τοῦ Ἄρεως καὶ ὅτε συνοδεύει κακοποιῶ ἢ ἐφορᾷ αὐτὸν 25 διὰ τετραγώνου καὶ διαμέτρου σχήματος καὶ ὅτε ἀπὸ βορρᾶ κάτεισιν ἐπὶ νότον καὶ ὅτε συνοδεύει τῷ Καταβιάζοντι καὶ Ἀναβιάζοντι καὶ ὅτε ὀλιγοδρομεῖ καὶ ὅτε ἐστὶν ἐν ὄρισις κακοποιῶ καὶ ὅτε τύχη ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ. ὅτε δὲ ἐκλείπει, μεγάλως βλάπτεται.

15 τὴν corr. ex αὐτῇ. 17 Cf. quae Plut. Nic. c. 23 ex Philochoro ut videtur de Autoclidis exegetae praecceptis tradit: τῶν περὶ ἡλίου καὶ σελήνης ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας (μετὰ τὴν ἐκλείψιν) ἐποιοῦντο φυλακὴν ὡς Αὐτοκλείδης διέγραψεν ἐν τοῖς ἔξηγητικαῖς [F. Boll]. 20 ἑπτὰ ante τριῶν deletit librarius. 26 βορρᾶν cod. κάτεισιν cod.

[F. 225v.] Περὶ κλιμάτων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ ζωδίῳ¹.

Τῷ Κριῶ ἀνάκειται ἡ Βαβυλῶν καὶ ἡ Περσίς καὶ ἡ Μηδία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ αἱ πεδιάδες καὶ ἡ νομὴ τῶν ζῶων καὶ τὰ μεταλλικὰ καὶ αἱ σκηνώσεις τῶν ληστῶν.

5 Τῷ δὲ Ταύρῳ ἀνάκειται τὸ Χαμαδᾶν καὶ οἱ Τοῦρκοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ αἱ ἀνυδροὶ πεδιάδες καὶ αἱ παρακείμεναι χώραι τοῖς ὄρεσι καὶ αἱ παρακείμεναι τοῖς ἐλάφοις.

Τοῖς δὲ Διδύμοις ἀνάκειται τὸ Χοροσᾶν καὶ ἡ μεγάλη Ἀρμενία καὶ τὸ Χιλουᾶν καὶ τὸ Πουρζᾶν καὶ τὸ Μουκᾶν καὶ ἡ Αἴγυπτος καὶ τὸ Βάρκα 10 καὶ τὸ Σπαχᾶν καὶ τὸ Οὐμᾶν καὶ τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ καὶ τὰ ἀλιευτήρια καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς παίζουσι τὸ ταυλίον καὶ οἱ θεμέλιοι τόποι.

Τῷ δὲ Καρκίνῳ ἀνάκειται ἡ μικρὰ Ἀρμενία καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Μουκᾶ καὶ τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰ ἀνατολικώτερα μέρη τοῦ Χωροσᾶν καὶ ἡ χώρα τῶν Σινῶν καὶ τὸ Μαλδοῦτ καὶ τὸ Πάλχ καὶ ἡ 15 Μηδία καὶ αἱ λίμναι καὶ τὰ βάλτα καὶ οἱ αἰγιαλοὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ποταμῶν.

Τῷ δὲ Λέοντι ἀνάκειται ἡ Τουρκία καὶ ἡ ἐπέκεινα αὐτῆς οἰκουμένη καὶ τὸ Γουὸς καὶ τὰ ρυάκια καὶ τὰ μολυβοικὰ μέταλλα καὶ τὰ παλάτια καὶ τὰ φρούρια καὶ αἱ περιτετειχισμέναι πόλεις.

20 Τῷ δὲ Παρθένῳ ἀνάκειται ἡ μικρὰ Ἀσία καὶ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς καὶ ἡ χώρα ἡ λεγομένη Νῆσος καὶ τὸ Κερδᾶν καὶ τὰ χωράφια καὶ αἱ γυναικονίτιδες οἰκίαι καὶ αἱ μεταβολαί.

• Τῷ δὲ Ζυγῷ ἀνάκειται ἡ Ῥωμανία καὶ τὰ σύνορα αὐτῆς ἄχρι τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰ ἀνωτέρω μέρη τῆς Αἰγύπτου ἄχρι τῶν Αἰθιοπίων καὶ 25 τὸ Βάρκα καὶ τὸ Κερμᾶν καὶ τὸ Σιζιστᾶν καὶ τὸ Κάπουλ καὶ τὸ Ταχαρωστᾶν καὶ τὸ Πάλχ καὶ Βωχαρᾶ καὶ τὰ ὄρη, ἐν οἷς σπείρονται κόκκοι καὶ αἱ χώραι αἱ ἔχουσαι φοίνικας καὶ αἱ χώραι, ἐν αἷς ἐστὶ κυνηγεσία.

Τῷ δὲ Σκορπίῳ ἀνάκειται ἡ εὐδαίμων Ἀραβία καὶ μέχρι τῆς Ἰνδίας καὶ τὸ Τάντζε καὶ ἡ Κώμη καὶ τὸ Ῥε καὶ ἡ Σουγδαία καὶ αἱ ἄμπελοι καὶ

Edimus ex cod. Vaticano et Angel. 29 (C. 4. 8), fol. 77^v, cap. κβ' (contulit Iohannes Mewaldt). Signa zodiacum astronomica rubr. habet A. De nominibus propriis conf. I. Marquart, *Eransahr nach der Geographie des Ps. Moses Chorenac'i* (*Abhandl. der Gött. Ges. des Wiss.*, N. F. III, 2), Berol. 1901. Conf. indicem. 3 et 6 pediatadi V. 3 μεταλλικὰ V. 4 σκηνώσεις V. 5 dé om. V. Χαμαδᾶν V. 8 dé semper om. V. Χωρασᾶν V. 9 Βάρκ A. 11 θεμέλιοι] θυμηλοῖ A. 13 Μουκᾶ] Μουκ A. 14 Χοροσᾶν A. 15 βάλτη A. θαλάττης A. 17-18 ἐπέκεινα αὐτῆς οἰκουμένη καὶ add. A. 18 τὰ μ. μέταλλα omiserat V, superser. man. ead. 20 Ἐφράτης A. 25 Βάρκ ex Βαράκ corr. A. Κερμᾶν] Κυρμᾶν A. Κάπουλ] Κάπελε V. 25-26 Ταχαρωστᾶν] Χαραστᾶν A. 26 Χαρά V] Χαρά sic A, corr. Cumont. 27 ἐστὶ] γίνεταί A. 29 Ῥαί V. ἄμπελαι V.

¹ Similia invenies *Catal.*, IV (ital.), p. 126 (ex Apomasare), *Catal.*, V, 2, p. 137 ss.

αὶ συκάμινοι καὶ τὰ λοιπὰ φυτὰ τὰ ἐν τῷ κήπῳ καὶ οἱ ῥυπαροὶ τόποι καὶ οἱ σκοτεινοὶ καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ τὰ καταλύματα καὶ οἱ φωλεοὶ τῶν ἕρπετων.

Τῷ δὲ Τοξότῃ ἀνάκεινται τὰ ὄρη, τὸ Ῥε καὶ τὸ Σταχὰν καὶ οἱ ποτάμιοι τόποι καὶ οἱ ναοὶ καὶ οἱ σταυλοὶ καὶ οἱ τόποι τῶν ταύρων καὶ τῶν βούων.

Τῷ δὲ Αἰγυοκέρωτι ἀνάκεινται ἡ Αἰθιοπία καὶ τὸ Μέκκε καὶ ἡ Σίνδα καὶ τὰ μέσα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ὁ λεγόμενος τόπος δύο θαλάσσαι, ἔνθα ἐξέρχονται οἱ μαργαρίται καὶ μέχρι τῆς τῶν Σινῶν χώρας καὶ τὸ Ἄχουὰζ καὶ τὰ ἀνατολικώτερα μέρη τῆς Ῥωμανίας καὶ αἱ παλαιαὶ 10 κινιστέρναι.

Τῷ δὲ Ὑδροχόῳ ἀνάκεινται τὸ Κοῦφε καὶ τὸ Χετζέζ καὶ ἡ τῶν Αἰγυπτίων χώρα καὶ ἡ τῶν Σίνδων χώρα καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς γίνονται τὰ ὑδατώδη ὄρνεα καὶ αἱ ἀμπελοὶ καὶ τὰ κατηλεῖα.

Τοῖς δὲ Ἰχθύσιν ἀνάκεινται τὸ Ταπαραστὰν καὶ ἡ Ἰβηρία καὶ ἡ 15 λεγομένη Νήσος καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ τὰ κύκλω μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα καὶ τὰ μέρη, ἐν οἷς σαγινεύονται οἱ ἰχθύες.

[F. 231^v.] Περί ἀριθμῶν τῶν ἀστέρων.

Ἔχουσι δὲ οἱ ἀστέρες ῥητούς τινὰς ἀριθμούς· οἱ μὲν λέγονται φαρτάροι, περὶ ὧν ἐνταῦθα ἀπλοϊκῶς διέξειμεν. τὰς δὲ αἰτίας τούτων ἐν 20 ἐτέρῳ ἐδηλώσαμεν βιβλίῳ.

Ἔστιν οὖν ὁ μὲν ἀριθμὸς τοῦ φαρτάρου τοῦ Ἥλιου ἔτη δέκα, τῆς Ἀφροδίτης ἡ', τοῦ Ἑρμοῦ ιγ', τῆς Σελήνης θ', τοῦ Κρόνου ια', τοῦ Διὸς ιβ', τοῦ Ἄρως ζ', τοῦ Ἀναβιβάζοντος γ' καὶ τοῦ Καταβιβάζοντος β', 25 ὁμοῦ ἔτη οε'.

Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν αὐτῶν τετραχῶς λαμβάνεται· ἔχουσι γὰρ ἔτη 30 ὑπερμεγέθη, ἔτη μέγιστα, ἔτη μέσα καὶ ἔτη ἐλάχιστα

Ἥλιος ὑπερμεγέθη, αυξά', μέγιστα ρκ', μέσα λθρ', ἐλάχιστα ιθ',
Ἀφροδίτη ὑπερμεγέθη, αρνα', μέγιστα πβ', μέσα με', ἐλάχιστα κ',
Ἑρμῆς ὑπερμεγέθη, υπ', μέγιστα ος', μέσα μη', ἐλάχιστα κ',
30 Σελήνη ὑπερμεγέθη, αρνβ', μέγιστα ρη', μέσα λθρ', ἐλάχιστα κέ',
Κρόνος ὑπερμεγέθη, σνς', μέγιστα νζ', μέσα μγ', ἐλάχιστα λ',
Ζεὺς ὑπερμεγέθη, υκζ', μέγιστα οθ', μέσα με', ἐλάχιστα ιβ',
Ἄρης ὑπερμεγέθη, σπδ', μέγιστα ζς', μέσα μα', ἐλάχιστα ιε'.

1 συκάμινα V. 1-2 τόποι καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ οἱ σκοτεινοὶ τόποι A. 2 αὶ φωλεαὶ A. 3 τῶν ἕρπετων om. V. 4 καὶ post Ῥε om. A. 5 καὶ οἱ σταυλοὶ post ταύρων rom. A. 7 ἀνάκειται A. Μέκκε] μικράν A. οἱ Σίνδα A. 8 μέσα] μέρη A. 8-9 δύο θαλάσσαι] β' θάλασσα A. 9 τῆς post μέχρι om. A. χωρῶν A. 10 παλαιαὶ] πολλαὶ A. 13 χώρα post Σίνδων om. A. γίνεται A. 14 ἀμπελαὶ V. 15 καὶ post Ταπαραστὰν om. A. 16 καὶ post νήσος om. A. κύκλωθεν A. 24 ἀναβιβάζοντος] Ὡ (signum καταβιβάζοντος) cod.

EXCERPTA EX CODICE 21 (VATIC. 1059)

Ex magno Theodori Meliteniotae¹ opere astronomico medio saeculo XIII confecto, brevia duo hic inseruimus fragmenta. Prooemium et caput primum, quae in I. Bulliadi² editione Ptolemaei libri, cui inscribitur περὶ κριτηρίου καὶ ἡγεμονικοῦ, Paris. 1663, p. 214-233 vel in *Patrologia graeca* (t. CXLIX, col. 988 ss.) legere possis, ideo ad fidem solius Vaticani codicis accuratius edita hic repetimus, quia in his Theodorus et de origine scientiae suae disserit et in astrologiam, quam iudiciariam dicimus, acerrime invehit. Capitulum totius libri primi titulos addidimus, ut inde operis indoles melius cognoscatur. Ex tertio autem libro, cuius capitulum seriem item praebuimus, excerptum subiunximus, ut in hoc catalogi nostri tomo, qui multa iam ex Arabicis vel Persicis scriptoribus versa continet, locus quoque inveniatur, ubi Theodorus speciosam scriptorum orientalium cognitionem prodere videtur, quam sane ex Sampsuchari commentariis de temporum rationibus (*Catal.* I, p. 69) mutuatus est, nonnullis nominibus prave de sensu detortis. Hoc excerptum iam magna ex parte Usener, *Ad historiam astron. symbola* (Bonnae, 1876, p. 13 ss.), publici iuris fecerat, cum *Gildemeisteri notis eruditiss.* quas hic ex laterculis Henrici Suter supplere vel corrigere licuit.

[F. 228.] Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου κυρίου Θεοδώρου τοῦ Μελιτηνιώτου 5 ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἡ πρώτη ἢ ψηφοφοριῶν εἰσαγωγῆ.

« Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου τε καὶ λόγου », φησὶ τις, τῶν πάλαι σοφῶν, κἀγὼ μετ' αὐτοῦ νυνὶ τῆς παρουσίας συντάξεως· καὶ συνδιεξαγέτω μοι θεία τὸν λόγον ἄνωθεν ἐπίπνοια χεῖρα προτείνων τε καὶ

R = cod. Vaticanus. V = Editio Bulliadi. M = Editio Mignii. U = Editio Useneri. 1 F. 228 in margine adnotatur de Theodoro: Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὁ τὴν παροῦσαν βίβλον συγγεγραψὼς δοκεῖ δὴ κάμοι μηδενὸς ἀποδεῖν τῶν ἐπὶ σοφίᾳ περιβοήτων· κατὰ γε τὸ μαθηματικὸν εἶδος τῆς φιλοσοφίας ἔτι κἀγὼ δοκῶ δύνασθαι κρίνειν περὶ τὰ τοιαῦτα. εὐπεριμερίμωως οὖν δεῖ χρῆσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις μηδένα λόγον ποιουμένους τῶν ἐπιχειρούντων αὐτὸν διασῶρειν· εἰσὶ γὰρ τινες ὀλίγοι κομιδῆ τῶν ἐπ' ἐμοῦ γενομένων οἱ διὰ φαυλότητα γνῶμης ἀπρηυθριασμένως καὶ τοῦτο ποιεῖν ἐτόλμησαν. 1-5 Θεοδώρου Μελιτηνιώτου καὶ μεγάλου σακελλαρίου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Προοίμιον εἰς τὴν ἀστρονομίαν V M. 5 ψηφοφοριῶν R (saere); corr. U. 6 παλαιῶν V M. 7-8 συνεξαγέτω V, συνεξαγέτω M. 8 τῶν λόγων V M.

¹ Cf. Leonis Allatii de Theodoro Melitenita dissertationem, in A. Maii *Patrum nova Bibliotheca* vol. VI p. 191-193.

² Usus est hic vir doctus « Manuscripto libro Bibliothecae Domini Isaaci Vossii » l. c., p. 212; qui codex nunc Lugduni Batav. inter Vossianos asservatur.

ἐπιρρωννύς ἐν παντί τῷ παραστάντι Θεός, Θεός, οὐ θεῖον τῷ ὄντι δῶρον καὶ οἶον οὐθ' ἦκεν οὐθ' ἦξει πρὸς αὐτοῦ τοῖς καθ' ἡμᾶς κατεπέμφθη φιλοσοφία, ἐνέργεια νοῦ μακαρία γε οὕσα καὶ ἀσχολία τὰς περὶ σῶμα πάσας, ὅσον οὐδ' ἔστ' εἰπεῖν λόγῳ, λαμπρῶς ὑπεραίρουσα, τῶν μὲν ἐρχομένων χαμαὶ καθάπαξ ἀπανιστάσα, τῶν ὀρωμένων δ' 5 ὑπεράνω τιθεῖσα καὶ κοινωνοὺς τῶν Ὀλύμπου πραγμάτων τοὺς αὐτῆς τροφίμους ποιοῦσα, τοὺς περὶ γῆν στρεφομένους, ἔτι καὶ τὸ δὴ μέγιστον εἰς μίμησιν ἤκοντας, ὅσον ἐφικτόν, τοῦ Θεοῦ. ἦν ὕμνουσι μὲν οἳ τε τρόφιμοι ταύτης καὶ ὅσοι περ ἀπὸ τῆς συννάου ταύτῃ ποιητικῆς, ὕμνουσι δὲ λογοποιοῖ τε καὶ οἷς τὸ τὴν γλῶτταν ἐξελληνίζειν σπουδῆ, 10 πλὴν εἰ μὴ πού τις μανίαν ἀπαρηγόρητον μαίνεται. οὕτω μέγα καὶ θεῖόν τι χρῆμα σοφία καὶ οὕτως ὑπερφυῆς ἐννοῆσαι, ὡς μὴδ' ἔχειν εἰπεῖν μήτε τῶν παρ' ἡμῖν ἕτερον παμπληθὲς ὑπερέχειν τῶν ἄλλων. οὐκ οὐδὲ γέγονεν οὐδ' ἄλλῳ τῷ μηδενὶ τὸ πρόσρημα τὸδε ἐπενεγκεῖν οὐτ' ἄλλου μᾶλλον σοφίας ἀνθρώπῳ προσήκειν, οὐκ οὐδ' ἔστιν ἄλλως, 15 μὴ σοφίας ὑπόσσης, τῷ ὄντι καταφανῆσαι κάλλιστον καὶ ἀνθρωπον ἀληθῶς λόγῳ τε χρώμενον καὶ τούτῳ τῶν λοιπῶν μετεχόντων τοῦ Ζῆν διαφέροντα.

Τῆς τοίνυν σεμνοτάτης φιλοσοφίας τὰ περὶ τὸν οὐρανὸν θεωρήματα τοῦ θεολογικοῦ δίχα πάντων ὑπερανιδρυμένου τὸ κράτιστον καὶ κεφάλαιον. καὶ πάρεστι τὸ τῆς ὑπερνεφούς ἀστρονομίας ὑπερβάλλον ὄραν. ἢ τῶν ἄλλων οὕσα καθάπαξ ἐπίπροσθεν ὕλην μὲν ὑποβέβληται κατὰ τὸν εἰπόντα τὸ μακάριον οὐρανοῦ σῶμα, παρέχει δὲ τὴν τε αἰτίαν τῆ 25 λοιπῆ μαθηματικῆ θεωρίᾳ καὶ ὅλως τὴν γένεσιν ἀριθμὸν τε ἤδη τὸν σύστοιχον κόσμῳ γεννώσα καὶ ἀρμονικοὺς λόγους καὶ μουσικὴν· τὰ τε τῶν γραμμῶν οὐσιοῦσα πάθη καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δημαγωγούς οὐρανόους καὶ σοφιστάς ἐν αἰθέρι τοὺς ἀνθρώπους ποιοῦσα, μηκέτ' ἐπιψαύειν γαίης ποσὶ δοκοῦντας, ὅταν ἄστρων κατὰ νοῦν ἀμφιδρόμοις ἰχνεύωσιν ἔλικας.

Εἶπω τὸ μείζον καὶ τελεώτερον· «οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν θεοῦ, 30 ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλει τὸ στερέωμα» καὶ ὅτ' ἐγεννήθησαν ἄστρα, φησὶ πρὸς Ἰώβ, ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρων καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν, τούτων δημιουργός, ἦνεσάν με φωνῆ μεγάλη πάντες ἄγγελοί μου καὶ ὕμνησαν. τί τᾶλλα; ἀλλ' Ἀβραάμ ὁ μακάριος, τῶν

1 ἐπιρρωννύς V. 2 τοῖς om. M. 7 τοὺς om. TM. 10 ἐλληνίζειν VM. 11 ἀπαρηγόρητον V. 12 ὑπερφυῆς VM. μὴδέ VM. 13 μήτε τι VM. οὐκ οὐδὲν VM. 14 πρόσρημα V. τὸδε] τοῦτ' VM. 14-15 ad οὐτ' ἄλλου adnot. VM in marg. οὐδὲν ἄλλο. 15 οὐκ οὐδὲν VM. εἰπεῖν post ἔστιν add. R, sed exprunxit librarius. 20 θεολογικοῦ] θεωρητικοῦ R. 22 ἢ] ἢ VM. 25 κόσμῳ γεννώσα τὸν σύστοιχον VM. 27-28 κατ' VM, in marg. pot'. 28 ἐπιψαεύειν sic V. 27-29 Cf. Ptolem., *Anthol. Pal.*, IX, 577: 'Ἄλλ' ὅταν ἄστρων | ἰχνεύω πυκινὰς ἀμφιδρόμους ἔλικας | Οὐκέτ' ἐπιψαύω γαίης ποσίν. 30 τελεώτερον M, τελειώτερον V. 30-31 Psalm. XVIII, 2. 31 ὅτε VM. Iob XXXVIII, 7. 33-34 τούτων δημιουργός om. VM. 34 ἀλλ' om. VM.

Ἀσσυρίων ἐκφύς τῆ πολυθέῳ καθάπαξ ἐνισχημένων πλάνη, πρῶτος, εἶη δ' εἰπεῖν καὶ μόνος, τὸν τῶν ὄλων ἔγνω ποιητὴν καὶ Θεόν, πολυῖστωρ ὢν καὶ πανσύνετος, φησὶ τις ἀνὴρ ἱερός, ἀποπροσποιούμενος μὲν τὸ τῶν Ἀσσυρίων ἐγχείρημα, τὴν δὲ τῆς ἀληθείας κατάληψιν ἀρκεῖν ἡγού- 5 μενος ἑαυτῷ πρὸς πᾶσαν εὐετηρίαν, ἐπεὶ καὶ μόνην οἶδεν εὐδαιμονίαν φιλοσοφία τὴν τῆς ψυχῆς εὐεξίαν, καὶ μέντοι καὶ τὴν ἀληθῆ περι θεοῦ κτησάμενος γνῶσιν τοῖς κατ' οὐρανὸν θεάμασι τὸν ἡγεμόνα νοῦν ἀκριβῶς ἐπιστήσας, κράτιστος ὢν τὰ τοιαῦτα καὶ ζύμπασαν ἀστρονομίας ἔχων τὴν ἐπιστήμην.

10 Ἐχω καὶ τότε προσθεῖναι καὶ ὄντως ἐπὶ καιρὸν· πολιτεύεται μὲν γὰρ τῆ καθ' ἡμᾶς φύσει δι' ἡμᾶς ὁ σωτήρ, μυρίων δ' ὄσων θαυμάτων χρησάμενος ἐπιδείξεισι, τέλος τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἐπιθεμένου τούτῳ φθόνου κακῶς, ἐκὼν ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀνάγεται καὶ πάσχει σαρκί. [f. 228v] τότε τοίνυν πρὸς γε τοῖς ἄλλοις παραδόξως γεγενη- 15 μένοις καὶ σκότος Ἥλιου καταχεόμενον ἦν, τοῖς ἠκριβωκόσι κάλλιστα τὰ οὐράνια πάντων μάλιστα παρέχον μανθάνειν θεὸν εἶναι τὸν ζύλῳ μετεωρισθέντα τῆς καταδίκης. τὴν γὰρ ἐκάστοτε γινομένην ἐκλειπτικὴν φαντασίαν τοῦ τῆς ἡμέρας ὀφθαλμοῦ λαμπροτάτου ἐκ τῶν περὶ τὴν συνοδικὴν συζυγίαν τῆς Σελήνης ἐπιπροσθήσεων 20 ἔστιν ὄραν τῷ τῆς φύσεως ἀποτελουμένην ὄρω καὶ μόνης κεκτημένην χρόνον οὐδέποτε. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ πρῶτον ἐκλείπον μέρος τοῦτ' αὐτὸ καὶ πρῶτως ἀναπληρούμενον, ὡσπερ αὐτὸ τελευταίως ἐπισκοτούμενον ἀνακαθαιρόμενον ἔσχατον, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτ' ἄλλοις ἀνθρώπων ἐπὶ διαφόρων μερῶν φανταζομένην τῆς γῆς. τὴν δ' ἐν τῷ σωτηρίῳ πάθει 25 γεγενημένην ἐν τε πανσελήνῳ τηνικάδε νομικοῦ θυομένου φάσκα τελεσθῆναι σὺν θαύματι, τῆς Σελήνης οὕσης ἐκ διαμέτρου, κάκειθεν δραμούσης ἀχρόνως πρὸς σύνοδον. καὶ αὐθις αὐτῆς προτέρας τυχούσης ἐκτόπως στάσεως καὶ τοῖς ὄλοις ἐπὶ τρισὶν ὄλαις ὥραις οὕτω διαμείναι μετὰ τὸν τοῦ πρώτου ἐκλείποντος χρόνον, τοῦ μὲν πρῶτως 30 ἐμπεπτωκότος μέρους ἀνακαθαρθέντος ὑστάτου, τοῦ δ' αὐτὸ ὕστερον πρώτου· πρὸς δὲ καὶ Ζόφου πᾶσαν κατὰ ταῦτὸν πληρῶσαι τὴν ἀφ' Ἥλιου ἀνίσχοντος ἄχρι καὶ δυομένου. ἃ δὴ πάντα μεγάλως ἐκπλήττοντα καὶ τὸ περιὸν δεικνύντα τῆς τοῦ σταυρωθέντος ἰσχύος, μόνος ἂν εἶδεῖν σαφῶς ὁ γ' εἰς τοῦσχατον ἀστρονομίας ἰών. ἔνθεν τοι καὶ γνοίη 35 μάλ' ἀκριβῶς, εἰ μὴ συντίθειτο ἐθελοκακεῖν, χρώμενος ὡσπερ εἰ παιδοτρίβῃ, τῆ τῶν οὐρανίων ἐπιστημονικῆ θεωρίᾳ τάληθές ἤδη προαγγελ-

1 ἐνισχημένος VM. 4 τὴν ἀληθείας R. 6 φιλοσοφία R VM, φιλοσοφίαν VM in marg. corr. 8-9 ἀστρονομίαν V. 11 μυρίων δὲ VM. 15-16 κάλλιστα] ἀκριβῶς VM. 17 τὴν μὲν γὰρ VM. γινομένην VM. 22 αὐτὸ] αὐτὸ VM. 23 ἔσχατον] ὑστάτον VM. ἀνθρώποις M. 24 φανταζόμενον VM. τὴν δὲ VM. σωτηρίῳ] Σωτήρος VM. 25 ad φάσκα adnot. M Πάσχα. 29-30 τοῦ μὲν πρῶτως - ὑστάτου om. VM. 31 Ζόφον V. πληρῶσαι om. VM. ἀφ'] ὕφ' VM. 32 ἃ δὴ πάντα om. VM. 35 μάλα VM. ὡσπερ corr. VM ex ὡς περι.

λούση μὴ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι, θεάνθρωπον δὲ τὸν ἐπὶ εὐλοῦ κρεμάμενον. εἰ δὴ καὶ τὸ νυκτερινὸν τότε σκότος ἐν μεσημβρίᾳ μὴ συμβῆναι ἤπερ δοκεῖ τῇ τέχνῃ φύσεως πάντως ἀκολουθία, θεοῦ δὲ θαυμασίως προστάγματι.

Ὡστε ἔξεστι μὴ ὅπως θεσπέσιόν τι χρῆμα καὶ κάλλιστον ἐν 5 ἀνθρώποις τιμιωτάτην καὶ θειοτάτην τῆς λοιπῆς θεωρίας ἔχουσαν τάξιν τὴν ὑπέρσεμον ἀστρονομίαν καὶ ἄνω βαίνουσαν προσειπεῖν, ἀλλὰ καὶ τρόπον κήρυκος σεβασμιωτάτου πρὸς ἡμᾶς ἦκειν πρὸς τοῦ θεοῦ πᾶσι διαδεικνύσαν τοῖς καλῶς ζυνορώσι τὸ δέον καὶ λαμπρῶς 10 ἀπαγγέλλουσαν ὑπὲρ ἀνθρώπων αὐτὸν γενόμενον ἄνθρωπον, θεὸν αὐθις μένοντα καὶ τῷ τῆς σαρκὸς προσλήμματι πᾶσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν φύσιν ἀνανεούμενον. ἀστρονομίαν καὶ γὰρ παλαιὸς λόγος πρὸς θεοῦ δι' ἀγγέλου καὶ ἀληθῶς ἔχων δεδῶσθαι τοῖς ἐκ τοῦ Σήθ¹.

Εἶεν δὴ. τὸ μὲν οὖν τοὺς γινομένους ἐκάστοτε σχηματισμοὺς τῶν κινήσεων Ἡλίου τε καὶ Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων πρὸς τε 15 ἀλλήλους καὶ τὴν γῆν θεωρεῖν τό τε δι' ἀστρονομίας προγνωστικόν, τοῦτο δὴ ταῖς ἀληθείαις εἶδέναι τέλος, περὶ ὧν ἡ σπουδὴ τῷ Πτολεμαίῳ ἐν τοῖς τρισὶ πρὸς τοῖς δέκα βιβλίοις τῆς Μεγάλης Συντάξεως καὶ γνῶσιν ἡγεῖσθαι ταῦτα διὰ φιλοσοφίας ἐπιστημονικῆν περὶ τινων ὑπὸ θεοῦ παρηγμένων φύσεων ὅπη τε ἔχει καὶ ὅπως ταῦτα φέρεται, θείοις 20 πειθαρχοῦντα πάντως ὄροις τε καὶ προστάγμασι, μέγα δέδεικται πολλαχόθεν καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπέρμεγά τε καὶ περισπούδαστον. τό γε μὴν τὰς δραστηκὰς τούτων ποιότητας καὶ τὴν φυσικὴν τῶν συσχηματισμῶν αὐτῶν ἰδιοτροπίαν αἰτίαν τῶν περὶ ἡμᾶς συμπτωμάτων τίθεσθαι 25 καταψευδομένους τῶν οὐρανίων κακ τῆς τούτων κινήσεως τὰς γενέσεις πλέκειν καὶ τὰ συμβαίοντα κἀντεῦθεν δοκεῖν τὴν τῶν μελλόντων ἔχειν εἶδέναι πρόγνωσιν, ὃ δὴ τῆς ἀστρολογικῆς, τῆς δ' αὐτῆς καὶ μαθηματικῆς λαχούσης ἔξαιρέτως κεκληθῆσθαι πολυασχόλου ματαιότητός ἐστι τῇ τῶν ἀστρων κινήσει τὰ ἡμέτερα συμφερούσης.

[F. 229] Τοῦτο τοίνυν πρὸς τὸ μηδὲν ὑγιὲς κεκτησθαι καὶ ἀληθείας 30 ἐχόμενον καὶ πρὸς πλάνην φέρει καὶ βυθὸν ἀπωλείας τοῖς εὐσεβεῖν ἐθέλουσι πάνυ τοι λυμαινόμενον. ταῦτ' ἄρα καὶ νόμοι θεῶν καὶ θεσπέσιων καὶ θεοπρεπῶν θεσπίσματα διδασκάλων σὺν γε τοῖς τὴν μαγικὴν κακοτεχνίαν καὶ θεοῦ πόρρω βάλλουσαν κακῶς καὶ ἀθῆως ἐξησκημένοις

1 τόν (ante ἐπὶ εὐλοῦ) om. M. 5 μὴ ὅπως] μὴ δντως ὡς VM. τὴν post κάλλιστον add. VM. 6 ἔχουσα V. 8 παρ' ἡμᾶς VM. 9 δεικνύσαν VM. 11 τοῦ (ante σταυροῦ) om. VM. 12-13 καὶ γὰρ πρὸς θεοῦ δι' ἀγγέλου παλαιὸς λόγος VM. 14 εἶην V, εἶη M. 17 ταῖς ἀληθείαις corr. ex τὰς ἀληθείας VM. 21 πειθαρχοῦντα V. 22 ὑπερσπούδαστον VM. 26 εὐμβαίνοντα VM. 30 πρὸς τῷ M. 32 λυμαινόμενοι M. 34 ἐξησκημένην corr. V in marg. in ἐξησκημένοις, ἐξησκημένην M.

¹ Plerumque Seth ipse astrologiae inventor laudatur. Cf. *Catal.* VII, p. 87, 3 et quae Boll ibi conguessit. Vide infra p. 140, 1.

καὶ μαθηματικούς εἴτ' οὖν ἀστρολόγους ὡς εἰκὸς ἀποτροπιάζονται, ἅτε δὴ πρὸς τὰ ἄνω κεκηνότας γε μάτην καὶ τῇ τούτων κινήσει τὴν ἡμετέραν προσαρτῶντας ζωὴν, θεομαχοῦντας ἀντικρυς καὶ βαίνοντας ὄντως ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἐπὶ κακῷ δήπου τῆς σφῶν αὐτῶν κεφαλῆς, 5 ἐν Ἰσῳ δ' εἰπεῖν καὶ ψυχῆς.

Ἄλλ' ἐκείνους μὲν οὕτω, πάντως δ' ἀξίως τῆς ἡμετέρας ἐξωθοῦσιν αὐλῆς οἱ καλῶς αὐτῆς προιστάμενοι, ἐγὼ δὲ τούτοις, ὅσα καὶ παῖς πατράσιν ἐπόμενος τοῖς ἱεροῖς τροφεῦσι καὶ παιδευταῖς καὶ παρ' οὐδὲν μὲν ἄγων καὶ διαπτῦων δυοῖν τῶν τῆς ἀστροθεάμονος σοφίας εἰδῶν τὸ 10 δεύτερον ὡς ἐπίβουλον τε καὶ σφαλερόν, καθὸ τὰς ἐμπεριεχομένας μεταβολὰς διὰ τοῦ τῶν ἀστέρων συσχηματισμοῦ ἀποτελουμένας οἱ περὶ ταῦτα κομποὶ τὴν ἄλλως φασὶν ἐπισκέπτεσθαι καὶ λίαν ἐπικινδύνως. τὸ πρότερον δὲ τῇ τάξει τε καὶ δυνάμει, καὶ φέρεται γὰρ τὰ πρῶτα κατὰ τῶν ἄλλων, πρὸς μεγίστην ὄνησιν φέρον καὶ περὶ τὰς τῶν ἀστέρων μόνον 15 κινήσεις ἔχον ἐν λόγῳ τιθέμενος ἔδοξα πρὸς εὐχρηστον τῆς θεωρίας ὑπομνηματισμὸν ἑαυτοῦ τε χάριν καὶ τῶν γε προτρεψάντων ἐκ παλαιάτου συνήθων, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βίβλῳ τοῦ παρόντος συντάγματος, ὡς ἐν κεφαλαίοις, ψηφοφοριῶν εἰσαγωγὴν προεκθέσθαι τε καὶ ὑποτυπώσασθαι. πρὸς τε τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην μάλα συντείνουσαν, ἥς περὶ πλείστα συγγράμματα διεξοδικώτερον εἴργασται τῷ 20 φιλοσόφῳ Συριανῷ, Θέωνι τε καὶ Πάππῳ τοῖς μαθηματικοῖς καὶ Ἰωάννῃ γραμματικῷ, τῷ τῆς Ἀλεξάνδρου πολίτῃ. ἔστι δὲ ἂ τούτης καὶ παρ' ἡμῶν προσεξεύρηται. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν τὰς τῆς Μεγάλης Συντάξεως ψηφοφορίας τῶν τε πλανωμένων καὶ ἀπλανῶν 25 μεθοδικώτερον ἐφοδεῦσαι καὶ ὑποδείγμασιν εὐχερεῖς ἐργάσασθαι ἀναγράψαι τε ἅμα καὶ τὰς τῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας ὡς ἐν ὑποδείγμασι καὶ δεῖξαι τὴν ἀμφοτέρων ἐν ἅπασι συμφωνίαν. εἶτα κατὰ τὴν τρίτην τὰς τῶν Περσικῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας περιέχουσαν συμπεράναι τῆς παρούσης συντάξεως, ἤπερ ἀστρονομικὴ 30 τρίβιβλος τοῦνομα. τοῖς μὲν ἄλλοις πάντως ἀχρεῖα καὶ παρορθῆσαι δικαία, ἀλλὰ τοῖς γε πρὸς τὸν λόγον κεινηκόσιν ἡμᾶς ἐταίροις χρήσιμος ἢ τῆς τοιαύτης θεωρίας ὑπόμνησις, κάμοι δὲ τῷ γεννησαμένῳ Θεοδώρῳ τῷ Μελιτηνιώτῃ, ἐκφύντι μὲν ἤδη τῆς Κωνσταντίνου καὶ νέας Ῥώμης, τελοῦντι δ' εἰς τὴν ἐν Χριστῷ διακονίαν κακ τῆς ἀξίας 35 συγκλήτου τῆς ἱερᾶς μεγάλῃ σακελλαρίῳ καὶ διδασκάλῳ τῶν διδασκάλων τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχidiaκῶν τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου.

6 πάντας VM. δέ VM. 9 ἀστροθεάμονος V. 10 τὰς τῶν ἐμπεριεχομένων μ, VM. 11 διὰ τῶν τῶν ἀ. συσχηματισμῶν VM. 12 τὴν ἄλλως V. 17 παλαιστων VM. 18 τε om. VM. 20 διείργασται U. 26 ἀναγράψασθαι (τε omisso) VM. 27 κατὰ] καὶ R VM, corr. U. 31 κεινηκόσιν V. 32 ἢ] καὶ VM. κάμοι δέ] κάμοι τε R, καὶ μοί τε VM, corr. U. 34 κακ] καὶ V in marg. 37 μεγάλῃς τοῦ Θεοῦ VM. ἀρχidiaκῶν U.

Καὶ δὴ τῆς ἀστρονομικῆς τριβίβλου ταύτης ἢ πρώτη, καλεῖται δὲ ψηφοφοριῶν εἰσαγωγή, περιέχει ταυτί.

Κεφάλαιον πρῶτον. Τί ἐστὶν ἀστρονομία καὶ παρὰ τίνων εὐρεθεῖσα τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦλθεν εἰς Ἑλληνας ὕστερον, τίς τε ὁ σκοπὸς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῇ τρισκαίδεκα 5 βιβλίων ἐκάστη διέξεισι.

Κεφάλαιον δεύτερον. Περί πολλαπλασιασμῶν μοιρῶν τε καὶ ἐξηκοστῶν εἴτ' οὖν ὄλων καὶ μορίων.

Κεφάλαιον τρίτον. Περί μερισμῶν τῶν αὐτῶν καὶ ὅπως οἱ μερισμοὶ γίνονται. 10

Κεφάλαιον τέταρτον. Πῶς ἔστιν ἐκάστου δεδομένου ἀριθμοῦ ἢ ῥητοῦ ἢ ἀρρήτου τὴν τετραγωνικὴν ἀνευρίσκειν πλευράν.

Κεφάλαιον πέμπτον. Πῶς ἔστιν εὐρεῖν ἐκάστου δεδομένου ἀριθμοῦ τὸ ἐπιζητούμενον μόριον.

Κεφάλαιον ἕκτον. Πῶς αἱ τῶν μορίων [f. 229v] συνθέσεις 15 γίνονται.

Κεφάλαιον ἕβδομον. Περί ἀφαιρέσεων τῶν αὐτῶν.

Κεφάλαιον ὄγδοον. Πῶς οἱ τῶν αὐτῶν πολλαπλασιασμοὶ μορίοις τε καὶ ἀριθμοῖς εἴτ' οὖν ὄλοις γίνονται.

Κεφάλαιον ἕνατον. Ὅτι τῶν αὐτῶν ταυτὸν ἐστὶ πολλαπλασιασμὸς 20 καὶ μερισμὸς.

Κεφάλαιον δέκατον. Ὅπως χρῆ τὸν τοῖς μαθηματικοῖς ἐξ ἀναλόγου ἀποδεικτικὸν τρόπον καλούμενον ἐφοδεύειν.

Κεφάλαιον ἐνδέκατον. Περί τῆς τοῦ ἀστρολάβου ὠροσκοπεῖου κατασκευῆς. 25

Κεφάλαιον δωδέκατον. Περί χρήσεως αὐτοῦ καὶ πρῶτον περὶ τῆς ἡμερινῆς τοῦ Ἥλιου διοπτείας, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν δ' κέντρων τοῦ τε ὠροσκοποῦντος καὶ μεσουρανοῦντος καὶ τῶν τούτοις διαμετρούντων.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ δέκατον. Πῶς ἔστιν ἐκ τοῦ ὄργάνου τὰς 30 εἰλημμένας καιρικὰς ὥρας ἡμερινὰς εἰς ἡμερινὰς μεταποιῆσαι· ἔτι τε εὐρεῖν, πόσοις ἡμερινοῖς χρόνοις ἐκαστον Ζῦδιον ἀναφέρεται καὶ πόσοις δύνει.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ δέκατον. Περί τῆς νυκτερινῆς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐντέχνου διοπτείας καὶ ὅπως ἂν τὰς ἐντεῦθεν ἀνα- 35 δοθείσας ὥρας εἰς ἡμερινὰς μεταποιήσωμεν διὰ τοῦ ὄργάνου.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ δέκατον. Ὅτι λαβεῖν ἔστιν ἐκ τοῦ ὄργάνου τὰς ὥρας εὐθὺς ἡμερινὰς καὶ διακεκριμένας.

Κεφάλαιον ἕκτον καὶ δέκατον. Ἔτι περὶ τῆς τῶν νυκτερινῶν ὠρῶν ἐποχῆς. 40

Κεφάλαιον ἕβδομον καὶ δέκατον. Περί χρήσεως παλαιγενοῦς

1 καλεῖται δέ] ἢ V.M. 2 ψηφοφοριῶν R. περιέχει ταυτί om. M.

ἀστρολάβου καὶ πρῶτον περὶ τῆς διορθώσεως τῆς ἡλιακῆς ἐποχῆς ἐν τῷ τὸν Ζῦδιακὸν ἔχοντι διμοιριαῖον ἢ τριμοιριαῖον καὶ ἐφεξῆς.

Κεφάλαιον ὄγδοον καὶ δέκατον. Περί τῆς εὐρέσεως τῆς ὠροσκοπούσης μοίρας ἐν τῷ τοιοῦτῳ ὠροσκοπέῳ.

5 Κεφάλαιον ἕνατον καὶ δέκατον. Περί τῆς εὐρέσεως τῆς μεσουρανούσης ἐν τῷ αὐτῷ ὄργάνῳ.

Κεφάλαιον εἰκοστόν. Τίτι δεῖ τρόπον τὰς νυκτερινὰς ἀνευρίσκειν ὥρας ἐν ἀστρολάβῳ τοὺς κατὰ τὴν ἀράχην ἀστέρας ἔχοντι εἰς τὰ προηγούμενα τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἐποχῆς τούτων ἐκάστου.

10 Κεφάλαιον πρῶτον καὶ εἰκοστόν. Περί τῆς λήψεως τῶν ἀπὸ τῆς ἔγγιστα παρελθούσης μοίρας ὠρῶν.

Κεφάλαιον δεύτερον καὶ εἰκοστόν. Πῶς διὰ τῆς τῶν κανόνων ψηφοφορίας ἀπὸ τοῦ Ἥλιου ὑψώματος αἱ ἡνυσμέναι τοῦ Ἥλιου λαμβάνονται ὥραι ἡμεριναί.

15 Κεφάλαιον τρίτον καὶ εἰκοστόν. Πῶς ἔστιν εὐρεῖν ἐκάστην μοῖραν τοῦ Ζῦδιακοῦ, πόσον τοῦ ἡμερινοῦ παραλλάσσει ἐπὶ βορρᾶν ἢ ἐπὶ νότον ἐκ τοῦ ὄργάνου.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ εἰκοστόν. Ὅπως ἐκάστης τοῦ Ζῦδιακοῦ μοίρας τὸ μέριστον εὐρήσομεν ὑψωμα διὰ τοῦ ὄργάνου.

20 Κεφάλαιον πέμπτον καὶ εἰκοστόν. Πῶς ἔστι λαβεῖν ἐκ τοῦ ὄργάνου διὰ τῆς ἀκριβοῦς πρὸς τὸν Ἥλιον διοπτείας τὸ τοῦ ἐν ᾧ ὄντες διοπτεύομεν κλίματος πλάτος.

Τί ἐστὶν ἀστρονομία καὶ παρὰ τίνων εὐρεθεῖσα τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦλθεν εἰς Ἑλληνας ὕστερον, τίς τε ὁ σκοπὸς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῇ τρισκαίδεκα βιβλίων ἐκάστη διέξεισιν. 25

Κεφάλαιον πρῶτον. Ἀστρονομία ἐστὶν ἐπιστήμη περὶ τὰ οὐράνια σώματα καταγινομένη τέλος ἔχουσα τὸ γινῶναι τὰς κινήσεις αὐτῶν· ἔτι δὲ ἀστρονομία ἐστὶ γινῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀεικινήτου. σφαιρικὴ δὲ καὶ ἀστρονομία καλεῖται παρονομασθεῖσα ἐκ τε τῆς πρώτης καὶ τιμη- 30 τέρως σφαιρικῆς θεωρίας τῆς πάντα περιεχοῦσης οὐρανοῦ σφαίρας καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀστέρων, θεῖον τῷ ὄντι καὶ κάλλιστον οὖσα μάθημα, ἅτε δὴ καὶ περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένη καὶ τὰ οὐράνια καὶ μόνη καθά φησι Πτολεμαῖος ἐν τῷ τοῦ πρώτου πρώτῳ τῆς Μεγάλης Συντάξεως περὶ τὴν τῶν αἰεὶ καὶ ὠσαύτως ἐχόντων ἐπίσκεψιν ἀναστρεφο- 35 μένη, διὰ τοῦτο τε οὖσα δυνατὴ καὶ αὐτὴ περὶ τὴν οἰκείαν κατάληψιν, οὔτε ἀδηλον οὔτ' ἀτακτον οὔσαν, αἰεὶ καὶ ὠσαύτως ἔχειν, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον ἐπιστήμης. εὐρηταί γε μὴν τὸ τοιοῦτον ὑπέρσεμνον ὄντως μάθημα

25-27 καὶ τί τῶν - κεφάλαιον πρῶτον om. V.M. 27 ἐπιστήμη] τέχνη V.M. 28 ἔτι δ' V.M. 30-31 τιμητῆτος R, superscr. man. 2 -τέρως. 31 τῆς περὶ τῆς π. V.M. 36 τε om. V.M. 37 οὔτ' οὔτε M.V.

παρὰ τῶν τοῦ Σήθ, ἐνὸς τῶν υἱῶν Ἀδάμ, ἀπογόνων, ὡς δὲ τε παλαιὸς ἐκ πατέρων λόγος ἔχει καὶ ἀληθῶς ἔχει. καὶ μέντοι καὶ Ἰώσηπος φιλαλήθης ἀνὴρ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν ἀρχαιολογία συγγράφεται. μιμηταὶ γὰρ οὗτοι τοῦ ἑαυτῶν γεγονότες γεννήτορος σοφίαν μὲν τὴν περὶ τὰ οὐράνια καὶ τὴν τούτων διακόσμησιν ἐπενόησαν, πρῶτοι γραμμάτων ἐφευρόντες τύπους καὶ τὰ ση[φ. 230]μεία τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς τροπὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὰς ἐβδομάδας καὶ τοῖς ἀπλανέσι τῶν ἀστέρων ἐπιθέντες ὀνόματα καὶ τοῖς πλανωμένοις. ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ διαφυγεῖν τοὺς ἀνθρώπους τὰ εὐρημένα, μηδὲ πρὶν εἰς γνῶσιν ἔλθειν φθαρῆναι, προειρηκότες Ἀδὰμ ἀφανισμὸν ἔσσεσθαι τῶν ὄλων, τὸν μὲν 10 κατ' ἰσχὺν πυρός, τὸν ἕτερον δὲ κατὰ βίαν καὶ πληθὸς ὕδατος, στήλας ποιησάμενοι δύο, τὴν μὲν ἐκ πλίνθου, τὴν ἕτεραν δὲ ἐκ λίθου, ἀμφοτέραις τὰ εὐρημένα ἐνέγραψαν, ἵνα τῆς πλινθίνης ὑπὸ τῆς ἐπομβρίας ἀφανισθείσης ἢ λιθίνῃ μείνασα ἅπαντα δοίη τοῖς ἀνθρώποις μαθεῖν τὰ ἐγγεγραμμένα δηλοῦσα καὶ πλινθίνην ὑπ' αὐτῶν ἀνατεθῆναι. ἦν δὲ καὶ 15 μένειν κατὰ τὴν Συριάδα γῆν ἄχρις ἐκείνου φησί, λέγω δὲ τὴν λιθίνην. τῆς δὲ γῆς ἐπομβρία κατακλυσθείσης καὶ μόνου Νῶε περισωθέντος, ἀρχηγοῦ τε καταστάντος δευτέρου κόσμου καὶ δὲ τῶν ἀπ' ἐκείνου διὰ τὴν ἦν ἐπενόησαν τόλμαν οἰκοδομοῦντες τὸν πύργον συγχυθέντων τὴν γλῶτταν, ἅτε δὲ κακῶς καὶ ἀθέως ὁμοφωνούντων, μόνος Ἀρφαξὰδ 20 τὴν οἰκίαν διατηρήσας Χαλδαίων πρόγονος ἐχορημάτισεν. οἱ δὲ φύσεως ἀγαθῆς γεγονότες καὶ τὰπὶ τῆς λιθίνης στήλης εὐρηκότες ἐγγεγραμμένα τὴν τῶν οὐρανίων συνεγράψαντο ἐπιστήμην, τοσοῦτον θαυμασθέντες παρὰ πᾶσιν ἐπὶ σοφία, ὥστε καὶ τοὺς αὐτῶν φιλοσόφους περὶ ἀστρονομίαν τὸ πλεόν ἔχοντας καὶ γενεθλιαγοεῖν ἤδη 25 προσποιουμένους Χαλδαίους προσαγορεύεσθαι Στράβων γεωγραφῶν φησι, τῷ κοινῷ τοῦ γένους ὀνόματι κατ' ἐξοχὴν ὀνομαζομένους, οἰκοῦντας μὲν τῆς Βαβυλωνίας χώραν αὐτοῖς εἰς κατοικίαν ἀφωρισμένην, πλησιάζουσιν τοῖς τε Ἄρασι καὶ τῇ κατὰ Πέρσας λεγομένη θαλάσῃ. εἰς πλείω δὲ γένη διηρημένους καὶ τοὺς μὲν Ὀρχηνοὺς, 30 τοὺς δὲ καλουμένους Βορσιππηνοὺς καὶ ἄλλους ἄλλως ὡσάν κατὰ αἰρέσεις ἄλλα καὶ ἄλλα περὶ τῶν αὐτῶν ἔχοντας δόγματα. ἐν οἷς ἄλλοι τε πλείστοι γεγονάσιν ἀξιόλογοι ἄνδρες καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ' ἐκείνον Ὀ<σ>τάνης, δὲ τε Κιδηνᾶς καὶ ὁ Ναβουριανὸς καὶ

1 De Seth astrologiae inventore cf. *Catal.* VII, p. 87. 2 πατέρων V, Πατρῶν M. Ex Iosepho, *Arch.*, I, 1, 3, § 68-70. 9 μὴ δέ V. 11 τὸν δὲ ἕτερον VM. 12 τὴν δ' ἕτεραν M, δέ om. V. 13 προσέγραψαν VM. 14 δοίη μαθεῖν τ. ἀ. VM. 16 Συρίδα VM. 17 Νοέ V. 19 τολμάν V. οἰκοδομοῦντων VM. 21 Χαλδαίω πρόγονος V, in marg. conl. V Χαλδαίων πρόγονος ἐγένετο. ἐχορημάτισεν om. VM. 22 τὰ ἐπὶ VM. τῆς om. VM. εὐρόντες VM. 26 Ex Strabone XVI, 6, p. 739 C. 29 Ἄρασι R. 31 Βορσιππηνοὺς R, Βορσιππινοὺς V, Βορσιππινοὺς M. 31-32 καθ' αἶρ. VM. 33 Ζωροαστρῆς V. Zoroastris et Hostanis nomina in Strab. desunt. 34 Ὀτάνης R VM. δ (ante Ναβ.) om. VM.

σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος. ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας Χαλδαῖος καὶ οὗτός ἐστιν. ἐκ τούτων τὸ παλαιὸν ὁ μέγας γενόμενος Ἀβραὰμ καὶ πρῶτος θεὸν τῶν ὄλων δημιουργὸν ἐγνωκῶς τοῖς τε τῆς γῆς καὶ θαλάσσης παθήμασι καὶ τοῖς περὶ τὸν Ἥλιον καὶ Σελήνην καὶ 5 πᾶσι τοῖς κατ' οὐρανὸν συμβαίνουσι συλλογισάμενος· καὶ τούτῳ δὴ προσδραμῶν ἐτοίμως καλοῦντι καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀκολουθήσας κατάγοντι κάκει τοῖς λογιωτάτοις Αἰγυπτίων διαφόροις ἔθεισιν ἀρεσκομένοις καὶ τὰ παρ' ἀλλήλοις ἐκφαυλίζουσι νόμιμα καὶ διὰ τοῦτο δυσμενῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι συντυχῶν ἐκάστοις αὐτῶν διαπτύει μὲν, οὐς 10 ἐποιοῦντο λόγους περὶ τῶν ἰδίων κενούς καὶ μηδὲν ἔχοντας ἀληθῆς ἀποφαίνων. θαυμασθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν ἐν ταῖς συνουσίαις ὡς συνετώτατος καὶ δεινὸς ἀνὴρ, οὐ νοῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ πείσαι λέγων, περὶ ὧν ἂν ἐπιχειρήσειε διδάσκειν τὴν τε ἀριθμητικὴν αὐτοῖς χαρίζεται καὶ τὰ περὶ ἀστρονομίας παραδίδωσιν. οὗτοι δὲ γνωριμώτατοι διὰ σοφίαν 15 ἐν πᾶσι γενόμενοι καὶ τὸν Ἑρμῆν, ὃν δὲ καὶ Τρισμέγιστον ὠνομάσθαι φασίν, ἄνδρα τῶν ἐν αὐτοῖς ἄκρων ἐν μαθηματικῇ, πολλοὺς τε σὺν ἐκείνῳ καὶ ἄλλους Αἰγύπτου παῖδας τοὺς κεκλημένους παρ' ἐκείνοις προφήτας ἔσχον, οὐκ ἀθαύμαστον παρὰ πᾶσιν ἐπὶ παιδείᾳ λαχόντες ὄνομα, οἱ τὸ πρῶτον Ἀβραὰμ τῷ προπάτορι καὶ Χαλδαίῳ τῷ ὄντι 20 σοφῷ μαθητεύσαντες. πρὸ γὰρ τῆς αὐτοῦ παρουσίας εἰς Αἴγυπτον τούτων ἀμαθῶς εἶχον φησίν.

Ἐκ Χαλδαίων δὲ ταῦτ' ἐφοίτησεν εἰς Αἴγυπτον, ὅθεν ἦλθε καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας. Πυθαγόρας γὰρ [f. 230^v] ὁ Μνησάρχου καὶ Σάμιος καὶ Φερεκυδῆς ὁ Σύριος καὶ Ἀναξαγόρας ὁ Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένιος, 25 ἔτι τε Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ Σόλων ὁ τῶν Ἀθήνησι νόμων εὐρετῆς καὶ μὲν καὶ Πλάτων ὁ τοῦ Ἀρίστωνος ἄχρι καὶ τῆς Αἰγυπτίων φιλομαθίας χάριν παρελθόντες καὶ παρ' αὐτῶν διδαχθέντες τὴν μαθηματικὴν τοῖς ἄλλοις παραδεδώκεσαν ἐπιστήμην.

Καὶ δὲ πολλοὶ μὲν ἐν Ἑλλήσι καὶ ἄλλοι γεγονάσι τὴν τοιαύτην εἰς 30 ἄκρον ἐξασκήσαντες θεωρίαν καὶ Χαλδαίους πολλῷ τῷ μέσῳ καὶ Αἰγυπτίους ὑπερβαλόντες καὶ μάλιστα πάντων ὁ πάντων μάλιστα φιλόπονος τε καὶ φιλαλήθης ἀνὴρ Ἴππαρχος, ἦ φησι Πτολεμαῖος, καὶ μέντοι Πάππος τε καὶ Θέων, οἱ Πτολεμαῖοι φάναι διάδοχοι. ὁ δὲ δὴ Κλαύδιος οὕτωσι Πτολεμαῖος καὶ Πτολεμαῖδος μὲν ἐκφύς τῆς ἐν 35 Θηβαῖδι καλουμένης Ἑρμείῳ, Αἰλίῳ δὲ Ἀντωνίνῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων σύγχρονος γεγονῶς, κατὰ πάντων τὰ πρῶτα φέρεται. πάσης μὲν, ὡς

1 Σέλευκος ἀπὸ om. M. 4 τῆς περὶ M, corr. in marg. in τοῖς περὶ. 5 λογισάμενος VM. 13 ἐπιχειρήσεις M. 14 τὰ om. VM. 16 φασίν] φησί VM. τῶν] τόν V. ἄκρον VM. 18-19 λαχόντας VM. 22 καὶ ἐκ X. VM. δέ om. VM. ἐφοίτησαν VM. ἦλθεν εἰς U. 24 Ἡγεσιβούλου VM. 25 καὶ om. M. καὶ Σ.] ὁ Σ. V. 26 ἐφευρέτης VM. καὶ (post ἄχρι) om. VM. Αἰγύπτου VM. 30 ἐξηκῆσσαντες VM. 31 ὑπερβάλλοντες VM. 32 ἦ] ὡς VM. 33 φάναι corr. VM in marg. in φανοί. 35 Ἑρμείου R VM, corr. U. Ἀντωνίῳ corr. VM in marg. in Ἀντωνίνῳ.

αὐτὸς γράφων ἐν πρώτοις παραδηλοῖ, μαθηματικῆς θεωρίας ἐπιμεληθεῖς, ἔξαιρέτως δὲ τῆς περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένης καὶ τὰ οὐράνια καὶ ταῦτ' ἐν τρισὶ καὶ δέκα τοῖς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλῃς Συντάξεως κάλλιστα τε καὶ ὑψηλότατα παραδοῦς βιβλίοις καὶ μὴν καὶ μετὰ 5 τοσῆσδε τῶν ὀνομάτων εὐγενείας καὶ χάριτος καὶ ῥυθμοῦ καὶ τόνου ὡς υπερβάλλειν σχεδὸν τοὺς ὀρμωμένους ἐντεῦθεν καὶ γλῶττης μόνον ἀττικιζούσης δοκεῖν φροντίζειν. ἢ δὴ καὶ μεγάλη καλεῖσθαι μόνη τῶν ἀπασῶν ἐκκληρώσατο διὰ τε τὴν σεμνότητα καὶ τὰξίωμα τῶν ὑψηλῶν καὶ μεγάλων λόγων τῶν ἐν αὐτῇ περὶ τὴν κατ' οὐρανὸν θεωρίαν ἔχουσα τὸν σκοπὸν. περιέχει γὰρ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις δυσὶ βιβλίοις τὴν 10 τε καθόλου τῆς γῆς ὄλης σχέσιν πρὸς ὅλον τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν λόγον τὸν περὶ τῆς τοῦ λοξοῦ κύκλου θέσεως καὶ τῶν τόπων τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης, ἔτι τε τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν καθ' ἕκαστον ὀρίζοντα παρὰ τὰς ἐγκλίσεις γινομένης ἐν ταῖς τάξεσι διαφορᾶς. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τὴν ἡλιακὴν κίνησιν, ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ καὶ πέμπτῳ τὴν σεληνιακὴν, ἐν δὲ τῷ ἕκτῳ τὰ ταύταις ἐπισυμβαίνοντα, συνοδικὰς τέ φημι καὶ πανσεληνιακὰς συζυγίας καὶ τοὺς ἄλλους, οὓς πρὸς τὸν Ἥλιον ἢ Σελήνην ποιεῖται σχηματισμούς, ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ἐκλειπτικὰς φαντασίας τε καὶ παθήματα, ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ καὶ ὄγδῳ τὰ περὶ τῆς τῶν ἀπλανῶν καλουμένων σφαιρας, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς πέντε βιβλίοις τὰ 20 περὶ τῶν πέντε πλανήτων προσαγορευομένων. ἕκαστα δὲ τούτων, ὡς φησιν ἐν τῷ τοῦ πρώτου δευτέρῳ, δείκνυσιν ὁ σοφὸς Πτολεμαῖος, ἀρχαῖς μὲν καὶ ὡσπερ θεμελίους εἰς τὴν ἀνεύρεσιν χρώμενος τοῖς ἐναργέσι φαινομένοις καὶ ταῖς ἀδιστακτοῖς τῶν τε πρὸ ἐκείνου καὶ τῶν κατ' ἐκείνον τηρήσεων. τὰς δ' ἐφεξῆς τῶν καταλήψεων ἐφαρμόζων διὰ τῶν 25 ἐν ταῖς γραμμικαῖς ἐφόδοις ἀποδείξων.

Κεφάλαιον δεύτερον. Περί πολλαπλασιασμῶν μοιρῶν τε καὶ ζωδίων εἴτ' οὖν ὄλων καὶ μοριῶν.

Πρώτον εἰπεῖν ὅτι τὸν ζωδιακὸν καὶ λοξὸν καλούμενον κύκλον, μέγιστον ἐν τῇ οὐρανίῳ καθόλου τυγχάνοντα σφαίρα... 30

[F. 350.] Τοῦ μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων καὶ ἀρχιδιακόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου Θεοδώρου τοῦ Μελιτηνιώτου ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἢ τρίτη ἢ ψηφοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις.

Τριάδος τῆς μακαρίας, παντοδυνάμου τε καὶ ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς, 35 λέγω Πατρός <καὶ> Υἱοῦ καὶ ἀγίου Πνεύματος, τῆς μιᾶς θεότητός τε

1-2 ἐπιμεληθεῖς θεωρίας VM. 2 δὲ τῆς] δὲ καὶ τῆς VM. 3 ταυτόν] ταύτην R VM. 3-4 συνάξεως M. 4 παραδιδούς VM. βιβλίοις VM. καὶ (post μὴν) om. V. καὶ μετὰ] περὶ M. 6 μόνης VM. 10 ἔχουσαν V. π. μὲν γὰρ VM. 12 τὸν τόπον corr. VM in marg. in τῶν τόπων. 14 γενομένης VM. 17-18 ἢ Σελήνη] ἢ Σελήνην VM. 19 τε om. VM. καὶ τὰ παθ. VM. 23 ἀνεύρησιν V. 25 τὰς δὲ VM. 26 Desin. VM. 36 καὶ add. U.

καὶ βασιλείας, παρ' ἧς ἅπαν δώρημα τέλειον ἀγαθῆ τε δόσις ὡς τῶν λογίων ἀκούομεν ἀνωθεν κάτεισι τοῦ παρόντος ἔργου συνεφαπτομένης ἡμῖν καὶ πλείστην ὄσσην δωρουμένης ἐπικουρίαν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῆς ἀστρονομικῆς τριβίβλου τὴν τῶν ψηφοφοριῶν εἰσαγωγὴν διαγράψαντες, ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τὰς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλῃς Συντάξεως 5 ψηφοφορίας δι' ἀκριβείας ὡς ἐνήν ἐφοδεύσαντες, ἅμ' αὐταῖς καὶ τὰς τῶν προχείρων δι' ὑποδείγματων ἐκθέμενοι καὶ τὴν τούτων συμφωνίαν ἀκριβῶς ὑποδείξαντες, ἐνταῦθα, ἐν τῇ τρίτῃ δηλαδὴ καὶ λοιπῇ τῶν υποκειμένων, τὰς τῶν Περσικῶν προχείρων κανόνων ψηφοφορίας προήχθημεν ἀνατάξασθαι ἤδη μὲν καὶ ἄλλοις ἐσπουδασμένας, πλείονος δὲ 10 ὄμως δεομένας τῆς σαφηνείας καὶ μάλιστα τῷ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν αὐταῖς ἐρμηνείαν καθ' Ἑλληνας ἐκδεδόσθαι· ἄς ἡμεῖς ὡς ἂν οἰοί τε ὡμεν ἐκθεῖναι σαφῶς πειρασόμεθα.

Καὶ δὴ καὶ τὰς τῶν κανόνων ἐπιγραφὰς ἐπιγράψομεν ἀκολούθως τοῖς 15 ἡμετέροις. δεῖ τοιγαροῦν προεκθέσθαι ταύτης τὴν τῶν κεφαλαίων ἔκθεσιν, ἀκριβῆ ταύτην ἐχούσης ἐπιγραφὴν· Ἀστρονομικῆς τριβίβλου ἢ τρίτη ἢ ψηφοφοριῶν κατὰ Πέρσας διάταξις. ἐνεσσι δ' ἐν τῷ συντάγματι τάδε.

Ἐκθεσις τῶν κεφαλαίων. Κεφάλαιον πρῶτον. Προδιάληψις 20 ὄλοσχερῆς τῶν ὀφειλόντων προὑποκεῖσθαι.

Κεφάλαιον δεύτερον. Ἐκθεσις τῶν κατὰ Πέρσας προχείρων τῆς ἀστρονομίας κανόνων.

Κεφάλαιον τρίτον. Περί τῶν δ' κέντρων ἦτοι περσικῶν ἀπλῶν ἑτῶν τῶν τοῦ Ἰνδικτιῶνος τε ἡμερῶν καὶ ἰσημερινῶν ὥρων ἀπὸ τῆς 25 ἔγγιστα παρελθούσης μεσημβρίας καὶ μήκους τῆς ὑποκειμένης πόλεως.

Κεφάλαιον τέταρτον. Ὅτι καὶ δι' ἑτέρας ἐφόδου τὰ τε ἀπλὰ Περσικὰ ἔτη καὶ τοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἔστιν ἀνευρίσκειν.

Κεφάλαιον πέμπτον. Περί τῆς κατὰ μήκος τοῦ Ἥλιου ψηφοφορίας.

Κεφάλαιον ἕκτον. Ὅτι οὐ δεῖ τὴν τῶν ὥρων διάκρισιν ποιησθαι ὡς προδιακεκριμένων.

Κεφάλαιον ἑβδομον. Περί τῆς κατὰ μήκος σεληνιακῆς ψηφοφορίας.

Κεφάλαιον ὄγδοον. Περί τῆς διορθώσεως τῶν ἐποχῶν Ἥλιου καὶ 35 Σελήνης.

Κεφάλαιον ἔνατον. Περί τῆς τοῦ Ἥλιου λοξώσεως.

Κεφάλαιον δέκατον. Ψηφοφορία τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων τοῦ τε Ἀναβιβάζοντος καὶ τοῦ Καταβιβάζοντος.

Κεφάλαιον ἑνδέκατον. Περί τοῦ πλάτους τῆς Σελήνης.

Κεφάλαιον δωδέκατον. Περί τῆς τῶν πέντε πλανωμένων κατὰ 40 μήκος ψηφοφορίας.

15 ταύτης] ταύτην R, corr. U. 17 ψηφοφοριῶν R.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν κατὰ πλάτος ἀπὸ τοῦ διὰ μέσων τῶν ζυγίων ἀποστάσεως τῶν τριῶν πλανωμένων Κρόνου, Διὸς καὶ Ἄρεως.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ δέκατον. Περὶ τοῦ πλάτους Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρμοῦ.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ δέκατον. Ψηφοφορία τοῦ Κάϊτ, ἀστέρως κακοποιοῦ παρ' Ἰνδοῖς.

Κεφάλαιον ἕκτον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν κατὰ μήκος καὶ πλάτος ἐποχῶν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων.

Κεφάλαιον ἑβδομον καὶ δέκατον. Περὶ συνόδων καὶ πανσελήνων.

Κεφάλαιον ὄγδοον καὶ δέκατον. Περὶ τῶν ἐκλειπτικῶν ὠρῶν Ἡλίου καὶ Σελήνης.

Κεφάλαιον ἔνατον καὶ δέκατον. Περὶ σεληνιακῶν ἐκλείψεων.

Κεφάλαιον εἰκοστόν. Περὶ ἡλιακῶν ἐκλείψεων.

Κεφάλαιον πρῶτον καὶ εἰκοστόν. Περὶ τῆς ἀπὸ ζυγίου εἰς ζυγίον μεταβάσεως Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν πλανωμένων καὶ ἔτι τοῦ Ἀναβιβάζοντος.

Κεφάλαιον δεύτερον καὶ εἰκοστόν. Ἐφοδος δι' ἧς ἔστι παραυξάνειν τοὺς τῶν ὀμαλῶν κινήσεων τῶν ἀστέρων κανόνας τῶν ἀπλῶν ἐτῶν.

Κεφάλαιον τρίτον καὶ εἰκοστόν. Παράδοσις πῶς ἔστιν εὐρίσκειν ἐκάστου ὁποιοῦν μηνὸς τὴν προκειμένην ἡμέραν, εἰς ποίαν τῶν τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν καταλήγει.

Κεφάλαιον τέταρτον καὶ εἰκοστόν. Μέθοδοι εἰς τὴν τοῦ σεβασμίου πάσχα καὶ μεγάλου κατάληψιν.

Κεφάλαιον πέμπτον καὶ εἰκοστόν. Ἐπίλογος.

[F. 350^v.] Κεφάλαιον πρῶτον. Προδιάληψις ὀλοσχερῆς τῶν ὀφειλόντων προϋποκεῖσθαι.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ κεφαλαῖωδες ὀφειλόντων προδιαληφθῆναι χρῆ προδιαλαβεῖν. τὰ δ' ἔστιν ὅτι Πέρσαι τε καὶ πρὸ τούτων Ἀραβες παρ' Ἑλλήνων καὶ τῆς τοῦ θαυμαστοῦ Πτολεμαίου βίβλου τὴν περὶ τὰ θεῖα κατανοουμένην καὶ τὰ οὐράνια θεωρίαν διαδεξάμενοι, ταῦτ' εἰπεῖν, καὶ τὰ τῶν μαθημάτων λοιπὰ καὶ τοῦτο Πέρσαι φασὶ καὶ Ἀραβες μετὰ θαύματος τοῦ ἀνδρὸς μεμνημένοι τὴν ἐκείνου τε βίβλον ἀποσεμνύνοντες, μυζαστῆ¹ καλοῦντες αὐτὴν καὶ πολλὰ τῶν ταύτης καὶ σχεδὸν τὰ πάντα ταῖς σφῶν βίβλοις ἐγκαταμυγνύντες, θαυμαστοὶ τὰ

34-85 Ἀραβες R, corr. U.

¹ Μυζαστῆ i. e. *mizastī* vel *mizastī*, unde occidentales *almagestum* effecere. [Gildemeister.]

εἰς ἐπιστήμην γεγόνασι. καὶ δὴ καὶ πλείστα συγγράμματα ταύτης περὶ πεποιήνται καὶ διαφόρους κανόνας τοὺς τῶν ἀστέρων παρόδων τούτους ἔν τε διαφορῶν πόλεων μεσημβρινοῖς συστησάμενοι καὶ χρονικῶν ἀρχῶν παραδόσεσιν, ὧν καὶ τισὶ περιτευχῆκαμεν ἤδη, πρὸς τὴν ἡμετέραν γλῶτταν μετενηνεγμένοις σοφῶς ἄγαν ἐκτεθειμένοις. Πατανῆς¹ μὲν γάρ τις τῶν παρ' αὐτοῖς ἀστρολόγων, ἔτι τε Σάμψ Μπουχαρῆς² ὕστερον τὴν τῶν χρόνων ἐποχὴν τῶν ἰδίων κανόνων εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου, τρίτου ἀπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου Μακεδόνως βασιλέως, πεποιήνται καὶ τοὺς μὲν ἔξ ἐκείνου χρόνους Ῥωμαίκοὺς, τὴν δὲ περὶ τούτων βίβλον Ζήζι³, τουτέστι Σύνταξιν, ὀνομάζουσιν. ὁ δὲ γε Σαντζαρῆς⁴ ἀστρολόγος ἀνὴρ, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἀβδουραχμάνης ὁ Χωζηνῆς κατ' ἐκείνον δὴ τὸν χρόνον τὰς ἀρχὰς ὑποτίθενται τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως, ὅτε Μωάμεδ, ὁ ἀσεβῆς καὶ θεομισῆς ἀπὸ τοῦ Μακὰ πρὸς Μαδιναίαν πεπόρευται καὶ εἰσὶν Ἀραβικὰ τὰ ἐκείθεν συναγόμενα ἔτη. Ἀλλῆ δὲ τῷ Ἀβδουλουκαρεῖμ⁵ καὶ μὴν καὶ τῷ Ἀλαῆ⁶, τῷ τε Χουσάμη Σαλάρ⁷ καὶ τῷ Ἰσαχῆ⁸ σοφωτά-

² κανόνας - παρόδων] U coni. κακόννας τὰς τῶν ἀστέρων παρόδους περιέχοντας. 6 Σάμ R, ψ add. man. ead. 12 ὁ Χωζηνῆς] Ὁχωζηνῆς U. 14 Ἀραβία R, Ἀραβία U, Ἀραβικὰ Cum.

¹ Πατανῆς: Al Battāni vel ut vulgo audire solet Albategnius, cuius integrum nomen est Muhamad ibn Ġabir ibn Sinān al-harrāni al-battāni, diem obiit a. heg. 317 (929 p. Ch.). Eius tabulas memorat Ġaġi-Khalfa [G.]. Cf. Suter, *Die Mathematiker und Astronomen der Araber*, p. 45, n° 89, et *Catal.*, I, p. 88, n. 1.

² Shems ed-din el Boġhāri, cf. *Catal.*, I, p. 85, et Suter, *op. cit.*, p. 161, n° 397, p. 219 ss.

³ Arabice *zig* translatum est persico *zig* est canon astronomi, cf. quae explicat Gildemeisterus *l. c.*

⁴ Σαντζαρῆς perperam nomen scriptoris prodit Theodorus, cum sit titulus libri «el zig el zingari» tabularum quas condidit 'Abderrahmān el Chāzini († 1186) et sultano Singar b. Melikšāh ben Alp. Arslān dedicavit (cf. Gildemeisterum, *l. c.*, et Suter, *op. cit.*, p. 122, n° 293). Ex Sampsucharo, *Catal.*, I, p. 89, n. 2, haec habet Theodorus.

⁵ Farid ed din Abū 'l Ḥasan Ali ben 'Abdelkerim el Sirwāni, quem tabulam confecisse Ġaġi Khalfa testatur (n. 6957) [G.]. Cf. Suter, *op. cit.*, p. 218, et *Catal.*, I, p. 89, 17.

⁶ Ἀλαῆ iterum non scriptor sed titulus libri decurlatus est «alzig al 'alāi», hoc est tabularum in honorem viri illustris alicuius Alā el-Jaulah editarum, quarum complures Ġaġi Khalfa memorat... [G.]. Opus fuit hoc 'Abdelkerim supra memorati, cf. *Catal.*, I, p. 89, 17.

⁷ 'Ali ben Faġlallāh Ḥosām ed-din el Salar. qui saeculo duodecimo p. C. vixisse videtur; cf. Suter, *op. cit.*, p. 195, n° 482.

⁸ Ἰσαχῆ adiectivum ad titulum alicuius libri referendum videtur, qualis fuerit «al-zig al-iṣāqī» [G.]. Opus fuit hoc Chosami el Salar, cf. *Catal.*, I, p. 89, n. 18.

τοὺς ἀνδράσι καὶ τῷ Φεχίρ¹, σὺν γε δὴ τῷ Ἀθουρατίν² καὶ τῷ Μαχχί Μαγριπῆ³ καὶ τῷ Χοντζά Νασύρη⁴ πᾶσαν λογικὴν παιδείαν εἰς ἄκρον ἐξησκημένοις ἐν τοῖς οἰκίοις αὐτῶν κανόνισιν, αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐπιλογισμῶν ὑποτίθενται κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος Ἰασδαγέρδου Σαριαρ τοῦ Μεστρέ⁵, βασιλέως Περσῶν, Περσικοῖς χρωμένοις τοῖς ἔτεσιν. 5 ὅπερ δὴ ἔτος ἐστὶν ρολθ' ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου ἐνιαυτοῦ παραγωγῆς. καθ' ὃν χρόνον καὶ ἡ τῶν προκειμένων κανόνων σύστασις γέγονεν ἐν τῇ τοῦ κατὰ Πέρσας Φαρουαρτῆ μηνὸς νεομηνία εἰς τὴν ἐν τῇ Τυβήνῃ⁶ λεγομένη πόλει μεσημβρίαν κατὰ μήκος ἀπεχούση οβ' μοίρας ἀπὸ τοῦ Ντζαῖτ Χαλιλάτ⁷, ὡς φασι Πέρσαι, τουτέστιν ἀπὸ τῆς δυτικῆς ἄκρας 10 θαλάσσης. καὶ ὅτι κατὰ Πέρσας οἱ μῆνες οὕτω κατονομάζονται Φαρουαρτῆς, Ἀρτιπέεστ, Χορτάτ, Τυρμά, Μερτάτ, Σαχριούρ, Μέχερμα, Ἀπάν, Ἄδερ, Δῆμα, Πεχμάν, Ἀσφαντάρ, Μασιορχά, ὅς καὶ κλοπιμαῖος καλεῖται. ἔτι τε κατὰ Ῥωμαίους καὶ Ἕλληνας ὁ ἐνιαυτὸς τξε' ἡμερῶν ἐστι καὶ τετάρτου μέρους ἡμέρας, κατὰ δὲ Πέρσας, ὡς περ δὴ καὶ κατ' 15 Αἰγυπτίους, τξε' μόνων ἡμερῶν ἕκαστον μῆνα τῶν παρ' αὐτοῖς ἡμερῶν λογιζομένους λ' καὶ ε' μόνον τὸν κλοπιμαῖον. ὡς ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖν ἐξ ἀνάγκης κατὰ τέσσαρα ἔτη συντιθεμένων τῶν τοιοῦτων τεταρτημορίων τὸ τῶν Περσῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἔτους ἐν ἡμέρᾳ προλαμβάνειν μιᾶ. κατὰ δὲ αὐξ' ἐν ὀλοκλήρῳ Περσικῷ ἔτει καὶ πάλιν ἅμα τὴν τοῦ χρόνου 20

3 οἰκίοις R, corr. U. 9 ἀπεχούση] ἀπέχουσαν R, corr. U. 12 Ἀρτιπέεστ U.

¹ Φεχίρ decurtatum existimo esse nomen « Fachra ed dīn » duos eo nomine utrumque Naṣīr ed-dīn el Tūṣī socium Ḥaǧī-Khālfa affert [G.]; cf. supra *Catal.*, I, p. 89, 20: infra n. 7.

² Alīr ed-dīn el Muffaǧǧal ben Omar el-Abahrī qui diem obiisse circa a. 1262 videtur; cf. *Gildem.*, l. c., et *Suter*, op. cit., p. 245, n° 364.

³ Sine dubio Mohjī ed-dīn el Maghrebi (Jahjā ben Muhamed ben Abi 'l-Shukr); cf. *Gildem.*; *Suter*, p. 155, n° 376, et infra n. 8.

⁴ Hoǧa (magister) Naṣīr ed-dīn el Tūṣī (Muhamed ben el Ḥasan), celeberrimus astronomiae auctor († a. 1273 p. C.) quo curam agente Hulagu, Mongolorum rex, turrem sideribus observandis aedificari iussit. Horum studiorum fructus in tabulas regis gratia « alzig alil Khāni » dictas relati sunt, quarum summa fuit auctoritas [G.]. « *Zu den astronomen die an dieser Sternwarte unter Naṣīr ed-dīns Leitung die Beobachtungen für die Herstellung der berühmten Ichānischen Tafeln machten gehörten...* Fachr ed-dīn el-Chalāṭi; Fachr ed-dīn el-Merāǧī [supra n. 5] und der Spanier Mohjī ed-dīn el-Maghrebi [supra n. 7]. *Suter*, op. cit., p. 147.

⁵ Yazdajird ben Sharyār ben Kistrā Parwiz anno 632 p. C. n. rex Persarum factus. Μεστρέ pro Κερσέ scriptum esse videtur.

⁶ Τυβήνη, si recte nomen interpretatus est Gildemeisterus, est urbs Tovīn vel Dōvīn in Armenia. sed canones libri 'alzig' alilkhāni revera in urbe Merāgha condita sunt (*Suter*, p. 147). Haeremus.

⁷ Ντζαῖτ Χαλιλάτ vel potius ντζαῖρ Χαλιλάτ sunt gazaīr Khālīdāt h. e. « insulae sempiternae » unde Arabes, ut a beatorum insulis Ptolemaeus, longitudinis gradus numerare plerumque solebant [G.].

ποιεῖν ἀρχὴν Πέρσας τε καὶ ἡμᾶς μετὰ δὲ παραδρομὴν τεσσάρων ἐνιαυτῶν αὐθις ἄρχεσθαι προλαμβάνειν ἡμέρᾳ μιᾶ τοὺς Πέρσας καὶ ἕξῃ πάλιν ἀκολουθῶν. γέγονε δὲ [f. 351] ἡ εἰρημένη διὰ αὐξ' ἐτῶν ἀποκατάστασις ἀπὸ τινος ἀρχῆς χρόνου πρὸ τζ' ἐτῶν τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ 5 Ἰασδαγέρδου βασιλείας ὡς ἐκ τούτου πάλιν τοῦ χρόνου τὴν ἀρχὴν εἰληφέναι τοὺς Πέρσας κατὰ τέσσαρα ἔτη τῇ μιᾶ ἡμέρᾳ προλαμβάνειν ἡμῶν.

Περιέχουσι δὲ τῶν εἰρημένων τῶνδε κανόνων ὁ μὲν πρῶτος τοὺς τοῦ μήκους τε καὶ πλάτους τῶν πόλεων ἀριθμούς. οἱ δὲ μετ' αὐτὸν τὰς 10 ὀμαλὰς παρόδους ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἔτι τοῦ Ἀναβιβάζοντος καὶ τῶν λοιπῶν πλανωμένων, ἐνιαυτῶν τε καὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν καὶ ὥρῶν καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ μήκους τῶν πόλεων. οἱ δὲ ἐφεξῆς τούτων ἑκάστοις τὰς διὰ τῆς ψηφοφορίας τῶν κατὰ μήκος παρόδων ἑκάστου τῶν πλανωμένων διακρίσεις, συνημμένοι δὲ εἰσι τούτοις καὶ οἱ τὰς 15 πλατικὰς κινήσεις αὐτῶν περιέχοντες. οἱ δὲ μετὰ τοὺς εἰρημένους κανόνας περιέχουσι τὴν τοῦ Κάιτ¹, ἀστέρος κακοποιοῦ παρ' Ἰνδοῖς νομιζομένου, κίνησιν καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τὰς κατὰ μήκος καὶ πλάτος ἐποχάς. τῶν δὲ ἐφεξῆς ἐκτεθειμένων κανονίων τὰ μὲν ἑπτὰ πρῶτα χρήσιμα ἔν τε συνόδοις καὶ πανσελήνοις τὰ δὲ μετ' ἐκείνα 20 περιέχει τὰ τε μεγέθη καὶ τὰς ὥρας τῶν σεληνιακῶν ἐκλείψεων. οἱ δὲ τούτοις συνημμένοι κανόνες δύο περιέχουσι τὴν τε τῶν ὥρῶν τῆς ὄψεως διόρθωσιν, δηλονότι τὴν ἀπὸ τῆς κατὰ μήκος παραλλάξεως τῆς σελήνης καὶ τὰς πλατικὰς αὐτῆς παραλλάξεις ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κλίματι, τῷ διὰ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, τῆς τοῦ Κωνσταντίνου μεγαλοπό- 25 λεως. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἐπὶ πᾶσι κανόνια τέτακται τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων ἕνεκεν καὶ τελευταῖον τὸ τε τῶν ὥρῶν τοῦ μήκους τῆς μεταβάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τῶν ὠριαίων λεπτῶν καὶ μεθ' ὅλα τὸ τῆς τοῦ σεβασμίου καὶ μεγάλου πάσχα εὐρέσεως καὶ ἔστιν ἡ τῶν κανονίων ἐκθεσις τοιαύτη.

12 τὰς διαφορὰς] τῆς διαφορὰς R, corr. U. 22 ὄψεως] « sic cod., infra fol. 402^r et 403^r inter tabulas eclipsium lunarium laterculi sunt, quibus inscribitur Κανόνιον διορθώσεως τῶν ὥρῶν τῆς κρύψεως τοῦ ἡλίου τουτέστι παραλλάξεις τοῦ μήκους τῆς σελήνης ἦτοι τῆς ὄψεως » U. 25 ἐκλείψεων R, ἐκλείψειν U.

¹ « Kaīd », apud Arabes raro memoratum, non aliud esse videtur atque nodus lunaris descendens, quem vulgo caudam draconis vocant (Καταβιδζων). Cf. *Gildem.*, l. c.

ADDENDA ET CORRIGENDA

P. 8, f. 12. Ut ex excerptis meis video, hoc fragmentum finis libri Stephani philosophi (v. Cumont, *Catal.* II, p. 181) est. Cum mihi partem tantum huius excerpti descripsim neque photogramma usque hodie acceperim, haec pauca edere potui : καὶ παραυτίκα νιφετῶν γινομένων καὶ ἐπιχωννυμένης τῆς χιόνος <ἐπὶ> τὸν κεκαυμένον τόπον ἔχιδναι καὶ ἀσπίδες γεννῶνται. καὶ ἄλλων δὲ ζῶων οὐκ εὐαριθμητῶν αὐτόματος ἢ γένεσις, ἀ ἀπαριθμεῖν δύσεργόν ἐστιν μῆτοι γε καὶ γράφειν. οὐ μόνον δὲ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα τοιαύτην ἔσχον καὶ ἔχουσι γένεσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶν εἶδος ἐπὶ τῆς γῆς διὰ σήψεως γέγονε καὶ πεποιήται πρὸς τὰς τῶν γενῶν διαφορὰς κατὰ τὴν ἀστρομοιρικὴν θέσιν . . . . . ταῦτα νῦν διὰ βραχέων ὑπεδείξαμεν διὰ τοὺς εἰς τοιαῦτα ἀμφισβητοῦντας, τοῦτο σαφῶς ἐπιστάμενοι, ὅτι ἡ τελεία γνῶσις καὶ ἀληθεστάτη τοῦ Θεοῦ καὶ μόνου ἐστίν, ἄνθρωποι δὲ διὰ στοιχείων καὶ ἀστέρων τεκμαιρόμενοι ἐκ μέρους γινώσκουσι καὶ ἐκ μέρους προλέγουσι. Spero me photogramma nactum brevi hoc capitulum alio loco edere posse.

P. 34, f. 104. Ζωροάστρου. Legendum est Paris. 2417, f. 35 et 176*.

P. 76. De Dionysii ad Philippum epistula conf. H. Diels, *Elementum*, p. 61 sq.

INDEX CODICUM

Consensus Numerorum.

Vaticani 175	=	cod.	16
» 216	=	»	17
» 662	=	»	18
» 1048	=	»	19
» 1056	=	»	20
» 1059	=	»	21
» 1314	=	»	22
» 1347	=	»	23
» 1379	=	»	24
» 1384	=	»	25

S(criptores) P(ossessores) codicum.

Albertus Pius, cod. 22 (P.), cf. p. 70.
Catrarius Johannes, cod. 16 (S.), cf. p. 4.
Chortasmenus Johannes, cod. 21 (S.), cf. p. 64.
Chrysococes, cod. 23 (S.), cf. p. 71.
Cotrones v. Catrarius.
Philelphus, cod. 23 (P.), cf. p. 71.
Ursinus Fulvius, cod. 22 (P.), cf. p. 70.
cod. 23 (S. et P.), cf. p. 71.
cod. 24 (P.), cf. p. 71.
cod. 25 (P.), cf. p. 72.

Annorum notae in codicibus obviae.

A. 618	=	cod.	21 (f. 523)
A. 1156	=	»	20 (f. 30 ^v)
A. 1161	=	»	20 (f. 31)

A. 1322	=	cod.	16 (f. 158 ^v)
A. 1337	=	»	16 (f. 1)
A. 1342	=	»	17
A. 1346 sq.	=	»	21 (f. 315)
A. 1378	=	»	21 (f. 512)
A. 1409 sqq.	=	»	21 (f. 11 ^v)
A. 1466	=	»	25 (f. 76 ^v)

INDICES NOMINUM

Numeri priores paginam et versum designant, posteriores uncis inclusi
codicem et folium. Adn. = adnotatio, app. = apparatus criticus.

I. NOMINA AUCTORUM

- Abdurachmanes 145, 11.
 Aegyptii 11 (20, f. 31^v); 41 (20, f. 152);
 42 (20, f. 152^v; 153; 153^v); 43 (20,
 f. 153^v; 154); 61 (20, f. 224^v; 80, adn.);
 89, 27; 91, 26-93, 5; 113 sqq.
 115, 117, 119 sqq.
 Alae 145, 16.
 Ali ben Abdelkerim 145, 15.
 Alim 62 (20, f. 234^v).
 Alim ὁ υἱὸς τοῦ Ἰέχε 11 (20, f. 31^v).
 Alim ὁ Περσεύς 11 (20, f. 31^v).
 Al-Kindi 23 (20, f. 76^v); 36 (20 f. 110^v;
 111^v); 44 (20, f. 158^v); 47 (20, f. 171^v
 sq.); 48 (20, f. 172^v).
 Anaxagoras Clazomenius 141, 24.
 Anempodistus 14 (20, f. 50); 78, 21-
 79, 29 et 78, adn. 1.
 Anonymus auctor Hermippi de astrologia
 dialogi 3 (16, f. 9).
 Anonymus Geoponicorum compiler
 5 (17, f. 41).
 Anonymus in Ptolemaei Tetrabiblum
 6 (19, f. 1); 43 (20, f. 156^v).
 Anubion 125, adn. 1.
 Apas 54 (20, f. 198^v).
 Apomasar 7 (20, f. 1); 11 (20, f. 31; 31^v,
 33); 13 (20, f. 45; 46; 46^v); 15 (20,
 f. 64^v); 19 (20, f. 72); 21 (20, f. 74^v); 22
 (20 f. 75^v); 23 (20, f. 77^v); 24 (20, f. 80^v);
 26 (20, f. 87); 27 (20, f. 89); 28 (20,
 f. 90; 90^v); 29 (20, f. 91^v); 31 (20, f. 94^v;
 95; 95^v); 32 (20, f. 100); 33 (20, f. 101);
 36 (20, f. 111); 37 (20, f. 111^v); 40 (20,
 f. 144^v); 43 (20, f. 155); 46 (20, f. 166);
 47 (20, f. 170^v sq.); 49 (20, f. 174^v); 52
 (20, f. 193^v sq.); 53 sqq. (20 f. 195^v sqq.);
 60, (20, f. 220^v; 221^v sqq.); 62 (20
 f. 226^v; 234^v); 63 (20, f. 235^v); 110,
 15; 116, 1-16; 127, 17.
 Aposaites 13 (20, f. 45); 52 (20, f. 195);
 54 (20, f. 199).
 Apuchaph 7 (20, f. 1).
 Argyrus Isaac 65 (21, f. 22; 70; 78); 67
 (21, f. 205; 219).
 Aristoteles 56 (20 f. 203^v); 71 (22, f. 20^v).
 Arphaxad 140, 20.
 Athyratin 146, 1.
 Autoclidēs 130, app.
 Babrius 71 (24, f. 2).
 Babylonii 15 (20, f. 64^v); 42 sqq. (20,
 f. 152^v sqq.); 114, 19; 115, 27;
 118, 24; 119, 21, 123, 24.
 Besebe 13 (20, f. 46).
 Biblia sacra et sermo biblici similis
 75, app.; 134 app.
 Callimachus 71 (24, f. 35).
 Camaterus v. Ioannes C.
 Chaldaei 54 (20, f. 197^v); 61 (20, f. 224^v);
 140, 21 et 26; 141, 22 et 30 et saepius.
 Chekem 11 (20, f. 31).
 Chemet 54 (20, f. 198^v).
 Chontza Nasyre 146, 2.
 Chozenes 145, 12.
 Chrysoloras Demetrius 69 (21, f. 482).
 Chusame Salar 145, 16.
 Clodius 51 (20, f. 189).
 David 75, 15.
 Democritus 5 (17, f. 23^v).
 Demophilus 6 (19, f. 117).
 Dinarchus 71 (24, f. 104^v).
 Dionysius 12 (20, f. 44^v); 76-78; 149.
 Dorotheus Sidonius 19 (20, f. 71^v); 20

- (20, f. 73^v); 21 (20, f. 74); 22 (20, f. 76); 23 (20, f. 77^v); 24 (20, f. 81^v); 26 (20, f. 87); 31, (20, f. 96); 33 (20, f. 101); 43 (20, f. 154 sqq.); 42 (20, 152^v); 45 (20, f. 163); 47 (20, f. 170^v sq.); 48 (20, f. 172^v sq.); **79-80; 80-82; 83-86; 112, 13; 115, 21; 116, 22; 122-124; 125, 3; 125, 22.**
- Eleon v. Elioun.
Elioun 26 (20, f. 86).
Embre 40 (20, f. 144^v).
Embrenius 58 (20, f. 144^v).
Empedocles 71 (23, f. 215^v); 72 (25, f. 76^v).
Emrenes Saracenus 47 (20, f. 172).
Esemes 13 (20, f. 46).
Euclides 46 (20, f. 166^v); 51 (20, f. 184^v); 55 (20, f. 202^v); 71 (24, f. 33).
Flavius Iosephus v. Iosephus.
Gasame 63 (20, f. 235^v).
Geminus 5 (17, f. 23^v).
Geoponica v. Anonymus.
Hellenes 41 sqq. (20, f. 152 sqq.); **113, 19; 115, 4; 116, 17; 118, 29; 120, 25; 144, 32.**
Hephaestio Thebanus 6 (129, f. 12^v); 37 (20, f. 112^v); 44 (20, f. 160^v); 45 (20, f. 165 sqq.); **80, 20-82; 83, 26-85, 24.**
Hermes Trismegistus 5 (18, f. 2); 51 (20, f. 189); 55 (20, f. 202); 58 (20, f. 208); 63 (20, f. 244); 71 (23, f. 214^v); 24, f. 32); 141, 15.
Hermippus v. Anonymus auctor Hermippi de astrologia dialogi.
Hero 7 (20, f. 5^v).
Hesiodus 5 (17, f. 14^v).
Hipparchus 67 (21, f. 142); 141, 32.
Hyperides 71 (24, f. 104^v).
Indi 14 (20, f. 48 sq.); 19 (20, f. 71^v); 20 (20, f. 72^v); 32 (20, f. 97^v); 41 (20, f. 152 sqq.); 58 (20, f. 208); 59 (20, f. 209^v); 61, (20, f. 224^v); **113, 10; 114, 14; 115, 16; 117, 1; 119, 14; 120, 34-121, 6; 144, 7; 147, 16.**
Iohannes Alexandrinus 5 (17, f. 23^v); 137, 21.
Iohannes Camaterus 10 (20, f. 23); 98.
Iohannes Damascenus 75, 11.
Iohannes Grammaticus v. Iohannes Alexandrinus.
Iohannes Philoponus 65 (21, f. 62).
- Iohannes Protospatharius 5 (17, f. 14^v).
Iosephus Flavius 140, 2.
Isaac Argyrus v. Argyrus.
Isaac filius Salomonis 57 (20, f. 205^v).
Isache 145, 16.
Isachles (Sahl ben Bišr) v. Zahel.
Iulianus Laodicensis 26 (20, f. 57^v); 27 (20, f. 89).
Kidenas 140, 34.
Kintes v. Al-Kindi.
Kusiar 11 (20 f. 31).
Lascaris Theodorus 66 (21, f. 123).
Machchi Magripe 146, 1.
Manethon 43 (20, f. 155^v); 125, 8 app.
Mashallah 14 (20, f. 48; 48^v; 49^v); 15 (20, 64^v); 17 (20, f. 68^v sq.); 18 (20, f. 70); 20 (20, f. 73; 74); 22 (20, f. 75); 26 (20, f. 86); 32 (20, f. 97); 33 (20, f. 100^v); 35 (20, f. 106); 36 (20, f. 111); 62 (20, f. 234^v); 63 (20, f. 242).
Matthaeus ἱερομόναχος 67 (21, f. 210).
Maximus 45 (20, f. 163) 51 (20, f. 183-188^v); 125, 22.
Meliteniota Theodorus 64 (21, f. 17^v); 66 (21, f. 123); 68 (21, f. 227^v); **133-147.**
Metochites 66 (21, f. 123).
Moammed 145, 13.
Moses 11 (20, f. 31^v).
Ps-Moses Chorenaei, 131 app.
Muchumet 11 (20, f. 31^v); 41 (20, f. 151^v); 43 (20, f. 155); 52 (20, f. 195^v); 69 (21, f. 524); 110, 29; 111, 35; 112, 1.
Mugnes 11 (20, f. 31^v); 40 (20, f. 144; 147^v; 148^v); 41 (20, f. 150); 43 (20, f. 154^v; 157); **107, 26, 110, 1-28; 123, 36.**
Muophak 13 (20, f. 46).
Naburianus 140, 34.
Nechepso 71 (24, f. 111).
Nicetas τοῦ Σεΐδου 67 (21, f. 212).
Omar 7 (20, f. 1).
Orpheus 5 (18, f. 2); 43 (20, f. 155); 71 (22, f. 214^v; 215^v; 24, f. 32).
Ostanes 140, 34.
Palaeologus Manuel 66 (21, f. 123).
Palaeologus Michael 66 (21, f. 123).
Palchus 37 (20, f. 111^v); 38 (20, f. 116; 117^v; 120); **125, 20-127, 9.**
Pappus 137, 21; 141, 33.
Parzromchor Indus 24 (20, f. 81^v).
Palanes 145, 5.
Paulus (ὁ θεῖος) 75, 7.

- Paulus Alexandrinus 7 (19, f. 133^v).
Persae 41 (20, f. 151^v sqq.); 65 (21, f. 26^v); 110, 30; 111, 20; 36; 112, 2; **112, 28; 113, 8; 114, 30; 115, 26; 118, 13; 119, 6; 119, 27; 121, 7 et 25; 142, 34; 143, 17; 144, 31.**
Pesr 20 (20, f. 72^v); 40 (20, f. 147^v); 48 (20, f. 173).
Petosiris 71 (24, f. 111).
Pharuchan 7 (20, f. 1).
Phechir 146, 1.
Pherecydes Syrius 141, 24.
Philochorus 130, app.
Philoponus v. Iohannes Ph.
Phocylides, 72.
Phyruzes 56 (20, f. 203^v).
Platon 141, 26.
Plutarchus 130, app.
Porphyrius 6 (19, f. 110^v).
Praxidicus **87, 16** et adn. 3.
Proclus 65 (21, f. 30; 39^v).
Protagoras ὁ Νικαεῖος 24 (20, f. 79).
Psellus 70 (22, f. 17).
Ptolemaeus Claudius 4 (16, f. 85); 5 (17, f. 27); 6 (19, f. 1); 7 (19, f. 134); 11 (20, f. 31^v; 33^v); 12 (20, f. 35^v); 15 (20, f. 52); 32 (20, f. 99); 43 (20, f. 155^v); 44 (20, f. 157^v); 49 (20, f. 175); 51 (20, f. 192^v); 61 (20, f. 224^v); 63 (20, f. 240); 64 (21, f. 11^v; 14^v); 65 (21, f. 80; 89^v); 66 (21, f. 91^v; 135^v); 67 (21, f. 142; 163); 68 (21, f. 294); 71 (23, f. 215^v); 134 app.; 136, 17; 139, 34; 141, 32 et 34; 142, 22; 144, 32.
Pythagoras 41 (20, f. 152); **114, 9-13; 141, 23.**
Quintilius 5 (17, f. 10^v).
Rhaptus 40 (20, f. 147^v); 47 (20, f. 140, 9; 171); 60 (20, f. 211); 62 (20, f. 234^v); **107, 26** et adn.; **127, 20.**
Rhasek 14 (20, f. 49^v).
Rhetorius 43 (20, f. 155^v); **124, 32-125, 2; 124, adn.**
Sahl v. Zahel.
Sadān 19 (20, f. 72); 32 (20, f. 100); 52 (20, f. 194 sqq.).
- Samps Mpuchares 145, 6.
Santzares 145, 11.
Saraceni 52 (20, f. 195^v); 54 (20, f. 197^v).
Sarapion 33 (20, f. 102); 39 (20, f. 143); 43 (20, f. 155^v); **87, 4-15; 96, 24-97, 27.**
Sechl. v. Zahel.
Selemes 13 (20, f. 46).
Seleucus 141, 1.
Seth 136, 13; 140, 1.
Sextus ὁ ὑποκράτωρ 12 (20, f. 44^v); 76, adn.
Solon 141, 25.
Stephanus 52 (20, f. 193^v); 56 (20, f. 203^v).
Stephanus Alexandrinus 66 (21, f. 123); 69 (21, f. 524; 529^v).
Stephanus philosophus 7 (20, f. 8); 149.
Strabo 3 (16, f. 1^v); 140, 26.
Straton 61 (20, f. 224^v).
Sudinus 141, 1.
Sybilla 71 (23, f. 216^v).
Syrianus 137, 21.
Thales Milesius 141, 25.
Theocritus 71 (24, f. 1).
Theon Alexandrinus 3 (16, f. 40); 47 (20, f. 171); 50 (20, f. 177); 65 (21, f. 89^v); 66 (21, f. 112; 115; 123); 68 (21, f. 261^v); 69 (21, f. 515); **127, 11-16; 128, 15-18; 137, 21; 141, 33.**
Theodorus 76, app.
Theodorus Prodrōmus 4 (17, f. 4).
Theophilus 76, app.
Theophilus Edessenus 26 (20, f. 86^v; 87^v; 28 (20, f. 89^v; 91); 34 (20, f. 104); 46 (20, f. 170).
Valens Vettius 12 (20, f. 45); 15 (20, f. 64^v); 41 (20, f. 151^v sqq.); 43 (20, f. 155^v); **110, 29-112, 12; 110, adn.; 113, 8; 117, 7-14 et 23-118, 12.**
Zahel (Sahl ben Bišr) 40 (20, f. 144 sqq.); 48 (20, f. 173); **98-107, 21.**
Zietes 13, (20, f. 46).
Zoroastres 34 (20, f. 104); 36 (20, f. 109^v); **87, 16-26** et adn.; 140, 33.
- II. NOMINA CETERA
- Abasgia 52 (20, f. 193^v).
Abraham 134, 34; 141, 3 et 19.
Achuaz 132, 10.
Adam 140, 1 et 10.
Aegyptiacus 3 (16, f. 79^v).
Aegyptii 132, 13; 141, 7 et 26 et 31 et saep.

- Aegyptus 11 (20, f. 31); 61 (20, f. 223^v); 131, 9 et 24; 132, 16; 141 6 et 17 et 20 et 22.
 Aethiopes 131, 24.
 Aethiopia 132, 7.
 Africa 131, 13 et 24.
 Alexander 145, 8.
 Alexander magnus 61 (20, f. 223^v); 145, 8.
 Alexandria 132, 16.
 Alexandrini 4 (16, f. 86); 5 (17, f. 27).
 Antoninus imperator 141, 35.
 Arabes 112, 1; 140, 29; 144, 31.
 Arabia felix 131, 28.
 Armenia maior 131, 8.
 Armenia minor 131, 12.
 Asia minor 131, 20.
 Assyrii 135, 1; 4.
 Athanasius 45 (20, f. 165).
 Babylon 61 (20, f. 225^v); 131, 2.
 Babylonia 140, 28.
 Barca 131, 9 et 25.
 Basilius imperator 4 (16, f. 85).
 Rochara, 131, 26.
 Borsippeni 140, 31.
 Byzantium 64 (21, f. 12).
 Catrarius Iohannes 4 (16, f. 158^v).
 Chamadan 131, 5.
 Chetzez 132, 12.
 Chiluan 131, 9.
 Chorosan 131, 8 et 14.
 Comnenus Manuel 64 (21, f. 19).
 Constantinopolis 15 (20, f. 52^v); 147, 24.
 Cotrones v. Catrarius Iohannes.
 Δύο θάλασσαι 132, 8.
 Euphrates flumen 131, 20.
 Galli 127, 3.
 Graeci, 4 (16, f. 86); 149, 24 et saepius.
 Hellespontus 12 (20, f. 41).
 Heraclius imperator 69 (20, f. 524).
 Iasdagerdes Sariat 147, 5.
 Iberia 52 (20, f. 193^v); 132, 15; 147, 5.
 India 10 (20, f. 28^v); 131, 28.
 Iob 134, 32.
 Iudaei 135, 12.
 Kait 144, 6.
 Kapul 131, 25.
 Kerdan 131, 25.
 Kerman 131, 25.
 Kome 131, 29.
 Kuphe 132, 12.
 Madinaia 145, 14.
 Maka 145, 14.
 Maldut 131, 14.
 Media 131, 2 et 15.
 Mekke 132, 7.
 Mukan 131, 9 et 13.
 Νῆσος, ἡ χώρα ἢ λεγομένη, 131, 21; 132, 16.
 Noe 140, 17.
 Nupakt 59 (20, f. 209^v).
 Olympus 133, 14.
 Orcheni 140, 30.
 Palaestina 131, 4.
 Palch 131, 14 et 26.
 Persae 110, 30; 111, 20 et 36; 112, 2; 140, 29 et saepius.
 Persicus 136, 34; 143, 9.
 Persis 10 (20, f. 28^v); 61 (20, f. 225^v); 131, 2.
 Philippus 4 (16, f. 85).
 Philippus rex 12 (20, f. 44^v).
 Ptolemaeis 141, 34.
 Purzan 131, 9.
 Rhe 131, 29; 132, 4.
 Rhodus 12 (20, f. 36).
 Roma 137, 4.
 Romani 3 (16, f. 39; 4 (16, f. 86); 5 (17, f. 14); 127, 1; 141, 35.
 Romania 131, 23; 132, 10.
 Saracenicus 8 (20, f. 15^v); 25 (20, f. 83^v); 84; 35 (20, f. 106^v); 122, 2.
 Seleucia 141, 1.
 Sinae 131, 14; 132, 9.
 Sinda 132, 7.
 Sindes 132, 13.
 Sizistan 131, 25.
 Spachan 131, 10.
 Stachan 131, 4.
 Sugdaea 131, 29.
 Syria 140, 16.
 Tacharostan 131, 25.
 Tantzze 131, 29.
 Taparostan 132, 15.
 Thebais 141, 35.
 Turci 131, 5.
 Turcia 131, 17.
 Tus 131, 18.
 Tybene 146, 8.
 Tzingae (Tzinges) 54 (20, f. 197^v).
 Uman 131, 10.

INDEX GRAMMATICUS

VOCABULA RARIORA VEL NOVA. GRAMMATICA
NOTABILIORA

- ἀδικοκρισία 81, 7.
 ἀκριβασμός 75, 1.
 ἀκτίνας 99, 9 app.
 ἄλογα 90, 7 et saep.
 ἀμετάτρεπτος 80, 23.
 ἄμπελοι 131, 29 app.; 132, 14 app.
 ἀμφίσεις 90, 29.
 ἀμφικυρτος 79, 38.
 ἀνακωχή (τῆς δίκης) 81, 17 et app.
 ἀξιωματικός 79, 25.
 ἀπλοϊκῶς 132, 20.
 ἀποκρισιάρια 93, 22.
 ἀστήρ, dat. plur. ἀστήρσιν 124, 18 app.
 αὐθέντης 93, 1.
 αὐτοτελῶς 92, 35 et app.
 ἀφαιρέτης 126, 8.
 ἀφώτισται (ἡμέραι) 128, 20 app.
 ἀψίδες 75, 6 et app.
 βελτιώτερος 99, 32.
 βίζυον 96, 21 et app.
 βοηθήματα (adiutoria) 90, 34; 91, 15 et 22; β. κενωτικά 91, 23.
 διαμετρᾶν 100, 25 app.
 δωδεκάτροπος 89, 9 et app.
 ἐάν c. indicat. 78, 25 et 33; saepissime.
 εἶναι εἰς τόπον 79, 1 et 7 et saepius.
 ἐκφραυλίζειν 141, 8.
 ἐνοῦσθαι 83, 2.
 ἐξουσία 86, 15.
 εὐελπιστία 81, 32.
 εὐδωσις 107, 4.
 ζατριζά 94, 32.
 ζήζι 145, 10.
 ἰδιοτοπεῖν 81, 22.
 καβδά 91, 29 et app.
 καβαλλικεύειν 91, 29.
 καμράι 75, 6.
 κάπελ 110, 26.
 κάστρα 95, 12.
 κάστρον (— ου παράπηεις) 92, 34.
 καταπατητᾶν (κάστρον) 92, 35.
 καταύγασμα 118, 4.
 κινστέρναι 96, 8; 132, 11.
 κοντουβερνία 95, 1 et app.
 κουτουκερνία 95, 1 et app.
 κρείττον, adv. κρείττόνως 81, 27 et app.
 κυνηγᾶν 94, 31 et app.
 κυνήγη 91, 29 et app.
 κυρτότης 128, 29.
 ληδοῦναι (ledonae) 127, 2 et app.
 μαλίνας (malinae) 127, 2 et app.
 μεγαλωτέρα 101, 31 et app.; 107, 23.
 μεγιστάνοι 91, 2; 92, 7 et saepius.
 μουζαστή 144, 36.
 νοτάριοι 89, 14.
 οικειοτοπεῖν 82, 12.
 ὄρνεα ὕδατῶδη 132, 14.
 ὀσπήτια (hospitia) 95, 28; 96, 9.
 παλάτια 95, 13; 131, 18.
 πασιάζειν 90, 8 et app.
 προσθέτης 126, 7.
 πρόσωπον 79, 24; 81, 16 et 23; 82, 13 et 24.
 ρυάκια 131, 18.
 σαγινεύειν 132, 17.
 σκηνώσεις 131, 4.
 σπόνδυλοι 128, 27.
 σταῶλοι 132, 5.

στερέωμα 75, 3.	φαρτάροι 132, 19.
συκάνιναι 132, 1.	φάσκα 135, 25.
συκιάζειν (ἐν τῷ τραχήλῳ) 94, 30; 96, 11.	φθάνειν (adesse) 117, 21.
συκισμός 93, 10.	φρουρισμός 99, 18.
συρίγγωμα 92, 14.	φωλεοί (τῶν ἐρπετῶν) 132, 2.
ταβλίον (vel ταυλίον) 94, 32; 131, 11.	χείρον, adv. χειρόνως 81, 28.
ταξειδίου 92, 2 et saepius.	διὰ 2592ε, 28. ζ8α
ταξειδεύειν (iter facere) 127, 11.	2e XoX α ,πριθρο33 et app.
τζουκανίζειν 94, 21 et app.	χωράφια 131, 21.
τοκετός 80, 4.	ψαλὶς 75, 6 et app.
τοσοῦτας (accus. plur. femin.) 86, 18 et app.	ψυχάριον 94, 23.

TABULA ARGUMENTI

CATALOGUS CODICUM

Codices Vaticani cod. 16-25.	3
--------------------------------------	---

APPENDIX

EXCERPTUM EX CODICE 17 (VATIC. GR. 216)

Τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ὁ ἀκριβασμὸς καὶ τὰ μέταλλά εἰσιν οὕτως.	75
---	----

EXCERPTA EX CODICE 20 (VATIC. GR. 1056)

Περὶ τοῦ ἐπιγνώναι ἀπὸ τῆς σκιάς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ποία ὥρα ἐστὶ· Διονύσιος Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ χαίρειν.	76
Περὶ τοῦ γινῶναι τὴν ἐρώτησιν, καθὼς φησὶν ὁ Ἄνεμπόδιστος.	78
Περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας, καθὼς Δωρόθεος	79
De dolore oculi dexteri	80
Dorotheus de discordiis	80
Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ γυναικός, εἰ δύναται τις ἐνωθῆναι αὐτῇ χωρὶς συζύγου Εἰ ἐρωτηθῆς περὶ δύο γυναικῶν ἢ παλλακίδων ὡς ὅποια ἐκ τούτων ἀγαπήσει τὸν κύριον αὐτῆς πλέον	83
Εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ ἀνδρός, εἰ ἀγαπήσει ἢ γυνὴ ἕτερον	83
Dorotheus de fugitivis	83
Ὁ σοφώτατος Δωρόθεος περὶ τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως ἢ τῆς προβολῆς τοῦ ἀρχηγοῦ.	85
Λέγει ὁ Δωρόθεος ὡς εἰ ἐρωτηθῆς παρὰ τινος ἐκβληθέντος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς	86
Περὶ τοῦ εἰ τέλος ἔξει τὸ ζητούμενον εἴτε καὶ μὴ καὶ εἰ ταχέως ἢ βρα- δέως· κατὰ τὸν Σαραπίωνα	87
Ζωροάστρου κατὰ Πραξιδικὸν περὶ πολέμου προσδοκωμένου ἢ κακοῦ τινος, πότε γίνεται	87
Περὶ πράξεως	88
Περὶ ὀνείρων	88
Ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῶν τῆς Σελήνης μονῶν	90
Αἱ ἀπὸ τῶν Ζωδίων ἐκλογαὶ	93
Καὶ ἄλλως αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ εἶναι τὴν Σελήνην εἰς ἕκαστον τῶν δώδεκα Ζωδίων, ἢ τις ἐκλογὴ ἐστὶ καὶ πλατυτέρα	94
Περὶ τῶν Ζωδίων λέγει ὁ Σαραπίων οὕτως	96
Περὶ τοῦ γινῶναι, πότε φανήσεται κομήτης	97
Excerpta ex secundo libro Zahelis Judaei	98
Excerpta ex tertio libro eiusdem Zahelis Judaei.	103
Ἐπόδειγμα περὶ εὐτυχίας πράξεως	106
Αἱ δὲ ἰδ' διαθέσεις τῶν πλανητῶν ἀστέρων ῥωμαϊστὶ καὶ ἀραβιστὶ ἔχουσιν οὕτως	108
Αἱ δὲ ἐρμηνεῖαι τῶν αὐτῶν ἔχουσιν οὕτως.	108
Ἡ ἐρμηνεῖα τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τῶν μὴ ἐχόντων αἰτίαν καὶ ἐμποδισμὸν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν δουλείαν, ὅτε γένηται ὑπό-	

σχσεις, ἀπό συσχηματισμοῦ τῶν δύο κυρίων ἢ ὑποδοχῆς τοῦ δεχομένου τὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς πράξεως τῆς δουλείας, εἰσι κατατροπαῖα'	109
'Η δὲ ἐρμηνεία τῶν ἀσθενειῶν τῶν ἀστέρων ἐπὶ τε τοῖς γενεθλοῖς καὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν αἱ καὶ οὔσαι ἐναντία τῶν ῥηθειῶν δυνάμεων τῶν ἀστέρων ἔχει οὕτως κατὰ τὸν Μοῦγνην	110
Κρίσις Οὐάλεντος διὰ τὸν Μουχοῦμετ	110
Πόνημα Οὐάλεντος	112
Λόγοι τοῦ Δωροθέου ἀπὸ βιβλίου Σαρακηνικῆς	122
Τοῦ Ῥητορίου	124
'Εκ τοῦ γ' βιβλίου τοῦ Δωροθέου κεφάλαιον ο'	125
'Ο αὐτὸς βιβλίω δ' ἐν τῷ περὶ ἐπεμβάσεων	125
Τοῦ Σαραπίωνος	125
Πάλλου ἐκ τῆς τῶν περὶ τὰ λεγόμενα ἀποτελέσματα ἐπτοημένων τερατολογίας	125
Brevia capitula Theonis, Aromasaris, Rhaptis	127
Περὶ ἵπποδρομίου	127
Περὶ τοῦ πότε δεῖ λαμβάνειν γυναῖκα	128
Brevissimum capitulum Theonis	128
Αἱ φωτιστικαὶ καὶ αἱ ἀφώτιστοι τῆς Σελήνης ἡμέραι	128
Περὶ τῶν Ζωδίων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν μορίων	128
Περὶ νεφελοειδῶν	129
Περὶ τοῦ γνῶναι τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς ποῖοι ἔξ αὐτῶν εἰσι φθοροποιοὶ καὶ ποιοῦντες κλιμακτῆρας	129
Περὶ μεγέθων τῶν ἀστέρων	130
Περὶ τῆς τῶν δύο φωστήρων ἐν τῇ ἐκλείψει κακώσεως	130
Περὶ τῆς κακώσεως τῆς Σελήνης	130
Περὶ κλιμάτων τῶν ἀνακειμένων ἐνὶ ἐκάστῳ ζωδῶν	131
Περὶ ἀριθμῶν τῶν ἀστέρων	132

EXCERPTA EX CODICE 21 (VATIC. GR. 1059)

Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου καὶ διδασκάλου τῶν διδασκάλων τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχidiaκόνου τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ κλήρου κυρίου Θεοδώρου τοῦ Μελιτηνιώτου ἀστρονομικῆς τριβιβλου ἢ πρώτη ἢ ψηφοφοριῶν εἰσαγωγή	133
Theodori Meliteniote Tl ἐστιν ἀστρονομία καὶ παρὰ τίνων εὐρεθεῖσα τὸ ἔξ ἀρχῆς ἦλθεν εἰς Ἑλληνας ὕστερον τῆς τε ὀ σκοπὸς τῆς Μαθηματικῆς καὶ Μεγάλης Συντάξεως καὶ τί τῶν ἐν αὐτῇ τρισκαίδεκα βιβλίων ἐκάστη διέξεισ'	138
ADDENDA ET CORRIGENDA	149

INDICES

Index codicum : Consensus numerorum	151
Scriptores et Possessores codicum	151
Annorum notae in codicibus obviae	151
Indices nominum : I. Nomina auctorum	153
II. Nomina cetera	155
Index grammaticus: Vocabula rariora vel nova. Grammatica notabiliora	157